

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Møteinnkalling

Utvalg: **Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre**
Møtested: møterom Christian sextus, Røros hotell
Dato: 06.03.2024
Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 1/2024	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 2/2024	Konstituering av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skjækeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe		2023/12427
ST 3/2024	Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder		
ST 4/2024	Referatsaker		
RS 1/2024	Statsforvalterens tilrådning til Miljødirektoratet - Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark - bevaring av verdifull natur		2024/509
	Styresak		
ST 5/2024	Delegerte vedtak		
DS 1/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Lakevassbu - Værdalsbruket AS		2023/12952
DS 2/2024	Ny dispensasjon - Arvasslia naturreservat - Motorferdsel for transport av tyngre utstyr og ved til hytte - Ørjan Sunvdvik		2024/1277
DS 3/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel til egen hytte ved Gressåmoen 2024 - Mikal Skjeflo		2024/2633
DS 4/2024	Avslag på søknad om dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel 2024 - fra Skråmoen til Vivassfiskløysa - Kjell Tyldum		2024/1261
DS 5/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2024 - 2027 - Gressåmoen fjellgård - Bertil Aasheim		2024/879
DS 6/2024	Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel 2024 - 2027 - snøscooter til Holmtjønnfjellet - Bjørg Ekker		2024/1040
DS 7/2024	Dispensasjon - Arvasslia naturreservat - motorferdsel for transport av tyngre utstyr og ved til hytte - Ørjan Sundvik		2024/1277
DS 8/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark - for bruk av snøscooter til seter 2024-2027 på Harbakvollen i Verdal - Ingolf Holmen		2024/1395
DS 9/2024	Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - gitt dispensasjon for bruk av snøscooter til privat hytte 2024- 2027 - Heggebu i Snåsa - Sigurd Mølnvik Ellingsgard		2024/1372

DS 10/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2024 - Kolstadsetra - Martin Kolstad	2024/1087
DS 11/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2023-2027 til egen hytte ved Langvikdalen 1 i Lierne - Rita Katrin Tangen og Per Ove Støbbakk	2023/12415
DS 12/2024	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel til seter på Harbakvollen - Knut Bjartan	2024/736
DS 13/2024	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - ervervskjøring til 5 hytter ved Skjækervatnet - 2024 - Gauldal Hytte & Transportservice	2024/739
DS 14/2024	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - vinterprøver stående fuglehunder 2024 - Namdal Fuglehundklubb	2023/13899
DS 15/2024	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - motorferdsel for transport tyngre utstyr og ved til Skjækerdalshytta - DNT Nord-Trøndelag	2024/1101
DS 16/2024	Dispensasjon - Guslia naturreservat - Motorferdsel for transport av ved og tyngre utstyr til utleiehytte - Gusli skog	2023/14282
DS 17/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark - for motorferdsel til privat hytte ved Klingervatnet 2024 - Svend Oppgård	2024/2160
DS 18/2024	Innvilget dispensasjon Lierne - Lijre nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2023 -2024 til egen hytte ved Storflyen - Jan Inge Olsen	2023/12659
DS 19/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for oppkjøring av skiløyper med snøscooter inn til Ryphaugen - Vera Hytteservice	2024/2329
DS 20/2024	Forhåndsvarsling om mulig omgjøring av dispensasjonsvedtak for motorferdsel til egen hytte 2023-2027	2023/12882
DS 21/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark- for bruk av snøscooter til egen hytte 2024- 2027 - Sonja Bostad	2024/2554
DS 22/2024	Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - motorferdsel til Kulslivollen - Arnt-Egil Leirset	2024/1776
DS 23/2024	Innvilget - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark – dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til Åkran – Kulslivollen - 2024 - Ole Marius Kulsli	2024/205
DS 24/2024	Avslag - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - på søknad om dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte ved Gressåmoen - Odd Erik Skjeflo	2024/2624

DS 25/2024	Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - motorferdsel til hytte ved Stigåtjern - Kjell Bjørnar Aasum	2024/1777
DS 26/2024	Dispensasjon - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - transport av materialer til bruk på trase til Harbakvollen - Harbakvollen seterlag	2020/7108
DS 27/2024	ADM-2023-66-Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel 2023-24 - bruk av snøscooter inn til egen hytte ved Vestre Blåfjellvatnet - Lasse Marius Bergli	2023/11722
DS 28/2024	Innvilget dispensasjon i Blåfjella - Skjækerfjella Nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Gjermstadåsen - Værdalsbruket AS	2023/12955
DS 29/2024	Innvilget dispensasjon - Lierne / Lijre nasjonalpark - for bruk av snøscooter til egen hytte 2023/2024 - Leifhytta - Knut Georg Sandvik	2023/12672
DS 30/2024	Innvilget dispensasjon i Blåfjella - Skjækerfjella Nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Dyrhaugstua - Værdalsbruket AS	2023/12954
DS 31/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella Nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Ørtugtjern - Værdalsbruket AS	2023/12863
DS 32/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark- for snøscooter til utleiehytte Bjarnetjern - Værdalsbruket AS	2023/12951
DS 33/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Ryplihytta 2023-2024	2023/13190
DS 34/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark- for snøscooter til utleiehytte Storbekkdalen - Værdalsbruket AS	2023/12901
DS 35/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter til egen hytte ved Grunntjernvolden- 2023/2024 - Per Rønning	2023/13082
DS 36/2024	Innvilget dispensasjon -Arvaslia naturreservat - for bruk av snøscooter i forbindelse med vedhogst etter driftsplan Statskog - Lierne 44/1/12 - Per Einar Arvasli	2023/9629
DS 37/2024	Innvilget dispensasjon - Lierne Nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2023 - 2024 - oppkjøring av skiløype Løvsjølia - Langtjønna - Lierne IL	2023/13394
DS 38/2024	Innvilget dispensasjon -Arvaslia naturreservat - for bruk av snøscooter til frakt av utstyr til egen hytte 2023 - 2027 - fra Ingerfossen til Pauluskøia - Per Einar og Ann Helen Arvasli / Gjertsås	2023/12882
DS 39/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for leiekjøring med snøscooter til	2023/13165

	hyttene i Seisjødalen, Gjefsjøen, Andorsjøen - Lars Erik Almo	
DS 40/2024	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel til Raudtjønna med snøscooter - tilsyn av sperregarn - Statskog	2023/14286
DS 41/2024	Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter - Stigåtjern 61/5 - Per Joar Aassum	2024/1090
	Styresak	
ST 6/2024	Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe - delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne og arbeidsutvalg	2023/12427
ST 7/2024	Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne Nasjonalparkstyre - Midler til drift og møteplan for 2024	2023/11548
ST 8/2024	Blåfjella- Skjækerfjella og Lierne Nasjonalparkstyre - Midler til tiltak 2024	2023/11548
ST 9/2024	Saksframlegg - Arvasslia naturreservat - fornyet driftsplan vedhogst - Lierne 44/1/10 - Statskog	2024/2098
ST 10/2024	Klage fra Skæhkere sijte på vedtak i sak 40-2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	2023/1769
ST 11/2024	Klage fra Verdalsbruket på vedtak i sak 40-2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	2023/1769
ST 12/2024	Eventuelt	

ST 1/2024 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Arkivsaksnr: 2023/12427-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 21.02.2024

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	2/2024	06.03.2024

Konstituering av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe

Forvalters tilrådning:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe skal i tråd med sine vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 selv velge sin leder, nestleder og kan nedsette et arbeidsutvalg (AU), bestående av medlemmer fra nasjonalparkstyret. Forvalterne foreslår at dette gjøres, men at styret selv innstiller den enkelte kandidat til vervene.

Leder:

Nestleder:

Arbeidsutvalg (AU):

Leder

Nestleder

Medlem

Varamedlem

Saksopplysninger og vurderinger

Medlemmene i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe fra kommuner og fylkeskommune er av Miljødirektoratet i brev av 26.01.2024 oppnevnt for valgperioden 2024 – 2027, men med funksjonstid fram til nytt styre er oppnevnt i 2028. Sametingsrepresentantene, som følger Sametingets valgperiode, er i brev av 27.01.2022 oppnevnt for perioden 2022 – 2025 med funksjonstid fram til nye sametingsrepresentanter er oppnevnt og nytt styre med disse konstituert i 2026.

Følgende personer er oppnevnt av Miljødirektoratet som styre- og varamedlemmer i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe:

Medlem	Varamedlem	Representerer	Periode
Kjell Jøran Jåma	Niila Blind	Sametinget / Sámediggi	2022 - 2025
Hanne-Lena Wilks	Eva Anette Wilks	Sametinget / Sámediggi	2022 - 2025
Anna Liisa Jåma	Brita Wilks	Sametinget / Sámediggi	2022 - 2025
Odd Bjørnar Bjørkås	Sigbjørn Dunfeld	Sametinget / Sámediggi	2022 - 2025
Arnt Einar Bardal	Trine Hasvang Vaag	Snåsa kommune	2024 - 2027
Tor Erling Inderdal	Eirin Holand	Lierne kommune	2024 - 2027
Ann Jeanett Klinkenberg	Lars Bjørnar Vist	Grong kommune	2024 - 2027
Knut Snorre Sandnes	Hilde Daleng	Verdal kommune	2024 - 2027
Christine Agdestein	Gunnar Thorsen	Steinkjer kommune	2024 - 2027
Anna Almli	Vebjørn Gorseth	Trøndelag fylkeskommune	2024 - 2027

Det framgår av vedtektene til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe, fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024, punkt 2 siste avsnitt at styret selv skal velge sin leder og nestleder. Videre framgår vedtektenes punkt 6.9 at styret kan nedsette et arbeidsutvalg (AU) med medlemmer fra nasjonalparkstyret.

I tidligere vedtekter for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe har det framgått at det skal nedsettes et arbeidsutvalg (AU) bestående av leder og nestleder samt en samtingsrepresentant, noe som også har vært

praktisert fram til nå. Forvalterne vil anbefale at denne ordningen videreføres, men at det i tillegg velges en vara til AU, som møter uavhengig av hvem i AU som har forfall.

Vedlegg:

- 1 Oppnevning av medlemmer til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe**
- 2 Vedtekter nasjonalpark- og verneområdestyrer - januar 2024**
- 3 Blåfjella Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - oppnevning av sametingsrepresentanter 22-25**

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 26.01.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/7797

Saksbehandler:
Camilla Knutsen

Oppnevning av medlemmer til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf. forskrift av 8. januar 2021 nr. 65 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven og forskrift 12. januar 2021 nr. 82 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet. Myndigheten omfatter også revidering av nasjonalpark-/verneområdestyrenes vedtekter og forvalternes instruks.

Etter forslag mottatt fra kommunene og fylkeskommunen, og i samsvar med likestillings- og diskrimineringsloven § 28, vil Miljødirektoratet oppnevne følgende personer til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe for perioden 2024-2027:

Fra Snåsa kommune: Arnt Einar Bardal	Personlig vara: Trine Hasvang Vaag
Fra Lierne kommune: Tor Erling Inderdal	Personlig vara: Eirin Holand
Fra Grong kommune: Ann Jeanett Klinkenberg	Personlig vara: Lars Bjørnar Vist
Fra Verdal kommune: Knut Snorre Sandnes	Personlig vara: Hilde Daleng
Fra Steinkjer kommune: Christine Agdestein	Personlig vara: Gunnar Thorsen
Fra Trøndelag fylkeskommune: Anna Almli	Personlig vara: Vebjørn Gorseth

Oppnevningen gjelder også for 2028 inntil nytt styre er oppnevnt.

I tillegg kommer styremedlemmer oppnevnt av Sametinget med funksjonstid 2021/22-2025.

Forvalter orienterer de valgte medlemmene og kaller inn til konstituerende møte så snart som mulig. Styret velger selv leder og nestleder.

Vedlagt dette brevet finnes oppdaterte vedtekter for styret, fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024, som gir bestemmelser om styrets myndighet og oppgaver. Vedtektene er felles for alle nasjonalpark- og verneområdestyrer.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Camilla Knutsen
seniorrådgiver

Kopi til:

Snåsa kommune	Sentrum	7760	SNÅSA
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	Nordli
Grong kommune	Postboks 162	7871	Grong
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Sametinget / Sámediggi	Postboks 3	9735	KARASJOK

Vedlegg

- 1 Vedtekter nasjonalpark- og verneområdestyrer - januar 2024

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

Fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82

1. Vedtektenes formål

Formålet med vedtektene er å gi bestemmelser om oppnevning av nasjonalpark- og verneområdestyret, og om styrets og nasjonalpark- /verneområdeforvalters myndighet og oppgaver.

Vedtektene skal videre legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyret i samsvar med verneformålet og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. Oppnevning og sammensetning av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra berørte kommuner, fylkesting og Sameting.

Oppnevningsperioden for medlemmene i styret følger valgperioden for henholdsvis kommunestyrene, fylkestingene og Sametinget. Sammensetningen av nasjonalpark-/verneområdestyret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Medlemmene skal ha personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall.

Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

3. Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvaltningsknutepunkt for verneområdet(ene) fastsettes av Miljødirektoratet.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ha et sekretariat som består av en eller flere nasjonalpark-/verneområdeforvaltere.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter(e) ansettes av Statsforvalteren.

Ansettelsen skjer etter egen instruks for ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter utarbeidet av Klima- og miljødepartementet, og i dialog med styret.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Statsforvalteren har personal- og administrativt ansvar for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren. Ved permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal Statsforvalteren i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Nasjonalpark-/verneområdestyret disponerer forvalterens arbeidstid.

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende oppgaver:

6.1. Behandle søknader

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle søknader og treffe vedtak etter verneforskriftene eller etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum, i tråd med forvaltningsloven og naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vedtak etter verneforskrifter og naturmangfoldloven § 48 som nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget fatter, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret innen tre virkedager, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3. Vedtak som gjelder håndheving (retting, tvangsmulkt mv) etter naturmangfoldlovens kap. IX skal ikke registreres i Miljøvedtaksregisteret.

Alle vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget skal sendes i kopi til Statsforvalteren.

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom

nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

6.3 Delegere myndighet til forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark-/verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssenter i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

6.7 Grensemerking

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

6.8 Oppnevne rådgivende utvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

6.10 Opprettelse av et administrativt kontaktutvalg

For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

6.11 Naturbase og rapportering

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at opplysninger i Naturbase om verneområdet er oppdatert.

Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven og verneforskriften skal sendes til Miljødirektoratet.

7. Nasjonalpark-/verneområdeforvalters oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter har følgende oppgaver:

7.1 Sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdeforvalters hovedoppgave er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal bidra til at verneområdene forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften og at saksbehandlingen følger forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser.

7.2 Fatte vedtak etter delegert myndighet

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter kan fatte vedtak etter delegert myndighet. Dette

forutsetter at nasjonalpark-/verneområdestyret i skriftlig beslutning har delegert aktuell myndighet til forvalter etter pkt. 6.3.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter fatter vedtak etter delegert myndighet. Alle vedtak som fattes etter delegert myndighet, skal refereres for styret.

Vedtak forvalteren fatter etter delegert myndighet etter pkt. 6.3 skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

8. Statsforvalterens klagerett

Statsforvalterne har klagerett på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning.

9. Samarbeid med SNO lokalt

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i verneområdet, jf. lov om statlig naturoppsyn.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal etablere et samarbeid med SNO lokalt.

10. Endring av vedtektene

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Blåfjella/Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre

Trondheim, 27.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/584

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Oppnevning av representanter til Blåfjella/ Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven §62 andre ledd til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf. forskrift 12. januar 2021 nr. 82 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet. Myndigheten omfatter også oppnevning av styremedlemmer til eksisterende styre, eventuelt oppnevne nye styre, fastsette vedtekter for styrene og godkjenning av forvaltningsknutepunkt.

Etter forslag mottatt fra Sametinget oppnevner Miljødirektoratet følgende personer til Blåfjella/Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre for perioden 2022-25:

Odd Bjørnar Bjørkås
Anna Liisa Jåma
Kjell Jøran Jåma
Hanna-Lena Wilks

personlig vara: Sigbjørn Dunfjeld
personlig vara: Brita Wilks
personlig vara: Niila Blind
personlig vara: Eva Wilks

I tillegg kommer tidligere oppnevnte styremedlemmer foreslått fra kommuner og fylkeskommune med funksjonstid 2020-23.

Forvalter orienterer de valgte medlemmene om oppnevningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Olav Nord-Varhaug
fagdirektør

ST 3/2024 Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder
ST 4/2024 Referatsaker

Blåfjella/Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Statsforvalteren i Trøndelag sin tilrådning - bevaring av verdifull natur - nasjonalpark

Statsforvalteren har sendt over sin tilrådning til Miljødirektoratet for videre oppfølging av oppdrag knyttet til bevaring av verdifull natur - nasjonalpark. Vi anbefaler blant annet at det startes opp en prosess med utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Vi anbefaler at det ikke startes opp en prosess med utvidelse av Femundsmarka nasjonalpark, samt at verneområdene i Sylan ikke slås sammen til Sylan nasjonalpark. Hele tilrådingen er lagt ved, eller den kan leses her: [Tilrådning - bevaring av verdifull natur - nasjonalpark | Statsforvalteren i Trøndelag](#)

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
underdirektør
Seksjon naturmangfold

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tilrådning fra SFTL - bevaring av verdifull natur - nasjonalpark

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM

Likelydende brev sendt til:

Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Snåsen Tjilte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Skæhkere sijte	v/ Mathis Ivan Hætta, Heiavegen 55	7760	SNÅSA
Låarten sijte / Luru reinbeitedistrikt	v/Bengt Mattias Jåma, Snåsavegen 360	7760	SNÅSA
Saanti sijte	v/ Lars Aage Brandsfjell, Tamnesveien 55	7370	BREKKEBYGD
Svahken sijte / Elgå reinbeitedistrikt	v/ Elle Merete M Omma, Valdalsfjellet 590	2443	DREVSJØ
Gåebrien sijte/ Riast-Hylling reinbeitedistrikt	v/Inge Even Danielsen, postboks 236	7374	RØROS
Nord-Trøndelag Reinsamelag		7760	SNÅSA
Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag	Postboks 236	7361	RØROS
Norske Reindriftsamers Landsforbund	Postboks 508	9255	TROMSØ
Sametinget / Sámediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Blåfjella/Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Tjåehkere sijte	v/ Mats Joma, Nyvikveien 28	7898	LIMINGEN
Bjerkås Reindrift	Kvamsveien 467	7884	SØRLI
Edith Bruvoll Valfridsson	Sandsjøveien 392	7882	Nordli
Ørjan Sundvik	Kvamsveien 3	7884	SØRLI
Kjell Aasmund Nastad	Nordsivegen 81	7732	Steinkjer
Karin Aastad Brøndbo	Balders Veg 55	7725	Steinkjer
Berit Lorås	Gamle Kongeveg 50	7650	VERDAL
Geir Ketil Kvernmo	Hamrembakken 11	7710	Sparbu
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fjellstyrene i Lierne	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Snåsa Fjellstyre	Øverbygdveien 34	7760	SNÅSA
Engerdal Fjellstyre	Hyttveien 45	2443	DREVSJØ
Selbu fjellstyre	Gjellbakken 15	7580	SELBU

Nils Christian Gjefsjø	Postboks 85	7761	Snåsa
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Skjækra Hytteeierforening	c/o Arne Rannem Nettetvegen 330	7670	INDERØY
Inger Marie Sylen	Vasskjellvegen 2	2320	Furnes
Anne Lise Sylen	Sylen 17	2443	Drevsjø
Hans T Aassved Hansen	Arnebråtveien 21 B	0376	Oslo
Kristin Slyngstad	Arnebråtveien 21 B	0376	Oslo
Bjørn Ivar Drevsjø	Morkvegen 47 A	2080	Eidsvoll
Sissel Drevsjø	Nettet Terrasse 11	1407	Vinterbro
Geir Sylen	Bjørnstadveien 24	3480	FILTVET
Milda Johanne Sylen	E.J.Bergs Veg 13 A	2316	Hamar
Ivar Flakne	Tydalsvegen 622	7590	TYDAL
Anders Marius Aune	Ruskåsvegen 4	7590	Tydal
Berit Aune	Storaunvegen 20	7590	TYDAL
Håkon Kåre Aune	Storaunvegen 2	7590	Tydal
Trondhjems Turistforening	Sandgata 30B	7012	TRONDHEIM
Statkraft Energi AS	Postboks 200 Lilleaker	0216	OSLO
Østby- Essand Grunneierlag SA v/Ketil	c/o Selbu Økonomi & Regnskap AS	7580	SELBU
Østby Nilsen	Nestansringen 3		
Meraker Brug AS	Postboks 70	7531	MERÅKER
Ulvig Kiær AS	Sandøla Gård Hengbruvegen 43	7870	GRONG
Bjarne Arvasli	Rengsveien 972	7884	Sørli
Per Einar Arvasli	John A. Dahls Vei 3	7884	Sørli
Kerstin Lundberg			
Joar Pynten	Lifjellveien 1128	7882	Nordli
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Arne Jostein Devik	Kjøråsvegen 14	7718	Steinkjer
Kjell Olav Bergli	Bergliveien 515	7884	Sørli
Amund Grindalen	Grindalen Gård	2406	Elverum
Jørn Tommy Åberg	Bergliveien 505	7884	Sørli
Ann Jorun Moen	Ytterdalsveien 65	7884	Sørli
John Helge Inderdal	Bergliveien 199	7884	Sørli

ST 5/2024 Delegerte vedtak

- DS 1/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark - for bruk av snøscooter til utleiehytte Lakevassbu - Værdalsbruket AS**
- DS 2/2024 Ny dispensasjon - Arvasslia naturreservat - Motorferdsel for transport av tyngre utstyr og ved til hytte - Ørjan Sunvdvik**
- DS 3/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel til egen hytte ved Gressåmoen 2024 - Mikal Skjeflo**
- DS 4/2024 Avslag på søknad om dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel 2024 - fra Skråmoen til Vivassfiskløysa - Kjell Tyldum**
- DS 5/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2024 - 2027 - Gressåmoen fjellgård - Bertil Aasheim**
- DS 6/2024 Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel 2024 - 2027 - snøscooter til Holmtjønnfjellet - Bjørg Ekker**
- DS 7/2024 Dispensasjon - Arvasslia naturreservat - motorferdsel for transport av tyngre utstyr og ved til hytte - Ørjan Sundvik**
- DS 8/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark - for bruk av snøscooter til seter 2024- 2027 på Harbakvollen i Verdal - Ingolf Holmen**
- DS 9/2024 Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - gitt dispensasjon for bruk av snøscooter til privat hytte 2024- 2027 - Heggebu i Snåsa - Sigurd Mølnvik Ellingsgard**
- DS 10/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2024 - Kolstadsetra - Martin Kolstad**
- DS 11/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2023-2027 til egen hytte ved Langvikdalen 1 i Lierne - Rita Katrin Tangen og Per Ove Støbakk**
- DS 12/2024 Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel til seter på Harbakvollen - Knut Bjartan**
- DS 13/2024 Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - ervervskjøring til 5 hytter ved Skjækervatnet - 2024 - Gauldal Hytte & Transportservice**
- DS 14/2024 Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - vinterprøver stående fuglehunder 2024 - Namdal Fuglehundklubb**
- DS 15/2024 Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon - motorferdsel for transport tyngre utstyr og ved til Skjækerdalshytta - DNT Nord-Trøndelag**
- DS 16/2024 Dispensasjon - Guslia naturreservat - Motorferdsel for transport av ved og tyngre utstyr til utleiehytte - Gusli skog**
- DS 17/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark - for motorferdsel til privat hytte ved Klingervatnet 2024 - Svend Oppegård**
- DS 18/2024 Innvilget dispensasjon Lierne - Lijre nasjonalpark - for motorferdsel med snøscooter 2023 -2024 til egen hytte ved Storflyen - Jan Inge Olsen**
- DS 19/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - for oppkjøring av skiløyper med snøscooter inn til Ryphaugen - Vera Hytteservice**
- DS 20/2024 Forhåndsvarsling om mulig omgjøring av dispensasjonsvedtak for motorferdsel til egen hytte 2023-2027**
- DS 21/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark- for bruk av snøscooter til egen hytte 2024- 2027 - Sonja Bostad**
- DS 22/2024 Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - motorferdsel til Kulslivollen - Arnt-Egil Leirset**
- DS 23/2024 Innvilget - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark – dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til Åkran – Kulslivollen - 2024 - Ole Marius Kulslid**
- DS 24/2024 Avslag - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - på søknad om dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte ved Gressåmoen - Odd**

Arkivsaksnummer: 2023/12427-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 21.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	6/2024	06.03.2024

Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe - delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne og arbeidsutvalg

Innstilling fra forvalter

Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe delegerer myndighet til nasjonalparkforvalterne jf styrets vedtekter pkt. 6.3. Forvalterne kan på på vegne av styret treffe vedtak i følgende sakstyper:

1. *Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.*
2. *Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:*
 - a) *når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,*
 - b) *når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker*
 - c) *og når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.*
3. *Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.*
4. *Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.*
5. *Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.*
6. *Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.*
7. *Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å illegge overtredelsesgebyr.*

Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe delegerer også til sitt arbeidsutvalg å behandle saker etter føringer gitt i vedtektenes punkt 6.9. Her framgår det at styret kan gi «*arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av*

prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften»

Forvalterne skal ved tvil om en sak bør behandles delegert avgjøre dette i samråd med styreleder.

For å sikre at styret er godt oppdatert på forvaltningen av verneområdet bør styreleder og forvalterne ha jevnlig dialogmøter. Styret bør også abonnere på vedtak i miljøvedtaksregisteret for å holde seg løpende orientert om forvaltningen av området, selv om delegerte vedtak også refereres styret på neste styremøte.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedtekter for nasjonalpark og verneområdestyrer – se vedlegg i sak om konstituering

Saksopplysninger

Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe har i tråd med vedtektene for nasjonalpark- og verneområdestyrer av 19.01.24 punkt 3 følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Nasjonalparkforvalterne er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Styret kan delegerer myndighet til forvalterne i tråd med vedtektenes punkt 6.3 slik at forvalterne kan *treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:*

1. *Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.*
2. *Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:*
 - a. *når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,*

- b. når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c. når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
 4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
 5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
 6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.
 7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.»

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan i tråd med vedtektene punkt 6.9 ved opprettelse av et arbeidsutvalg (AU) gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

Vurdering

Det har også tidligere vært delegert myndighet til forvalter jf. de gamle vedtektene. Dette har vært viktig for å få en effektiv og publikumsvennlig saksbehandling i kurante saker. I de tilfeller der forvalter har vært i tvil om saken kunne behandles delegert, har dette blitt avklart med leder i forkant av at vedtak er fattet.

Ordlyden i de nye vedtektene er noe annerledes og punktene 3 – 7 er nye, men spesifiserer godt hva forvalterne kan gjøre innenfor delegasjonens ramme fra styret.

Ved opprettelse av et arbeidsutvalg synes det naturlig at også dette gis delegasjon til det som vedtektene åpner for.

Selv om nasjonalparkforvalterne nå kan få delegert flere sakstyper vurderes det som riktig også å oppnevne et AU, og delegere også til AU. Dette fordi det gir mulighet til å involvere styret (ved AU) i saker det dette synes riktig, uten at hele styret innkalles til møte.

Delegasjon til forvalterne / AU vil gi en mer effektiv og brukervennlig saksbehandling i kurante saker. Nasjonalparkforvalterne har årlig omkring 50 – 60 motorferdselsaker. I tillegg har det tidligere vært behandlet en del mindre saker om organisert ferdsel og byggesaker av kurant karakter som vurderes å kunne behandles delegert når det foreligger en etablert forvaltningspraksis for utfall av slike saker eller tydelige føringer i forvaltningsplanene.

En delegasjon til AU og forvalter, vil gi nasjonalparkstyret mer tid til å arbeide med viktige strategiske saker og kunne gjøre seg kjent i verneområdene sine ved befaringer knyttet til besøksforvaltning, sårbarhetsvurderinger og tiltak for å ivareta viktige verneverdier.

Med bakgrunn i dette forslår forvalter at det delegeres myndighet til nasjonalparkforvalterne i tråd med pkt 6.3 i vedtektene, og AU i tråd med vedtektene punkt 6.9.

For å sikre at styret er godt oppdatert på forvaltningen av verneområdet bør styreleder og forvalterne ha jevnlig dialogmøter. Styret bør også abonnere på vedtak i miljøvedtaksregisteret for å holde seg løpende orientert om forvaltningen av området, selv om delegerte vedtak også refereres styret på neste styremøte.

Arkivsaksnummer: 2023/11548-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	7/2024	06.03.2024

Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne Nasjonalparkstyre - Midler til drift og møteplan for 2024

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe vedtar følgende møteplan for 2024:

	Nasjonalparkstyret	Arbeidsutvalget
Januar		31. (teams)
Februar		12. (teams)
Mars	5.-6. (Røros)	
April	22. (26.) (Grong)	
Mai		
Juni	25. (26.) (Steinkjer)	
Juli		
August		15. (Steinkjer)
September	9. (11.) (Lierne)	
Oktober		
November	13. (11.) (Snåsa)	
Desember		5. (6) Verdal

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger og vurderinger

Drift av nasjonalparkstyret

Basert på nasjonalparkstyrets vedtak i sak ST 46/2023 (datert 29. november 2023) ble følgende behov meldt til miljødirektoratet for 2024:

Drift av nasjonalparkstyret	kr 660 000,-
Drift av innfallsporter	kr 120 000,-
Forvaltningsplanarbeid	kr 150 000,-
Informasjonsarbeid (nettside/plattformer)	kr 50 000,-
Sum drift og fvpl.arbeid	kr 980 000,-

Tildelingen fra miljødirektoratet var på:

Drift av nasjonalparkstyret	kr 450 000,-
Grunnstøtte drift (innfallsport m.m.)	kr 75 000,-
Forvaltningsplanarbeid	kr 100 000,-
Sum drift av styret og grunnstøtte	kr 625 000,-

Møteplan 2024

Nasjonalparkstyret har fått noe mindre midler til drift enn det vi ba om jf. oversikten over. Det skal allikevel la seg gjøre å gjennomføre 4 dagsmøter som planlagt innenfor budsjettammene. Forvalter har satt opp forslag til møtesteder og datoer med utgangspunkt i tilgjengelige møtekalendere for medlemmene.

	Nasjonalparkstyret	Arbeidsutvalget
Januar		31. (teams)
Februar		12. (teams)
Mars	5.-6. (Røros)	
April	22. (26.) (Grong)	
Mai		
Juni	25. (26.) (Steinkjer)	
Juli		
August		15. (Steinkjer)
September	9. (11.) (Lierne)	
Oktober		
November	13. (11.) (Snåsa)	
Desember		5. (6) Verdal

BEHOVSINNMELDING STATSFORVALTEREN - 2024

Organisasjonsnummer: 974764350

Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Adresse: Strandvegen 38, 7713 STEINKJER

E-postadresse: hege.moen@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Hege Sæther Moen

Telefonnummer: 91339538

E-postadresse: hege.moen@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Hege Sæther Moen

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENØR.: 24S500B0

Om søknaden

Er søker verneområdeforvalter eller statsforvalter? Verneområdeforvalter

Hvilken statsforvalter hører du til? Statsforvalteren i Trøndelag

Tiltak

Oversikt over alle tiltak					
Navn	Kapittelpost	Fagområde	Kostnadsart	Ansvarlig	Beløp
Driftsmidler Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Driftskostnader	Hege Sæther Moen	750 000
Forvaltningsplanarbeid Blåfjella	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Driftskostnader, Kjøp av tjenester	Hege Sæther Moen	150 000
					900 000

Driftsmidler Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Driftsmidler Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Midler til drift av NP-styret i henhold til styrevedtak av 29.11.23

Drift av styret 660.000 / utsatt utbetaling av honorar fra 2023 40.000 og informasjonsarbeid /oppdatering av

nettside 50.000 . Samlet sum 750.000

Referanse til tildelingsbrev/VØI:

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Kostnadsart:

- Driftskostnader

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Hege Sæther Moen

Omsøkt beløp: Kr 750 000

Er tiltaket flerårig? Ja

I hvor mange år har aktiviteten pågått: Mer enn 5 år

Når forventes aktiviteten å avsluttes: Løpende aktivitet

For tidligere år har det på tiltaket blitt brukt midler: Varierer mye fra år til år, vi har brukt om lag Kr 450 000

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.:

Nei / Ikke relevant

Forvaltningsplanarbeid Blåfjella

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Forvaltningsplanarbeid Blåfjella

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Det er påbegynt forvaltningsplanarbeid for både Skjækra landskapsvernområde og Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark. Kostnader både til møter, informasjonsarbeid og mindre kartleggingsoppdrag er nødvendig å få dekket i denne sammenheng.

Referanse til tildelingsbrev/VØI:

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder

Kostnadsart:

- Driftskostnader

- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Hege Sæther Moen

Omsøkt beløp: Kr 150 000

Er tiltaket flerårig? Ja

I hvor mange år har aktiviteten pågått: 1 år

Når forventes aktiviteten å avsluttes: Neste år

For tidligere år har det på tiltaket blitt brukt midler: På nivå med årets beløp

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.:

Nei / Ikke relevant

Vedlegg

 Saksprotokoll Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne Nasjonalparkstyre - Midler til drift - forvaltningsplan- og informasjonsarbeid 2024.pdf (Annet)

 Hege Sæther Moen for **STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG**

Leveret 09.01.2024

Behovsinnmelding statsforvalteren - 2024

Navn	Status	Innvilget beløp	Kommentar
Driftsmidler Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne	Innvilget	525 000	Innvilget 450 000,- til drift av styret + 75 000,- i grunnstøtte drift.
Forvaltningsplanarbeid Blåfjella	Innvilget	100 000	
		625 000	

Arkivsaksnummer: 2023/11548-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	8/2024	06.03.2024

Blåfjella- Skjækerfjella og Lierne Nasjonalparkstyre - Midler til tiltak 2024

Innstilling fra forvalter

Basert på tildelingen fra Miljødirektoratet på midler til tiltak (post 1420.31) for 2024 på kr 850 000,- vedtar Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe at følgende tiltak iverksettes innenfor rammer gitt her:

Tiltaksmidler 2024			
Prioritering	Tiltak	Omsøkt	Tildeling 6. mars 2024
1	Rydding av telefonstolper og -linje mellom fjellgårdene og Gjefsjøengrensa	200 000	200 000
2	Fjerning/rydding av ulovlig leirplasser	50 000	40 000
3	Opprusting sti til Skjækerhytta	158 000	158 000
4	Forsterking kjøretrase Hattjønnin - prosjektering	30 000	Eget arbeid
5	Utbedring av Lakavasstien	200 000	200 000
6	Omlagging/merking av sti mellom Malså og Skjækerdalshytta med ny bru over Storbekken	200 000	57 000
7	Trapper over sperregjerde ved Åsvatnet	5 000	15 000
8	Informasjonsarbeid, områdeplakater på hver hovedinnfallsport	150 000	150 000

9	Vedlikehold svillestien inn til Skjækervatnet	5 000	5 000
10	Tilrettelegging for friluftsliv ved innfallsportene Blåfjella-Skjækerfjella NP & Lierne NP	100 000	25 000
12	Tilrettelegging av rasteplasser/fiskeplasser – Lierne og Snåsa	10 000	Tildelt SNO
13	Tilrettelegging av rasteplasser – Skjækra LVO	10 000	Tildelt SNO
14	Ferdsestellere SNO		Tildelt SNO
Sum		1 118 002	850 000

Av tidligere års erfaringer vil det skje ting som gjør det nødvendig å be om supplerende tildelinger eller omfordele det som er tidligere disponert av nasjonalparkstyret. Dette vil skje i samråd med Nasjonalparkstyret / AU dersom summen som omdisponeres er større enn 50.000. For avvikende bruk av midler over 50.000 fra det som er omsøkt og for å kunne gjennomføre tiltak som ikke står på bestillingslista må det gjøres henvendelse til Miljødirektoratet for omdisponering.

I forhold til pkt. 10 i tabellen ovenfor, så er det i år tildelt kr 75 000,- til grunnstøtte drift på post 1420.21. Disse er planlagt brukt til drift av de 5 innfallsportene (sanitær, brøyting), og slike utgifter skal derfor ikke dekkes av disse tiltaksmidlene. De 25 000,- som er satt av på tilrettelegging på innfallsportene i tabellen ovenfor, er i hovedsak tenkt brukt på vedkjøring.

SNO-ressurs 2024

Egnede tiltak fra bestillingen i 2023 legges inn i *Naturoppdrag* som bestilling til SNO for 2024 jf. vedtak ST 48/2023.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Føringer

Det overordna målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 *Tiltak i verneområder og naturrestaurering* gir viktige rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres.

Hvert år søker Nasjonalparkstyret om midler til ulike tiltak for å nå forvaltningsmål for verneområdene de forvalter. Det er gitt føringer fra Miljødirektoratet (se vedlegg 1 og 2) på

hva midlene skal / kan brukes til, og hvilke tiltak som bør prioriteres høyt. Tildelingene tar også hensyn til hvorvidt tiltakene som omsøkes er i tråd med disse føringene.

Hovedmålet for bruken av midler til tiltak i verneområdene er at naturtilstanden opprettholdes og bedres jf. vedlegg 1. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler. I strategien vises det til at det overordna målet med verneområdeforvaltning er å ivareta verneformålet og -verdiene i det enkelte verneområdet, samt å sørge for at trusler mot verneverdiene reduseres. Dette kan blant annet omfatte tilretteleggingstiltak som klopping, stilegging, merking for å styre ferdsele i eller utenfor sårbare områder, men også informasjonsarbeid knyttet til verneverdiene og områdene. Felles er at tiltakene skal være forankret i en forvaltningsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Verneområdene som Nasjonalparkstyret forvalter har gamle forvaltningsplaner som er under rullering / fornying, mens besøksstrategien for områdene ble vedtatt høsten 2020. Det vurderes å foreligge tilstrekkelig styringsverktøy for forvaltning av verneområdene våre, som grunnlag for innmeldingene.

I tråd med føringer fra Miljødirektoratet skal tiltak som ivaretar verneverdiene prioriteres høyt. I tiltakene i tabellen vist over gjelder dette alle tiltak på sti og kjørespor, der hensikten er å samle ferdsele og redusere skade på vegetasjonen og naturgrunnet. Slike tiltak er derfor prioritert høyt opp på listen. I tillegg er en del tilretteleggingstiltak prioritert forholdsvis høyt. Noen av disse er pågående, i form av at det tidligere er gitt midler til tiltakene, og man vurderer det derfor som hensiktsmessig å ferdigstille dem.

Saksopplysninger

Tiltakene som ble lagt inn i bestillingen for 2024 er meldt inn og diskutert med ulike samarbeidsaktører i og omkring verneområdene nasjonalparkstyret forvalter. De forskjellige tiltakene ble også diskutert i en lokal bestillingsdialog 8. november 2023. Tabellen nedenfor viser alle behovene som ble meldt inn gjennom bestillingsdialogen og annet.

Innmelding behov for tiltaksmidler 2024			
Prioritering	Tiltak	Omsøkt	Evt. merknader
1	Rydding av telefonstolper og -linje mellom fjellgårdene og Gjefsjøengrensa	200 000	Samarbeid med Telenor
2	Fjerning/rydding av ulovlig leirplasser	50 000	tjenestekjøp
3	Opprusting sti til Skjækerhytta	158 000	Innfallsport
4	Forsterking kjøretrase Hattjønnin - prosjektering	30 000	
5	Utbedring av Lakavasstien	200 000	Sekundær innfallsport
6	Omlagging/merking av sti mellom Malså og Skjækerdalshytta med ny bru over Storbekken	200 000	Samarbeid med DNT
7	Trapper over sperregjerde ved Åsvatnet	5 000	

8	Informasjonsarbeid, områdeplakater på hver hovedinnfallsport	150 000	
9	Vedlikehold svillestien inn til Skjækervatnet	5 000	
10*	Tilrettelegging for friluftsliv ved innfallsportene Blåfjella-Skjækerfjella NP	80 000	
11*	Tilrettelegging for friluftsliv ved innfallsport Lierne NP	20 000	
12*	Tilrettelegging av rasteplasser/fiskeplasser – Lierne og Snåsa	10 000	SNO ansvar– tjenestekjøp fjellstyrene
13*	Tilrettelegging av rasteplasser – Skjækra LVO	10 000	SNO ansvar – tjenestekjøp fjellstyrene
14	Ferdsestellere SNO	2	
Sum		1 118 002	

*Tiltakene 10-13 på til sammen 120.000 kan ved bestilling i ESS flyttes til en annen post, 1420.21. Forvalter vil her følge veiledning fra Miljødirektoratet.

Prioriteringer av tiltak i 2024 jf. innmelding av behov

Tiltakene er prioritert gjennomført som i tabellen *Tiltaksmidler 2024*, foruten noen små endringer i beløp knyttet til enkelte tiltak. I forhold til tiltak prioritert som nr. 2, så er rammen endret fra kr 50 000,- til kr 40 000,-. Dette skyldes at det er satt en øvre ramme i tjenestekjøpsavtalen med tiltakshaver (datert 7. desember 2023), på kr 40 000,-.

I forhold til prosjektering av eventuell forsterkning av kjøretrase inn til Hattjønnin (sommerboplassen til Skjækerfjell reinbeitedistrikt/Skæhkeren sijte), så lar det seg gjøre for forvalterne å gjennomføre denne prosjekteringen som eget arbeid. Det vil derfor ikke være nødvendig å prioritere midler til dette tiltaket (prioritert som nr. 4) inneværende år.

Omlegging/merking av sti mellom Malså og Skjækerdalshytta, samt ny bru over Storbekken, vurderer forvalter at kan nedskaleres noe jf. det innmeldte behovet. Dette skyldes i hovedsak at prosjektet ikke har kommet så langt som antatt, og at det nok kun blir aktuelt med en prosjektering inneværende sesong.

Tiltaket som er har prioritet nr. 7, er noe oppjustert i forhold til innmelding. Dette skyldes at beitelaget ikke ønsker å stå for den praktiske gjennomføringen, slik at man er avhengig av tjenestekjøp for å få tiltaket iverksatt. Forvalter anser det som hensiktsmessig at dette tiltaket ses i sammenheng med tiltak som er prioritert som nr. 3, Opprusting av sti til Skjækerhytta.

Hva angår tiltakene som omhandler tilrettelegging av rasteplasser og ferdsestellere, så utbetales midlene til dette direkte til SNO, og skal derfor ikke belastes denne posten. Drift av innfallsporster dekkes av driftsmidler på post 1420.21, og skal ikke belastes denne posten. Innkjøp/utkjøring av ved dekkes over 31-posten, og de 25 000,- på tiltak nr. 10 er tiltenkt vedkjøring på innfallsportene.

Beskrivelse av tiltakene

Fjerning av søppel, forurensning i verneområdene

Det tiltaket som er prioritert høyest for 2024 er opprydding av den gamle telefonlinjen mellom fjellgårdene i Snåsa. Dette materialet er søppel og forurensning delvis innenfor nasjonalpark som påvirker verneverdiene negativt, og man bør derfor søke å få ryddet opp i dette i sin helhet nå. Det har også tidligere vært gjort en jobb med opprydding initiert av Telenor, men det gjenstår fremdeles store mengder stolper og linje som bør samles opp og fjernes fra området. Et samarbeid med Telenor angående dette er også diskutert og bør derfor være mulig å få til. Rent praktisk må stolper, linjer og annet utstyr samles sammen i barmarkssesongen og lundes opp, slik det kan fraktes ut av området vinterstid, eller fraktes ut med helikopter. Valg av metode for uttransport og tidsrom for arbeidet må skje i nær dialog med reindrifta.

Fjerning av ulovlig etablerte leirplasser inne i verneområde er også et tiltak som er satt høyt på prioriteringslisten for 2024. Det meldes årlig inn funn av slike etablerte leirplasser, som til dels representerer et betydelig forsøplingsproblem i verneområdene. Disse privatiserte leirplassene bryter også med hovedformålet i besøksstrategien, som legger opp til en helhetlig, langsiktig og *bærekraftig* besøksforvaltning i verneområdene.

Søppel og forurensning har en direkte negativ effekt på verneverdiene og naturgrunnlaget i verneområdene, og bør på generelt grunnlag søkes fjernet så effektivt og skånsomt som mulig. Videre kan materialer som ligger i naturen også gi mer indirekte negative påvirkninger, i form av at de opptrer som hindre eller installasjoner som dyr potensielt kan skade seg på/feste seg i. Å rydde opp i slikt vurderes å ha stor hensikt i forhold til å ivareta verneformålene og -verdiene i verneområdene, jf. Miljødirektoratets strategi for bruk av midler i verneområder 2020- 2025.

Forsterkning/omlegging av eksisterende stier i verneområdene

I henhold til ovenfor nevnte strategi kan midler også benyttes til å legge til rette for bedre tilgjengelig i verneområdene, samt på denne måten og styre ferdselen rundt den mest sårbare naturen i områdene. Tilretteleggingstiltak som klopplegging, skilting m.m. er aktuelt i den sammenheng, og vi har derfor lagt inn midler for klopplegging av stien fra svillestien og inn til Skjækerhytta (se kart i figur 1). Dette er ei mye brukt utleiehytte ved Skjækervatnet, og hovedtraseen inn til hytta går langs den etablerte svillestien fra Lustadvatnet til Skjækervatnet. Dette er også en mye brukt trase inn i både Skjækra landskapsvernområde og Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Det gjenstår et parti fra svillestien og frem til hytta på omtrent 500 meter, hvor det er gjort få forebyggende tiltak, og som bør forsterkes med klopper for å forhindre ytterligere slitasje i terrenget. Terrenget er myrlendt og vått, og ferdselen medfører stor slitasje på myrområdene. Tiltaket vil i sin helhet foregå i Skjækra landskapsvernområde. I bestillingsdialogmøte kom det innspill fra hytteeierforeningene i området om å samtidig klopplegge et lite stykke over myra mellom svillestien og ned til Skjækervatnet, der hvor stien går i retning Naustbukta. Forvalters innstilling er at det er hensiktsmessig at disse tiltakene ses i sammenheng.

I etterkant av bestillingsdialogmøtet er det også kommet innspill på å få etablert ei gjerdegrapp over sperregjerdet for sau som går mellom Skjækervatnet og Åsvatnet i samme område. I dag står det et sperregjerde her hvor stien inn til Gomolia går; en sti som benyttes av mange og gjerdet bærer derfor preg av gjentatt forsering.

Figur 1: Kart og trase som ønskes klopplagt (rød linje) til Skjækerhytta i Snåsa kommune.

Forsterking av kjøretrase inn til Hattjønning er også lagt inn med midler til prosjektering. Dette er kjøreleia inn til sommerboplassen til Skjækerfjell reinbeitedistrikt, og har også tidligere vært prioritert for midler til diverse forsterkningstiltak. Det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre en fullstendig kartlegging av behovet for tiltak langs strekningen, et arbeid forvalter kan gjennomføre med egen arbeidsinnsats. Traseen går inne i nasjonalparken, og benyttes årlig av reindrifta i området og bør således prioriteres.

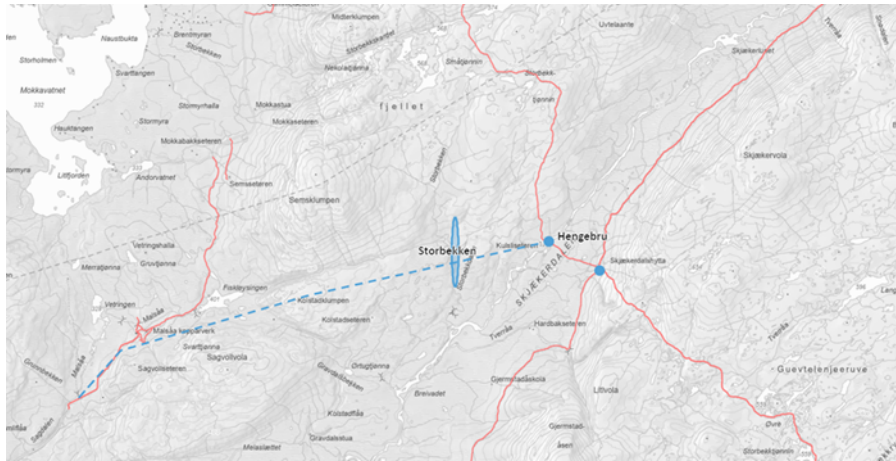
Det er også i år lagt inn tiltaksmidler til videre arbeid med utbedring på Lakavasstien jf. kart under. Selv om tiltaket i hovedsak er utenfor vernegrensen, er det et område som benyttes av mange, og området er definert som sekundær innfallsport i besøksstrategien. Bruken av nærliggende områder utenfor verneområdene sparer slitasje i selve verneområdet, så lenge traseene er naturlige traseer som ikke leder mer folk inn i verneområdene. Det er aktuelt å fortsette med klopplagging hovedsakelig langs nedre sti, samt å rydde og merke øvre sti. Prosjektet er et flerårig prosjekt, som antas ferdigstilt i 2026.

Stien fra Malså er en trase som tidligere er merket uten tillatelse fra vernemyndighetene, og DNT har, etter ønske fra Nasjonalparkstyret, tatt på seg ansvaret for å få merket en trase fra Malså til Skjækerdalshytta etter deres standard. I forbindelse med fastlegging av ny sti, så er det også aktuelt å gjenreise den nedraste brua over Storbekken, og forprosjektering av bru er gjennomført i 2023. Prosjektene søkes samfinansiert med midler i regi av DNT Nord-Trøndelag, så kostnaden lagt inn ved behovsinnmelding utgjør omtrent 50 % av estimerte kostnader.

Plassering av ny bru og omlegging av sti/trase fra Malså bør vurderes samlet, og både trase og brupunkt må fastlegges av DNT og styret før saken legges til formell behandling av NP-styret etter verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella NP, og Verdal kommune etter plan- og bygningsloven. Tiltakene ble prioritert med midler i 2023, men prosjektene lot seg ikke realiseres innen året. De er derfor prioritert for videreføring i 2024, og man bør søke å ha en fullstendig prosjektering ferdig i løpet av året.

Forslag til trase og bru vises i kartet under.

Oppgradering av innfallsportene- informasjonsplakater

Som et ledd i oppgradering av hovedinnfallsportene til Blåfjella- Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker, er det meldt inn et behov for utarbeidelse av mer områdespesifikke informasjonsplakater til innfallsportene. Det er tenkt at disse plakatene skal være mer spesifikke og lokale enn de *generelle* plakatene som henger på innfallsportene i da, og at de skal utarbeides etter samme design som øvrige plakater. Informasjon på plakatene skal utarbeides i dialog med kommuner og andre lokale aktører/næringsaktører, for på en god måte å synliggjøre det lokale ved hver innfallsport. I tillegg vil det jobbes med utarbeidelse av enklere informasjonsmateriell om tradisjonell bruk i og av verneområdene, som eksempelvis kan distribueres til fjellstyrer, kommuner med merer, og som forankres i den tradisjonelle bruken av områdene beskrevet i besøksstrategien. På denne måten ønsker man å synliggjøre/fremheve det lokale aspektet ved de forskjellige områdene tydeligere enn før.

Vurdering etter naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8- 12

De miljørettslige prinsippene (§§ 8-12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. I brev fra Miljødirektoratet angående rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer, er det bedt om at forvaltningsmyndigheten synliggjør vurdering etter miljørettsprinsippene ved innmelding av

behov for midler til tiltak som berører naturmangfold. Vi har nedenfor gjort en vurdering av de innmeldte tiltakene samlet, da det vurderes hensiktsmessig.

I forhold til vurderingen knyttet til § 8 kunnskapsgrunnlaget, så vurderes dette å være tilstrekkelig ivaretatt gjennom diskusjon rundt tiltak og prosesser i forkant, samt erfaringer knyttet til gjennomføring av tilsvarende tiltak tidligere. De tiltakene som har fått prioritet har fått det nettopp fordi de ivaretar naturgrunnlaget, eller forhindrer tap av naturverdier. Den høye prioriteringen tilsier at de vurderes å ha en positiv effekt på naturen og således også verneverdiene. Det er også gjort vurderinger rundt konsekvenser av å ikke gjennomføre tiltak, og disse vurderes å potensielt være svært negative for naturmangfoldet i verneområdene. Førre-var-prinsippet i § 9 vurderes å gjøre seg gjeldende i større grad i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, og er således mindre relevant for tiltakene som er meldt inn for 2024.

I vurderingen av tiltak så er den samlede belastningen jf. § 10 vurdert, og tiltak som omhandler opprydding og tilrettelegging for å unngå ytterligere slitasje på naturgrunnlaget er prioritert høyt. Enkelte tilretteleggings- eller skjøtselstiltak vil også kunne påvirke naturverdiene negativt i et begrenset tidsrom, men verdien i å gjennomføre tiltaket vurderes som stor når man tenker langsiktig. Tilrettelegging og styring av ferdsel er et slikt tiltak. Flere av disse restaurerings- eller tilretteleggingstiltakene gjennomføres av tiltakshavere som over tid har opparbeidet seg solid kunnskap på gjennomføring av tiltak i sårbare omgivelser. Vi anser derfor at tiltakene gjennomføres på en profesjonell og skånsom måte jf. § 12.

Arkivsaksnummer: 2023/9629-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	9/2024	06.03.2024

Saksframlegg - Arvasslia naturreservat - fornyet driftsplan vedhogst - Lierne 44/1/10 - Statskog

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret i Blåfjella- Skjækerfjella- Lierne nasjonalpark/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhke godkjenner Statskog SF sin driftsplan for uttak av lauvtrevirke i tilknytning til eiendommen Langvasskøya. Hytteeier/fester av Langvasskøya (gbnr. 44/1/10) i Lierne kommune gis tillatelse til følgende:

-begrenset uttak av lauvtrevirke til ved jf. vedlagte driftsplan

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Søknad fra: Statskog SF (grunneier), datert den 02.02.2024

Formål: Godkjenning av driftsplan vedhogst i Arvasslia naturreservat, uttak av lauvtrevirke til ved, jf. vedlagte plan.

Eiendom: Lierne kommune gnr/bnr/fnr 44/1/10 (Langvasskøya)

Vernesone: Arvasslia naturreservat

Det søkes om tillatelse til å ta ut inntil 1 m³ med lauvtrevirke pr. år, i perioden 2024- 2027.

Hogsten gjennomføres med følgende vilkår fra grunneier:

- Kun plukkhogst av lauvtre, fortrinnsvis de som er knekt av snøbrekk.
- Store gamle bjørketrær (brystdiameter > 25 cm) skal helst stå igjen der det er mulig.
- Terrengtransport skal skje på frossen og snødekt mark.
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at hogsten skjer på en trygg og sikker måte både for seg selv og andre.

Bjørka hogges manuelt av hjemmelshaver/hytteeier og fraktes til festetomta for opparbeidelse til ved som tørkes på stedet før innstabling i vedbod/uthus ved hytta. Strangene eller kappa kubber fraktes med snøscooter fra hogststed til festetomta. Driftsplanen innbefatter da også behov for motorferdsel i verneområdet i et begrenset omfang, men dette behovet behandles i egen sak knyttet til hytteeier.

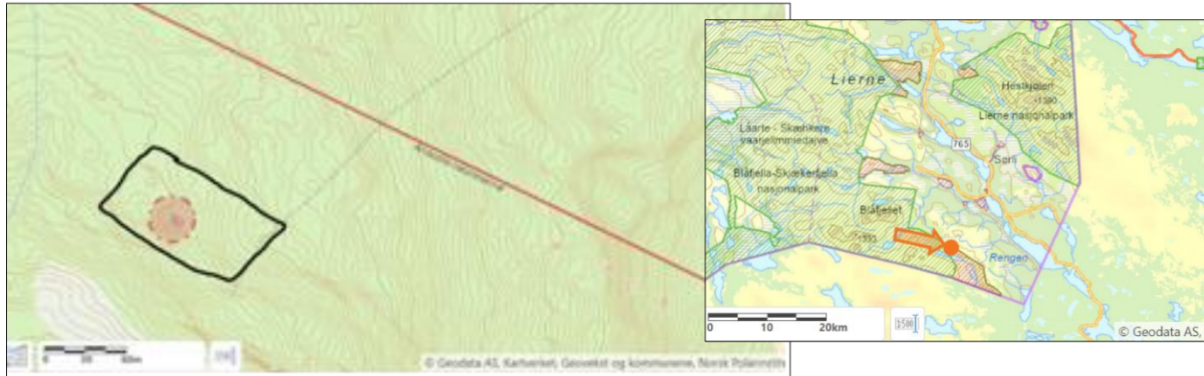

Fig.1: Kart som viser hytta (festetomt i rød sirkel) og omtrentlig vedteig (sort heltrukken linje).

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskriftens bestemmelse VI omhandler punkter som forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til.

I punkt 3 står det følgende:

«*Begrenset uttak av lauvtrevirke til bruk som brensel på eksisterende hytter i området etter godkjent plan.*»

Delegering

Miljøverndepartementet har, gjeldende fra 12. august 2015, delegert forvaltningsmyndigheten over hele verneforskriften for Arvasslia naturreservat til Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre.

Nasjonalparkstyret har delegerte myndigheten til å fatte vedtak i enkelte saker til Arbeidsutvalget og Nasjonalparkforvalter i sak nr. NP-11/2016 den 11. april 2016. I henhold til ovenfor nevnte delegasjonsvedtak, skal denne saken behandles i AU. Siden det er planlagt møte i nasjonalparkstyret før AU-møte, finner forvalter det hensiktsmessig at denne saken behandles i førstkommande styremøte.

I henhold til delegasjonsvedtaket så behandles saker knyttet til motorferdsel av nasjonalparkforvalter. Den delen av søknaden som omhandler motorferdsel vil derfor behandles delegert av nasjonalparkforvalter etter at nasjonalparkstyret har behandlet driftsplansaken.

Verneformål – forskrift

Formålet med vernet av Arvasslia naturreservat er å bevare et barskogområde som er lite påvirket av menneskelig aktivitet, og som er typisk for naturtypen i regionen.

Forvaltningsplan

Det er ingen forvaltningsplan for verneområdet.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

I forbindelse med verneprosessen ble behovet for uttak av lauvtrevirke til ved vurdert. Det ble da lagt til grunn at forvaltningsmyndigheten skal godkjenne en egen plan for dette uttaket av ved. Vinteren 2021 ble fjellbjørkeskogen i dette området mye påvirket av værforholdene, ved at den ble utsatt for mye toppbrekk og stammeknekk som følge av tung snø. Påfølgende vinter ble det godkjent uttak av lauvvirke for å rydde opp i dette, og denne driftsplanen tar utgangspunkt i gjenværende toppbrekk samt noe forsiktig plukkhogst i et område rundt hytta, hovedsakelig trær som henger ned over stien.

Det foreligger ikke opplysninger i register (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold, som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, hverken direkte eller i umiddelbar nærhet. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig - og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at omsøkt tiltak ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem. Forvaltningsmyndighetens vurdering er derfor at kunnskapsgrunnlaget oppfylt jf. § 8, samt at føre-var-prinsippet i § 9 dermed kan tillegges mindre vekt.

Veduttaket skal kun skje ved plukkhogst, og eventuell transport i den forbindelse skal skje på snødekt mark. Dersom det skal benyttes snøscooter i forbindelse med denne plukkhogsten, må dette søkes særskilt. Snøscooter anses som et skånsomt kjøretøy for naturomgivelsene, og miljøforsvarlige teknikker/driftsmetoder anses ivaretatt jf. § 12. Skulle det oppstå skader på naturmangfoldet, skal uansett kostnadene bæres av tiltakshaver jf. § 11.

Presedens

Siden det er innenfor det som verneforskriften tillater vil ikke dette ha noen presedensvirkning.

Vurdering

Tiltakene som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i verneforskriftens § VI pkt. 3, som åpner for at eksisterende hytter kan foreta et begrenset uttak av lauvtrevirke til ved, jf. vedlagte plan. Denne dispensasjonen og vedlagte driftsplan er nå å anse som driftsavtale for vedhogst i Arvasslia naturreservat på eiendom 44/1/10 Langvasskøya.

Et så lite årlig uttak av lauvvirke som avtalen legger opp til, mener forvalter at ikke vil påføre verneverdiene i barskogvernreservatet, varige, irreversible skader. Det påpekes samtidig at eventuell motorferdsel på snødekt mark knyttet til uttaket av ved krever egen dispensasjon, og faller ikke under dispensasjonen gitt i denne avtalen men vil bli behandlet i egen sak.

DRIFTSPLAN FOR VEDHOGST I TILKNYTNING TIL «LANGVASSKØYA»

Eiendom: Vestre Finnli statsallmenning (44/1) i Lierne kommune

Verneområde: Arvaslia naturreservat, formål barskogvern

Grunneier: Statskog SF

Tiltakshaver/hjemmelshaver: Eier av «Langvasskøya» på festetomt 44/1/10, Ørjan Sundvik

Periode: 2024 – 2027

Innledning

Langvasskøya ligger like innenfor grensa til Arvaslia naturreservat i Lierne kommune. Her gjelder Forskrift om vern av Arvaslia naturreservat av 04.12.1992. Verneforskriften forvaltes av Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre.

I kap VI i verneforskriften står det listet opp hva forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

VI

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gi tillatelse til:

1. Avgrensede tiltak i reservatet for å hindre større skader på omkringliggende skog.
2. Nødvendig motorferdsel i samband med aktiviteter nevnt i [kap. V](#).
3. Begrenset uttak av lauvtrevirke til bruk som brensel på eksisterende hytter i området etter godkjent plan.
4. Uttak av lauvtrevirke til bruk under rypefangst og storviltjakt.
5. Organiserte rideturer inn i området.

I pkt 3) står det at det kan gis tillatelse til uttak av lauvtrevirke til bruk som brensel på eksisterende hytter i området etter godkjent plan. «Langvasskøya» har den første festekontrakten fra 1953 og er således ei eksisterende hytte på vernetidspunktet. Dette dokumentet er en driftsplan for uttak av lauvtrevirke som brensel (ved) til denne hytta, og søkes godkjent for en fireårsperiode (gjeldende kommunestyreperiode).

Kart og områdebeskrivelse

Kartet viser hytta, festetomt (rød stiplet sirkel) og omtrentlig vedteig/område (sort heltrukken linje) for uttak av ved til brensel på Langvasskøya.

Fjellbjørkeskogen i området ble veldig påvirket av værforholdene vinteren 2021, da snøtunge trær i en mildværsperiode ble veldig utsatt for toppbrekk og stammeknekk. Den vinteren ble det også godkjent uttak av lauvtrevirke i den nærmeste krets rundt hytta, for å rydde opp etter denne hendelsen. Denne driftsplanen tar i hovedsak også utgangspunkt i uttak av gjenværende toppbrekk og noe forsiktig plukkhogst i et litt utvidet område rundt hytta. Det henger bl.a mye virke inn på stien

som går fram til hytta (på kartet noe feil angitt, da den ender opp ved hytta), som tiltakshaver/hjemmelshaver kan tenke seg å få ryddet og ta til ved.

Alle miljøkartlag er sjekket av grunneier og det er ikke funnet arter eller naturtype som har særlig beskyttelse eller som kan ta skade av et slikt tiltak som uttak av lauvtrevirke innenfor barskogvernområdet.

Omfang og driftsmåte

Driftsplanen tar utgangspunkt i bjørkeskogressursen i nærområdet til Langvasskøya. Ønsket vedhogstområde er ca 8-10 daa og det er ønskelig med en plan som går over 4 år med et begrenset uttak hvert år.

Hogsten gjennomføres med følgende vilkår fra grunneier:

- Kun plukkhogst av lauvtre, fortrinnsvis de som er knekt av snøbrekk.
- Store gamle bjørketrær (brystdiameter > 25 cm) skal helst stå igjen der det er mulig.
- Terrengtransport skal skje på frossen og snødekt mark.
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at hogsten skjer på en trygg og sikker måte både for seg selv og andre.

Bjørka hogges manuelt av hjemmelshaver/hytteier og fraktes til festetomta for opparbeidelse til ved som tørkes på stedet før innstabling i vedbod/uthus ved hytta. Strangene eller kappa kubber fraktes med snøscooter fra hogststed til festetomta. Driftsplanen innbefatter da også behov for motorferdsel i verneområdet i et begrenset omfang.

Godkjenning av driftsplan

Vi søker om forvaltningsmyndighetens godkjenning av driftsplanen, som innbefatter både uttak av lauvtre og motorferdsel i forbindelse med dette, som beskrevet i dette dokumentet.

Oppsummert: Kvantum: totalt 4 m³

Periode: inntil 1 m³ per år i 4 år, i perioden 2024-27

Motorferdsel: 2 turer inn og ut av området (til hytta) per år, samt frakt av stranger eller kubber fra hogststed til hytta.

Sted, dato:

Lierne, 02.02.2024

Ansvarlig søker hos grunneier:

Lillian Bergli

eiendomsansvarlig for Vestre Finnli statsallmenning i Statskog SF

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 23.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	10/2024	06.03.2024

Klage fra Skæhkere sijte på vedtak i sak 40-2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer ikke klagen fra Skæhkere sijte men opprettholder sitt vedtak av 29.11.2023.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig klageavgjørelse.

Begrunnelse

Klagen legger ikke fram nye momenter som ikke var kjent ved tidligere behandlinger og det vurderes derfor riktig slik saken etter hvert har utviklet seg best å sende den til endelig avgjørelse i miljødirektoratet.

Klagen fra Skæhkere sijte på Verdal kommunes vurdering av om hytta er å regne som utleiehytte, som ligger til behandling hos Statsforvalteren i Trøndelag, anbefales ettersendt Miljødirektoratet når den er ferdig, slik at Miljødirektoratet kan vurdere om dette skal påvirke utfall i sakens behandling etter verneforskrift / NML § 48.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 dok 1 epost av 03.02.23 fra Verdalsbruket - Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken
- 2 dok 2 - epost av 03.02.23 fra nasjonalparkforvalter - svar til Verdalsbruket - Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken
- 3 dok 3 - søknad oversendt av Verdal kommune 27.04.23
- 4 doc 4 - vedtak med saksframlegg i sak 23-23 Ny hytte i Tverråkroken
- 5 doc 5 - klage av 25.06.23 fra Geir Håvard Hjelde
- 6 doc 6 - klage av 27.06.23 fra Skæhkere sijte
- 7 doc 7 - brev av 30.06.23 til Verdalsbruket - klagene oversendes Verdalsbruket til orientering
- 8 Doc 8 -brev av 28.06.23 fra SFTL ved avd Reindrif - orientering om klage sendt Verdal kommune
- 9 doc 9 - bekreftelse på ønske om konsultasjon motatt og invitasjon til konsultasjon
- 10 doc 10 - epost av 30.06.23 dialog om konsultasjon
- 11 doc 11 - brev av 12.07.23 kommentarer fra Verdalsbruket til klagene
- 12 doc 12 - brev av 24.08.23 - kunngjøring av vedtak og saksframlegg i sak 32-23
- 13 doc 13 - brev av 21.08.23 kunngjøring av vedtak og saksframlegg i sak 33-23
- 14 doc 14 - klage fra Verdalsbruket av 14.09.23 på vedtak i sak 32 og 33 2023
- 15 doc 15 brev av 08.12.23 med vedtak og saksframlegg sak 40-2023
- 16 Doc 16 - epost av 29.12.23 Skæhkere sijte ber om utsatt klagefrist
- 17 doc 17 - brev av 22.01.24 Avslår søknad om utsatt klagefrist
- 18 doc 18 - klage av 05.02.24 fra Skæhkere sijte
- 19 doc 19 - orientering til Verdalsbruket om motatt klage på vedtak i sak 40-2023
- 20 doc 20 - Klage av 09.02.24 fra Verdalsbruket i sak 40-23

Saksopplysninger

Saken har vært til flere behandlinger i nasjonalparkstyret, etter klage fra flere parter. Saksgangen gjengis kort her, mens alle sakens dokumenter er vedlagt.

Søknad fra Verdalsbruket om riving av eksisterende og oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken ble sendt Verdal kommune den 17.04.2023, og videresendt nasjonalparkstyret den 27.04.2023. Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre behandles søknaden i møte den 05.06.2023 som sak 23/2023 og vedtok:

Vedtak i sak 23/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².

- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.

Vedtaket i sak 23/2023 ble påklaget av to parter Skæhkere sijte og Geir Håvard Hjelde, behandlet som henholdsvis sak 32/2023 og sak 33/2023 i møte den 15.08.2023.

Vedtak i sak 32/2023

Blåffjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdals kommunes behandling om bruksendring.

Blåffjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåffjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.
- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det

forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Vedtak i sak 33/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Verdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggeteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe.

Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og

kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle. Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Endringsvedtakene som ble gjort i sak 32/2023 og 33/2023 ble kunngjort Verdalsbruket i brev av 24.08.2023. Verdalsbruket påklagde nasjonalparkstyrets vedtak i sak 32/2023 og 33/2023. Klagen ble behandlet av nasjonalparkstyret i møte den 29.11.2023 som sak 40/2023 der følgende vedtak da ble fattet:

Vedtak sak 40/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Værdalsbruket og endrer vedtak i sak 2023/32 og 2023/33 slik at Værdalsbruket får dispensasjon til:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m2 og uthus på 6 m2.
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m2-BYA og 10,7 m2-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre

- perioder (f.eks. åremål).*
- *Uthuset skal ikke være isolert.*
 - *Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.*
 - *Av hensyn til reindriftsnæringa settes det som vilkår at hytta ikke skal leies ut/brukes i perioden medio april til medio juni.*

Begrunnelse:

- *Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden utfordrer verneformålene.*
- *Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.*
- *Nasjonalparkstyret viser til behandling av tidligere saker knyttet til utleiehytter, jf. også dokumentasjon framlagt av Værdalsbruket, og anser ikke dette vedtaket til å medføre ny praksis.*
- *Hytta har tidligere vært utleid på åremål, framover vil hytta være ei utleiehytte tilgjengelig for allmennheten*

Hjemmel:

Naturmangfoldloven § 48. Styret mener at tiltaket ikke vil påvirke verneformålet negativt eller verneverdiene nevneverdig.

På dette siste vedtaket behandlet av nasjonalparkstyret som sak 40/2023 har både Skæhkere sijte og Verdalsbruket klaget. Klagene gis hver sin behandling henholdsvis som sak 10/2024 og 11/2024. Denne saken har med alle dokumentene i saken som vedlegg til begge saker. Verdalsbrukets klage er også å se på som kommentarer til klagen fra Skæhkere sijte.

Klagen fra Skæhkere sijte

Skæhkere sijte ba den 29.12.2023 om utsatt klagefrist med begrunnelse at de ønsket å avvente utfall av sin klage på Verdal kommunes vurdering av at hytta var å regne som ei utleiehytte, før de eventuelt fremmet en klage på nasjonalparkstyrets vedtak i sak 40/2023.

På grunn av ferieavvikling ble det ikke behandlet utsatt klagefrist innen klagefristens utløp som var den 29.12.2023. Nasjonalparkstyret valgte ved kunngjøring av at det ikke var mulig å gi utsatt klagefrist etter klagefristens utløp å signalisere at de ville akseptere en klage som kom inn for sent sett i lys av omstendighetene, men at de i tråd med forvaltningslovens føringer for å ta for sent inkomne klager til behandling, ikke kunne la det gå for lang tid på grunn av hensynet til tiltakshaver.

Klagen fra Skæhkere sijte er datert 05.02.2024. Det anbefales av forvalter at klagen tas til behandling.

Klagens innhold

Hytta som tillates oppført vesentlig større enn det verneforskrift og retningslinjer i forvaltningsplan åpner for, og Skæhkere sijte mener dette ikke kan aksepteres.

Punkt som bes vurderet i klagen er:

- Tiltaket innebærer ikke bruksendring

Her peker Skæhkere sijte på at bruksendingen ikke er avklart, da de ha påklagd Verdal kommunes vedtak om at tiltaket ikke trenger bruksendring.

- Tverråkroken var ikke regnet som / omtalt som en av utleiehyttene i nasjonalparken i forvaltningsplanens tabell 5 s. 29

Det at andre utleiehytter har fått utvidelser begrunnet i at de er utleiehytter mener Skæhkere sijte ikke kan overføres til andre hytter i nasjonalparken. Fravær av Tverråkroken i oversikten over utleiehytte i forvaltningsplanen mener Skæhkere sijte må styrke deres begrunnelse om at en ny hytte i Tverråkroken ikke må tillates utvidet utøver forvaltningsplanens føringer for bygninger generelt. Erfaringene fra utvidelsene på de nevnte utleiehyttene erfarer Skæhkere sijte har gitt økt ferdsel.

- Skæhkere sijte mener at nye og større oppgraderte hytter gir betydelig økt utleie, og viser til årsmeldingen 2020 fra Snåsa fjellstyre der utleie på Ryplihytta etter utvidelse økte fra 30-40 utleiedøgn / år til 80 utleiedøgn per år.

Skæhkere sijte mener det vil bli en betydelig endring om hytta i Tverråkroken tillates oppført større en 38 m2 som er det forvaltningsplanens føringer kan åpne for i medhold av retningslinjer for hytter. Å åpne for en større hytte som også gis status som utleiehytte vil medføre betydelig økt ferdsel i et område som er uberørt og svært viktig for reindriften

Skæhkere sijte krever at nasjonalparkstyret legger dagens etablerte forvaltningspraksis til grunn og ikke tillater større utvidelse enn til 38 m2.

Vurdering

Vurderinger av klagens momenter:

- Tiltaket innebærer ikke bruksendring
- Tverråkroken var ikke regnet som / omtalt som en av utleiehyttene i nasjonalparken i forvaltningsplanens tabell 5 s. 29

Nasjonalparkstyret forholder seg til at forhold som angår bruksendring avgjøres av kommunen etter plan og bygningslovens bestemmelser. I forbindelse med forvaltningsplanarbeid som styret er i gang med er det også avklart fra miljødirektoratet at dette ikke er noe som skal behandles av vernemyndigheten.

En ser en utfordring i at bygninger som tidligere ikke har vært definert som utleiehytter i forvaltningsplanen blir omgjort eller tolket å være utleiehytter av kommunen som myndighet for dette etter plan og bygningslovens bestemmelser. Hvordan dette skal hensyntas framover bør vurderes i prosessen med ny forvaltningsplan for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, og i lys av utfallet av både Miljødirektoratets endelige avgjørelse i denne saken og Statsforvalterens avgjørelse i saken der Skæhkere sijte har påklaget Verdal kommunes behandling av / manglende behandling av omdisponeringen av hytta.

En forvaltningsplan forsøker å beskrive virkeligheten og legge retningslinjer for saksbehandling innenfor rammen av verneforskriften. At hytta ikke er omtalt i forvaltningsplanen som utleiehytte kan ikke legges til grunn som juridisk bindende.

Sett i lys av at nasjonalparkstyret ikke er forvaltningsmyndighet i det som angår omdisponering og at kommunen definerer hytta som utleiehytte vurderes riktig behandling av nasjonalparkstyret å likebehandle saken med andre utleiehytter.

- Skæhkere sijte mener at nye og større oppgraderte hytter gir betydelig økt utleie, og viser til årsmeldingen 2020 fra Snåsa fjellstyre der utleie på Ryplihytta etter utvidelse økte fra 30-40 utleiedøgn / år til 80 utleiedøgn per år.

Nasjonalparkstyret kan være enige i at ei stor utleiehytte får økt bruk sammenlignet med ei hytte som kun brukes av en familie. En noe større hytte vil også kunne få mer bruk enn ei mindre hytte. Ei ny hytte vil nok også i seg selv få mer bruk enn ei eldre hytte.

At dette kan være uheldig og forstyrrende både for reindrift og annet dyreliv kan nasjonalparkstyret være enig i. Styret mener derimot ikke dette er av en slik karakter at det er til skade for verneverdiene eller verneformålet. Styret forsøkte ved sin behandling å minimere ulempen for dyreliv og reindrift ved å legge til et vilkår om at hytta ikke skulle leies ut / brukes i den mest sårbare perioden på sensommer/vår, og mente slik at en best hadde hensyntatt føringer i planverk og tidligere sakers behandling.

Oppsummert vurdering av saken:

Saken er behandlet flere ganger og vedtak er omgjort etter klagebehandlinger. Forvalter mener saken kan oppsummeres med at nasjonalparkstyret i sitt vedtak i sak 40/2023 åpner opp for en større hytte enn retningslinjer i forvaltningsplanen åpner for med begrunnelse at det er en utleiehytte, og at den behandles som utleiehytter har blitt behandlet ved tilsvarende saker tidligere. Skæhkere sijte mener byggesaken ikke skal behandles som utleiehytte, eller at nasjonalparkstyret skal avvente utfall i deres klage på Verdal kommunes vurdering av hytta som utleiehytte, som ligger til klagebehandling hos Statsforvalteren i Trøndelag.

Føringer for rekkefølge i saksbehandlingen er at nasjonalparkstyret skal behandle saken først, men det kan om det er ønskelig bestemmes at saken behandles etter annet lovverk først. Det er ikke gjort i denne saken tidligere, og forvalter mener saken slik den nå har utviklet seg bør oversendes miljødirektoratet for endelig vurdering og at utfall av klagen som ligger til endelig avgjørelse hos Statsforvalteren i Trøndelag kan ettersendes Miljødirektoratet når det foreligger.

Det er forvalters vurdering at det i klagen ikke framkommer noe som ikke var kjent ved tidligere behandlinger og forvalter oppfordrer derfor nasjonalparkstyret til å sende saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

From: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Sent: 03.02.2023 10:29:50
To: Sønstevold, Eirik[Eirik.sonstevold@statsforvalteren.no]
Subject: Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken

Hei,

I tidligere byggeprosjekt har vi hatt stor nytte av å diskutere sakene med forvalteren i forkant av at søknad sendes inn. Vårt siste prosjekt var Storbekkdalen (AU-2019-04). Før det har vi bygd hyttene Lakevassbu (AU-2015-06 og Mdir 2014/1019), Ørtugtjern (FM 2009/7905) og Bjarnetjern (Verdal kommune 2003, utvidelse AU-2016-01).

Hytta ved Tverårkroken ble bygd i 1971 og har i hovedsak vært utleid på åremål. Hytta er i veldig dårlig forfatning og avtalen om åremålsleie er oppsagt fra leietakerens side. Vi ønsker å opprettholde utleiemuligheten i Tverårkroken, og ønsker å erstatte den gamle hytta med en ny som leies ut på døgnbasis i likhet med de andre utleiehyttene vi har. Tverårkroken ligger ideelt til som utgangspunkt for jakt på terrenget Tveråholman. En hytte i god standard vil kunne øke næringsinntekten fra salg av jakt og fiske betydelig. Utleie i tilknytning til annet friluftsliv kommer i tillegg. Vi registrerer at gamle hytter er uaktuelle som utleieobjekt, og at interessen øker betydelig når det kommer nye. Hytta ligger relativt nærme den merka turiststien.

Det ble bygd et nytt uthus på Tverårkroken i 2009 (FM 2009/1303). Dette er 6 m². Den gamle hytta er ca. 23 m². For å få til en formålstjenlig hytte tilpasset dagens krav burde vi hatt en hytte på 35-40 m². Dette betyr en vesentlig større utvidelse enn retningslinjene tilsier. Nasjonalparkstyret og Miljødirektoratet har i tidligere saker vært inne på at man bør kunne behandle utleiehytter annerledes enn private hytter. Dispensasjon i de siste 2 sakene har vært gitt etter §48 i Naturmangfoldloven. Det har vært lagt vekt på at man ikke påvirker verneverdiene, antall bygninger forblir uforandret, det er utleiehytte for allmennheten og det er få utleiehytter og næringsaktører innenfor nasjonalparken.

Jeg vet ikke om nasjonalparkstyret har vedtatt nye retningslinjer for utleiehytter, men Steinar Back var tydelig på at det burde skilles mellom utleiehytter og private hytter.

I 2003 (før vernet) satte vi som nevnt opp en ny hytte ved Bjarnetjern. Den gamle hytta var 18 m² og den nye er 40 m². Er det mulig at det kan gis tillatelse til en større økning enn 10 m² på Tverårkroken med bakgrunn i signaler fra styret og direktoratet?

Hører gjerne fra deg om mulighetene før vi går videre i prosessen

vh

Anders Børstad + 47 911 69 228

Smålandsvegen 25, 7660 Vuku
Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

From: Sønstevold, Eirik[Eirik.sonstevold@statsforvalteren.no]
Sent: 03.02.2023 13:41:48
To: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Cc: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]; Eide, Sara Kristiane[sara.eide@statsforvalteren.no]
Subject: Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken
Heihei!

Fint at du spør oss i forkant for å kartlegge litt muligheter. Også fint at du viser til spesifikke vedtak, så blir det lettere for oss å lete opp sakene du viser til.

Både riving av eksisterende bygg og bygging må søkes om og behandles etter naturmangfoldloven § 48 slik du viser til tidligere saker. I utgangspunktet så tenker jeg at det bør gjøres en befaring av plassen, slik at man kan diskutere plassering i forhold til landskapet. For hyttas utforming er det positivt om den er i stil med uthuset eller de andre hyttene dere har, ettersom vi har merket oss og diskutert negative effekter med store vindusflater (funkishytter) på dyreliv. Bygninger og eventuelle plattinger bør være mest mulig på bakkenivå, for å ruve mindre i landskapet.

Tilrettelegging for tradisjonelt og enkelt friluftsliv står som en del av verneformålet, og utleiehytter som er tilgjengelig for allmennheten anser jeg derfor som positivt til dette formålet. Jeg er positivt innstilt til at det er snakk om å erstatte et eksisterende bygg istedenfor å bygge et ekstra bygg. At det i tillegg er snakk om en hytte som ligger i utkanten av nasjonalparken er positivt, ettersom det ikke vil stimulere til økt ferdsel til de indre og uberørte områdene.

Nasjonalparkstyret har ikke vedtatt noen nye retningslinjer nei, så det som står i forvaltningsplanen og i tidligere saker legger eventuelt retningslinjene og presedensen for denne saken. Jeg sier meg enig i at privathytter og utleiehytter kan vurderes ulikt på bakgrunn av det jeg skrev i forrige avsnitt. Begrensningen på 30 % og 10 kvm utvidelse i forvaltningsplanen kan det hende at endres når ny forvaltningsplan etter hvert kommer på plass, men det er vanskelig å si nå. Vanskelig å si så mye om størrelsesbegrensning, men jeg tenker at totalt 40 m2 BYA (+ eksisterende uthus) bør kunne godkjennes (tilsvarende Bjarnetjernhytta). Jeg gjør oppmerksom på at vi tar hensyn til m2 BYA og ikke m2 BRA.

Tar forbehold om at jeg kun er ansatt frem t.o.m. juli, og at eventuelle andre saksbehandlere kan vurdere saken annerledes.

Med vennlig hilsen / heelsegh luvhtie

Eirik Sønstevold
nasjonalparkforvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-
Lijre nasjonalpaarhkeståvroe

Telefon: 73 19 93 82 / 46 89 86 98
E-post: eison@statsforvalteren.no
Web: www.nasjonalparkstyre.no/Blafjella

Fra: Anders Børstad <anders@verdalsbruket.no>
Sendt: fredag 3. februar 2023 10:30
Til: Sønstevold, Eirik <Eirik.sonstevold@statsforvalteren.no>
Emne: Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken

Hei,

I tidligere byggeprosjekt har vi hatt stor nytte av å diskutere sakene med forvalteren i forkant av at søknad sendes inn. Vårt siste prosjekt var Storbekkdalen (AU-2019-04). Før det har vi bygd hyttene Lakevassbu (AU-2015-06 og Mdir 2014/1019), Ørtugtjern (FM 2009/7905) og Bjarnetjern (Verdal kommune 2003, utvidelse AU-2016-01).

Hytta ved Tveråkroken ble bygd i 1971 og har i hovedsak vært utleid på åremål. Hytta er i veldig dårlig forfatning og avtalen om åremålsleie er oppsagt fra leietakerens side. Vi ønsker å opprettholde utleiemuligheten i Tveråkroken, og ønsker å erstatte den gamle hytta med en ny som leies ut på døgnbasis i likhet med de andre utleiehyttene vi har. Tveråkroken ligger ideelt til som utgangspunkt for jakt på terrenget Tveråholman. En hytte i god standard vil kunne øke næringsinntekten fra salg av jakt og fiske betydelig. Utleie i tilknytning til annet friluftsliv kommer i tillegg. Vi registrerer at gamle hytter er uaktuelle som utleieobjekt, og at interessen øker betydelig når det kommer nye. Hytta ligger relativt nærme den merka turiststien.

Det ble bygd et nytt uthus på Tveråkroken i 2009 (FM 2009/1303). Dette er 6 m². Den gamle hytta er ca. 23 m². For å få til en formålstjenlig hytte tilpasset dagens krav burde vi hatt en hytte på 35-40 m². Dette betyr en vesentlig større utvidelse enn retningslinjene tilsier. Nasjonalparkstyret og Miljødirektoratet har i tidligere saker vært inne på at man bør kunne behandle utleiehytter annerledes enn private hytter. Dispensasjon i de siste 2 sakene har vært gitt etter §48 i Naturmangfoldloven. Det har vært lagt vekt på at man ikke påvirker verneverdiene, antall bygninger forblir uforandret, det er utleiehytte for allmennheten og det er få utleiehytter og næringsaktører innenfor nasjonalparken.

Jeg vet ikke om nasjonalparkstyret har vedtatt nye retningslinjer for utleiehytter, men Steinar Back var tydelig på at det burde skilles mellom utleiehytter og private hytter.

I 2003 (før vernet) satte vi som nevnt opp en ny hytte ved Bjarnetjern. Den gamle hytta var 18 m² og den nye er 40 m². Er det mulig at det kan gis tillatelse til en større økning enn 10 m² på Tveråkroken med bakgrunn i signaler fra styret og direktoratet?

Hører gjerne fra deg om mulighetene før vi går videre i prosessen

vh

Anders Børstad +47 911 69 228

 Værdalsbruket
Smålandsvegen 25, 7660 Vuku

Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

Verdal kommune

Plan, bygg og arealforvaltning

Blåfjella-Skjækerfjella Lierne Nasjonalparkstyre

Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

2023/2175

Saksbehandler

Hanne Sende

Mob:47693002

Dato

27.04.2023

Oversendelsesbrev til Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne Nasjonalparkstyre - 200/1/205 Tverråkroken 1

Verdal kommune har mottatt søknad om riving av eksisterende hytte og uthus, samt oppføring av ny hytte og uthus, på eiendom 200/1/205 Tverråkroken 1, samt dispensasjon fra arealformål.

Vi har behandlet og innvilget riving av eksisterende hytte og uthus og dispensasjon.

For oppføring av ny hytte avventer vi behandling etter pbl. til denne til saken er behandlet etter verneforskriften av nasjonalparkstyret.

Vi oversender derfor søknad til dere slik at det kan gjøres vedtak i saken etter verneforskriften. Ber om at deres vedtak sendes over til Verdal kommune til postmottak@verdal.kommune.no, merk med saksnr 2023/2175.

Ta kontakt med saksbehandler ved spørsmål.

Med hilsen

Hanne Sende
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke signatur

Kopi til:

AS VÆRDALSBRUKET

Øverbygg As

Vedlegg

- 1 Vedleggsopplysninger
- 2 ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_AS VÆRDALSBRUKET
- 3 Gjennomføringsplan
- 4 F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus
- 5 ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS
- 6 E-4 Tegning uthus
- 7 E-1 Fasader og perspektivtegninger
- 8 D-1 Oversikt 1000
- 9 D-2 Terrengsnitt og fasader
- 10 D-1.1 Situasjonsplan og kart
- 11 Skjema
- 12 Godkjent - Ett-trinns søknad - Nytt bygg - boligformål, Riving av bygg - riving av bygning under 70 m2 - 200/1/205 Tverråkroken 1

Fra: post@verdal.kommune.no[post@verdal.kommune.no]
Sendt: 27.04.2023 10:31:19
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Brev fra Verdal kommune

Vår ref 2023/2175

Vennlig hilsen

Hanne Sende | Saksbehandler

e-post: hanne.sende@verdal.kommune.no

Vedleggsopplysninger

Type	Filnavn	Beskrivelse
Gjennomføringsplan	Gjennomføringsplan	Underskjema (sendes med søknaden)
Situasjonsplan	D-1 Oversikt 1000.pdf	Oversiktskart 1:1000
Situasjonsplan	D-1.1 Situasjonsplan og kart.pdf	Situasjonsplan og kart
Situasjonsplan	D-2 Terrengsnitt og fasader.pdf	Terrengsnitt og fasader
TegningNyFasade	E-1 Fasader og perspektivtegninger.pdf	Fasader og perspektiv
TegningNyPlan	E-2 og E-3 Plan og snitt.pdf	Plantegning og snitt
TegningNyPlan	E-4 Tegning uthus.pdf	Tegning av uthus
Følgebrev	F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf	Følgebrev fra tiltakshaver
ErklæringAnsvarsrett	ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS.pdf	ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS.pdf
ErklæringAnsvarsrett	ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_AS VÆRDALSBRUKET.pdf	Erklæring om ansvarsrett: AS VÆRDALSBRUKET

25.04.2023 16:28:37 AR548559347

25.04.2023 16:28:37 AR548559347

Filvedlegg:

D-1.1 Situasjonsplan og kart.pdf

D-2 Terrengsnitt og fasader.pdf

D-1 Oversikt 1000.pdf

E-1 Fasader og perspektivtegninger.pdf

E-2 og E-3 Plan og snitt.pdf

E-4 Tegning uthus.pdf

F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_AS VÆRDALSBRUKET.pdf

Ansvarserklæring fra AS VÆRDALSBRUKET

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- ANDERS BØRSTAD, signert 25.04.2023 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturlene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturlene er gyldige

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Erklæring om ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven (pbl) § 23-3

Ved signering blir erklæringen sendt til ansvarlig søker, Øverbygg As (org.nr. 914063701), ved kontaktperson Bjørn Nyborg.

Innsendingens referanse: FR836923

Eiendom/byggested

Adresse	Seksjonsnr.	Festenr.	Bruksenhetsnr.	Bygningsnr.
Tverråkroken 1, 7660 VUKU (200/1)	0	205	-	-

Ansvarlig foretak

Navn	Organisasjonsnummer	Har foretaket sentral godkjenning?
AS VÆRDALSBRUKET	920082165	Nei
Adresse	Telefon	E-post
Smålandsvegen 25, 7660 VUKU	91169228	anders@verdalsbruket.no
Kontaktperson	Telefon	E-post
Anders Børstad	91169228 91169228	anders@verdalsbruket.no

Ansvarsområder

Funksjon	Beskrivelse av ansvarsområdet	Tiltaks-klasse	Planlagt samsvarserklæring
PRO	Prosjektering av gravearbeider og pilarer	1	Ettrinns-/igangsettingssøknad
PRO	Prosjektering av ildsted og pipe	1	Ettrinns-/igangsettingssøknad
UTF	Gjennomføring av gravearbeider samt montering av pilarer	1	Ferdigattest
UTF	Montering av ildsted og pipe	1	Ferdigattest

Erklæring

Vi er kjent med reglene om straff og sanksjoner i plan- og bygningslovens kapittel 32, og at det kan medføre reaksjoner dersom vi oppgir uriktige opplysninger. Vi forplikter oss til å stille med riktig kompetanse i byggeprosjektet, jf. SAK10 kapittel 10 og 11.

- Ansvarlig prosjekterende erklærer at prosjekteringen skal være planlagt, gjennomført og kvalitetssikret i henhold til plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 12-3.
- Ansvarlig utførende erklærer at arbeidet ikke skal starte før det foreligger kvalitetssikret produksjonsunderlag for respektive del av utførelsen, jf. SAK10, § 12-4.

Dokumentet er signert digitalt av:

- ANDERS BØRSTAD, 25.04.2023

Forseglet av

Posten Norge

Gjennomføringsplan

Versjonsnr.: 1
Prosjektnavn: Værdalsbruket

Eiendom/Byggested

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
200	1	205	0

Kommune VERDAL
Adresse Tverråkroken 1 , 7660 VUKU NO

Oversikt over ansvarsfordeling

ANSVARLIG PROSJEKTERENDE

Funksjon	Beskrivelse av ansvarsområdet	Tiltaks-klasse	Foretakets org nummer og navn	Planlagt samsvars/kontrollerklæring, dato (vises når erklæringen er avgitt)	Ansvar avsluttet
PRO	Prosjektering av gravearbeider og pilarer	1	920082165 AS VÆRDALSBRUKET	Ettrinns-/igangsettingssøknad, 25.04.2023 Midlertidig brukstillatelse	☐
PRO	Prosjektering av ildsted og pipe	1	920082165 AS VÆRDALSBRUKET	Ettrinns-/igangsettingssøknad, 25.04.2023 Ferdigattest	☐
PRO	Prosjektering av konstruksjons-sikkerhet bygning	1	914063701 ØVERBYGG AS	Ettrinns-/igangsettingssøknad, 24.04.2023	☒

ANSVARLIG UTFØRENDE

Funksjon	Beskrivelse av ansvarsområdet	Tiltaks-klasse	Foretakets org nummer og navn	Planlagt samsvars/kontrollerklæring, dato (vises når erklæringen er avgitt)	Ansvar avsluttet
UTF	Gjennomføring av gravearbeider samt montering av pilarer	1	920082165 AS VÆRDALSBRUKET	Ferdigattest	☐
UTF	Montering av ildsted og pipe	1	920082165 AS VÆRDALSBRUKET	Ferdigattest	☐
UTF	Produksjon av tømmerkasse samt tømmerarbeider	1	914063701 ØVERBYGG AS	Ferdigattest	☐

Ansvarlig søker

Navn Øverbygg As
Organisasjonsnummer 914063701
Tiltaksklasse 1

Signert av

BJØRN NYBORG på vegne av ØVERBYGG AS

Dette dokumentet er signert elektronisk og arkivert i Altinn

25.04.2023 16:28:37 AR548559347

25.04.2023 16:28:37 AR548559347

Filvedlegg:

D-1.1 Situasjonsplan og kart.pdf

D-2 Terrengsnitt og fasader.pdf

D-1 Oversikt 1000.pdf

E-1 Fasader og perspektivtegninger.pdf

E-2 og E-3 Plan og snitt.pdf

E-4 Tegning uthus.pdf

F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_AS VÆRDALSBRUKET.pdf

Verdal kommune

Plan, byggesak og arealforvaltning

postmottak@verdal.kommune.no

Vuku, 17. april 2023

Søknad om tillatelse til bygging av ny hytte og uthus ved Tverårkroken

Vedlagt er byggesøknad med tegninger for planlagt hytte og uthus, samt kart og flybilder som viser beliggenhet for ny hytte med frittliggende uthus.

Værdalsbruket har siden 1971 hatt hytte ved Tverårkroken. Hytta har i alle år vært benyttet i forbindelse med utleie av jakt og fiske, samt annet friluftsliv. Hytta har i senere tid vært utleid på åremål, men den nye hytta skal leies ut på døgnbasis og være tilgjengelig for alle som ønsker å leie den.

Eksisterende hytte har et bebygd areal (BYA) på 23 kvm. I tillegg kommer et frittstående uthus på 6 kvm. Hytta er i såpass dårlig forfatning at restaurering ikke er et alternativ. Råteproblemer/ fukt kombinert med fyringsforbud gjør det nødvendig å bygge nytt. Den har også en størrelse som gjør den uegnet som utleiehytte.

Den nye hytta plasseres på samme sted som den gamle, og det søkes om tillatelse til å rive den gamle hytta. Den vil tømmes for alt som ikke er brennbart og deretter brennes på stedet slik vi har gjort det i tidligere byggeprosjekt. Brannvesenet varsles i forkant.

Som vedlagte søknad viser er det tenkt bygd en tømmerhytte av typen «Flåtjønn» levert av Øverbygg AS. Dette er samme type hytte som de øvrige hytter vi har bygd i nasjonalparken, og oppfyller slik vi ser det kravet til tradisjonell byggeskikk. I tillegg til hytten er det nødvendig med et uthus (vedskjul, lager og utedo) på 10 kvm. i reisverk. Uthuset er identisk med uthuset på Lakevassbu og Storbekkdalen. Størrelsen er et minimum for å kunne lagre nok ved og gass for hele barmarksesongen.

Det søkes også om tillatelse etter naturmangfoldlovens §48. Det bes om at Verdal kommune oversender saken til nasjonalparkstyret for behandling etter denne bestemmelsen. Den nye hytta har et bebygd areal på 45,5 kvm. og et bruksareal (BRA) på 41,5 kvm. Dette er inkludert overbygd terrasse.

Verneforskriften setter rammer for utvidelse av eksisterende bygg. Utvidelse tillates med inntil 30%, men begrenset oppad til 10 kvm. Totalt bebygd areal inkl. overbygd terrasse blir 22 kvm. over det som i utgangspunktet tillates etter verneforskriften, men godt innenfor rammen i kommuneplanen. I tidligere saker er det lagt vekt på at antall bygninger i verneområdet ikke øker, samt at hytta skal være tilgjengelig for allmennheten («turistanlegg»). Vi mener å ha begrenset størrelsen så godt det lar seg gjøre samtidig som vi ivaretar hensynet til at hytta skal være funksjonell med plass til 4-5 personer. Med den omsøkte utvidelsen opprettholdes antall bygninger i nasjonalparken samtidig som man øker tilbudet til allmennheten ved at den gjøres tilgjengelig for alle. Det nye uthuset er 4 kvm.

større enn det gamle. Eksisterende uthus er upraktisk, og vi søker om tillatelse til bygging av nytt uthus. Den omsøkte modellen ble grundig vurdert i AU-2014-3755 og Miljødirektoratets behandling 2014/1019.

Vi kan ikke se at tiltaket er i strid med verneformålet, og håper at det kan dispenseres fra bestemmelsene om arealutvidelse slik at man får en hytte som er egnet til utleie.

Oppsummert søkes det om følgende:

1. Tillatelse til riving av eksisterende hytte. Brennbart materiale vil bli destruert på tomten, resten bringes til bygds og leveres på godkjent mottak.
2. Dispensasjon fra reguleringsformålet og naturmangfoldloven til oppføring av ny hytte på 45,5 kvm. og tilhørende uthus på 10 kvm. bebygd areal.

Vi håper på positiv behandling av søknaden. Vennligst ta kontakt om det er behov for flere eller utfyllende opplysninger.

Med hilsen

Anders Børstad

Erklæring om ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven (pbl) § 23-3

19.04.2023 10:33:45 AR547634522

Eiendom/Byggested

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
200	1	205	0
Bygningsnr	Bolignr		
Kommunenummer	5038		
Adresse	Tverråkroken 1, 7660 VUKU		

Foretak

Navn	ØVERBYGG AS
Telefon	41437877
Mobiltelefon	41437877
E-postadresse	bn@overbygg.no
Adresse	Industrivegen 250, 7760 SNÅSA
Kontaktperson	Bjørn Nyborg
Organisasjonsnummer	914063701

Ansvar i byggeprosjektet

Funksjon	PRO
Beskrivelse av ansvarsområdet	Prosjektering av konstruksjons-sikkerhet bygning
Tiltaksklasse	1

Våre samsvarserklæringer/kontrollerklæringer vil foreligge ved (gjelder ikke for SØK):
Igangsettingstillatelse

Har foretaket sentral godkjenning som dekker ansvarsområdet?

Ja

19.04.2023 10:33:45 AR547634522

Funksjon	UTF
Beskrivelse av ansvarsområdet	Produksjon av tømmerkasse samt tømmerarbeider
Tiltaksklasse	1

Våre samsvarserklæringer/kontrollerklæringer vil foreligge ved (gjelder ikke for SØK):

Ferdigattest

Har foretaket sentral godkjenning som dekker ansvarsområdet?

Ja

Ansvarlig Søker

Navn	Øverbygg As
Kontaktperson:	Bjørn Nyborg
Telefon:	74138100
Mobiltelefon:	41437877
E-postadresse	bn@overbygg.no
Organisasjonsnummer	914063701

Erklæring

Vi kjenner reglene om straff og sanksjoner i plan- og bygningsloven kapittel 32, og at uriktige opplysninger kan føre til reaksjoner.

Vi forplikter oss å stille med riktig kompetanse i byggeprosjektet, jf. SAK10 kapittel 10 og 11.

Ansvarlig prosjekterende erklærer at prosjekteringen skal være planlagt, gjennomført og kvalitetssikret i henhold til pbl jf. SAK10 §12-3

Ansvarlig utførende erklærer at arbeidet ikke skal starte før produksjonsunderlaget er klart, jf. SAK 10, § 12-4

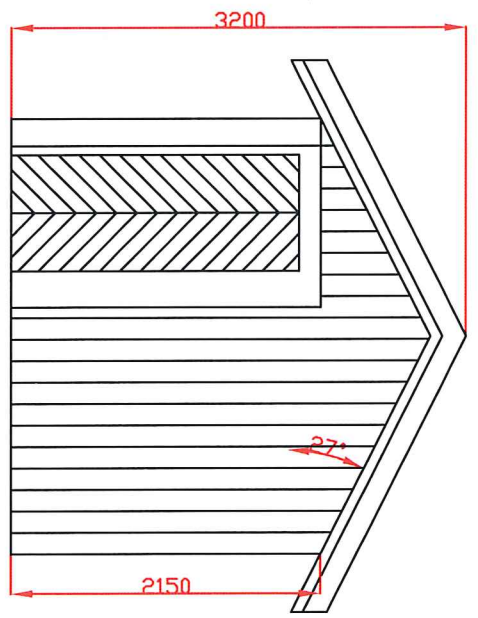
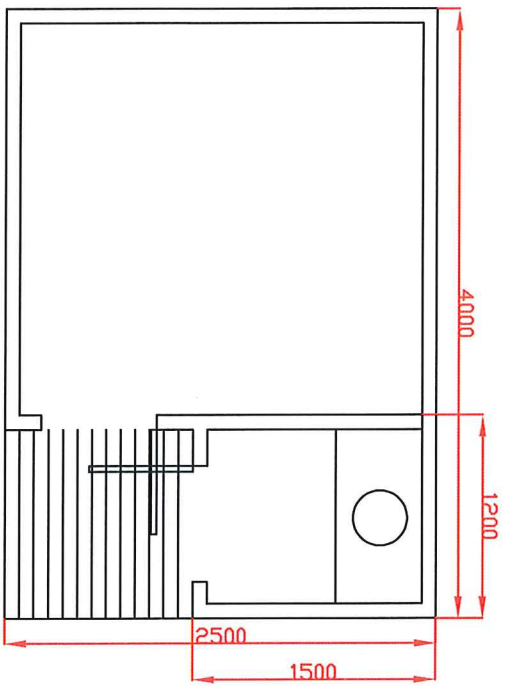
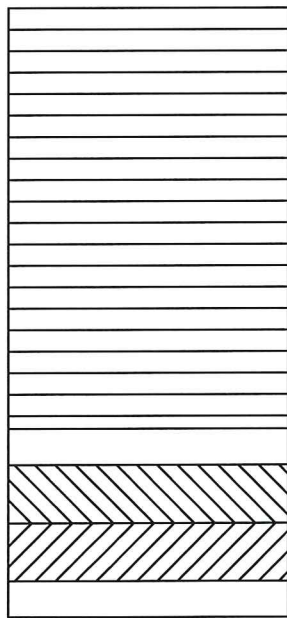
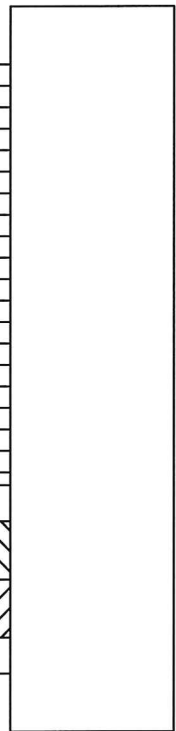
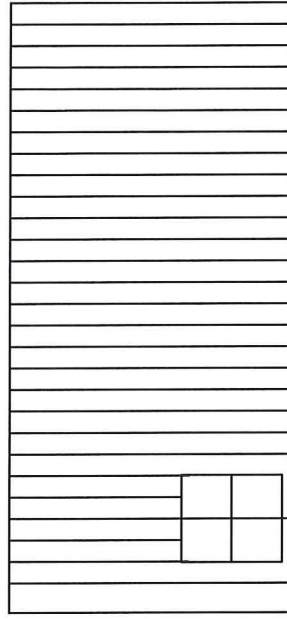
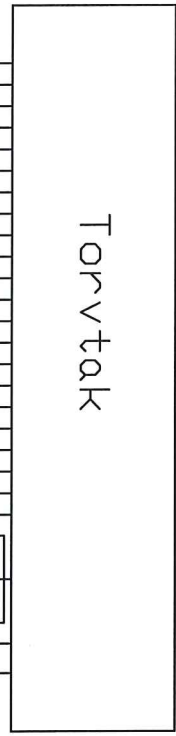
Signert av

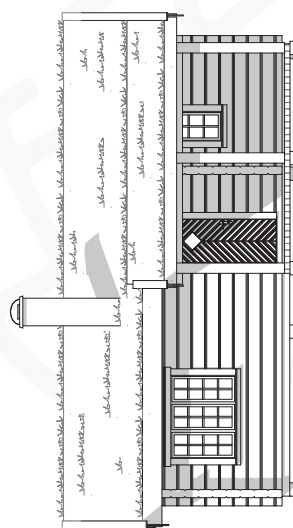
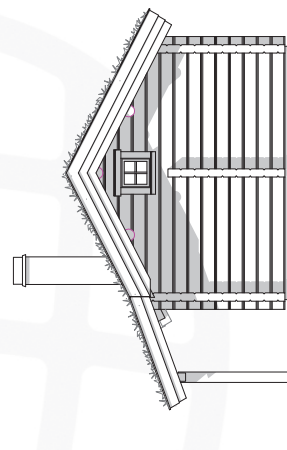
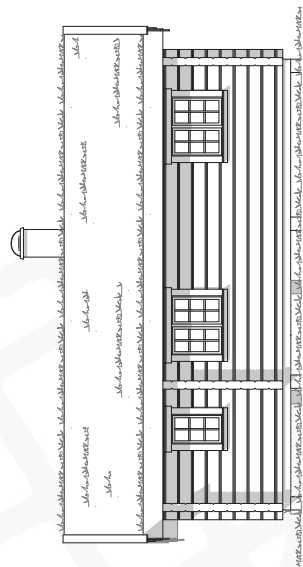
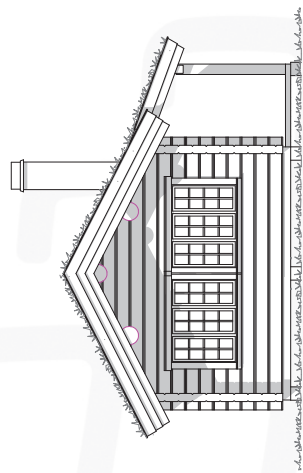
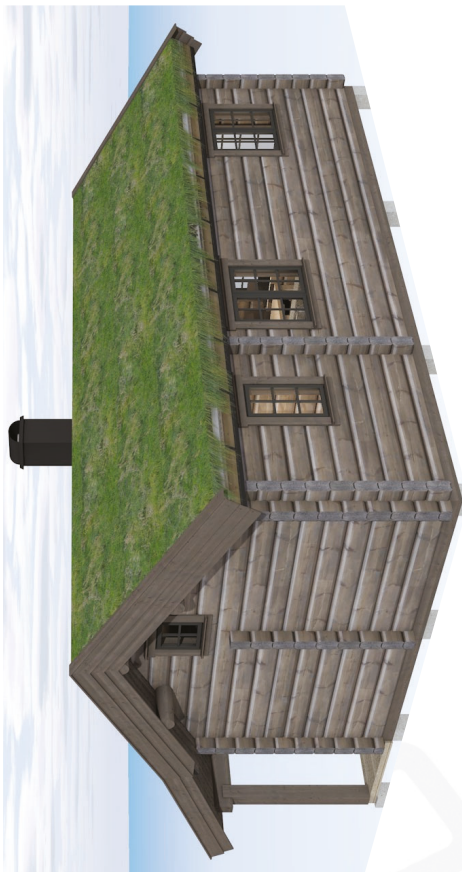
BJØRN NYBORG på vegne av ØVERBYGG AS

Dette dokumentet er signert elektronisk og arkivert i Altinn

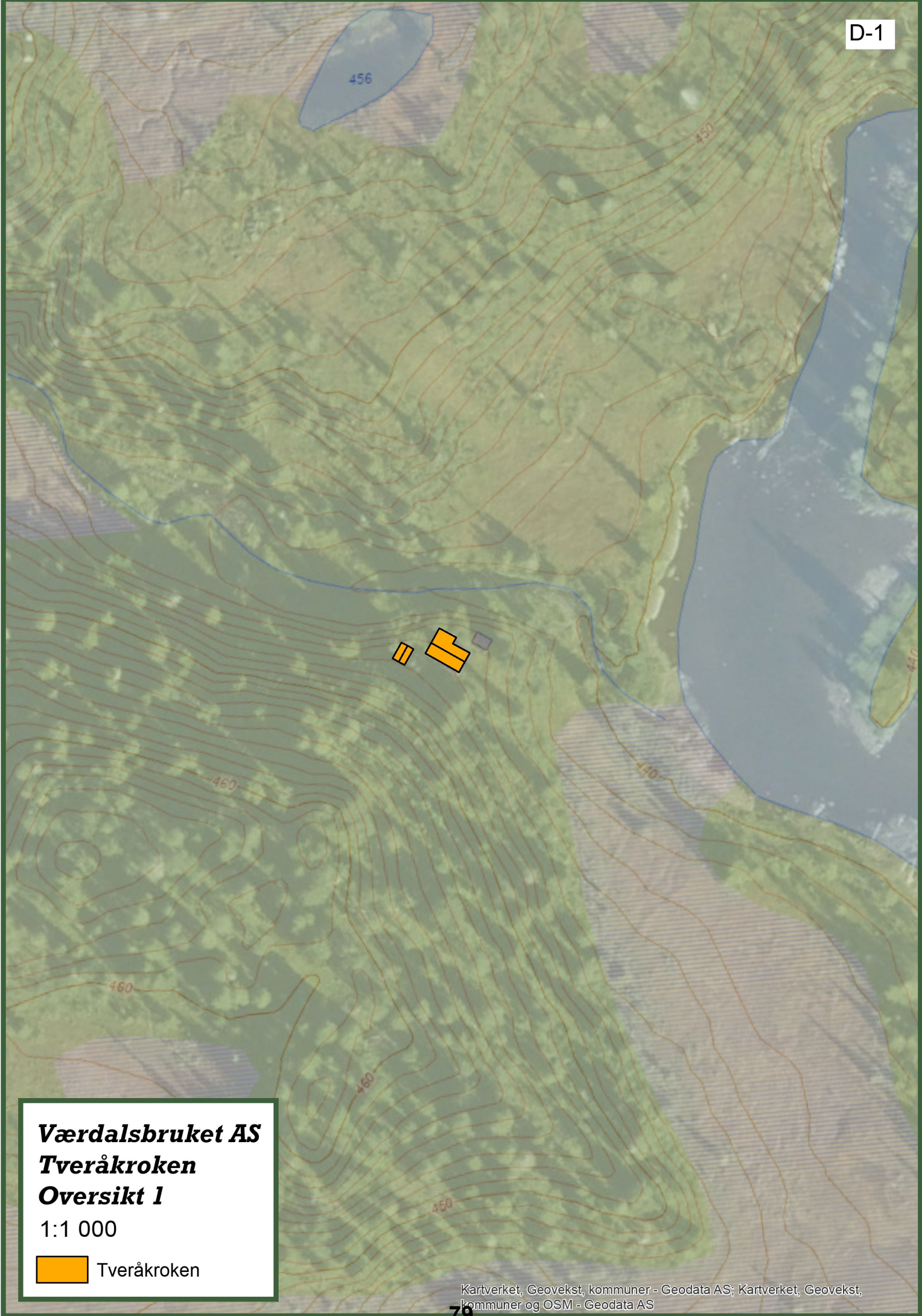
19.04.2023 10:33:45 AR547634522

19.04.2023 10:33:45 AR547634522

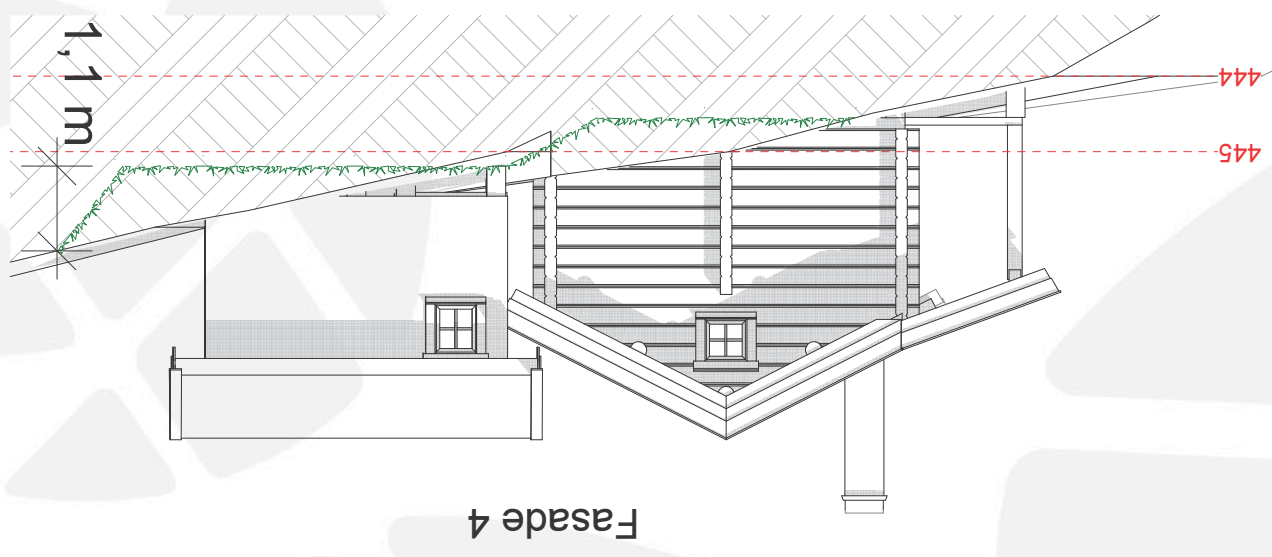
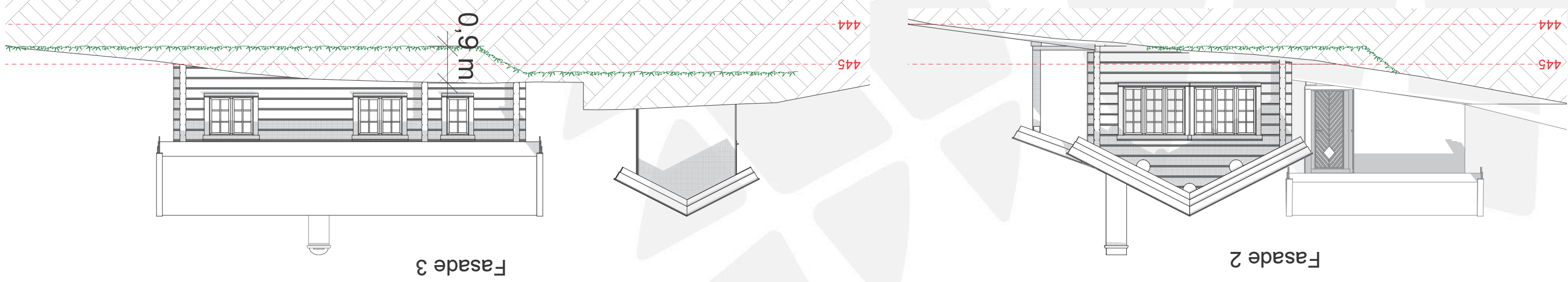
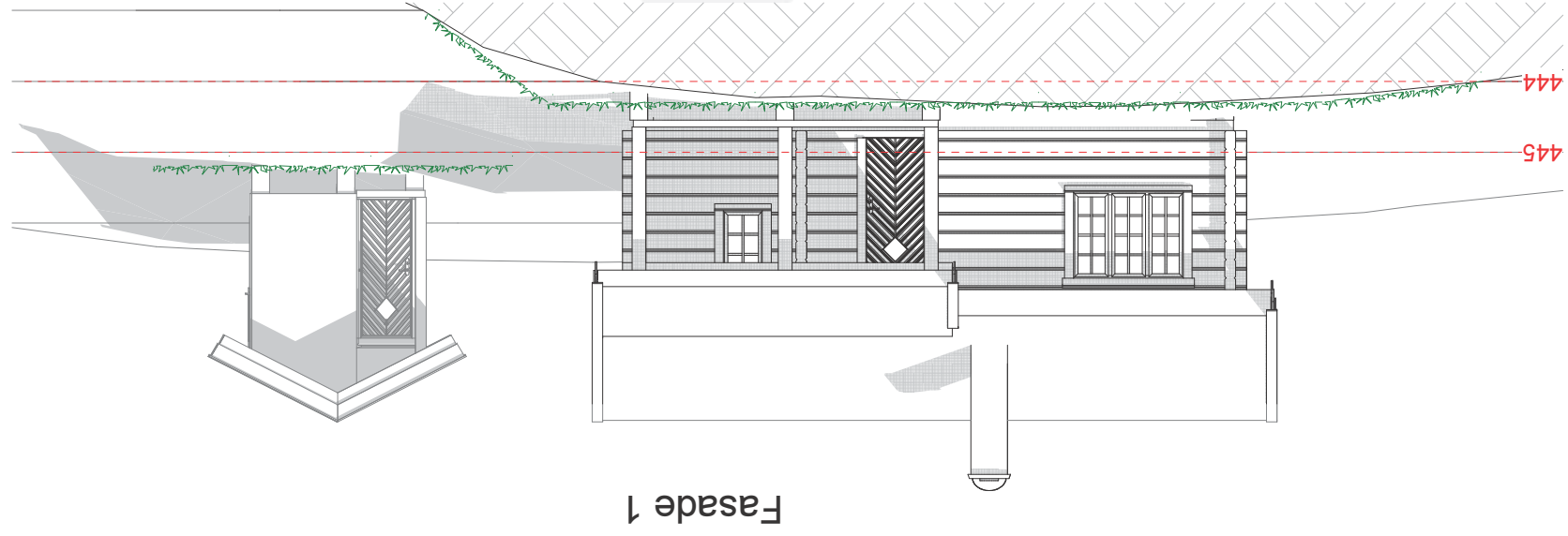
Model: Hytte Tverråkroen	Prosjektnr.: 230004	Gnr./Bnr./Festlert. #	Sign.: SEG
Tegning: Fasader og perspektiv	Dato: 17.04.23	Målestokk: 1:100	Rev.:
Titelbladet: Værdisbruket Sed lomtens plassering	Format: A3	 ØVERBYGG Vitehusbunadsinns med omhu	
© Alle rettigheter tilhører Øverbygg AS. Kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke			
Prosjektleder: Øverbygg AS 7700 Steinkjer Postboks 224 Fonnsgårn 7 914 005 701 www.Overbygg.no Email: firmapost@overbygg.no Tlf: +47 741 38100			

Værdalsbruket AS
Tverårkroken
Oversikt 1

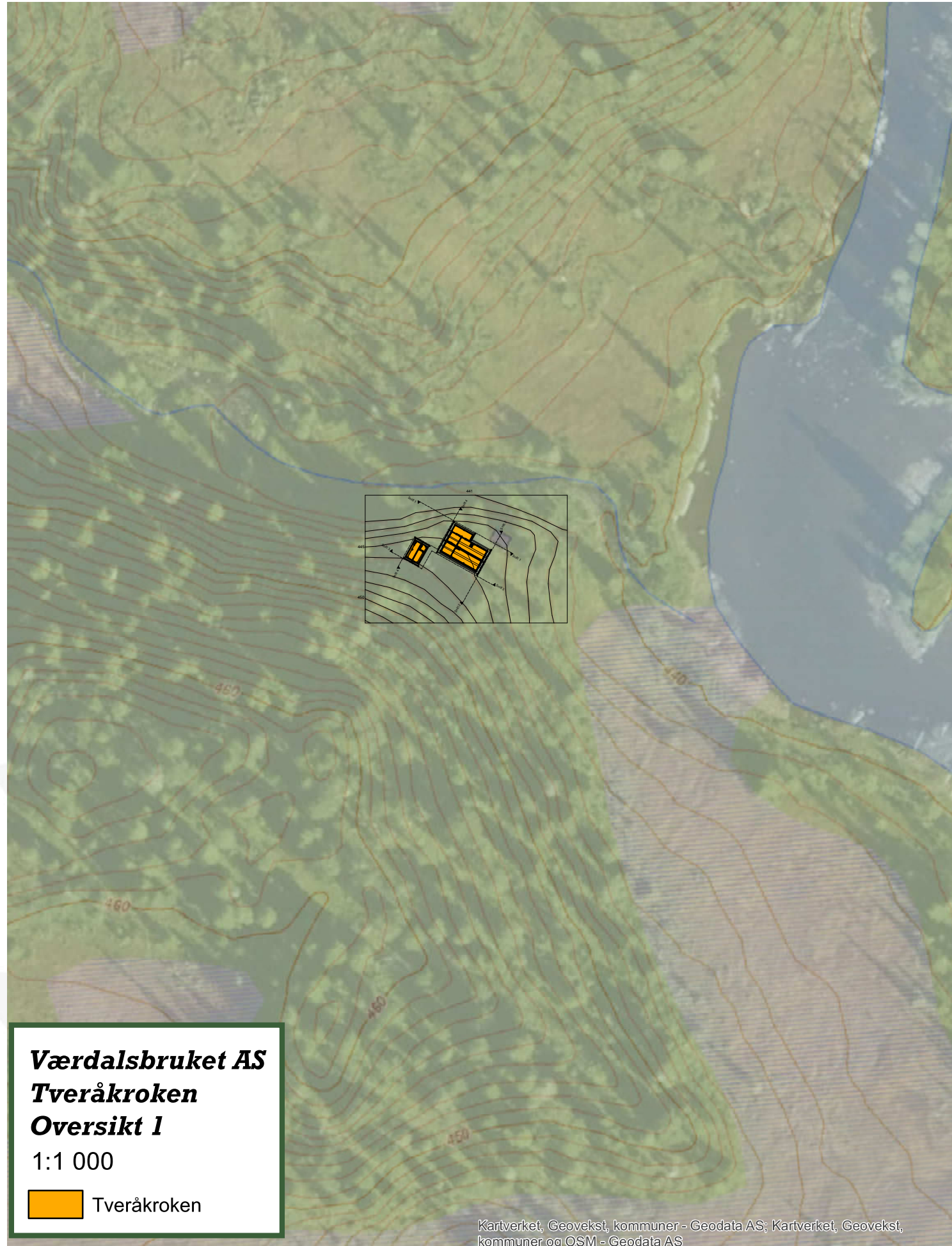
1:1 000

 Tverårkroken

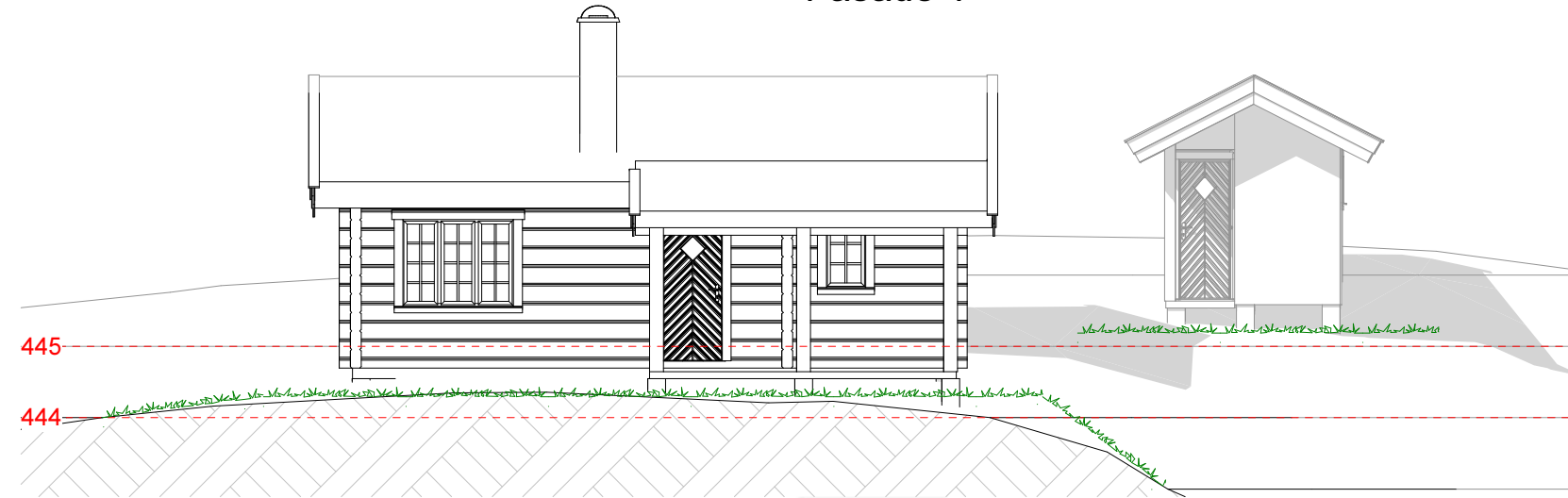
Topp pilarfundament
Hytte: 444,5 m o h
uthus: 445,6 m o h

Model: Egen hyttemodell		Prosjektnr.: 230004	
Gnr./Bnr./Festnr.: 200/1/205		SEB	
Tegning: Terrengsnitt			
Dato: 25.04.23		Målestokk: 1:100	
Format: A3		Rev.:	
Tilskriver: Verdalssbruket			
Tverråkroen			
© Alle rettigheter tilhører Øverbygg Norge AS. Kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke			
Prosjektleder: Øverbygg Norge AS			
7760 Snareså		Etabl. firma@overbygg.no	
Industriveien 250		www.overbygg.no	
7760 Snareså		Tlf. +47 741 38100	

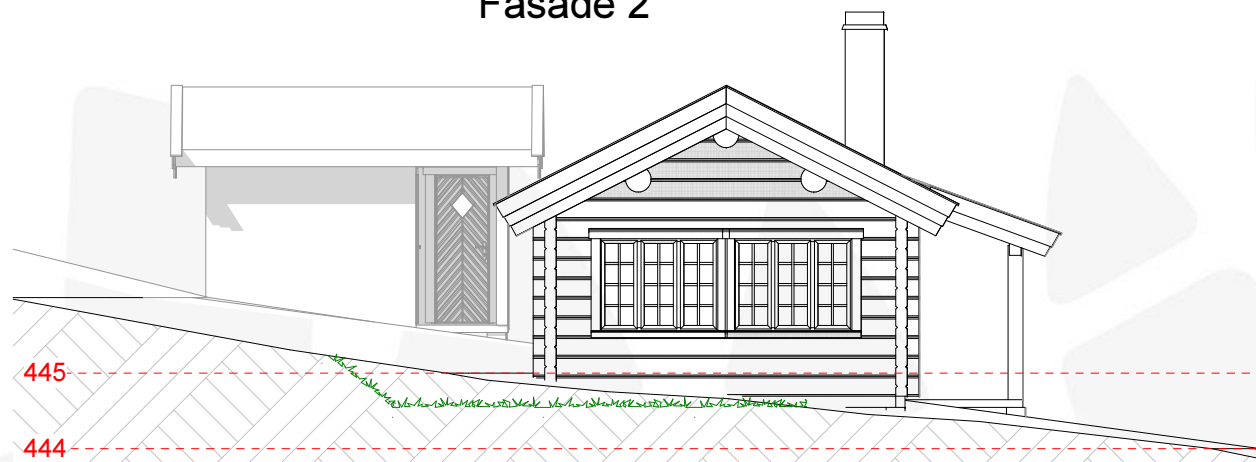

Modell: Egen hyttemodell	Prosjektnr.: 230004
Tegning: Situasjonsplan	Gnr./Bnr./Festenr.: 200/1/205 Dato: 25.04.23 Målestokk: 1:1000
Tiltakshaver: Værdalsbruket Tverråkroken	Sign.: SEG Format: A3 Rev.:
© Alle rettigheter tilhører Øverbygg Norge AS. Kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke	
Prosjekterende: Øverbygg Norge AS Industriveien 250 7760 Snåsa Foretagnr.: 914 063 701	www.oberbygg.no Email: firmapost@oberbygg.no Tlf. +47 741 38100

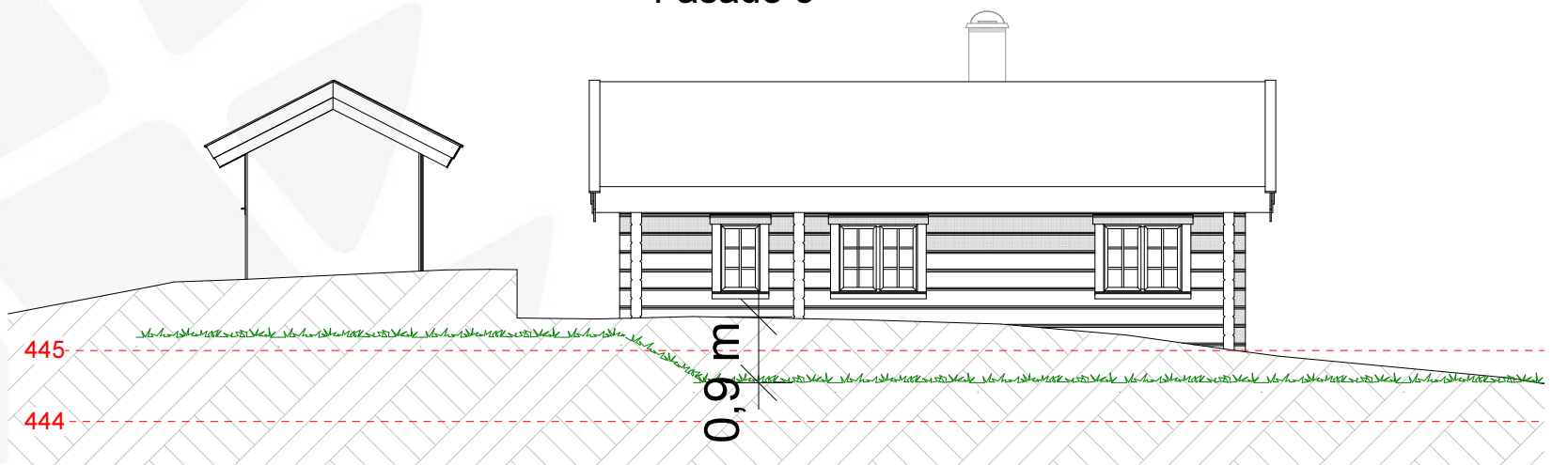
Fasade 1

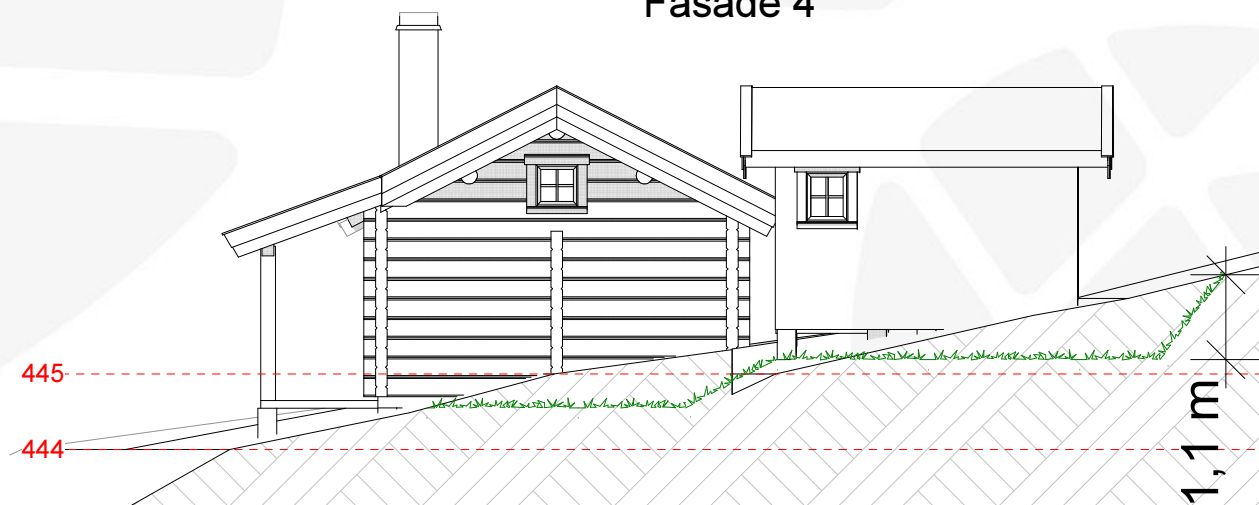
Fasade 2

Fasade 3

Fasade 4

Topp pilarfundament
 Hytte: 444,5 m o h
 uthus: 445,6 m o h

Modell: Egen hyttemodell	Prosjektnr.: 230004
Tegning: Terrengsnitt	Gnr./Bnr./Festenr.: 200/1/205 Sign.: SEG
Tiltakshaver: Verdalsbruket Tverråkroken	Dato: 25.04.23
Prosjekterende: Øverbygg Norge AS Industriveien 250 7760 Snåsa Foretagnr.: 914 063 701	Målestokk: 1:100
www.Overbygg.no Email: firmapost@overbygg.no Tlf. +47 741 38100	Format: A3
Rev.:	
© Alle rettigheter tilhører Øverbygg Norge AS. Kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke	

Søknad om tillatelse i ett trinn

etter plan- og bygningsloven (pbl) §20-3, jf. §20-1

Prosjektnavn: Værdalsbruket

Søknaden gjelder

EIENDOM/BYGGESTED

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
200	1	205	0

Kommune VERDAL

Adresse Tverråkroken 1, 7660 VUKU

VILKÅR FOR 3 UKERS SAKSBEHANDLING

Tiltaket oppfyller *ikke* kravene for 3 ukers saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd.

TILTAKETS ART OG BRUK

Tiltakstype: Nytt bygg - Boligformål
Riving av bygning under 70 m2

Næringsgruppe: X Bolig

Bygningstype: 161 Hytter, sommerhus og fritidsbygg

Formål: Fritidsbolig

TILTAKSHAVER

Navn: AS VÆRDALSBRUKET

Organisasjonsnummer: 920082165

Telefon: 91169228
91169228

E-postadresse: anders@asvb.no

Adresse: Smålandsvegen 25, 7660 VUKU

Kontaktperson

Navn: Anders Børstad

Telefon: 91169228
91169228

E-postadresse: anders@asvb.no

FAKTURAADRESSE FOR TILTAKSHAVER

Navn: AS VÆRDALSBRUKET
Adresse: Smålandsvegen 25, 7660 VUKU
Organisasjonsnummer: 920082165
Prosjektnummer: 11

Faktura på papir

ANSVARLIG SØKER

Navn: Øverbygg As
Telefon: 41437877
E-postadresse: bn@overbygg.no
Adresse: Horgsletta 28 28, 7055 Ranheim
Organisasjonsnummer: 914063701

Kontaktperson

Navn: Bjørn Nyborg
Telefon: 74138100
41437877
E-postadresse: bn@overbygg.no

VARSLING

Er tiltaket unntatt nabovarsling? Ja

FØLGEBREV

KORT BESKRIVELSE AV TILTAKET:

Nytt bygg ved Tverråkroken

REDEGJØRELSE:

Det søkes om riving av eksisterende hytte og uthus, samt oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken i Verdal kommune.

SØKNAD OM DISPENSASJON

Det søkes om dispensasjon fra:

Arealplaner

Beskrivelse:

Byggene ligger i et LNRF-område. Verneforskriften setter rammer for utvidelse av eksisterende bygg. Tiltakshaver ønsker å utvide bygningsarealet på festepunktet. Se eget skriv fra tiltakshaver. Vedlegg F-1

Begrunnelse:

Se eget vedlegg F-1

Arealdisponering

PLANSTATUS MV.

Gjeldende plan:

Type plan:	Arealdel av kommuneplan
Navn på plan:	Kommunens arealdelplan
Reguleringsformål:	Fritidsbebyggelse

Andre relevante krav L NRF-område. Verneforskriften setter rammer for utvidelse av eksisterende bygg.
Se eget skriv fra tiltakshaver. Vedlegg F-1

Beregningsregel angitt i gjeldende plan Prosent bebygd areal (%BYA)

Grad av utnyttning iht. gjeldende plan 120 %

TOMTEAREALET

Byggeområde/grunneiendom	369 432 m ²
- Ev. areal som trekkes fra iht. beregningsregler	0 m ²
= Beregnet tomteareal	369 432 m ²

BEBYGGELSEN

Beregnet maksimalt byggeareal iht. plan	443 318,4 m ²
Areal eksisterende bebyggelse	29 m ²
- Areal som skal rives	29 m ²
+ Areal ny bebyggelse	65,5 m ²
+ Parkeringsareal	0 m ²
= Sum areal	65,5 m ²

GRAD AV UTNYTTING

Beregnet grad av utnyttning 0,02 %

PLASSERING AV TILTAKET

Er det strømførende linje/kabel eller nettstasjon/transformator i, over eller i nærheten av tiltaket? Nei

Er vann og avløpsledninger i konflikt med tiltaket? Nei

Krav til byggegrunn

Skal byggverket plasseres i område med fare for:

Flom (TEK § 7-2) Nei

Skred (TEK § 7-3) Nei

Andre natur- og miljøforhold etter pbl § 28-1 (for eksempel forurenset grunn eller kvikkleire): Nei

Tilknytning til vei og ledningsnett

ADKOMST

Skal tiltaket gi ny/endret adkomst? Nei

VANNFORSYNING

Tilknytning Ikke innlagt vann

AVLØP

Tilknytning Bygningen skal ikke ha innlagt vann

OVERVANN

Blir takvann/overvann ført til terreng? Ja

Løfteinnretninger

Er det løfteinnretninger som omfattes av TEK i bygningen? Nei

Planlegges løfteinnretninger som omfattes av TEK i bygningen? Nei

Erklæring om ansvarsrett fra ansvarlig søker og signering

Tiltaksklasse 1

Foreligger sentral godkjenning? Ja

- Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i plan- og bygningsloven.

Vi forplikter oss til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. byggesaksforskriften kapittel 10 og 11.

Vi er kjent med reglene om straff og sanksjoner i plan- og bygningsloven kapittel 32 og at uriktige opplysninger kan medføre reaksjoner.

SIGNERT AV

BJØRN NYBORG på vegne av ØVERBYGG AS

Dette dokumentet er signert elektronisk og arkivert i Altinn

Filvedlegg:

D-1.1 Situasjonsplan og kart.pdf

D-2 Terrengsnitt og fasader.pdf

D-1 Oversikt 1000.pdf

E-1 Fasader og perspektivtegninger.pdf

E-2 og E-3 Plan og snitt.pdf

E-4 Tegning uthus.pdf

F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_ØVERBYGG AS.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO-UTF_AS VÆRDALSBRUKET.pdf

Verdal kommune

Plan, bygg og arealforvaltning

«MottakerNavn»
«Kontakt»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»

Deres ref	Vår ref	Saksbehandler	Dato
Sakstype: Delegert byggesak	2023/2175	Hanne Sende Mob:47693002	26.04.2023 Saksnr:90/23

Godkjent - Ett-trinns søknad - Nytt bygg - boligformål, Riving av bygg - riving av bygning under 70 m2 - 200/1/205 Tverråkroken 1

Eiendom : 200/1/205
Adresse : Tverråkroken 1, 7660 VUKU
Tiltakshaver : AS VÆRDALSBRUKET
Tiltaket : Nytt bygg - boligformål, Riving av bygg - riving av bygning under 70 m2

Vi viser til søknad mottatt her den 25.04.2023.

Tiltaket:

Det søkes om riving av eksisterende hytte og uthus, samt oppføring av ny hytte og uthus i Tverråkroken. Det er også søkt om dispensasjon fra arealformål.

Her behandles kun søknad om riving av eksisterende hytte og uthus, og dispensasjon.

Oppføring av ny og større hytte og uthus er avhengig av tillatelse etter verneforskriften som behandles av nasjonalparkstyret i Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark. Saken er oversendt nasjonalparkstyret jf. den kommunale bygningsmyndighetens samordningsplikt etter pbl § 21-5. Søknad om oppføring av hytte og uthus vil bli behandlet etter pbl. når saken er behandlet etter verneforskriften, og nasjonalparkstyret har oversendt deres vedtak til kommunen.

Nabovarsling:

Kommunen fritar fra nabovarsling etter plan- og bygningslovens § 21-3 første ledd da arbeidet ikke berører naboer og gjenboeres interesser jfr. § 21-3 andre ledd.

Grunnforhold:

Ingen merknader.

Naturmangfold:

Kommunen har vurdert tiltaket i henhold til prinsippene for offentlig beslutningstaking nedfelt i naturmangfoldloven (heretter forkortet nml.) §§ 8-12 og kommet frem til at det her ikke ligger noe til hinder for gjennomføring av tiltaket som planlagt. Dette med bakgrunn i at det ikke er kjennskap til/påvist prioriterte, truede eller nær truede arter iht. Norsk rødliste for arter 2015, eller utvalgte, truede eller nær truede naturtyper iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018 som vil bli skadelidende som følge av tiltaket. Kommunen vurderer at det eksisterende kunnskapsgrunnlaget basert på Naturbasen til Miljødirektoratet og Artsdatabankens artskart, nasjonalparkstyrets saksfremlegg, samt kommunens egen kjennskap til området er tilstrekkelig i forhold til sakens karakter og eventuell risiko for skade på naturmangfold, jf. § 8. I og med dette legger kommunen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i nml. §§ 9-12.

Planstatus:

Gjeldende plan for området er kommuneplanens arealdel med planid: 2008008. Arealformål er LNFR.

Tiltaket oppføres i hensynssone H720_12 som er område vernet etter naturvernloven. Tiltaket er ikke samsvar med plan, og det er søkt om dispensasjon.

Visuelle kvaliteter:

Et hvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det etter kommunens skjønn innehar gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til dets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering, jf. plan- og bygningsloven § 29-2.

Dispensasjon:

Det er søkt om dispensasjon fra arealformål LNFR.

Begrunnelse er gitt, det som er relevant for kommunens behandling gjengis under:

Værdalsbruket har siden 1971 hatt hytte ved Tveråkroken. Hytta har i alle år vært benyttet i forbindelse med utleie av jakt og fiske, samt annet friluftsliv. Hytta har i senere tid vært utleid på åremål, men den nye hytta skal leies ut på døgnbasis og være tilgjengelig for alle som ønsker å leie den.

Eksisterende hytte har et bebyggt areal (BYA) på 23 kvm. I tillegg kommer et frittstående uthus på 6 kvm. Hytta er i såpass dårlig forfatning at restaurering ikke er et alternativ. Råteproblemer/ fukt kombinert med fyringsforbud gjør det nødvendig å bygge nytt. Den har også en størrelse som gjør den uegnet som utleiehytte.

Den nye hytta plasseres på samme sted som den gamle, og det søkes om tillatelse til å rive den gamle hytta. Den vil tømmes for alt som ikke er brennbart og deretter brennes på stedet slik vi har gjort det i tidligere byggeprosjekt. Brannvesenet varsles i forkant.

Som vedlagte søknad viser er det tenkt bygd en tømmerhytte av typen «Flåtjønn» levert av Øverbygg AS. Dette er samme type hytte som de øvrige hytter vi har bygd i nasjonalparken, og oppfyller slik vi ser det kravet til tradisjonell byggeskikk. I tillegg til hytten er det nødvendig med et uthus (vedskjul, lager og utedo) på 10 kvm. i reisverk. Uthuset er identisk med uthuset på Lakevassbu og Storbekkdalen. Størrelsen er et minimum for å kunne lagre nok ved og gass for hele barmarksesongen.

I henhold til pbl. § 19-2, første ledd, kan kommunen gi dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan. Forutsetningen for slik adgang som nevnt i første ledd, er imidlertid at «hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra (...) (ikke) blir vesentlig tilsidesatt» og at en samlet vurdering tilsier at fordelene med å gi dispensasjon er «klart større enn ulempene», jf. pbl. § 19-2, annet ledd. Begge vilkårene må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne innvilges.

En naturlig forståelse av ordlyden i pbl. § 19-2, andre ledd, tilsier at terskelen for dispensasjon skal være høy, noe som bekreftes i bestemmelsens forarbeider, jf. Ot.prp.nr.32 (2007-2008) s. 242-243. Planene er gjenstand for en omfattende beslutningsprosess og omhandler konkrete forhold. En utstrakt dispensasjonsbruk vil over tid kunne undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag, og dispensasjoner bør som hovedregel unngås.

Dagens ordlyd i pbl. § 19-2 ble vedtatt med sikte på en innstramming av dispensasjonsadgangen. Det vil normalt ikke være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra, fortsatt gjør seg gjeldende med styrke. På den annen side understrekes det imidlertid i forarbeidene at man ved anvendelsen av litt eldre planer må se hen til en hensiktsmessig samfunnsutvikling. Reelle hensyn tilsier også at man tolker disse planene med et visst skjønn, av hensyn til den samfunnsmessige utviklingen av gjeldende regelverk.

Det første spørsmålet blir om hensynet bak bestemmelsen blir «vesentlig tilsidesatt» som følge av dispensasjonen.

Hovedhensynet bak LNFR-formålet er å ivareta viktige natur- og landbruksområder for å sikre en bærekraftig utvikling. I lovens forarbeider (Ot.prp.nr. 32) fremgår det at denne betegnelsen «skal brukes for områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder med spesiell betydning for friluftsliv».

Det omsøkte arealet er et tidligere opprettet bebygd feste med eksisterende bygningsmasse. Bygningsmassen er i så dårlig forfatning at det må rives og oppføres ny hytte og uthus.

Vi kan ikke se at oppføring av ny hytte på samme sted som eksisterende hytte står vil tilsidesette hensynet bak bestemmelsen.

Det neste spørsmålet blir om fordelene ved dispensasjonen er større enn ulempene.

Fordelen med å innvilge dispensasjon er at det vil kunne bygges en ny hytte som gjøres tilgjengelig for utleie for allmennheten. Når eksisterende hytte oppgis å være i så dårlig forfatning at den ikke kan restaureres, er det en fordel at det bygges en ny på samme sted. Vi kan ikke se noen ulemper med dette.

Fordelen anses med dette å være større enn fordelene.

De kumulative vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt.

VEDTAK:

Med hjemmel i pbl. § 19-2 innvilges det dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan. Begrunnelse og vurdering er gitt ovenfor.

Med hjemmel i pbl. § 20-3, og vedtatte delegasjonsbestemmelser, godkjennes søknad om tillatelse til tiltak under følgende forutsetninger:

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med plan- og bygningsloven, med gjeldende forskrifter og vedtekter.
- Tiltaket godkjennes plassert i tiltaksklasse: 1

Erklæring om ansvarsrett:

Følgende ansvarsretter er erklært:

Foretak	Org.nr.	Funksjon	Ansvarsområde
AS Værdalsbruket	920082165	PRO	Prosjektering av gravearbeider og pilarer Prosjektering av ildsted og pipe
		UTF	Gjennomføring av gravearbeid samt montering av pilarer Montering av ildsted og pipe
Øverbygg AS		PRO UTF	Konstruksjonssikkerhet bygning Produksjon av tømmerkasse samt tømmerarbeider

Plassering på eiendommen:

Plassering godkjennes som omsøkt, jf. plan- og bygningsloven § 29-4.

Merknader/orientering:

Tillatelsen taper sin gyldighet hvis arbeidet ikke er igangsatt innen 3 år. Det samme gjelder hvis arbeidet innstilles i lengre tid enn 2 år, jf. plan- og bygningsloven § 21-9.

Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven § 28. Det er tre ukers klagefrist fra det tidspunkt vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven § 29.

Faktura for saksbehandling vil bli ettersendt, jf. plan- og bygningsloven § 33-1.

Med hilsen

Hanne Sende
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke signatur

Kopi til:

Svenn-Erik Grankvist

Anne Lovise Liaklev

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nord

Postadresse
Nasjonalparkforvaltningen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 99 59 86 20
73199382
E-post:
steinar.bach@naturporten.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Blafjella>

VÆRDALSBRUKET AS
Smålandsvegen 25
7660 VUKU

Saksbehandler Eirik Sønstevoid

Vår ref. 2023/1769

Deres ref. 2023/2175 Dato 08.06.2023
(Verdal
komm.)

Vedtak - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Vedtak

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens § 28 er det klagerett på vedtaket.

Eventuell klage skal stiles til:

Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim.

Eventuell klage skal sendes til:

Nasjonalparkstyret /Nasjonalparkforvalter, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Frist: - innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Nasjonalpark
Landskapsvernområde
Naturreservat

Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne
Skjækra

Guslia (Grong) – Storfloa – Holden – Arvasslia – Merkesfloen – Berglimyra og Klumplifjellet

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Med hilsen

Eirik Sønstevold
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak
(VEDLEGG)

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
VERDAL KOMMUNE
(KOPITILTABELL)

Postboks 2600
Postboks 24

7734
7651

STEINKJER
VERDAL

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Eirik Sønstevoid

Dato: 30.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	23/2023	05.06.2023

Saksframlegg - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Saksprotokoll fra møte 05.06.2023 i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Behandling

-

Vedtak

Forvalters innstilling vedtatt (5-3).

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre
nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Oversendelsesbrev til Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne Nasjonalparkstyre - 200 1 205 Tverråkroken 1.pdf
- 2 F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf
- 3 E-4 Tegning uthus.pdf
- 4 E-1 Fasader og perspektivtegninger.pdf
- 5 D-1 Oversikt 1000.pdf
- 6 D-2 Terrengsnitt og fasader.pdf
- 7 D-1.1 Situasjonsplan og kart.pdf

Saksopplysninger

Verdal kommune har i brev 17.04.23 videresendt søknad fra Værdalsbruket. Kommunen opplyser at de har behandlet og innvilget riving av eksisterende hytte og uthus, mens de avventer behandling av byggesøknaden til den er behandlet i nasjonalparkstyret.

Værdalsbruket søker om dispensasjon til å rive eksisterende hytte og uthus på 23 m²-BYA og 6 m²-BYA og bygge ny hytte og uthus på 45,5 m²-BYA og 10 m² reisverk (tilsvarende 10,7 m²-BYA). Dette tilsvarer en samlet økning av BYA på 27,2 m²/193 %. Eksisterende hytte er i såpass dårlig forfatning at restaurering er uaktuelt da det er råteproblemer og fyringsforbud. Størrelsen på hytta gjør den uegnet som utleiehytte. I matrikkelen er hytta registrert som skogs- og utmarkskoie gamle på 27 m²-BYA og uthuset er registrert som garasjeuthus annekst til fritidsbolig på 10 m²-BYA.

Den omsøkte nye hytte er av samme stil som Værdalsbrukets andre utleiehytter, altså tømmerhytte levert av Øverbygg. Det omsøkte nye uthuset er identisk med uthuset som det tidligere er gitt tillatelse til på Lakevassbu og Storbekkdalen. Uthuset på Lakevassbu er av SNO målt til å være 10,7 m²-BYA.

Værdalsbruket oppgir i søknaden at de er inneforstått med at en økning fra 23 m² til 45,5 m²-BYA er langt over 30 % økning og 10 m² økning. Det vises til tidligere byggesøknader der det er lagt vekt på at antallet hytter i nasjonalparken ikke øker, samt at hytta skal være tilgjengelig for allmennheten. Størrelsen på hytta er begrenset så godt det lar seg gjøre samtidig som man ivaretar hensynet til hytta og funksjonaliteten med plass til 4-5 personer. *Med den omsøkte utvidelsen opprettholdes antall bygninger i nasjonalparken samtidig som man øker tilbudet til allmennheten ved at den gjøres tilgjengelig for alle.* Økningen for uthuset ønskes av praktiske årsaker og oppbevaring av nok gass og ved for hele barmarkssesongen.

Hjemmelsgrunnlag

Miljødirektoratet har i klagesak om Lakevassbu datert 04.02.2015 stadfestet at nybygg av denne karakter ikke har hjemmel i verneforskriften, og søknaden om nybygg må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48.

Nml § 48 inneholder 3 alternativer; (1) dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, (2) dersom sikkerhetshensyn gjør det nødvendig eller (3) dersom hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Det er første alternativ som er aktuell i denne saken. Alternativet har to vilkår, som begge må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon; dersom det (1) *ikke strider mot vernevedtakets formål*, og (2) *ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*. Dersom begge vilkår er oppfylt kan det vurderes om det skal gis dispensasjon. Nml § 48 er en kan-

bestemmelse, som betyr at det ikke er en automatikk i at dispensasjon gis selv om vilkårene for dispensasjon er oppfylt.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bygget er registrert som skogs- og utmarkskoie gamle i matrikkelen, men nasjonalparkstyret har ikke myndighet til å regulere bruksendring av bygg.

Den ulovsfestede vilkårs læren gir forvaltningsmyndigheten anledning til å sette vilkår uten at det er hjemlet i lov.

Verneformål – forskrift

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forvaltningsplan

Kapittel 6 – Hytter og byggevirksomhet generelt:

Eksisterende bygningsmasse innenfor nasjonalparken antas å dekke de grunnleggende behovene for landbruk, reindrift og friluftsliv. Man må likevel regne med behov for justeringer og tilpasninger i bygningsmassen over tid. Bruken endrer seg med tida og samfunnsutvikling forøvrig, bygninger tilpasses nye bruksformål eller behov for nye bygninger oppstår. Utfordringen blir å holde omfanget av byggevirksomheten på et minimum samtidig som nødvendig behov blir tilfredsstillende dekket.

Kapittel 6.2 – Retningslinjer og oppfølging av byggevirksomhet, generelt:

- a) I byggesaker innenfor verneområdene følger man definisjonene som blir benyttet i plan og bygningsloven ved vernetidspunktet.
- b) Det skal legges opp til en streng dispensasjonspraksis i nasjonalparken.
- c) For all byggevirksomhet i verneområda skal det tas hensyn til utforming og plassering slik at man oppnår best mulig løsning i forhold til landskap og lokal byggeskikk. Utforming og plassering av bygninger bør skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet.
- d) For alle byggetiltak som innebærer nybygg (jfr. spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 3 pkt 1.3) vil det bli stilt særskilte krav til søker om dokumentasjon av behovet for tiltaket. Alle søknader om nybygg skal opp til behandling i nasjonalparkrådet for uttalelse. Tiltaket kan bli avvendt vurdert til neste rullering av forvaltningsplanen.

Kapittel 6.2 – Retningslinjer of oppfølging av byggevirksomhet, turisthytter:

- a) Turisthyttene i verneområdene skal holde en enkel standard. Utvidelser eller ombygginger skal være forankret i annet lovverk.
- b) Behov for økt overnattingskapasitet gjennom turistforeningens virksomhet i nasjonalparken bør dekket gjennom bruk av eksisterende overnattingsmuligheter og utleiehytter.

Kapittel 8 - § 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser:

Dispensasjon i spesielle tilfeller når det ikke er i strid med fredningen gjelder hovedsakelig bagatellmessige inngrep/tiltak eller forstyrrelser av forbigående karakter og som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Tiltak som gis dispensasjon fra

verneforskriften med bakgrunn i dette må være av en slik karakter at de ikke forringer naturverdiene og/eller kulturminnene eller gir en fremtidig negativ utvikling av disse, samt ikke strider mot formålet med vernet. Tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, som for eksempel oppføring av nye bygninger for private formål, vil ikke kunne gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Naturmangfoldloven

Jf. Nml § 7 skal prinsippene i nml §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden.

Nml § 8 tilsier at beslutningen skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Det foreligger ikke opplysninger i register (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, verken direkte eller i umiddelbar nærhet. På bakgrunn av tilgjengelig vitenskapelig – og erfaringsbasert informasjon er det konkludert med at det finnes tilstrekkelig kunnskap for å si at omsøkte tiltak ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller være en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem. Oppføring av de nye bygningene skal skje på tilnærmet samme sted som tidligere, og det legges til grunn at tiltaket ikke vil stride mot formålet med vernet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det legges dermed til grunn at kunnskapsgrunnlaget (nml § 8) er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Føre-var prinsippet (nml § 9) tillegges derfor mindre vekt.

Nml § 10 omfatter økosystemtilnærming og samlet belastning.

Nml § 11 gjelder prinsippet om at forurensere betaler. Dette betyr at dersom det skjer skade på naturmangfoldet som går utover det tillatelsen gir, skal miljøforringelsen påkostes tiltakshaver.

Nml § 12 innebærer at tiltaket skal baseres på miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Dette betyr også at forvaltningen finner fram til løsninger som er til det beste for samfunnet.

Vurdering

Tiltaket vil kunne medføre en viss økning i ferdselen i området, men ikke i et slikt omfang at det vil kunne forringe artsmangfoldet eller natugrunnlaget for uttøvelsen av reindrift. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene eller verneformålet i mer negativ retning enn nåværende hytte. Tiltaket vil heller fremme verneformålet og være i tråd med besøksstrategien for nasjonalparken. Hytta ligger langs stien fra Vera til Skjækerdalshytta, ca 8 km fra hovedinnfallsporten på Vera. Hytta ligger dessuten like innenfor nasjonalparkgrensen, og vil sånn sett være et enklere turmål for folk som vil oppsøke nasjonalparken.

Nasjonalparkforvalter vurderer derfor at tiltaket vil bidra til utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv, uten at det stimulerer til ferdsel i avsidesliggende eller sårbare områder av nasjonalparken. Dessuten vil ikke tiltaket bidra til flere bygg eller at nasjonalparkens grad av urørthet trues. Altså vil tiltaket være i tråd med verneformålet og gjeldende besøksstrategi, og vilkårene i nml § 48 er oppfylt. Ettersom det er lagt til grunn for innstillingen at hytta skal være allmenn tilgjengelig, settes det vilkår om at hytta ikke kan leies ut i lengre perioder f.eks. åremål.

Dette er en utleiehytte som er åpen for allmenheten, og bruk og behov for lagring er større sammenliknet med f.eks. private hytter. Det er vektlagt at hytta vil være tilgjengelig for allmenheten og ikke en begrenset gruppe. I klagesak fra 04.02.2015 om riving og nybygging av en annen hytte i regi av Værdalsbruket stadfester Miljødirektoratet at det er *lagt særlig vekt på at tillatelsen ikke fører til et økt antall bygninger i verneområdet, og at det er en utleiehytte som er åpen for allmenheten.* Det er få utleiehytter, grunneiere og

næringsaktører innenfor nasjonalparken. Tillatelsen vil derfor etter nasjonalparkforvalters syn ikke skape presedens som truer nasjonalparkens formål.

Det er satt som vilkår at uthuset ikke skal isoleres for å sikre uthuset fyller sitt formål og ikke fungerer som overnattingsværelse. For torv på taket bør det brukes lokal torv for å unngå risikoen for spredning eller innføring av fremmede arter. Kanter ved torvuttaket skal slettes eller utjevnes, dette er for å unngå ansamling av vann og stimulere til raskest mulig gjengroing.

I forvaltningsplanen står det beskrevet at man må regne med justeringer og tilpasninger med tiden. Det vurderes at tiltaket er i tråd med denne beskrivelsen. Det står også at *Mindre utvidelse regnes som inntil 30 % av eksisterende grunnflate, dog ikke større enn 10 m²*. Basert på at det er nevnt *mindre* utvidelse antyder det at denne beskrivelsen viser til § 3 pkt. 1.3 d. i verneforskriften, om *Ombygging og mindre utvidelse*. Dette tiltaket vurderes etter etter nml § 48, og er derfor ikke begrenset til en mindre utvidelse så lenge man oppfyller vilkårene i nml § 48. Likevel skal det sies at nasjonalparkforvalter anser det som hensiktsmessig at det tillates en slik utvidelse av byggstørrelsen utover 30 % og 10 m² ettersom det er snakk om en utleiehytte som skal være tilgjengelig for allmennheten, noe som gir mer behov for f.eks. oppbevaring og sengeplass.

I forvaltningsplanen står det at man skal følge definisjonene som ble benyttet i plan- og bygningsloven ved vernetidspunktet. Det er vanskelig å finne hvordan definisjonene for dette var i 2004. Men de siste års erfaringer tilsier at det bør benyttes bebygd areal (BYA) slik det måles i dag, etter utvendig kledning/panel. Det er dette som gir arealet som opptar marka i tillegg til at det er enkelt for oppsynsmyndigheten å kontrollere byggets størrelse.

Etter en helhetsvurdering av omsøkte tiltak og effektene tiltaket vil kunne ha for verneverdiene har nasjonalparkforvalter kommet til at det er hjemmel for å gi tillatelse til tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Søknaden innvilges med nevnte vilkår.

Geir Håvard Hjelde

Hjellan 146/1, setereier på Harbakvollen

Juldal allmenning 200/1 Verdal

Vuku 25.juni 2023

Miljødirektoratet,

Postboks 5672 Torgarden,

7485 Trondheim.

Klage på «Saksframlegg-Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark-Verdal kommune 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1-Værdalsbruket»

Min eiendom har omfattende rettigheter til seter, beite, slått, jakt, fiske, motorisert ferdsel, gjerdefang og tømmer etc innenfor Juldals allmenning 200/1 i Verdal kommune. Disse rettighetene er hjemlet i allmenningsrett, alders tids bruk, hevd og kjøpekontrakten mellom Verdal kommune og Værdalsbruket 26.april 1912, godkjent av Storting og Regjering ved kgl.res 15.mai 1912.

I saksframleggets underpunkt *Vurdering* skriver nasjonalparkforvalter:

«Tiltaket vil kunne medføre en viss økning i ferdselen i området, men ikke i et slikt omfang at det vil kunne forringe arts mangfoldet eller natugrunnlaget for uttøvelsen av reindrift.»

Dette er i realiteten er bruksendring fra en skogsskoie, som har vært utleid på åremål til lokale småviltjegere, til en dobbelt så stor utleiehytte for allmennheten. Tilsvarende bruksendring ble gjort med høybua til den allmenningsberettigede gården Ørtugen i Skjækerdalen. En sterk antagelse er at dette forringer arts mangfoldet i denne delen av allmenningen og dermed nasjonalparken. Dette gjelder generelt det jaktbare småviltet, og spesielt lirypebestanden i en relativt stor omkrets rundt utleiehyttene. Det samme vil skje rundt Tverråkroken. Når småviltjakta blir utleid i perioder på 4 og 4 dager med 4-5 jegere vil dette naturlig nok føre til et mye større uttak av liryper sammenlignet med en åremålshytte med de samme lokale jegerne med årlig maksimalt fastsatt uttak av ryper. Dette vil forringe arts mangfoldet og dermed også min rett til småviltjakt som tilligger eiendommen Hjellan 146/1.

Videre fremgår det av nasjonalparkforvalters vurdering:

«Tillatelsen vil derfor etter nasjonalparkforvalters syn ikke skape presedens som truer nasjonalparkens formål....Etter en helhetsvurdering av omsøkte tiltak og effektene tiltaket vil kunne ha for verneverdiene har nasjonalparkforvalter kommet til at det er hjemmel for å gi tillatelse til tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Søknaden innvilges med nevnte vilkår.»

Undertegnede kan ikke forstå noe annet enn at dette vil kunne skape en presedens som truer nasjonalparkens formål. Vilåret for dispensasjon er ikke oppfylt fordi dette er klart i strid med formålet for vernet.

Hilsen

Geir Håvard Hjelde

Fra: Geir Håvard Hjelde[geihje@trondelagfylke.no]
Sendt: 27.06.2023 11:43:07
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Geir Håvard Hjelde[geihje@trondelagfylke.no];
Tittel: Klage Saksframlegg - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Se vedlagte klage.

Jeg legger også ved epost sftlpost@statsforvalteren.no da det ikke fremgikk av saksframlegget hvor klagen skulle stiles til.
Klagen er dermed rettidig.

Hilsen
Geir Håvard Hjelde
Hjellan 146/1
Vuku

From: "Geir Håvard Hjelde" <geihje@trondelagfylke.no>
Sent: Mon, 26 Jun 2023 21:12:53 +0000
To: "Postmottak SFTL" <sftlpost@statsforvalteren.no>
Cc: "Geir Håvard Hjelde" <geihje@trondelagfylke.no>
Subject: Klage saksframlegg Tverråkroken Juldals allmenning 200/1 Verdal kommune

Hei, undertegnede vil sende inn en klage på

«Saksframlegg-Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark-Verdal kommune 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1-Værdalsbruket»

Klagen er ferdig, men det fremgår ikke av saksframlegget hvor denne skal sendes til.
Hvor skal den sendes?

Med vennlig hilsen
Geir Håvard Hjelde

Fra: Hanne-Lena Wilks[hl.wilks@hotmail.com]

Sendt: 27.06.2023 10:40:44

Til: Strand, Sigbjørn;Sønstevoll,

Eirik;'post@miljodir.no'[sigbjorn.strand@statsforvalteren.no;Eirik.sonstevold@statsforvalteren.no;post@miljodir.no]

Tittel: Klage Tverråkroken utvalgssak 23/2023

Vedlagt klage på oppføring av ny hytte Tverråkroken - Verdal, sak 23/2023

For Skæhkere sijte

Hanne-Lena Wilks

Til

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
v/Nasjonalparkforvalter
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Klage på vedtak

Viser til vedtak 5.6.23 i sak 23/2023.

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til riving av eksisterende skog-/utmarkskoie uten utleiemulighet, og tillater oppføring av ny hytte for utleie innenfor nasjonalparken i et uberørt område av parken hvor ferdsel og aktivitet i dag er begrenset.

Skæhkere sijte påklager vedtaket. Før nasjonalparkstyrets behandling av klagen ber vi om at det gjennomføres konsultasjon med sijten etter prinsippene i samelovens kapittel 4. Skæhkere sijte finner at vedtaket er i strid med verneforskriftens. Vi finner ikke støtte for å dispensere fra verneforskriften i dette tilfellet hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien. I saksframlegget underspilles konsekvensen for vernet ved etableringen av en utleiehytte.

Bakgrunnen for at denne saken opptar er av hensynet til vår reindrift i nasjonalparken. Nasjonalparken utgjør størstedelen av våre beiteområder, spesielt vår, sommer og høst. Utleiehytta vil ligge i et uberørt område av nasjonalparken. Nasjonalparken har stor aktivitet fra vest (Skjækervatnet og Skjækerhatten) og fra nord (Roktdalen, Ismenningen og Grønningen). Forsterket aktivitet i sør reduserer reinens mulighet til å benytte beiteområdene fleksibelt ut fra vær og beiteforhold gjennom året. Spesielt den nye utleiehyttas beliggenhet tett opp til kalvingsland er svært uheldig.

Værdalsbruket eier seks hytter som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, fire av disse er utleiehytter. Hytta ved Tverråkroken var ikke en av disse i 2007, jfr. tabell 5 på side 29 i forvaltningsplanen. Hytta er heller ikke å finne på Verdalsbrukets hjemmeside blant utleiehytter de disponerer i dag. I eiendomsregisteret er hyttas bruksformål registrert som skog- /utmarkskoie, gamle. Den har altså ikke vært registrert for formålet frem til i dag og heller ikke vært benyttet til kommersielt utleie. Vi oppfatter at Verdalsbruket gis tillatelse til etablering av en ny utleiehytte innenfor Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark med dette vedtaket. En ny utleiehytte vil øke ferdselen i en del av nasjonalparken som har lite ferdsel i dag.

Selv om vernemyndigheten ikke har myndighet til å godkjenne en bruksendring av bygget, er det oppsiktsvekkende at det gis tillatelse til et tiltak etter verneforskriften som ville vært svært vanskelig å få gjennomført i et lignende område etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Til orientering vil vi be om konsultasjon med Verdal kommune i denne saken når de skal behandle søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Skæhkere sijte påklager derfor nasjonalparkstyrets vedtak i sak 23/2023 av 5.6.23. Klagen begrunnes med at vedtaket tillater oppføring av en ny utleiehytte i et sårbart område i nasjonalparken. Utleiehytta som vil få negative konsekvenser for blant annet reindriften i Skæhkere sijte.

Begrunnelse:

- Tverrådalen trekkes fram som et av seks særdeles viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken (Verneforskriftens § 2). At Tverrådalen trekkes frem i formålsparagrafen i verneforskriften er ikke vurdert i saksframlegget.
- Eksisterende hytte var ikke registrert til formålet ved vernetidspunktet av Værdalsbruket. Godkjenning av en ny utleiehytte mener vi er feil bruk av naturmangfoldlovens § 48
- I saken undervurderes konsekvensene for verneverdiene ved etableringen av en ny turisthytte. Vi finner ikke belegg hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien for å legge til rette for økt ferdsel inn i denne delen av nasjonalparken. Vi viser til forvaltningsplanens pkt. 6.2. (bokstavene b, d, f og g) og besøksstrategiens kapittel 2.3 *Den tradisjonelle bruken*.

Vi ber videre om å bli konsultert i saken før behandlingen av klagen.

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Snåsa 27.juni 2023

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Postadresse
Nasjonalparkforvaltningen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 81 35 73 19 93
87
E-post: stsig@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Blafjella>

AS VÆRDALSBRUKET
Smålandsvegen 25
7660 VUKU

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769

Deres ref.

Dato 30.06.2023

Orientering om mottatt klage på Nasjonalparkstyrets vedtak av 05.06.2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Det vises til søknad av 17.04.2023 om riving og oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken. Saken ble behandlet av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre i møte den 05.06.2023 som NP sak 23/2023. Styrets vedtak ble kunngjort dere og lagt ut på Miljøvedtaksregisteret den 08.06.2023.

Vi har nå mottatt to klager på styrets vedtak. Klagen er vedlagt her, slik at dere har mulighet til å komme med innspill til klagen til forvaltningsmyndigheten. Jeg ber om at det blir gjort innen 17. juli 2023.

Det er også kommet innspill / uttale fra Kulturminnemyndighet til saken. Denne kom etter at styret hadde saken til førstegangsbehandling.

Det ventes at klagen vil bli behandlet i nasjonalparkstyrets møte den 14.-15. august 2023.

Da nasjonalparkforvalter som var opprinnelig saksbehandler i denne saken har gått over i ny stilling vil jeg være den som forbereder klagen til nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skækeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Vedlegg

- 1 Geir Håvard Hjelde - klage Tverråkroken
- 2 Skæhkere sijte - Klage på vedtak Tverråkroken.docx

Mottakere:

VERDAL KOMMUNE
Skæhkere sijte
Geir Håvard Hjelde
Hanne Lena Wilks
(KOPITILTABELL)

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Geir Håvard Hjelde

Hjellan 146/1, setereier på Harbakvollen

Juldal allmenning 200/1 Verdal

Vuku 25.juni 2023

Miljødirektoratet,

Postboks 5672 Torgarden,

7485 Trondheim.

Klage på «Saksframlegg-Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark-Verdal kommune 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1-Værdalsbruket»

Min eiendom har omfattende rettigheter til seter, beite, slått, jakt, fiske, motorisert ferdsel, gjerdefang og tømmer etc innenfor Juldals allmenning 200/1 i Verdal kommune. Disse rettighetene er hjemlet i allmenningsrett, alders tids bruk, hevd og kjøpekontrakten mellom Verdal kommune og Værdalsbruket 26.april 1912, godkjent av Storting og Regjering ved kgl.res 15.mai 1912.

I saksframleggets underpunkt *Vurdering* skriver nasjonalparkforvalter:

«Tiltaket vil kunne medføre en viss økning i ferdselen i området, men ikke i et slikt omfang at det vil kunne forringe arts mangfoldet eller natugrunnlaget for uttøvelsen av reindrift.»

Dette er i realiteten er bruksendring fra en skogskoie, som har vært utleid på åremål til lokale småviltjegere, til en dobbelt så stor utleiehytte for allmennheten. Tilsvarende bruksendring ble gjort med høybua til den allmenningsberettigede gården Ørtugen i Skjækerdalen. En sterk antagelse er at dette forringer arts mangfoldet i denne delen av allmenningen og dermed nasjonalparken. Dette gjelder generelt det jaktbare småviltet, og spesielt lirypebestanden i en relativt stor omkrets rundt utleiehyttene. Det samme vil skje rundt Tverråkroken. Når småviltjakta blir utleid i perioder på 4 og 4 dager med 4-5 jegere vil dette naturlig nok føre til et mye større uttak av liryper sammenlignet med en åremålshytte med de samme lokale jegerne med årlig maksimalt fastsatt uttak av ryper. Dette vil forringe arts mangfoldet og dermed også min rett til småviltjakt som tilligger eiendommen Hjellan 146/1.

Videre fremgår det av nasjonalparkforvalters vurdering:

«Tillatelsen vil derfor etter nasjonalparkforvalters syn ikke skape presedens som truer nasjonalparkens formål....Etter en helhetsvurdering av omsøkte tiltak og effektene tiltaket vil kunne ha for verneverdiene har nasjonalparkforvalter kommet til at det er hjemmel for å gi tillatelse til tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Søknaden innvilges med nevnte vilkår.»

Undertegnede kan ikke forstå noe annet enn at dette vil kunne skape en presedens som truer nasjonalparkens formål. Vilkkåret for dispensasjon er ikke oppfylt fordi dette er klart i strid med formålet for vernet.

Hilsen

Geir Håvard Hjelde

Til

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
v/Nasjonalparkforvalter
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Klage på vedtak

Viser til vedtak 5.6.23 i sak 23/2023.

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til riving av eksisterende skog-/utmarkskoie uten utleiemulighet, og tillater oppføring av ny hytte for utleie innenfor nasjonalparken i et uberørt område av parken hvor ferdsel og aktivitet i dag er begrenset.

Skæhkere sijte påklager vedtaket. Før nasjonalparkstyrets behandling av klagen ber vi om at det gjennomføres konsultasjon med sijten etter prinsippene i samelovens kapittel 4. Skæhkere sijte finner at vedtaket er i strid med verneforskriftens. Vi finner ikke støtte for å dispensere fra verneforskriften i dette tilfellet hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien. I saksframlegget underspilles konsekvensen for vernet ved etableringen av en utleiehytte.

Bakgrunnen for at denne saken opptar er av hensynet til vår reindrift i nasjonalparken. Nasjonalparken utgjør størstedelen av våre beiteområder, spesielt vår, sommer og høst. Utleiehytta vil ligge i et uberørt område av nasjonalparken. Nasjonalparken har stor aktivitet fra vest (Skjækervatnet og Skjækerhatten) og fra nord (Roktdalen, Ismenningen og Grønningen). Forsterket aktivitet i sør reduserer reinens mulighet til å benytte beiteområdene fleksibelt ut fra vær og beiteforhold gjennom året. Spesielt den nye utleiehyttas beliggenhet tett opp til kalvingsland er svært uheldig.

Værdalsbruket eier seks hytter som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, fire av disse er utleiehytter. Hytta ved Tverråkroken var ikke en av disse i 2007, jfr. tabell 5 på side 29 i forvaltningsplanen. Hytta er heller ikke å finne på Verdalsbrukets hjemmeside blant utleiehytter de disponerer i dag. I eiendomsregisteret er hyttas bruksformål registrert som skog- /utmarkskoie, gamle. Den har altså ikke vært registrert for formålet frem til i dag og heller ikke vært benyttet til kommersielt utleie. Vi oppfatter at Verdalsbruket gis tillatelse til etablering av en ny utleiehytte innenfor Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark med dette vedtaket. En ny utleiehytte vil øke ferdselen i en del av nasjonalparken som har lite ferdsel i dag.

Selv om vernemyndigheten ikke har myndighet til å godkjenne en bruksendring av bygget, er det oppsiktsvekkende at det gis tillatelse til et tiltak etter verneforskriften som ville vært svært vanskelig å få gjennomført i et lignende område etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Til orientering vil vi be om konsultasjon med Verdal kommune i denne saken når de skal behandle søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Skæhkere sijte påklager derfor nasjonalparkstyrets vedtak i sak 23/2023 av 5.6.23. Klagen begrunnes med at vedtaket tillater oppføring av en ny utleiehytte i et sårbart område i nasjonalparken. Utleiehytta som vil få negative konsekvenser for blant annet reindriften i Skæhkere sijte.

Begrunnelse:

- Tverrådalen trekkes fram som et av seks særdeles viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken (Verneforskriftens § 2). At Tverrådalen trekkes frem i formålsparagrafen i verneforskriften er ikke vurdert i saksframlegget.
- Eksisterende hytte var ikke registrert til formålet ved vernetidspunktet av Værdalsbruket. Godkjenning av en ny utleiehytte mener vi er feil bruk av naturmangfoldlovens § 48
- I saken undervurderes konsekvensene for verneverdiene ved etableringen av en ny turisthytte. Vi finner ikke belegg hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien for å legge til rette for økt ferdsel inn i denne delen av nasjonalparken. Vi viser til forvaltningsplanens pkt. 6.2. (bokstavene b, d, f og g) og besøksstrategiens kapittel 2.3 *Den tradisjonelle bruken*.

Vi ber videre om å bli konsultert i saken før behandlingen av klagen.

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Snåsa 27.juni 2023

Fra: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]
Sendt: 09.06.2023 10:13:57
Til: Strand, Sigbjørn;Postmottak
SFTL[sigbjorn.strand@statsforvalteren.no;sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Foreløpig svar - forespørsel om kulturminnefaglig vurdering - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Vi viser til deres henvendelse.

Henvendelsen er av vår arkivseksjon journalført den 24.05.2023.

Nasjonalparkforvalter har satt en uvanlig kort svarfrist uten å begrunne det.

Vi har ikke hatt anledning til å svare ut henvendelsen før i dag, men er godt innenfor tre ukers fristen for midlertidig eller foreløpig svar.

Saken er for dårlig opplyst.

Det mangler nødvendig dokumentasjon som er bilder, kulturhistorie og opplysninger om bruksverdi som knytter seg til tilstanden.

Det vi så langt har klart å tolke er at hytta er ikke stor nok til bruk som ønsket av søker, som står for dispensasjonen, nybygging og riving betinger.

Hytta med uthus skal være bygget i 1971. Dette betyr at hytta er over 50 år gammel.

Byantikvaren i Trondheim setter en minste alder på 40 år for 20 århundre kulturarv, men det er ingen fast grense jf. kulturminneloven.

Vedlagt en fredet hytte etter kulturminneloven som ble valgt ut i 2009.

Dette dokumentet kan være veiledende for søker hvilken informasjon vi behøver for å komme med et faglig råd og vurdering.

Vi forutsetter at forskriften for et vernet areal som er her berørt medfører varsomhet og at saken blir så godt opplyst som mulig.

På nåværende tidspunkt på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget vi har, vil vi sterkt anmode om å bevare bygningene og utarbeide en plan for en utvidelse som tilfredsstillere eiers behov og for at hytta som mulig bevaringsverdig kulturminne bevarer sin bruksverdi.

Vi ber om at det etterlyste kunnskapsgrunnlaget sendes oss.

Dette innebærer til vanlig en tilstandsanalyse etter NS 16096 for freda og verneverdige kulturminner.

Med vennlig hilsen

Hauke Haupts

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Hauke Haupts

Seniörrådgiver

Seksjon kulturminner

hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

VEDLEGG TIL FREDNINGSSAK

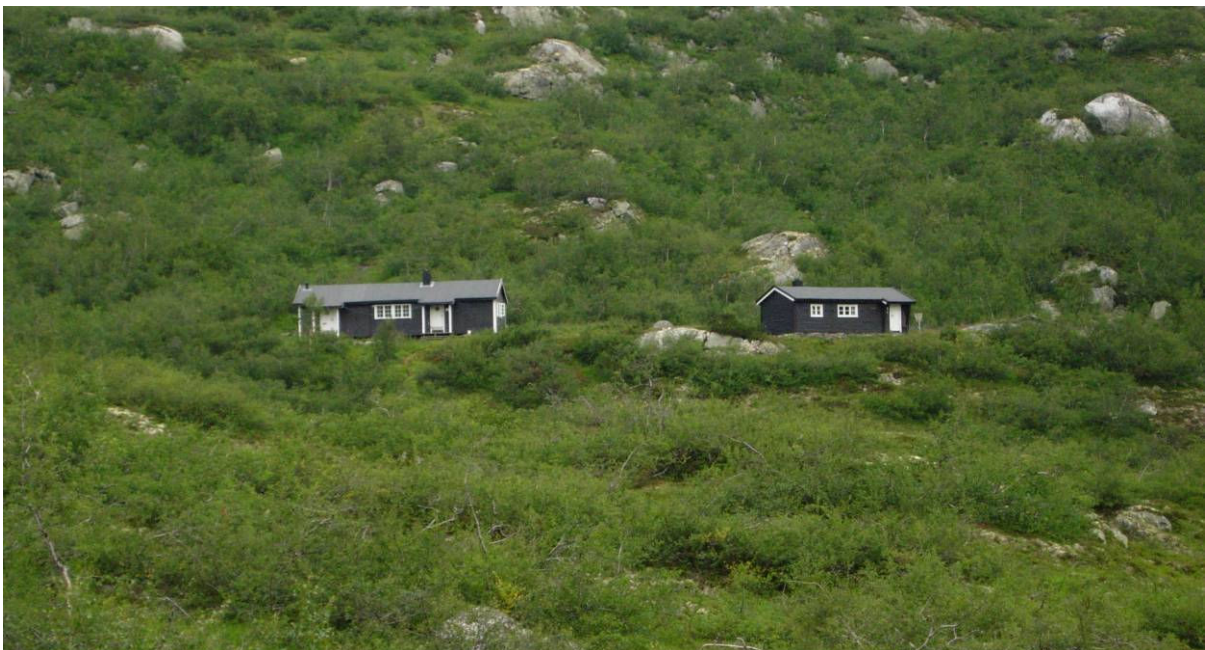
DOKUMENTASJON

Navn: Arentzbu

Adresse: Breheimen

Kommune: Luster

Kulturminneloven § 15 – fredning

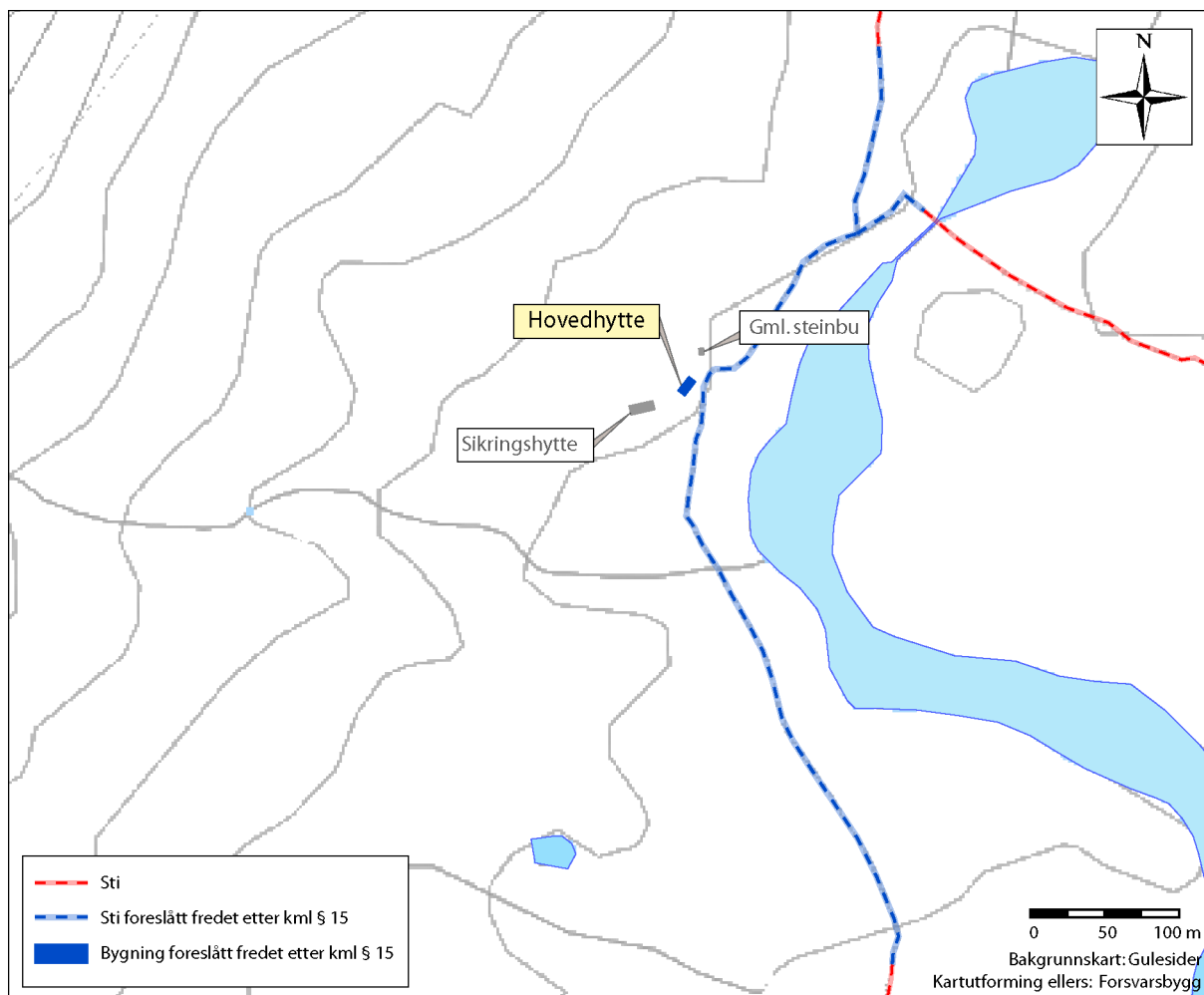
Bildet viser to av de tre bygningene på Arentzbu. Til høyre ligger den gamle hovedhytta, til venstre sikringshytta. Den gamle steinbua ligger til høyre for hovedhytta, men er ikke synlig på bildet.

Dato: 8/5 -2009

Utarbeidet av Forsvarsbygg

Innhold:

Kart	2
Miljøbeskrivelse og geografisk plassering	2
Reguleringsstatus	5
Beskrivelse av fredningsobjektet	5
Bakgrunn:	5
Hovedhytte	9
Området for øvrig med Sikringshytte og steinbu	16
Historie	25
Lege Fr. Arentz legat	25
Den Norske Turistforenings historie	28
Bilder	32
Kilder	36

Kart over Arentzbu. Bygningen og den delen av stien som er foreslått fredet er merket med blått.

Miljøbeskrivelse og geografisk plassering

Arentzbu turisthytte ligger i Breheimen, et fjellområde som ligger mellom Jotunheimen og Jostedalsbreen. Breheimen avgrenses av Sognefjorden (Lustrafjorden) og Jostedalsbreen i sør og vest, mens Ottadalen og Strynefjellsveien skiller Breheimen fra Tafjordfjellene i nord. I øst er det Bøverdalen og Sognefjellsveien som avgrenser Breheimen fra Jotunheimen.

Den nordøstre delen av Breheimen er preget av fjelldaler med slake vidder mellom. Viddene stiger mot sørvest og ender i et høyfjellsmassiv mot det sentrale vannskillet. I dette fjellmassivet finner man et titalls topper høyere enn 2000 meter. Mot Lustrafjorden i sørvest er dalene dypere og hele landskapet mer oppdelt og variert.

Med kart og litt fantasi kan Lustrafjorden minne om en ørnefot med Dalsdalen, Mørkrisdalen og Fortunsdalen som skarpe klør inn i Breheimen. Her har elvene og breene arbeidet seg effektivt ned i den myke berggrunnen. Vassdragene har greiner inn til vannskillet, der de fanger opp smeltevann fra breene og gir elvene stor vannføring.

Navnet Breheimen ble først tatt i bruk etter andre verdenskrig, da det var behov for et samlende navn på dette fjellområdet. Og navnet må sies å være ganske passende: Omtrent en fjerdedel av arealet i Breheimen er dekket av isbreer, og syv av Norges tju største isbreer ligger innenfor området. Men selv om breene er det mest karakteristiske trekket ved landskapet, er frodigheten i de

dype dalene vel så i øyenfallende som karrigheten på toppene. På varme sommerdager kan man oppleve et nesten tropisk klima i de blomstrende liene. Her

vokser planter og trær seg mye større enn andre steder, og selv krevende plantearter finner fotfeste mellom de bratte fjellsidene.

Utsynet innover Breheimen fra toppen av Rausdalen. Foto: Sverre A. Larssen, DNT

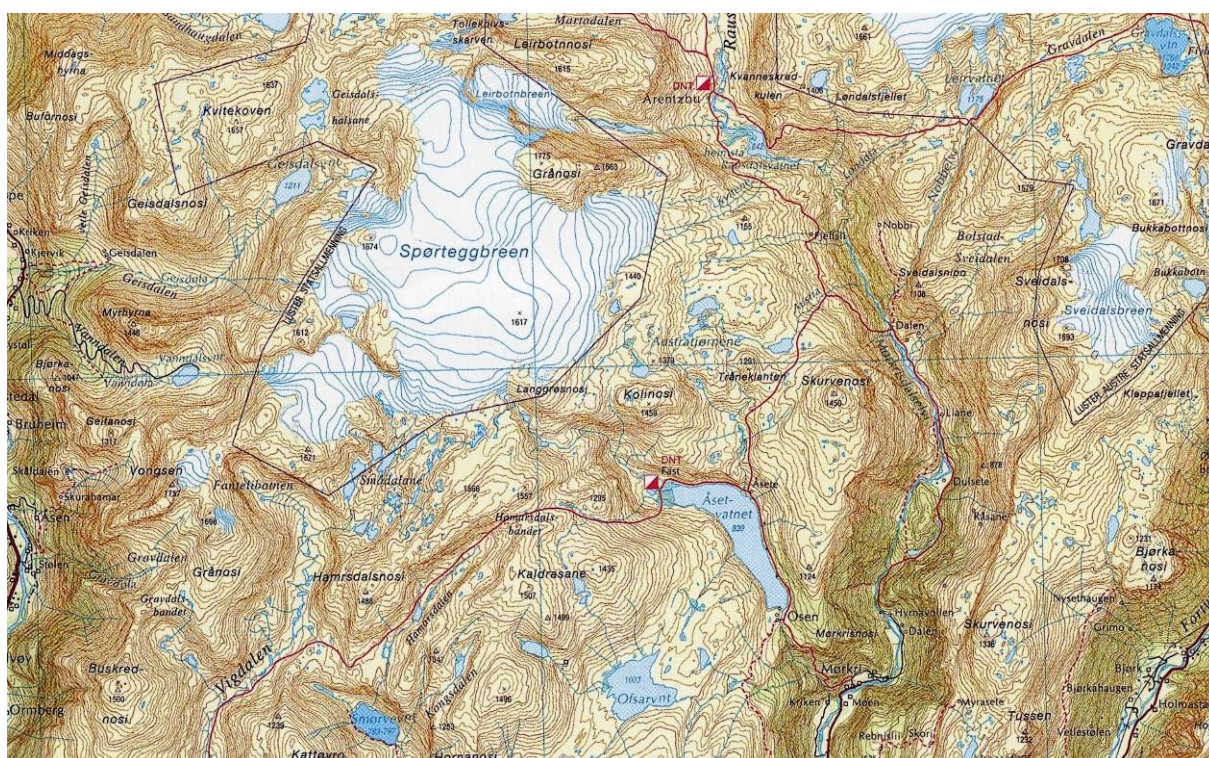
Spørteggbreen. Arentzbu ligger i dalen mellom varden og breen. Foto: Sverre A. Larssen, DNT

Mørkrisdalen. Foto: Sverre A. Larssen.

Rausdalen. Foto: Elias Bolstad

Fra DNTs turkart over Breheimen. Arentzbu ligger nordøst for Spørteggbreen. Foto: DNT.

Lengst inne i en av disse bratte, frodige dalene har Turistforeningen plassert sin selvbetjeningshytte Arentzbu. 870 meter over havet, i en liten fjelldal i fortsettelsen av den lange og kronglete Mørkrisdalen og midt mellom de to mektige isbreene Harbardsbreen og Spørteggbreen fant de en

passende tomt. Arentzbu danner med sin lokalisering inngangsporten til Breheimen fra vest, og fra hytta har man direkte tilgang til et imponerende fjellområde preget av isbreer og totusenmetershøye fjelltopper.

Foto: Tine Mjølnerød, DNT.

Foto: Sverre A. Larssen

Den naturlige adkomsten til Arentzbu er å følge stien opp gjennom Mørkrisdalen fra Skjolden. Velger man denne adkomsten får man også den mest storslagne naturoplevelsen. Mørkrisdalen er ekstremt frodig, og landskapet har en særegen og

villvakkert skjønnhet som lett gjør inntrykk. Omkring 200 meter nordøst for turisthytta deler stien seg i to, der den ene fører til Nørstedalseter og den andre til Strongdalshytta. Det går også merkede ruter fra Fast, Styggevasshytta og Fåbergstølen.

Reguleringsstatus

Arentzbu turisthytte ligger i et uregulert område som på kommuneplanen er vist som LNF-område.

I Verneplan III for vassdrag som Stortinget vedtok i 1986 er Mørkrisdalselvi varig vernet mot kraftutbygging. Den største tilførselselva til Mørkrisdalselvi renner forbi Arentzbu og videre ned gjennom Mørkrisdalen.

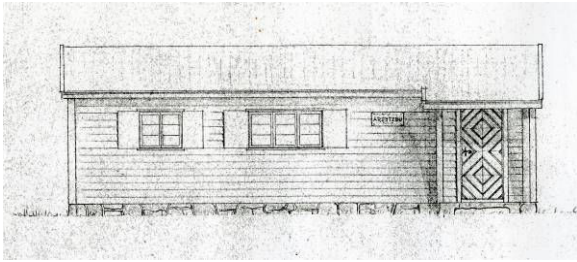
Det har lenge vært planer om å etablere en nasjonalpark for Breheimen og Mørkrisdalen. I skrivende stund er det lagt fram et forslag til verneformer, grenser og forskrifter for nasjonalparken med tilhørende verneområde. I det framlagte forslaget ligger Arentzbu inne i den nye nasjonalparken, mens de gamle stølsområdene i Mørkrisdalen er vist som landskapsvernområde.

Beskrivelse av fredningsobjektet

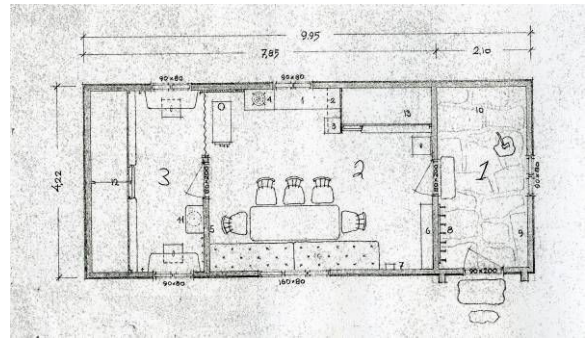
BAKGRUNN:

Arentzbu ble bygget i 1956 etter at DNT hadde mottatt en stor pengegave fra Erik Arentz som skulle benyttes til å opprette et

legat til minne om faren, legen og fjellvandreren Fredrik Arentz. Tegningene til Arentzbu ble laget av Carsten Brevig, og med enkelte justeringer har disse tegningene blitt brukt som

Arentzbu, fasade. Foto: DNTs arkiv (HSB)

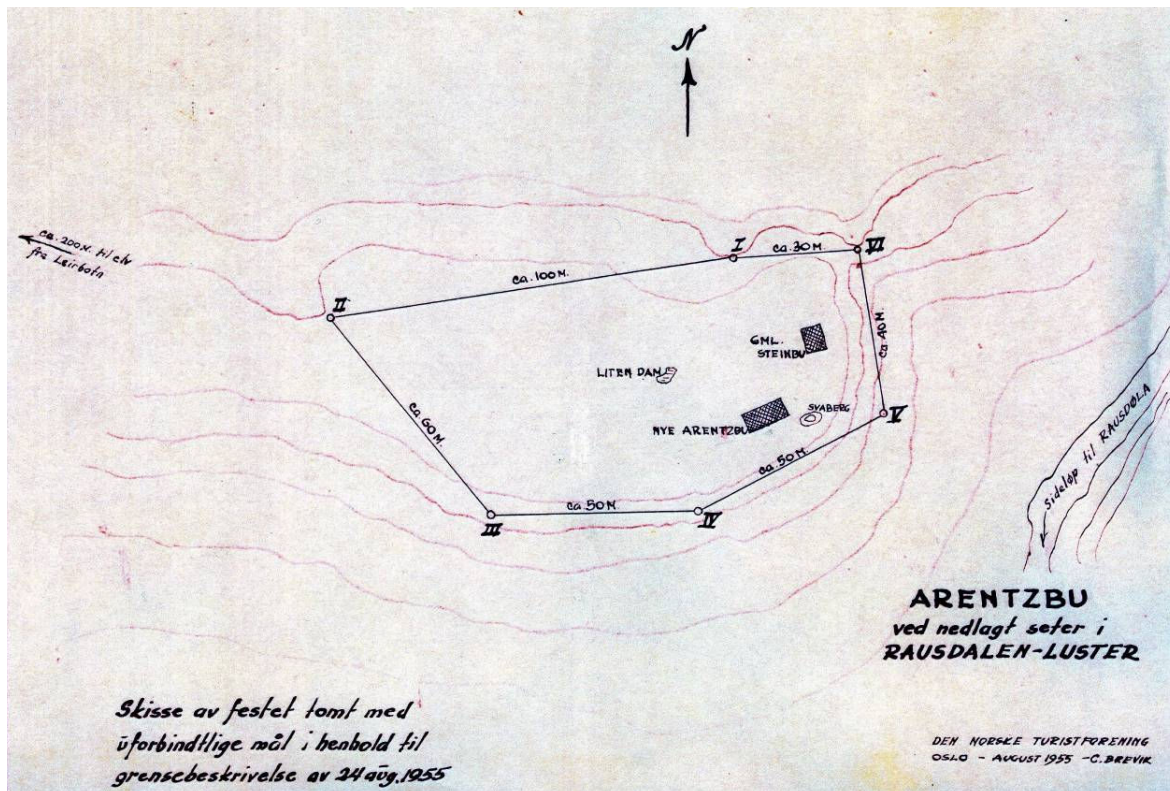

Arentzbu, plan. Foto: DNTs arkiv (HSB)

grunnlag for et stort antall nye "arentzbuer" som senere er oppført. Både eksteriør, planløsning og inventar er blitt brukt som mal og forbilde i en slik grad at man kan si at Arentzbu var den første "typehytta" i DNT.

På 1800-tallet skal det ha vært drevet seter på stedet der Arentzbu ble oppført, og fra denne perioden er det bevart en gammel steinbu som ligger ca 15 meter nordøst for turisthytta. Senere ble det også oppført et

lite annekst som skulle ivareta kravet om sikringsbu eller "nødhusvære". Dette annekset er ved to anledninger blitt utvidet, slik at sikringsbua i dag utgjør den største bygningen på Arentzbu og også den med flest sengeplasser. Samtidig med oppføringen av hovedhytta ble det bygget en liten utedo på 1,1 * 1,4 m med slakt pulttak og liggende panel, men i forbindelse med den siste utvidelsen av sikringshytta ble denne revet.

Tomtekart, Arentzbu, fra 1955. Foto: DNTs arkiv

Da Turistforeningen i mai 1954 mottok den storslåtte gaven fra Erik Arentz, hadde foreningen i flere år diskutert hvordan rutenettet i vestlige del av Breheimen kunne utvides. Tomta var utpekt, men det manglet penger til byggingen. Samtidig var

det gjort et forsøk på å sette opp en tomtfesteavtale med grunneierne, men overensstemmelsen ble ikke tinglyst på grunn av uklårheter i grunn- og hjemmelsforhold.

Dejlsak nr. 19
Indre Sogn skolestyretsarbeide
Arentzstien (Pånsdalshytta)
Overenskomst.

Undertegnede grunneiere i Haugdalen gir hermed Den Norske Turistforening feste på tomt til oppførelse av en turisthytte i Haugdalen på disse betingelser:

1. Grunneierne bortfester vederlagsfritt for et tiderom av 99 - årtall - år å regne fra 1. januar 1947 til Den Norske Turistforening en tomt til oppførelse av en turisthytte med tilhørende bygninger o.m.m. ved den nedlagte støl.
2. Grunneierne er fortrinnsberettiget ved ansettelse av bestyrer om de så måtte ønske. Vedkommende bestyrer forutsettes å ha den nødvendige rett til beite og brønnsl.
3. Den Norske Turistforening har rett til uten avgift å legge den nødvendige vannledning og uten avgift å føre den utbygging av vanndraget som er nødvendig for å skaffe turisthytta lys og kraft.
4. I tilfelle av at vanndraget skulle bli solgt for utbygging, er Den Norske Turistforening forpliktet til å flytte turisthytta med alle anlegg til et annet sted hvor den ikke er til hinder for utbyggingen.
5. Blir kontrakten ved leitetidens utløp ikke fornyet, skal utleierner om de så måtte ønske, ha adgang til å innløse den på tomten stående bebyggelse. Innløsningssummen blir i tilfelle å fastsette ved lovlig skjønn, opptatt på begge parter felles bekostning.
6. Festebrevet blir å tinglese, og utgiftene hertil bæres av festeren.

7. Skjolden o. april 1946.

For grunneiere
Harvard Braastad
Pyskim Bølstad
Ola Helbo
John Balde
Jonas J. Bølstad
P. C. Bølstad
Sofie Klumby
Kas Bølstad
John Tysse

For den norske Turistforening
Arntzen
Andreas Braabø

For Ola Balde, Sigrud Hovdeng
John J. Bølstad, Inge E. Harvick
Andreas A. Bølstad, Ole H. Bølstad
Jonas J. Bølstad, Ola O. Bølstad
O. A. Helbo, Hans F. Hovdeng
Pyskim Bølstad, Sigrud Hovdeng
Arntzen, Sigrud Hovdeng
John Tysse, Hans F. Hovdeng
Harvard Braastad, Sigrud Hovdeng
Kas Bølstad, Hans F. Hovdeng
Kas Bølstad, Hans F. Hovdeng
Kas Bølstad, Hans F. Hovdeng

662 543f
Indre Sogn skolestyretsarbeide
Arentzstien
Overenskomst.

Undertegnede grunneiere i Haugdalen gir hermed Den Norske Turistforening feste på tomt til oppførelse av en turisthytte i Haugdalen på disse betingelser:

1. Grunneierne bortfester vederlagsfritt for et tiderom av 99 - årtall - år å regne fra 1. januar 1947 til Den Norske Turistforening en tomt til oppførelse av en turisthytte med tilhørende bygninger o.m.m. ved den nedlagte støl.
2. Grunneierne er fortrinnsberettiget ved ansettelse av bestyrer om de så måtte ønske. Vedkommende bestyrer forutsettes å ha den nødvendige rett til beite og brønnsl.
3. Den Norske Turistforening har rett til uten avgift å legge den nødvendige vannledning og uten avgift å føre den utbygging av vanndraget som er nødvendig for å skaffe turisthytta lys og kraft.
4. I tilfelle av at vanndraget skulle bli solgt for utbygging, er Den Norske Turistforening forpliktet til å flytte turisthytta med alle anlegg til et annet sted hvor den ikke er til hinder for utbyggingen.
5. Blir kontrakten ved leitetidens utløp ikke fornyet, skal utleierner om de så måtte ønske, ha adgang til å innløse den på tomten stående bebyggelse. Innløsningssummen blir i tilfelle å fastsette ved lovlig skjønn, opptatt på begge parter felles bekostning.
6. Verdien av brukeretten settes til kroner 10.- - ti kroner - årlig eller kr. 990.- - ni hundreogtittifemti kroner - i kontraktsiden.
7. Festebrevet blir å tinglese, og utgiftene hertil bæres av festeren.

Skjolden, 31. desember 1955. Oslo, 31. desember 1955.

For grunneiere
John Balde
Harvard Braastad
Sofie Klumby
Jonas J. Bølstad
John Tysse
Ola Helbo

For Den Norske Turistforening
Arntzen
Andreas Braabø

	G.nr.	Sk.nr.		G.nr.	Sk.nr.	
Sofie Klumby	21	54	Eiendomsforholdene er kompliserte. Tomtfesteavtale fra 1946 (øverst) og fra 1955 (nederst). Foto: DNTs arkiv	21	105	
John Balde	21	70		John Tysse	20	94
Harvard Braastad	20	31		Inge E. Harvick	20	80
Sofie Klumby	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20
Jonas J. Bølstad	20	20		Ola H. Bølstad	20	20
John Tysse	20	20		Ole O. Bølstad	20	20
Ola Helbo	20	20		Hans F. Hovdeng	20	20
Arntzen	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20
Andreas Braabø	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20
Arntzen	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20
Arntzen	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20
Arntzen	20	20		Sigrud Hovdeng	20	20

Eiendomsforholdene er kompliserte. Tomtfesteavtale fra 1946 (øverst) og fra 1955 (nederst). Foto: DNTs arkiv

Liten tilgang på midler var for øvrig symptomatisk på den situasjon som preget Turistforeningen og resten av det norske samfunnet i etterkrigsårene, og legatet må ha blitt oppfattet som håndsrekning fra skjebnen. Da legatet var etablert i juni 1954 var det i hvert fall liten tvil om hvor den første hytta skulle bygges. Legatet bar Lege Fr. Arentz navn og Breheimen hadde vært Fredrik Arentz kjæreste og mest besøkte fjellområde. Like naturlig var det at den nye hytta måtte få navnet Arentzbu.

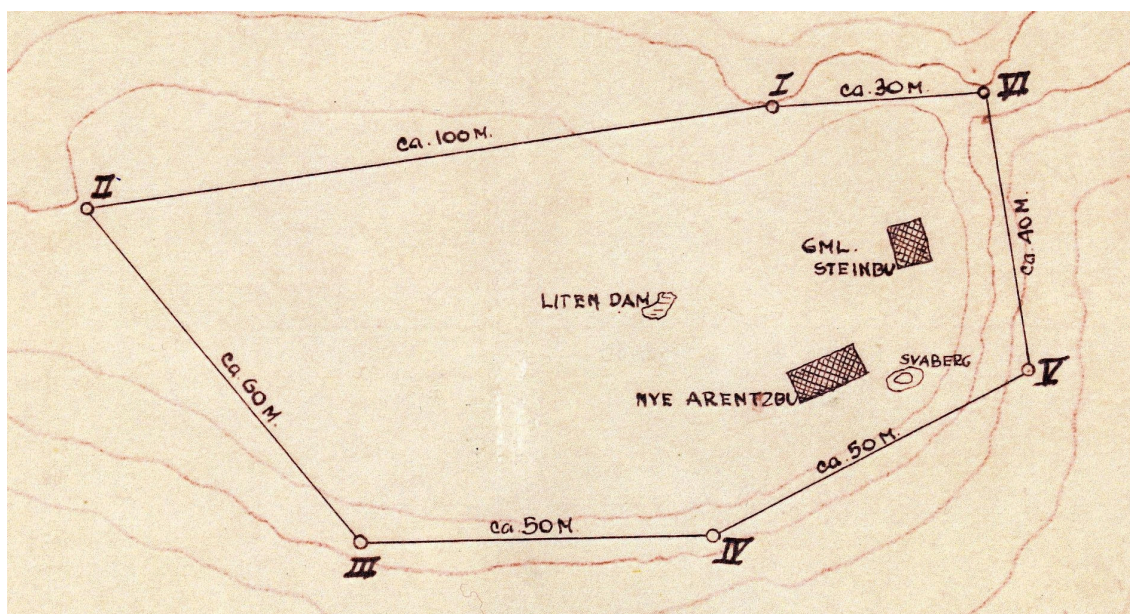
Allerede i oktober 1954 - samme år som legatet ble opprettet, hadde arkitekt Carsten Brevik utarbeidet et tegningsforslag som viser hvordan Arentzbu skulle utformes. Tegninger som viser innredningsdetaljer og inventar er datert januar 1955. I august 1955 ble grenselinjene for en festetomt ved den nedlagte Rausdalsseter gått opp, og det ble utformet et tomtekart som viser plasseringen av ny hytte. Så, på årets siste dag, ble det signert en ny overenskomst mellom Turistforeningen og 41 grunneierne, der det gikk fram at tomta vederlagsfritt ble festet bort til Den Norske Turistforening for et tidsrom av 99 år. Verdien av bruksretten ble satt til 10,- kroner årlig, eller kroner 990,- i kontraktstid.

Selve byggingen av Arentzbu medførte store utfordringer i forbindelse med å få byggematerialene fraktet så høyt til fjells. Alle materialene ble fraktet med hestekraft og

mannemakt opp den lange, bratte og kronglete Mørkrisdalen. Her ble materialene dratt og båret i dypsnø og skredfare helt nede fra Mørkri, drøye 50 meter over havet. Av DNT-veteraner er denne transporten vurdert å være en av de aller mest krevende som er gjennomført i foreningens regi.

I 1963 ble gitt en egen lov, hotellbrannloven, som stilte strenge krav til overnattingssteder og institusjoner. Her ble utleier av overnattingstilbud som ligger avsides til pålagt å tilby gjestene en reservebygning som kan brukes til overnatting i tilfelle brann. I årene som fulgte brukte DNT mye ressurser på å bygge såkalte sikringshytter som skulle ivareta påleggene fra den nye brannloven, men det tok tid å oppgradere alle foreningens hytter og anlegg. Først i 1984 ble det bygget sikringshytte på Arentzbu.

I senere tid har det vært en tendens til at de gamle benevnelsene på de to hyttene byttes om, slik at den bygningen som ble oppført som anneks og nødby refereres til som hovedhytte. Det er viktig å være oppmerksom på denne muligheten for sammenblanding av de to bygningene. I fredningssaken er det konsekvent benyttet de opprinnelige betegnelsene, det vil si at hovedhytte henviser til den opprinnelige turisthytta fra 1956.

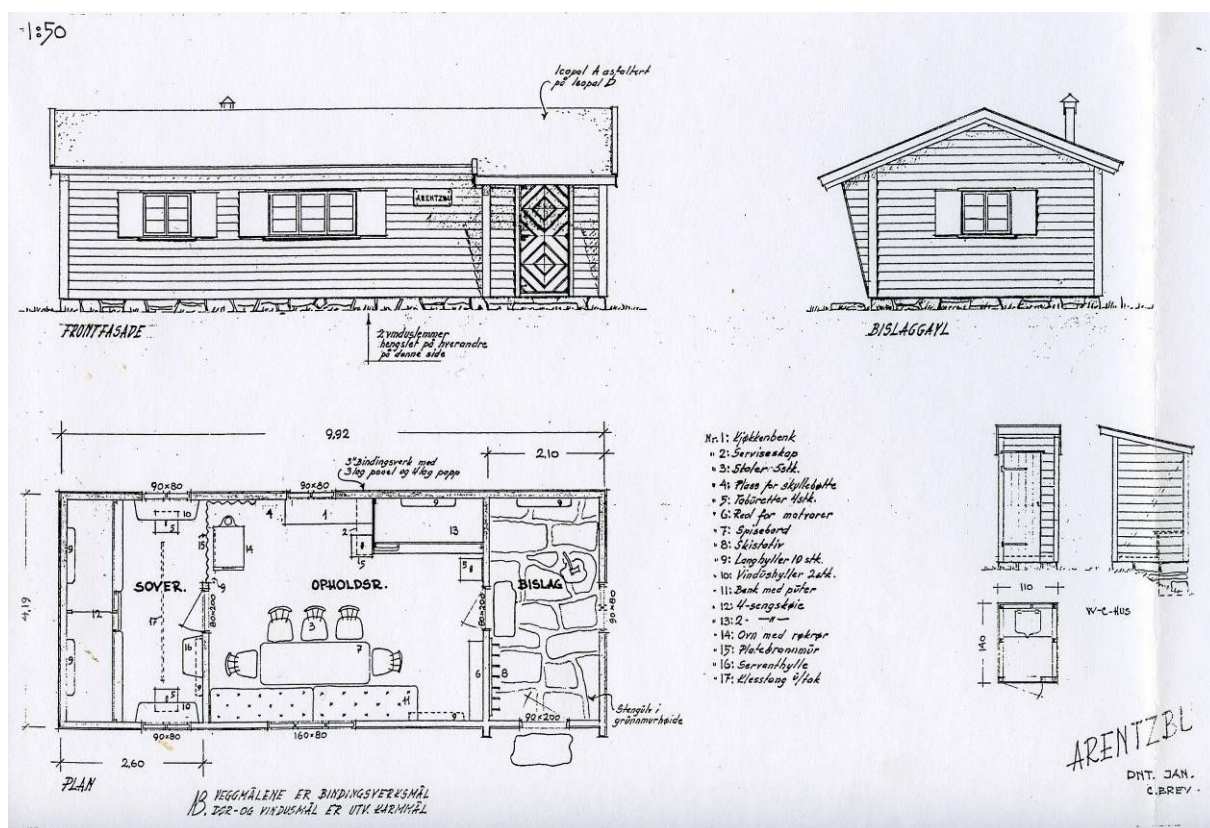
Tomtekart fra 1955 som viser plassering for oppføring av ny turisthytte. Foto: DNTs arkiv.

OPPRINNELIG HOVEDHYTTE

Eksteriør

Arentzbu er en enkel, enetasjes trebygning med saltak og en langstrakt, rektangulær bygningskropp. Tegningene angir de utvendige bindingsverksmålene til å være 9,95 m x 4,22 m, noe som skulle gi en grunnflate på ca 42,5 m². Hytta er oppført av bindingsverk som er plassert på en grunnmur av naturstein. Taket som har en takvinkel på ca 30 grader er tekket med asfaltert takpapp. Det værharde klimaet har flere ganger ført til skader på takpappen, og i 1995 ble taket lagt om. Siden er det foretatt mindre reparasjoner av taktekkingen. Foran inngangspartiet er taket trukket ut slik at det beskytter inngangsdøra, ellers er takutstikket relativt knapt. Opprinnelig var hovedhytta rødmalt, men etter at det kom forordninger om at denne fargen ikke lenger skulle benyttes i fjellet, har hytta fått en mørkebrun farge.

Originaltegningene viser to- og trefagsvinduer med tre ruter i hvert fag, men disse er senere byttet ut. Dagens vinduer ble antagelig satt inn på 1990-tallet, og er utformet med to ruter i hvert fag og langt bredere sprosser enn opprinnelig. Foran vinduene har det vært lemmer som kunne lukkes for å beskytte vindusrutene, men disse lemmene er senere fjernet. Det er mulig at vinduslemmene fortsatt står lagret i den gamle steinbua, og dersom de kan gjenfinnes bør de monteres opp igjen på sin opprinnelige plass. Den opprinnelige inngangsdøren med sin karakteristiske fiskebensutforming er fremdeles inntakt.

Originaltegninger Arentzbu, tegnet av arkitekt Carsten Brevik. Foto: DNTs arkiv

Da Arentzbu sto ferdig var den rødmalt med hvite vinduslemmer. Foto: Claus Helberg, DNT.

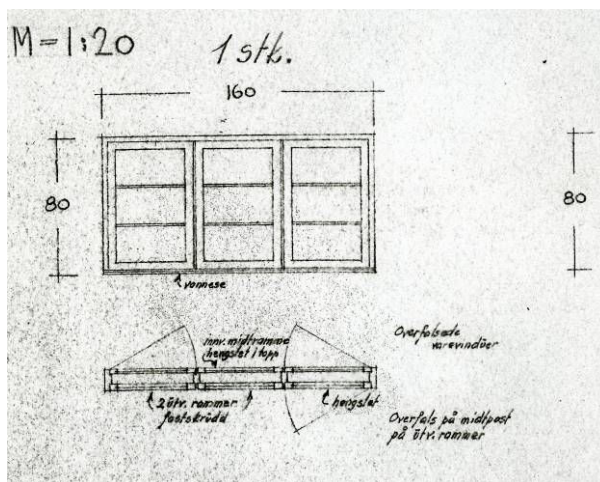
Siden ble fargen endret til mørk brun med grå vinduslemmer. Foto: Trond Taugbøl

Utvendig er hytta kledd med liggende vestlandspanel. I tilstandsrapporten fra 1981 er det kommentert at en del av panelet er i dårlig stand, særlig gjelder dette panelet på

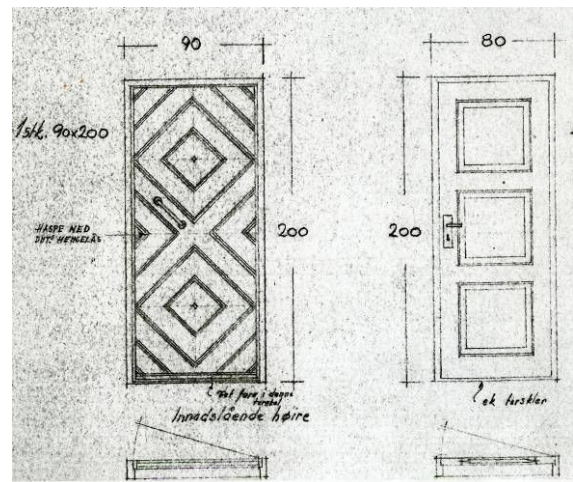
bygningens sørside. I rapporten blir det anbefalt at alt panelet skiftes ut, samtidig som hele bygningen blir isolert. Basert på en tegning fra 1984 i DNTs arkiv kan man

anta at ytterveggenes mot nordøst, sørøst og sørvest har blitt lektet ut og påført 100 cm isolasjon, vindtette asfaltplater og forhudningspapp før de ble kledd med ny vestlandspanel. Det finnes ikke noen skriftlige dokumentasjon som kan bekrefte at de anviste byggearbeidene er utført, men tegningen viser også andre arbeider som vi har dokumentasjon på at har kommet til utførelse. I nye rapporter meldes det om at panelet på sørsiden er i relativt dårlig stand, der den enkeltfalsede kledningen er krympet slik at det dannes glipper i kledningen.

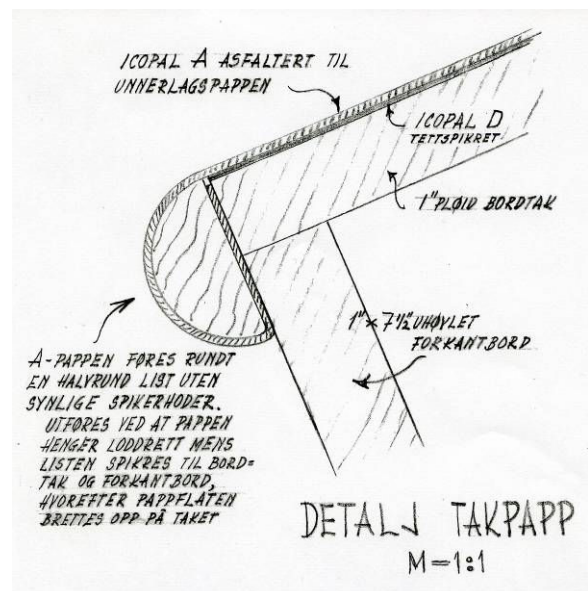
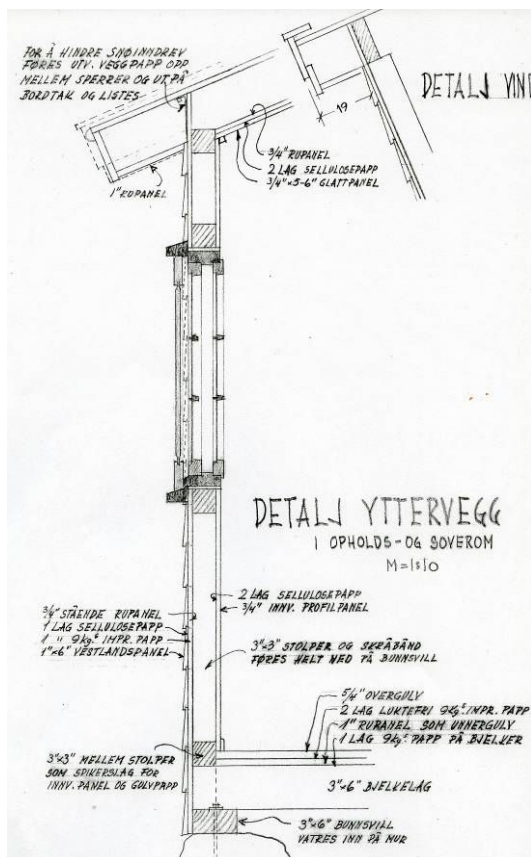
I det originale tegningsmateriale er det mange bygningsdetaljer som viser utforming av eksteriøret og konstruksjonene. Flere av de tekniske løsningene er spesielt utviklet for å tåle store værmessige belastninger, der en av arkitektens særegne løsninger viser hvordan takpappen skal monteres for å unngå skjøter og hindre snødrev inn i konstruksjonene. Dette viser at arkitekten har hatt forståelse og respekt for de sterke naturkreftene så høyt til fjells.

Bygningsdetalj, vindu. Foto: DNTs arkiv

Bygningsdetalj, ytterdør og innerdør. Foto: DNT.

Bildet til venstre: Bygningsdetalj, yttervegg.

Bildet over. Foto: Bygningsdetalj av takavslutning.

Foto: Fra DNTs tegningsarkiv

Interiør

Innvendig består Arentzbu hovedhytte av tre deler, opprinnelig bygget som inngangsrom/bislag, oppholdsrom og soverom.

Inngangsrom

Inngangsrommet, som ligger i nordøstre del av hytta, ble opprinnelig oppført som en halvklimalisert sone med skiferheller på

gulvet og plass til hoggestabbe og vedlager. Senere fikk rommet tregulv og ble panelt, slik at det kunne brukes som proviantrom og lager. I 2002 ble en del av det gamle bislaget avdelt som eget rom og innredet med køyeseng som ga to sengeplasser. Dette rommet er reservert for hyttewarder som bor på hytta 4-5 uker i løpet av sommeren.

I en mellomperiode ble det opprinnelige bislaget brukt som proviantrom. Foto: DNT

Oppholdsrom

Hyttas største rom fungerer som oppholdsrom med vedovn, kjøkkenbenk og langbord. I et hjørne er det også gjort plass til en køyeseng med to sengeplasser. I tillegg til kjøkkenbenken består kjøkkenkroken av et skap for service og dekketøy, samt plass for propanapparat og vannbøtte. Et vindu over kjøkkenbenken gir lys til matstellet, mens et større vindu mot sørøst sørger for lys og utsikt fra spiseplassen. Rundt langbordet er det plassert fem løse Budalstoler, og det er montert to faste sittebenker under vinduet. Sittebenkene har mål som gjør at de også kan fungere som ekstrasinger hvis det blir trangt om sengeplassene. På veggen mot bislaget står det en stor reol som

opprinnelig ble brukt som matvarelager. I senere tid er det satt opp et nytt klesstativ til tørking av klær.

De originale tegningene viser at det i oppholdsrommet var plassert en vedovn med røykrør av uisolert, galvanisert stål som gikk ut over tak. Rundt vedovnen var det montert opp bølgeblikkplater i 90 centimeters høyde som beskyttet ytterveggen og fungerte som en "vegg" mot soverommet. I tilstandsrapporten fra 1981 ble det kommentert at "brannmuren rundt ovnen er tvilsom". Senere er både røykrøret og "brannmuren" av bølgeblikk skiftet ut med pipestokk og brannmur i

leca. Den gamle vedovnen, en Jøtul 380, er bevart, men i en nyere tilstandsvurdering anbefales det at den skiftes ut fordi den er sprukket. Med unntak av

vindusutskiftningen, er endringene på røykkanal og brannvegg de eneste betydelige forandringene som skal være gjort i rommet siden oppføringen i 1956.

Bildene over: Opph.rom med kjøkk. innredn., køye og vedovn.

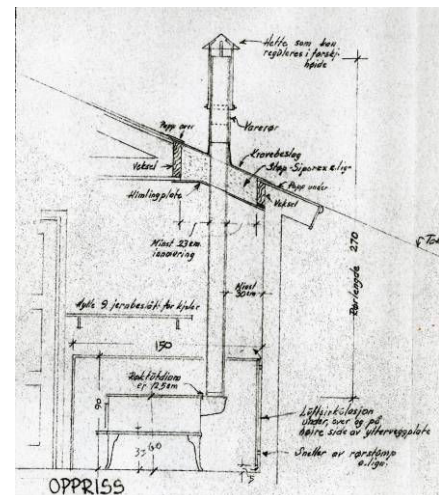
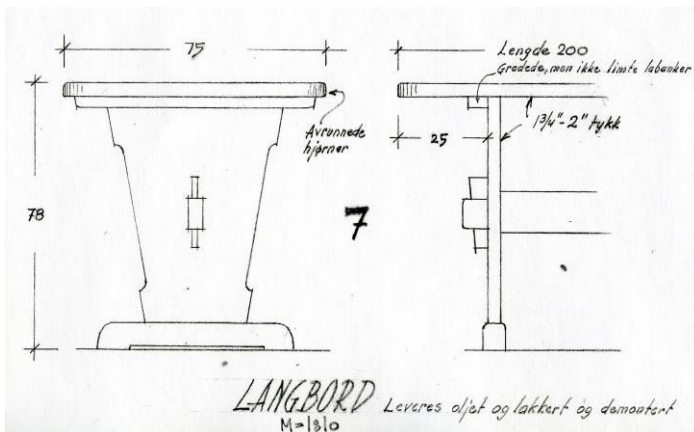
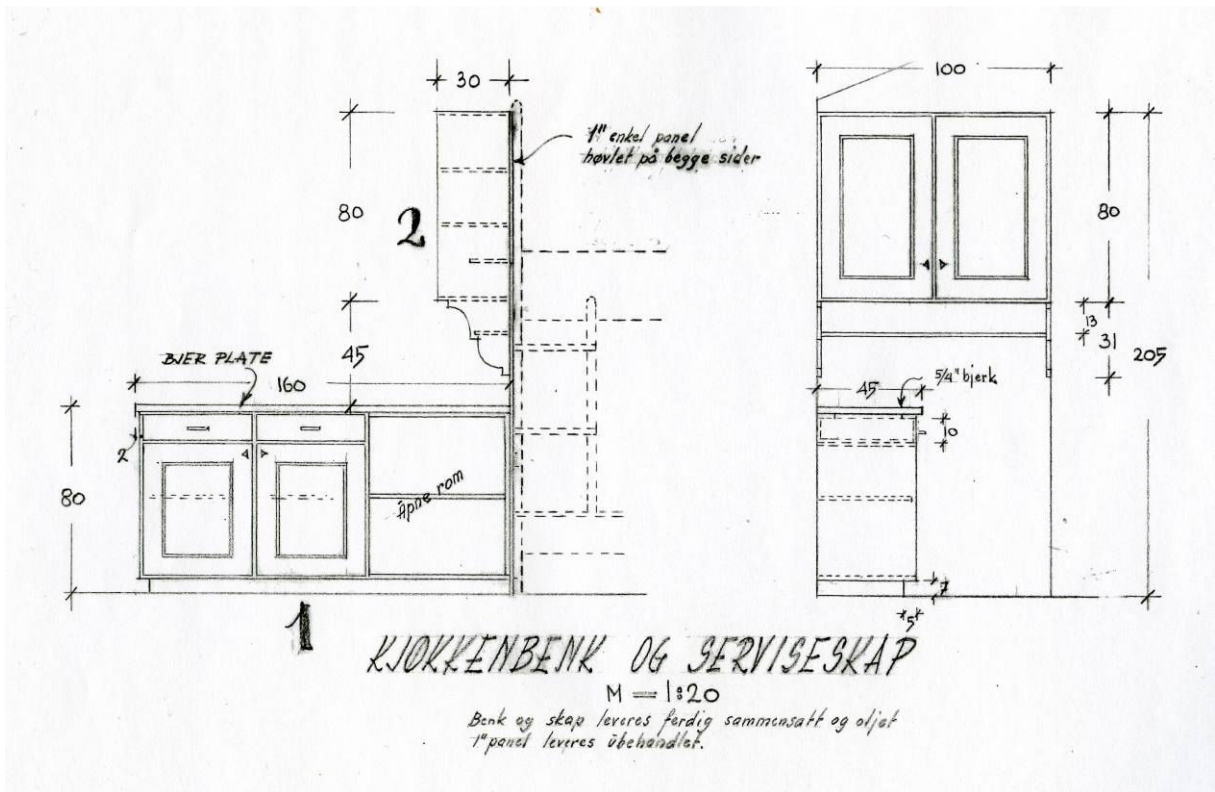
I oppholdsrommet er det en køyeseng med to soveplasser.

I oppholdsrommet er den gamle proviantreolen beholdt.

Oppholdsrom med spiseplass. Soverommet ligger innenfor. Alle foto denne siden: DNT

Detalj.tegn. kjøkkeninnredn. og langbord. Foto: DNTs arkiv.

Detaljtegning, vedovn m. Foto: DNTs arkiv.

Soverom

På soverommet dekker to køyesenger hele den sørvestre endeveggen og sørger for fire sengeplasser. Køyene har stige og over hver av sengene er satt opp en enkel hylle. Rommet har vinduer mot sørøst og nordvest, og under hvert av vinduene er det montert en bred hylleplate som sammen

med en dertil hørende krakk fungerer som et lite stelle- eller skrivebord. På veggen mot oppholdsrommet er det gjort plass til en vaskehylle med vaskevannsfat, samt en mindre langhylle. På veggene er det også montert teppestenger.

Fra soverommet, sett mot S. Foto: DNT

Fra soverommet, sett mot N. Foto: DNT

Fargesetting

De innvendige dørene er blåmalt, det samme er to av skapdørene på kjøkkenet. Listverket langs gulv og tak er malt i en rød farge, mens dør- og vindusgeriktene er hvite. Også understellet på langbordet, stolryggene på Budalstolene og bakveggen i matreolen er hvitmalt. Ellers består interiøret i sin helhet av klarlakkert treverk. Treverket har i årenes løp gulnet betraktelig, slik at det har fått en mørk, gyllen farge.

Kommentarer til inventaret

I DNTs tegningsarkiv er det bevart originaltegninger av spesialtilpassede møbler og innredninger. Tegningene viser blant annet detaljert utforming av kjøkkenbenk og serviceskap, sittebenk, langbord og taburetter, vindus- og servanthyller, skistativ, matvarereol.

At hytta er gjennomarbeidet for Turistforeningens formål og spesialtilpasset livet på en DNT-hytte, går tydelig fram av tegningsmaterialet som blant annet viser veggplass for kart og

bøsse, provianthyller og skistativ, samt plass for vannbøtte, skikjelke og reservemadrass. Tegningen angir også hva slags overflatebehandling innredningene skal ha. Som regel er det her angitt at inventaret skal oljes og lakkres. Av tegningen går det fram at innredningselementene er prefabrikkerte, og at materialene er kappet til på verksted og spikret sammen på stedet.

Generell tilstand

Til tross for at hovedhytta ligger i et værhardt område og i perioder er utsatt for røff bruk, er den godt vedlikeholdt og i god teknisk stand. Selv om mange utvendige overflater er skiftet ut og et innvendig rom er blitt innredet, framstår den også i all hovedsak slik den gjorde da den var ny. Tilstandsrapporten som ble utarbeidet for Arentzbu i 1983 innledes på denne måten: ”Til å ha vært i bruk i nærmere 30 år er hytta i forbausende god stand”. Det samme sitatet kunne vært brukt om hytta i dag, etter at den har tjent som selvbetjent turisthytte i ytterligere 25 år.

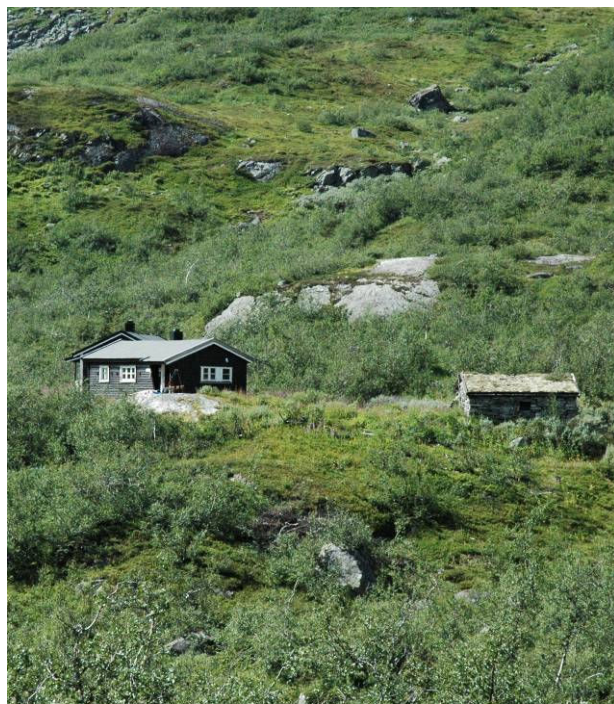
Hovedhytta, sett mot NØ. Foto: Sverre A. Larssen, DNT

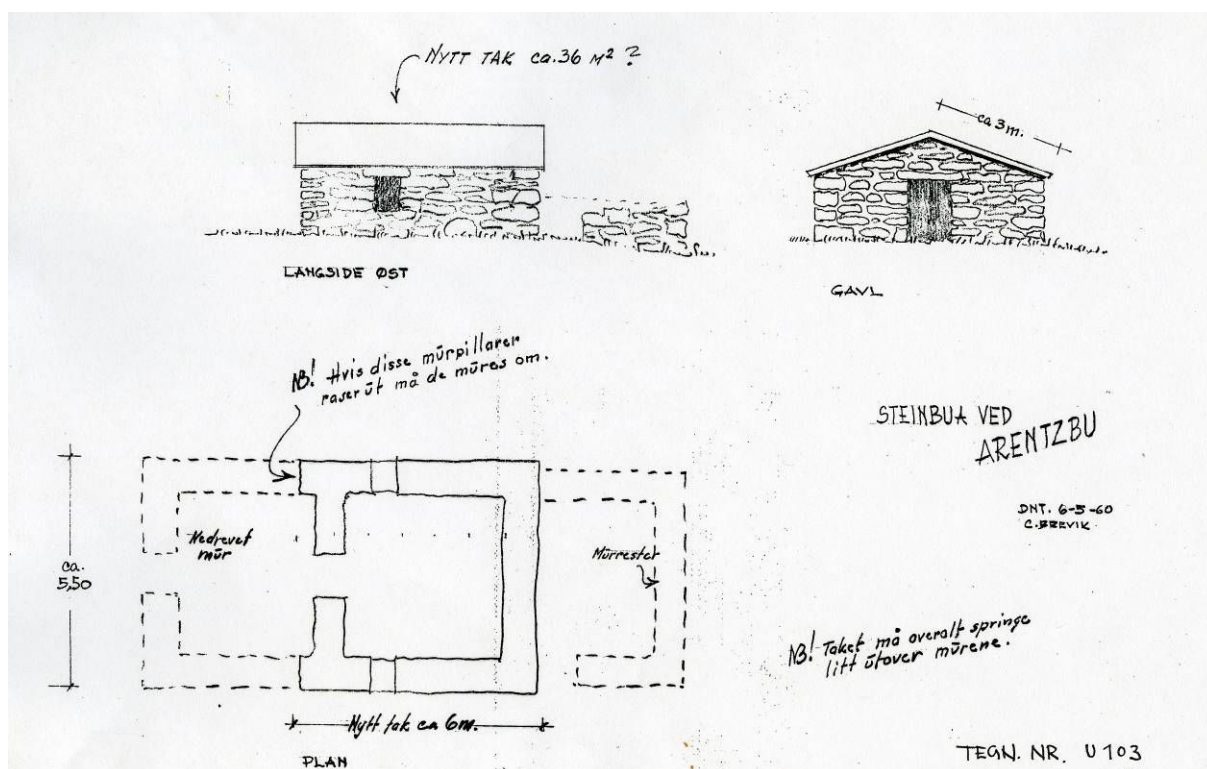
Hovedhytta, sett mot SØ. Foto: DNT.

STEINBU OG OPPRINNELIG SIKRINGSHYTTE (OMFATTES IKKE AV FREDNINGEN)

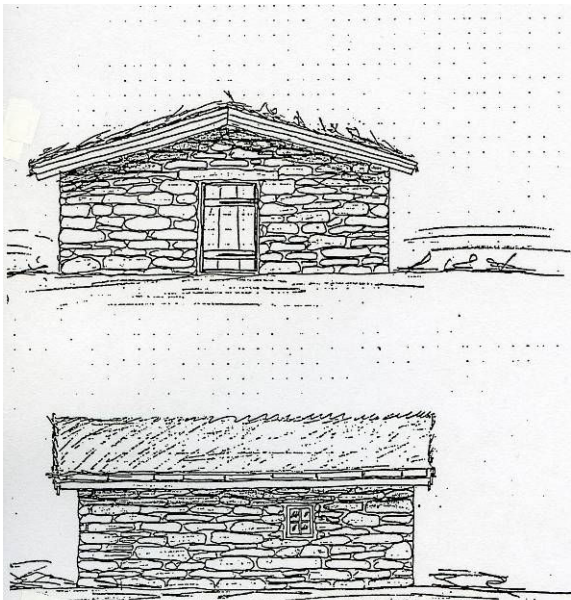
Av tomtekartet fra 1955 går det fram at den nye turisthytta skal oppføres i kort avstand fra en gammel steinbu som ligger igjen etter en tidligere seter. Neste gang steinbua dukker opp i arkivmaterialet er det i form av en oppmålingstegning laget av arkitekt Carsten Brevik i 1960. Her dokumenterer han bygningen gjennom grunnplan og to fasader. Av tegningene går det fram at steinbua har en bredde på ca 5,5 meter og bevarte murvegger i ca 6 meters lengde. Utenfor disse er det spor etter en nedrevet mur som tidligere har dannet et nordre rom i steinbua. Mot sør er det bevart murrester i ca 1 meters høyde. De delvis nedrevne murene indikerer at bygningen tidligere har hatt en total lengde på ca 13 meter. Av fasadetegningene går det fram at steinbua har en døråpning på søndre gavlvegg og en vindusåpning på østre langside. Øvrige fasader er ikke dokumentert.

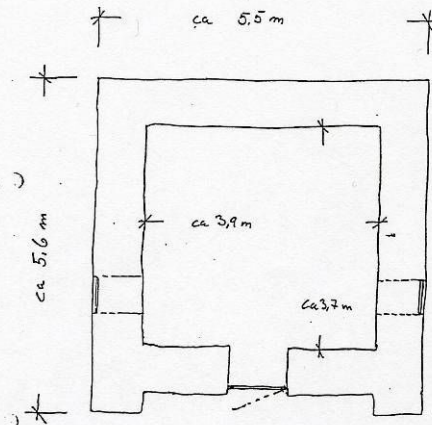
Steinbua (t.h.) og hovedhytta. (t.v).
Foto: Sverre A. Larssen.

Oppmålingstegning av den gamle steinbua, utført av Carsten Brevik 1960. Foto: DNTs arkiv.

ARENZBU, STEINBUA
 FASADER M 1:50
 DEN NORSKE TURISTFORENING
 13.11.92 Bjørn Ollgaard

ARENZBU, STEINBUA
 PLAN M 1:50
 DEN NORSKE TURISTFORENING
 13.11.92 Bjørn Ollgaard

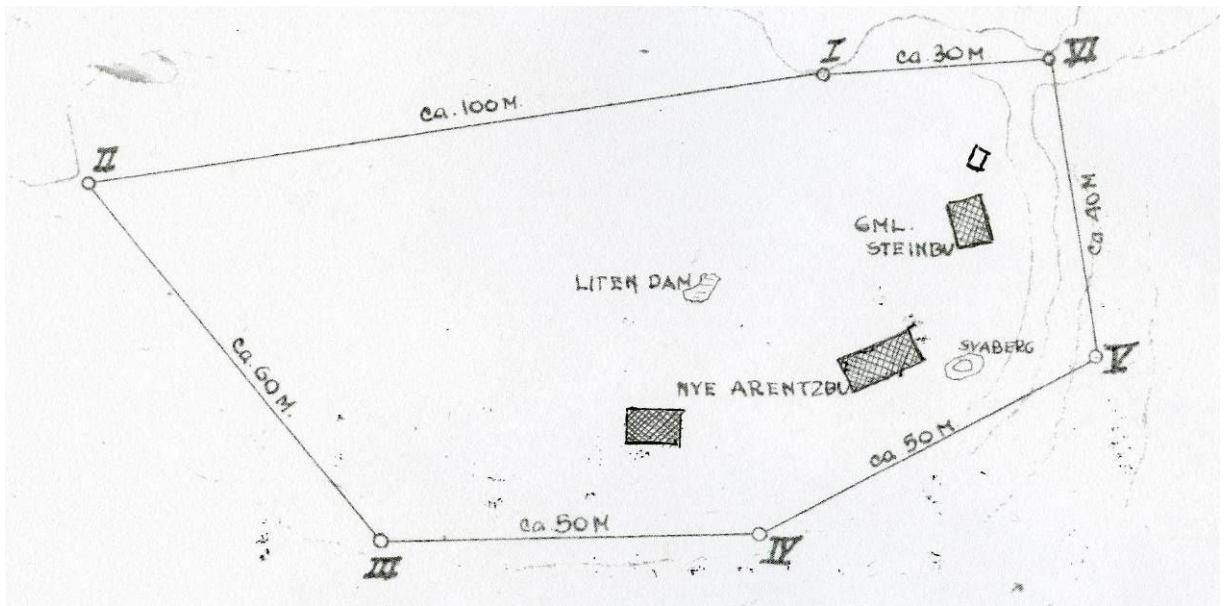
Oppmålingstegning av den gamle steinbua, utført av DNT i 1992. Foto: DNTs arkiv.

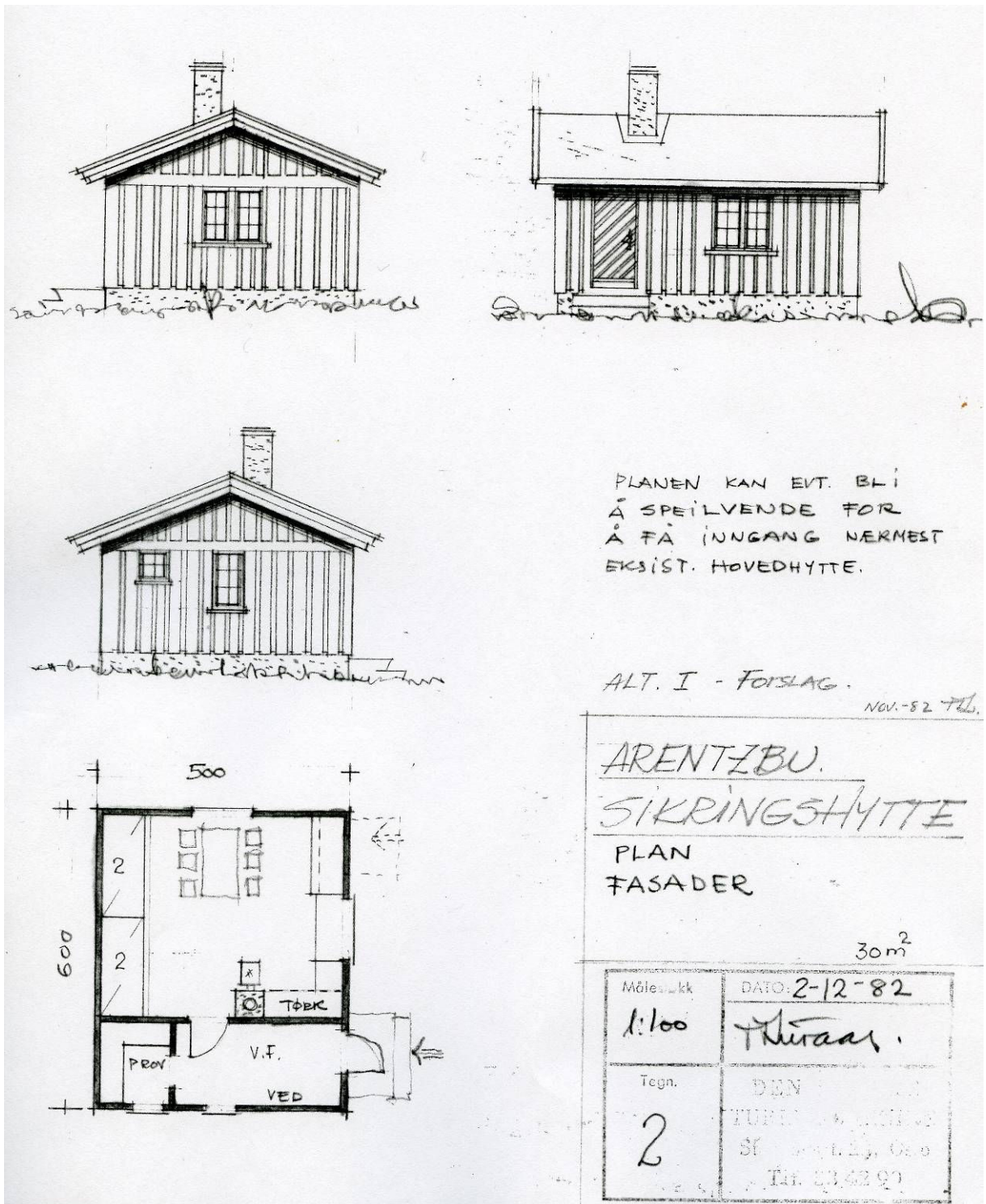
Den gamle steinbua. Foto: Elias Bolstad.

I sommersesongene i 1983 og 1984 ble det bygget sikringshytte på Arentzbu. Den nye hytta ble plassert ca 19 meter vest for hovedhytta, og i likhet med denne ble den oppført i bindingsverk. Men der

konstruksjonen på hovedhytta var uisolert og kledd med liggende vestlandspanel, hadde sikringshytta stående panel og bygningen var isolert allerede fra starten av. Det ble benyttet smårutete vinduer, hovedsakelig tofagsvinduer med seks ruter i hvert fag, og taket ble tekket med takpapp. Sikringshytta ble oppført med en grunnflate på 30 m² og mønehøyde på 3,9 meter. Utvendige yttermål var 5,0 * 6,0 meter. Innvendig besto den opprinnelige hytta av et hovedrom med spiseplass og to køyesenger, samt vindfang og et lite proviantrom. Byggetillatelsen forutsatte at sikringshytta ble speilvendt i forhold til de vedlagte tegningene, slik at inngangen kom nærmere den eksisterende hytta. Av dokumentasjonen framgår det ellers at materialene ble kappet ferdig på forhånd, før de ble fraktet inn med helikoptertransport.

Bildene over: Sit. Plan som viser plasseringen av sikringshytta. Bildet viser opprinnelig utforming. Foto: DNT

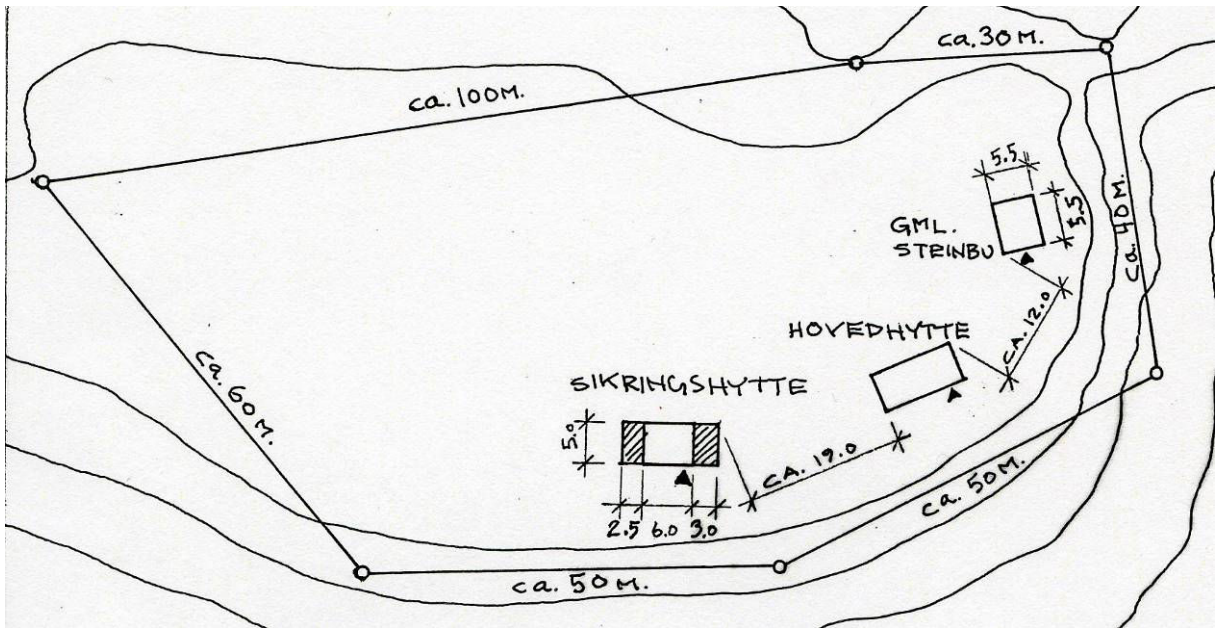

Originaltegninger fra byggesøknaden. Ved oppføringen ble planene speilvendt. Foto: DNTs arkiv

Første utvidelse

I 1993 ble det søkt om byggetillatelse til å utvide sikringshytta med et tilbygg i hver ende. De to tilbyggene var på til sammen 28 m², og etter utvidelsen fikk hytta en total størrelse på 58 m². Utvidelsen ble

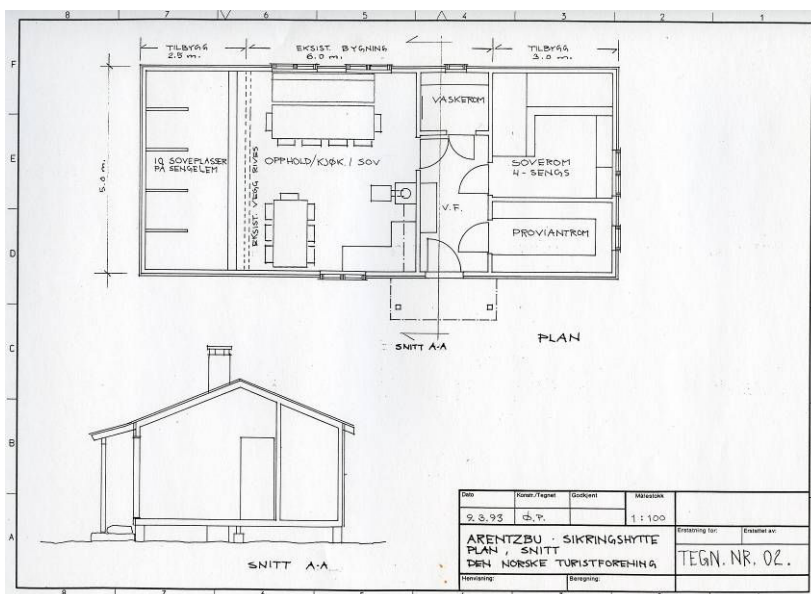
begrunnet med at en økning i antall besøkende på Arentzbu hadde skapt behov for å utvide sengekapasiteten og forbedre hyttene.

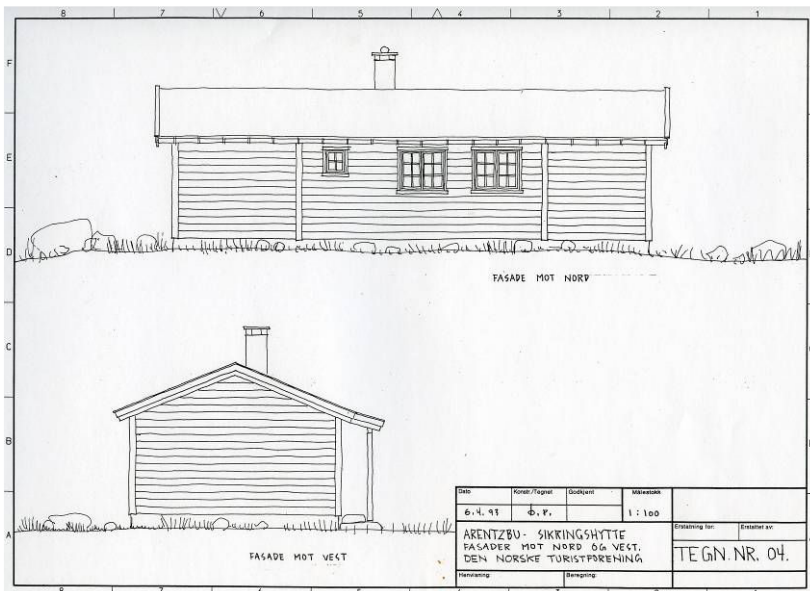
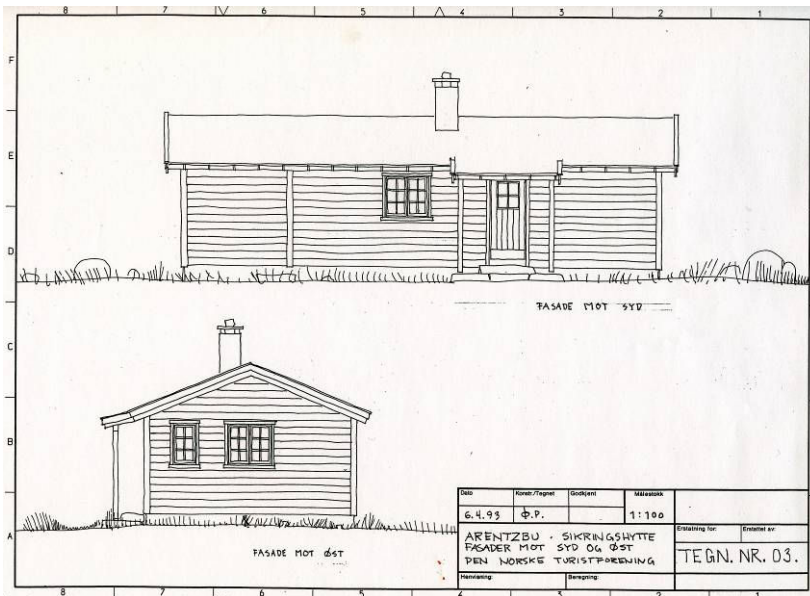

Sit. plan som viser planlagte tilbygg i hver ende av sikringshytta. Foto: DNTs arkiv

Sikringsbua (v.v) slik den så ut etter 1. ombygging. Hovedhytta t.h. Foto: Elias Bolstad

Sikringshytta. Plantegning og fasader som viser l. utbyggingstrinn. Foto: DNTs arkiv.

Sikringshytta etter 1. utbygging. Bilde sett mot NV. Foto: Sverre A. Larssen

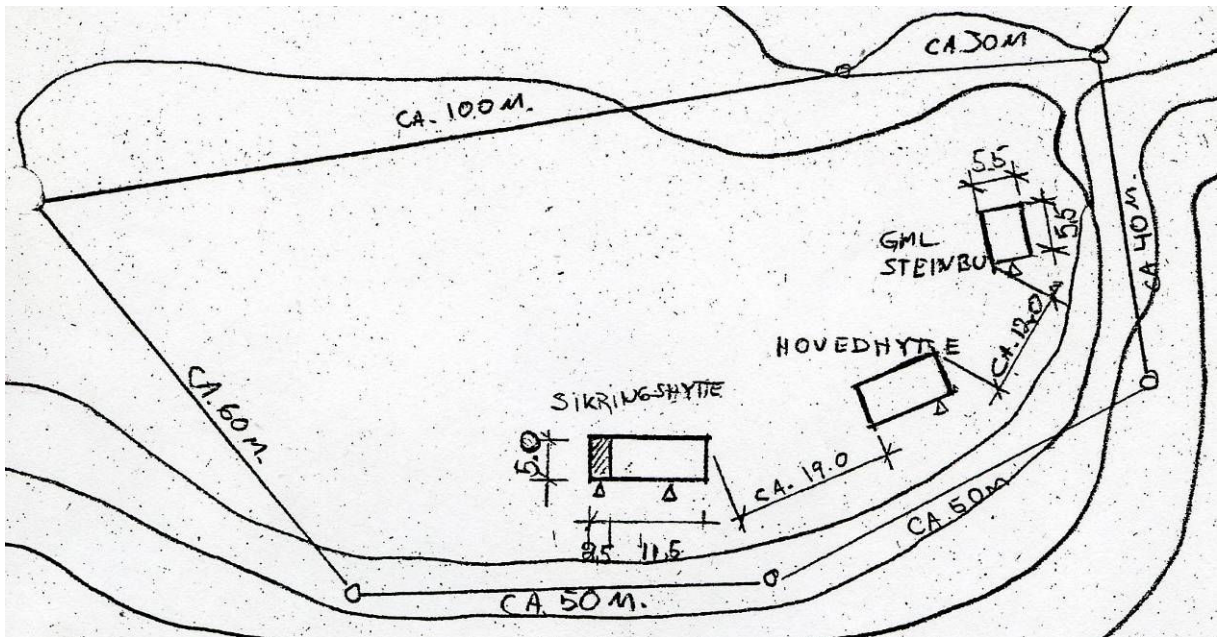

Sikringshytta til venstre, den gamle hovedhytta til høyre. Foto: Sverre A. Larssen

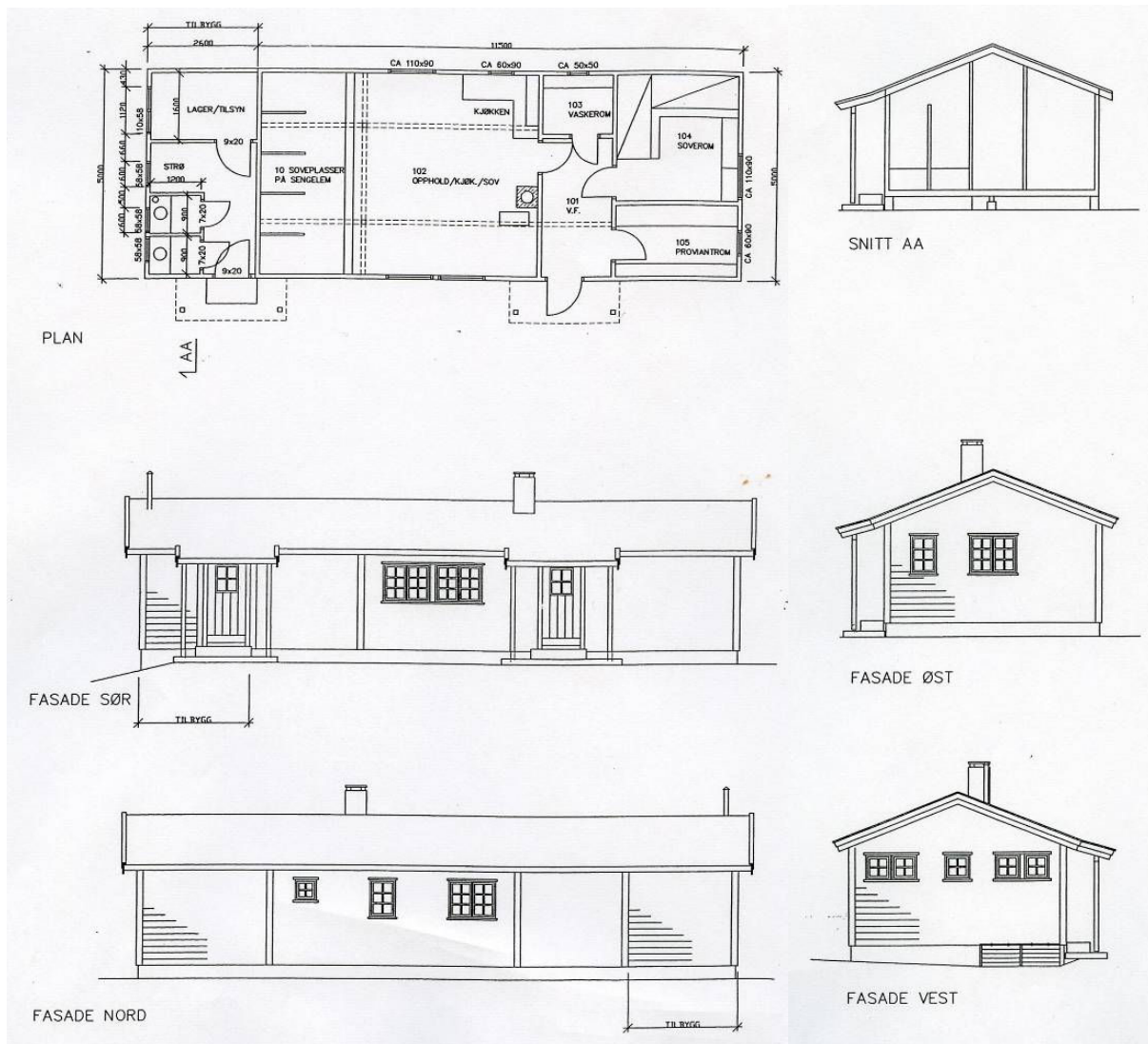
2. utvidelse

I juni 2001 ble det gitt byggetillatelse til nok en utvidelse av sikringshytta. Av sakspapirene går det fram at doforholdene på Arentzbu ikke fungerer tilfredsstillende, og at tilbygget skulle føres opp for å løse disse problemene. Det nye tilbygget sto ferdig sommeren 2002.

Sikringshytta hadde nå fått en total grunnflate på 70,5 m², og den opprinnelige hovedhytta ble med sine 42,5 m² plutselig ganske liten.

Sit. plan som viser nytt tilbygg til sikringshytta mot vest. Foto: DNTs arkiv

Tegninger som viser 2. utbyggingstrinn på sikringshytta. Plan, fasader og snitt. Foto: DNTs arkiv.

Foto: Tine Mjølnerød

Foto: Tine Mjølnerød

Sikringshytta etter siste utbygging, bilde sett mot NV Foto: Sverre A. Larssen, DNT.

Sikringshytta (t.v) etter siste utbygging. Den gamle hovedhytta til høyre. Foto: Elias Bolstad.

Historie

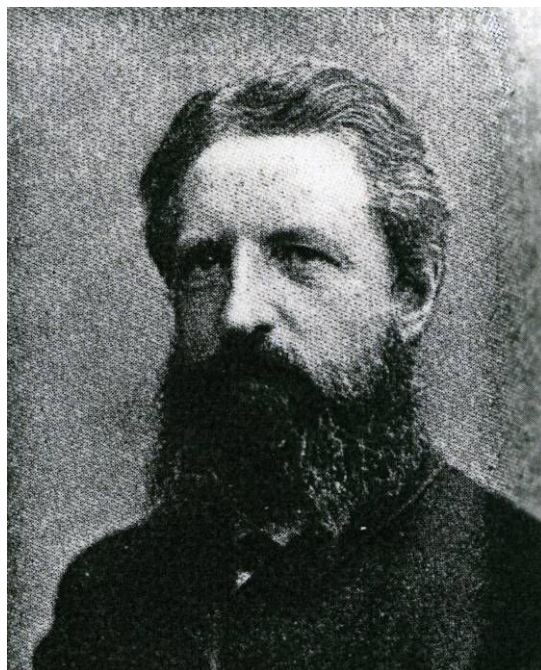
LEGE FR. ARENTZ LEGAT

Den 20. mai 1954 kom en eldre mann inn på generalsekretærens kontor i Oslo, presenterte seg som generalkonsul Erik Arentz, og sa at han ønsket å hedre sin fars minne ved å opprette et fond. Avkastningen av fondet skulle utgjøre et legat som skulle brukes til å fremme fjellvandring i Norge gjennom å bygge og innrede hytter i lite beferdede strøk. Av statuttene som ble satt opp går det fram at legatet skal brukes ”i den ånd som preget Lege Fr. Arentz' interesse for og kjærlighet til norsk fjellsport”.

Gaven som Turistforeningen mottok fra Erik Arentz var på hele 200 000 kroner. I datidens pengeverdi var summen så høy at legatet allerede fra starten av satte DNT i stand til å bygge et nett av selvbetjente hytter. Den første hytta sto klar allerede i 1956, og ikke overraskende fikk den navnet Arentzbu. Nesten like selvfølgelig var det at hytta ble plassert i Breheimen, siden dette var et av de områdene Fredrik Arentz besøkte oftest og var sterkest knyttet til. Siden styrket Erik Arentz ved flere anledninger fondet, slik at det ved hans død var på hele 1,1 millioner kroner. Etter også å ha mottatt en testamentarisk gave fra Erik Arentz på 700 000,- kroner, forvaltet legatet en sum på hele 1,8 millioner kroner. I årene som har gått siden opprettelsen av fondet, har Arentz legat gitt Den Norske Turistforeningen mulighet til å reise en rekke, nye hytter og etablere seg i stadig nye fjellområder, og fortsatt er legatet en viktig bidragsyter i forbindelse med etableringen av nye, selvbetjente DNT-hytter.

Fredrik Arentz

Den legendariske legen, geologen og fjellvandreren Fredrik Arentz ble født i Bergen i 1844. Etter å ha avlagt medisinsk embetsksamen i 1870 arbeidet han som distriktslege flere steder i landet før han slo seg ned i Oslo. Der praktiserte han i tyve år som kirurg, før han avsluttet sin legegjerning og viet all sin tid til

Fredrik Arentz. Foto: DNT.

geologistudier og friluftsliv. Gjennom sitt omflakkende yrkesliv hadde han gått mye i fjellet og gjennom dette opplevd naturen i mange deler av landet. Men først etter at en artikkel i DNTs årbok for 1901 inspirerte ham til å gå en ny og tidligere ubeskrevet rute i Breheimen, ble hans person og hans vandring kjent for Turistforeningen. Fra slutten av 1800-tallet og fram til han i 1914 forsvant sporløst på en fjelltur i Jotunheimen, gjennomførte han en rekke dristige og krevende vandring i noen av de mest avsidesliggende, utilgjengelige og minst beferdede delene av den norske fjellheimen. Med minimal utrustning og dårlige kart utforsket han fjellområder som var ukjente for de fleste av datidens vandrere, og han fortalte om turene sine i seks artikler som ble publisert i Den Norske Turistforenings årbøker. Beretningene han skrev var detaljerte og hadde som formål at leserne skulle kunne gjenta turene hans. På bakgrunn av ”ekspedisjonene” sine kom han med forslag til merking av nye ruter, og han rapporterte han inn feil i kartene slik at disse kunne forbedres.

Kart over Jotunheimen. Det var kart av denne typen Fredrik Arentz brukte på sine vandringer. Foto: DNT.

På DNTs generalforsamling i 1899 ble Fredrik Arentz valgt inn i styret som "2. suppleant", og i 1903 ble han valgt til "1. suppleant". Da han ved valget på generalforsamlingen i 1904 ble forbigått og ikke valgt inn til en ledig plass i styret, reagerte han med å melde seg ut av foreningen. Etter dette hører ikke Turistforeningen mer til Fredrik Arentz før en avisnotis i 1914 forteller at han er savnet etter en fottur i Jotunheimen. Til tross for at mange lette etter ham i det fjellområdet han forsvant, ble det aldri funnet så mye som et spor. Gåten om hva som egentlig skjedde med Fredrik Arentz er fortsatt uløst, men de fleste heller til teorien om at han må ha omkommet under et forsøk på å vade over elva Vetl Utla på en tur mellom Leirvassbu og Turtagrø.

At Fredrik Arentz må ha vært en seig og utholdene vandrer og fjellklatrer hersker det liten tvil om. Han tilbakela meget lange

distanser, i et tempo som de færreste av dagens vandrere vil kunne matche. Samtidig må han ha hatt en psyke og en innstilling om avviker noe fra normalen. Ett par små utdrag fra hans beretninger i DNTs årbøker kan illustrere dette. 1896-sommerens vandringer i Breheimen kommenterer han slik: "... jeg var i fjor så heldig med 4 andre at styrte i en sprekk på Gjertvassbreen og slippe uskadet derfra". Etter at han i 1901 gikk seg ordentlig vill i Setesdalsheiene, fikk han uønsket oppmerksomhet i Stavanger Tidene da han til slutt ankom folk, med blodige føtter og uten sekk eller annet utstyr. Om dette skrev han: "At det hadde vært et vidunderlig deilig fjelleventyr, som det kun faller i få lykkeliges lodd å oppleve, ja det hadde folk ikke evne til å forstå..."

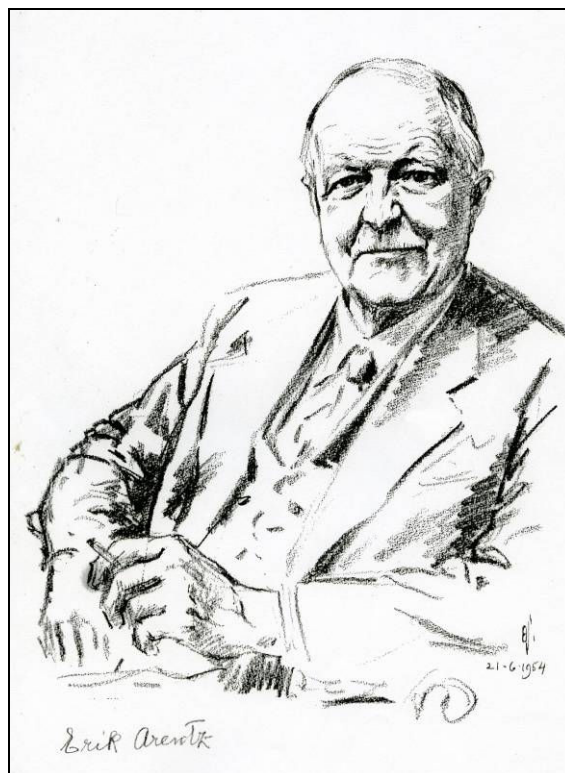
Erik Arentz

Som bærer av legatets navn, er det naturlig at det har vært mye oppmerksomhet rettet

mot Fredrik Arentz person. Men også givoren, Erik Arentz, var en mann utenom det vanlige. Han ble født i Volda i 1879, mens faren tjenestegjorde her som distriktslege. Så vidt man vet gikk han ikke særlig mye i fjellet, som ung spilte han tennis, seilte og var en ivrig skiløper. Senere fikk han stor interesse for golf. Men i DNTs årbok for 1900 skriver Fredrik Arentz om en vandring han og sønnen Erik gjorde fra Femunden over Dovrefjell og Trollheimen, før de avsluttet turen ved Nørstedalseter i Jotunheimen. Dette er heller ingen småtur, så helt uvant med fjell og friluftsluft har ikke Erik Arentz vært.

Etter examen artium studerte han jus og deretter gikk han raskt inn i utenriktjenesten. Han hadde en rekke utenlandsposter gjennom karrieren, fra sin første tjeneste som konsulatsekretær i København, til opphold i Le Havre, konsul i Rio de Janeiro og generalkonsul i Melbourne. Da han som femtiåring vendte tilbake til Norge ble han tilbudt flere ministerposter, men han takket nei til disse og valgte i stedet å trekke seg tilbake. Helt siden studiedagene hadde han hatt stor interesse for kultur og kulturhistorie, og nå kunne han vie all sin tid til sine interesser - reiser, kunst og skriving, i tillegg til sine finanser som han forvaltet med stor kløkt og interesse. Gjennom gunstige plasseringer og stor forsiktighet hadde han skaffet seg en stor formue. I årene etter at han tok avskjed med arbeidslivet foretok han mange og lange reiser i Østen og utga en rekke reiseskildringer herfra. Senere utga han også en kunstbok med tittelen "Lyset og Farver i Kunsten".

Erik Arentz var unngkar hele sitt liv, og stiftet aldri familie. I førkrigsårene bodde han i Danmark, der han sammen med sin søster organiserte og finansierte nødhjelp til Norge. Totalt sett skal han ha brukt 1 million kroner av egne midler på hjelpearbeidet. I løpet av krigen skrev han også 428 meget lange og detaljerte brev med opplysninger om krigens gang som han sendte til Norge. Disse brevene

Tegning av Erik Arentz. Foto: DNT.

befinner seg på Universitetsbiblioteket. For sin innsats under krigen ble han tildelt Kong Haakon VII's Frihetskors.

Etter at Erik Arentz i 1954 ga sin første gave til Turistforeningen, utviklet han en glødende interesse for legatets arbeid. Uten egen familie og med få nære venner i Norge fikk legatet en dobbel betydning for ham. Gjennom legatet fikk han mange gode venner og en sak å arbeide for. Erik Arentz bodde bokstavelig talt i koffert og hadde ikke noe fast hjem. I årene som fulgte var han en fast trekkfugl som kom til Norge hver vår hvor han tok inn på Holmenkollen turisthotell før han om høsten vendte tilbake til sitt faste hotell i Frankrike. Ellers levde han meget forsiktig. Hans fokus var hele tiden rettet mot hvordan han kunne øke legatets kapital. Han var til stede ved åpningen av en rekke av "sine" buer, og satte stor pris på å se hvordan legatet ble brukt. I 1965 døde Erik Arentz, 86 år gammel. Før dette ble han i 1959 tildelt Kommandørkorset av St. Olavs Orden for "Samfunnsnyttig virke".

DEN NORSKE TURISTFORENINGS HISTORIE

Den Norske Turistforening ble stiftet 21. januar 1868. I den forbindelse uttrykte foreningens første formann, Thomas Heftye, sine forhåpninger for den nye foreningen på denne måten: *"Lad oss gjøre det let og billigt, at rigtig mange kan komme og se, hva der er stort og vakkert i vort land"*. I alle år siden har Heftyes ønskemål stått som rettesnor for DNTs arbeid. Dagens formålsparagraf tilsier at Turistforeningen skal arbeide for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv og for å bevare natur og kulturverdier.

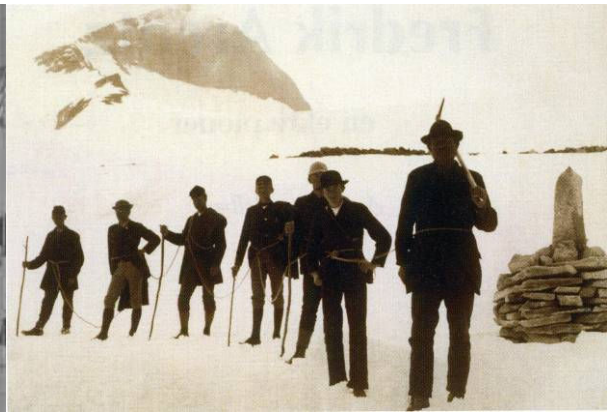
Etter bruddet med Danmark i begynnelsen av det forrige århundret våknet for alvor en ny nasjonal bevissthet i Norge, og det oppsto et behov for å bli kjent med landet på en ny måte. Vitenskapsmenn og kunstnere fant veien rundt i norske fjorder, fjell og daler - grepet av oppdagelsesbegjær og romantikkens naturbegeistring. Engelske turister var blant de første fjellvandrere, men etter hvert ga flere og flere seg i vei på vandring. Det ble så mange av dem at tiden var inne til å hjelpe og støtte den stigende vandringslyst og begeistring for naturen. Høsten 1866 kom en del interesserte menn - senere kjent som DNTs stiftere - sammen og ble enige om å danne en forening etter mønster av de utenlandske alpeforeninger, men med norsk særpreg. Den 21. januar 1868 var Den Norske Turistforening et faktum.

I 1868 kjøpte DNT sin første hytte, Krokan, ved Rjukanfossen. Men det var høyfjellet - Jotunheimen først og fremst - som lokket mest. I løpet av de første 50 år ble det bygget 16 nye hytter i Jotunheimen og på Hardangervidda. Kort etter stiftelsen

innførte DNT en ordning med patentførere som skulle lede turister over en del fjelloverganger i Jotunheimen, over Jostedalbreen og i andre fjellstrøk. Og fantes det ikke førere, hadde foreningene ofte ordnet med bærer som for en rimelig penge bar sekken. Hvis det var flere i følget, kløvet de sekkene på en fjording. Etter hvert som det ble bedre varding og mindre avstander mellom hyttene, falt behovet for førere bort.

De første 40 årene var Turistforeningens virksomhet knyttet til fotturer og tindebestigninger på sommerstid. For stifterne ville det ha vært en umulig tanke å arbeide for å fremme skiløping i vinterfjellet. Skiløpingen som sport var ennå i sin spede barndom, og atkomsten til fjellet så vanskelig at turen ikke kunne gjøres i løpet av en kort vinterferie. Men Fridtjof Nansens og andres skiferder i 1880-90-årene skapte en gryende interesse for vinterfjellet. Utvidelsen av jernbanenettet lettet også atkomsten. I 1907 - nesten 40 år etter DNTs stiftelse - ble Glitterheim i Jotunheimen for første gang holdt åpen i påsken, og i de neste årene fulgte andre hytter etter.

1800-tallets DNT-medlemmer var i all hovedsak menn som tilhørte det øverste sjikt av samfunnet innen vitenskap, kunst og kulturliv. Det var de som hadde tid og råd til å dra til fjells. I så måte var Fredrik Arentz i godt selskap. Men fra 1920-årene fikk foreningen tilslutning også fra andre lag av befolkningen. Helt siden stiftelsen har foreningens mål vært å la arbeidet komme hele folket til gode, selv om foreningen fremdeles har en viss skjevhet i sin medlemsmasse.

Fjellvandrere fotografert på slutten av 1800-tallet. Foto: DNT.

DNT tok tidlig opp spørsmålet om å få opprettet nasjonalparker. Allerede i 1904 tok daværende formann til orde for dette, men det skulle gå mange år før Rondane nasjonalpark i 1962 ble opprettet som landets første. DNT utgjør i dag en pådriver i naturvernarbeidet, med vassdragssaker, nasjonalparker, artsforvaltning og luft- og vannforurensning som eksempler på arbeidsfelter. Videre har DNTs også fokusert på egen virksomhet i forhold til naturverdier, med utgangspunkt i å få til en mest mulig miljøvennlig drift. Utfordringen også for Turistforeningen er å finne balansen mellom vekst og vern. Dagens organisasjon

Den Norske Turistforening (DNT) er i dag Norges største friluftslivsorganisasjon med nesten 215.000 medlemmer tilknyttet 55 lokale medlemsforeninger over hele landet. Den største medlemsforeningen er DNT Oslo og

DNT-hyttene

Hyttene er knutene som holder nettet av turistruter i fjellet sammen. Uten dem kan man vanskelig tenke seg at vandringer hadde utviklet seg til den folkebevegelsen den er i dag. Det helt spesielle med hyttesystemet er at man ikke trenger å bestille plass på forhånd. Her skal man ikke bli avvist om det er aldri så fullt. Skulle alle sengene være opptatt, får man likevel en plass, om ikke annet så på en madrass på gulvet. Dette gir en stor fleksibilitet for turfolket som kan "la reisen bli til mens man går".

Omegn, som er den direkte videreføringen av det opprinnelige DNT fra stiftelsen i 1868. Det er de lokale medlemsforeningene som eier og driver DNTs mer enn 450 hytter, merker stiene, kvister løypene om vinteren og arrangerer turer og kurs. Til sammen vedlikeholdes et nett på om lag 20.000 km merkede sommerstier og rundt 7000 km kvisteløyper. Det er den omfattende dugnadsånden som er grunnlaget for Turistforeningens virksomhet. De siste tiårene har Turistforeningen også etablert en rekke lag og organisasjoner som tilbyr ulike aktiviteter og tilbud. Foreningens målsetning er å arbeide for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv og for å bevare natur og kulturverdier.

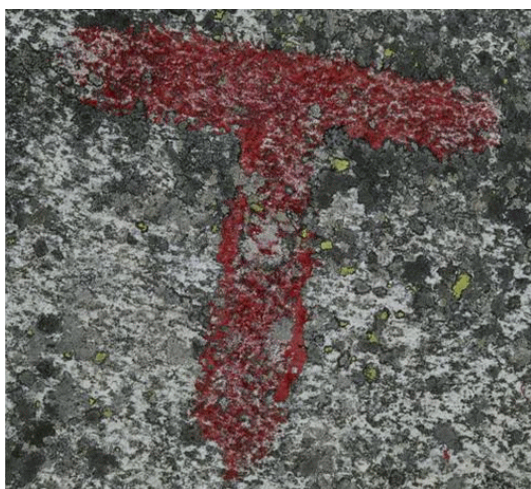
Det finnes tre forskjellige kategorier turisthytter; betjente hytter, selvbetjeningshytter og ubetjente hytter.

Betjente hytter har vertskap som lager og serverer alle måltider og som administrerer bruken av hytta. De fleste hyttene av denne typen er bare åpne noen uker rundt påske og om sommeren fram til midten av september.

Selvbetjeningshytter har ingen betjening. Her lager turistene egen mat og organiserer oppholdet sitt selv. Hyttene er fullt utstyrt med sengetøy og kjøkkenredskap, og i tillegg har de et rikt utstyrt proviantlager med mat som de besøkende kan kjøpe under oppholdet. Et selvbetjent hytteanlegg består normalt av en hovedhytte og en sikringshytte. Noen av selvbetjeningshyttene er helårsåpne, med de fleste fjellhyttene er ”stengt” i perioden fra 1. oktober til 15. februar. I denne perioden fungerer hyttene som nødbuer. En standardnøkkel som passer til alle selvbetjeningshyttene kan fås hos DNT mot å betale et mindre depositum. Enkelte steder er det også mulig å kjøpe nøkkelen på bensinstasjoner etc.

Ubetjente hytter har ikke proviantlager, men er for øvrig utstyrt som de selvbetjente hyttene og holder åpent i samme periode.

Selvbetjente hytter.

Allerede før 2. verdenskrig syslet Turistforeningen med tanker om å etablere et system for ubetjente hytter med proviantlager, men først i 1948 ble den første selvbetjeningshytta åpnet på Storkvellsbu i Gausdal Vestfjell. Etter krigen var det smått med penger, og noen flere selvbetjente hytter ble ikke oppført før Erik Arentz gjennom sitt rundhåndede bidrag til Turistforeningen i 1954 gjorde det mulig å bygge et helt system av slike

hytter. Som kjent var Arentzbu fra 1956 den første av disse ”arentzbuene”.

Claus Helberg regnes som de selvbetjente hyttenes far, og er den som har fått æren av å ha utviklet dette spesielle prinsippet. I følge en vandrehistorie skal han ha fått ideen fra London der han hadde sett avisgutter legge lua si oppå avisbunken, slik at folk kunne forsyne seg med en avis og legge oppgjøret i lua. Man finner imidlertid sporadiske eksempler på varianter av selvbetjente hytter også før Claus Helbergs tid. Den første hytta som ble oppført på Galdhøpiggen var i praksis en selvbetjeningshytte. Allerede på slutten av 1880-årene ble den utstyrt med et lager av finere, alkoholholdig drikke som kunne benyttes av tindebestigerne til å markere klatrebragden. Tilbake i bygda fantes det et sted hvor de kunne gjøre opp for seg. Ordningen ble imidlertid avvirket da tindebestigernes evne til å betale for varene viste seg å være liten, og man opplevde et altfor stort svinn fra beholdningen.

Fra 1930-tallet er det kjent at Bergen turlag hadde en hytte som i praksis fungerte på samme måte som de senere selvbetjeningshyttene. Andre steder har det vært bygget hytter som var tenkt å skulle fungere som betjente hytter, men på grunn av sviktende besøkstall har hyttene blitt stående uten vertskap og i prinsippet fungert som selvbetjeningshytter. Siden DNT ble etablert har det også vært lang tradisjon for ubetjente hytter, det vil si åpne hytter uten vertskap eller proviant.

Men selv om utnevnelsen av Arentzbu som den første selvbetjeningshytta og Claus Helberg som opphavsmann til selvbetjeningssystemet ikke helt holder vann, så ligger det ikke så langt tilbake for sannheten. Gjennom byggingen av Arentzbu og de andre hyttene som kom i kjølvannet av denne, satte Claus Helberg og DNT selvbetjeningsordningen i system og utviklet det til det konseptet vi kjenner i dag. Med uvurderlig drahjelp fra de økonomiske midlene som ble tilgjengelige gjennom opprettelsen av Arentz legat, ble

Arentzbu startskuddet for en omfattende utbygging og tilrettelegging av selvbetjeningshytter over hele landet. De mange selvbetjeningshyttene sørger for at fotturistene kan bevege seg over store geografiske avstander uten å begrenses av å måtte bære på tunge matvareforsyninger. Samtidig tilbyr de overnattingsmuligheter også for dem som beveger seg utenfor de mest trafikkerte turområdene.

Selvbetjeningssystemet er bygget på tillitt, der de besøkende fritt kan forsyne seg av

Merking av stier og ruter

DNTs oppmerkede stier viser fotturistene en trygg vei mellom hyttene. I tillegg sørger de for å kanalisere ferdselen, slik at både vegetasjon og dyreliv kan leve uforstyrret utenfor fotturistenes traseer.

Rutene i fjellet er oftest merket med små varder. Vardene er laget av systematisk oppstablete steiner, og mange av dem er forsynt med en mindre rød T som signatur. Dette for at vandrerne skal vite at de er på en DNT-sti, samtidig som den røde fargen bidrar til å gjøre vardene synlig også i tåke og gråvær. Det er imidlertid viktig å merke seg at det er selve varden som skal lede fotfolket på rett vei og ikke T-ene.

De fleste T-ene er malt på løse stein og ikke rett på fjellet. Fordelen med å bruke varder, er at vardene kan fjernes hvis stien skal legges om eller ned. Det innebærer også mindre inngrep i naturen. Enkelte

matvarelageret på hyttene mot å gjøre opp for seg ved å legge igjen penger. Siden det ikke er noen fast betjening eller vakter på hyttene, er det ingen som fører kontroll med hvem som tar og betaler for hva. Selv om alltid vil være dem som misbruker ordningen og forsyner seg av proviantlagrene uten å betale, har ærligheten blant turgåerne vært stor nok til at selvbetjeningssystemet har overlevd i mer enn 60 år.

steder er det likevel malt store T-er på fjellet som erstatning for varder, for eksempel der det ikke fins stein til vardebygging og der snøsig og skred om vinteren kan rive med seg vardene.

På enkelte ruter har man brukt røde streker eller flekker i stedet for T-er. Rutene som er merket med rødt blir av og til kalt T-merkete stier, T-stier, DNT-stier eller DNT-ruter. Som regel vil det bli en sti eller et tråkk som gjør det enkelt å finne fram der ruta går, men ved nymerkete og lite brukte kan man oppleve at det ikke finnes noe tråkk. I en del tilfeller kan man oppleve at gamle stier og dyretråkk er tydeligere enn den beskrevne ruta. Som oftest er det merket så tett at man kan se fra merke til merke, men der stien er tydelig kan avstanden mellom merkene være atskillig større.

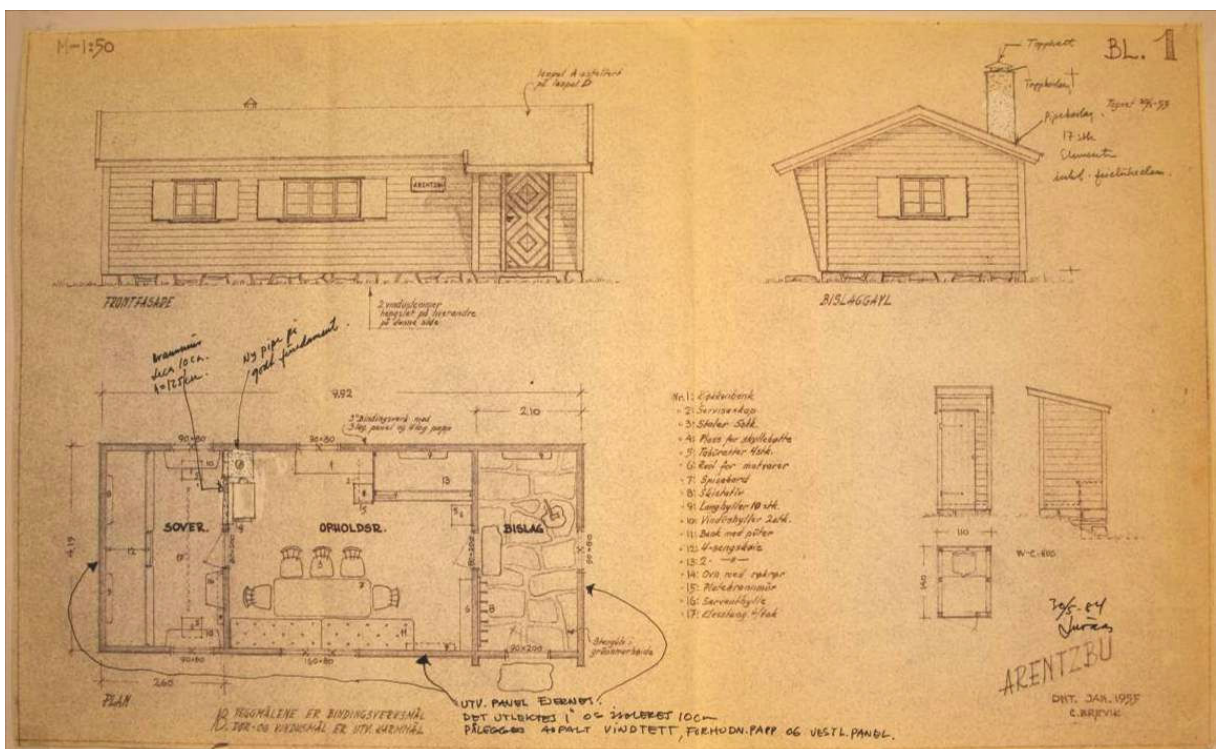
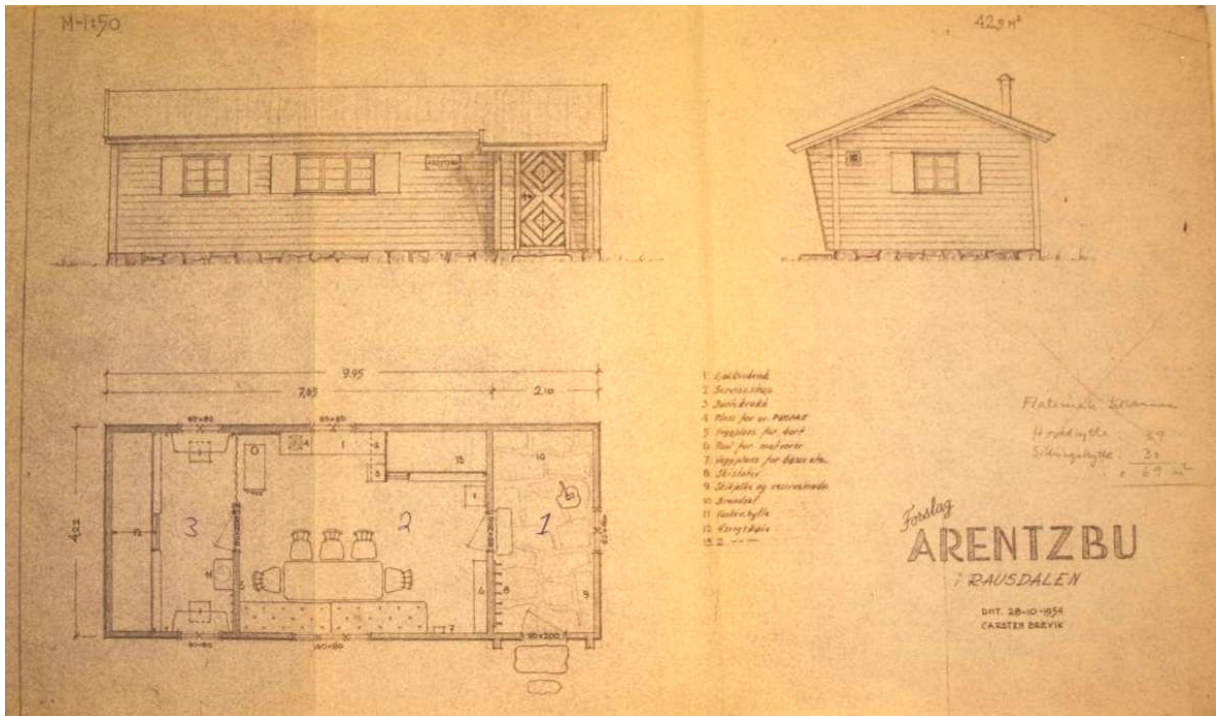
En av vardene i Breheimen. Foto: Sverre A. Larssen, DNT.

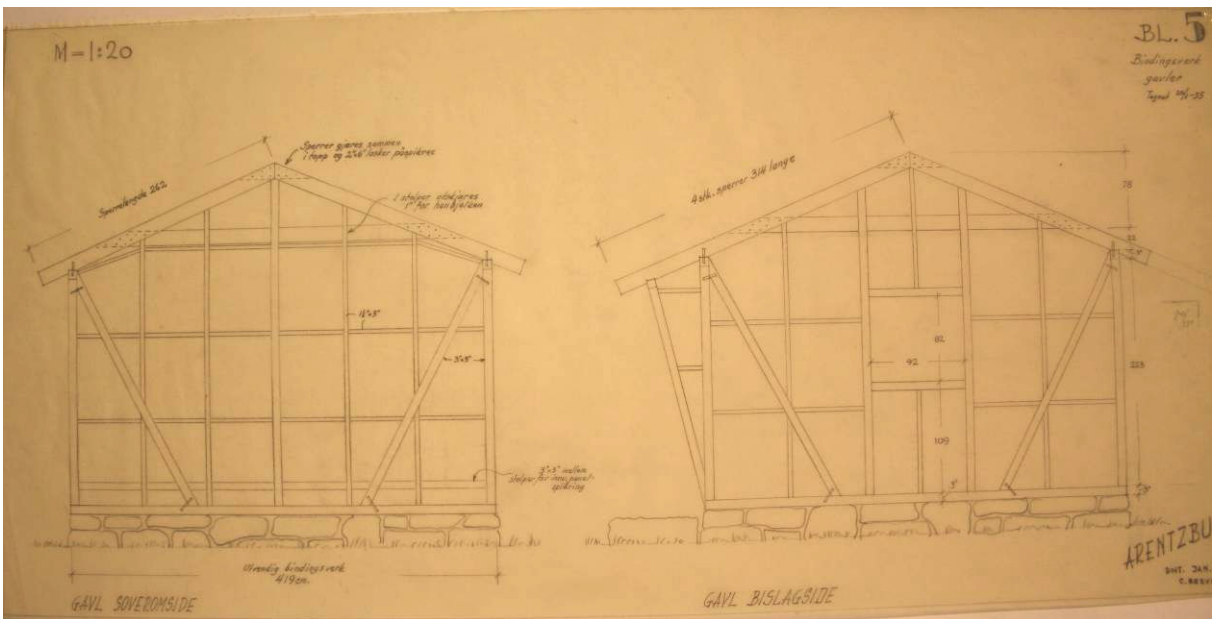
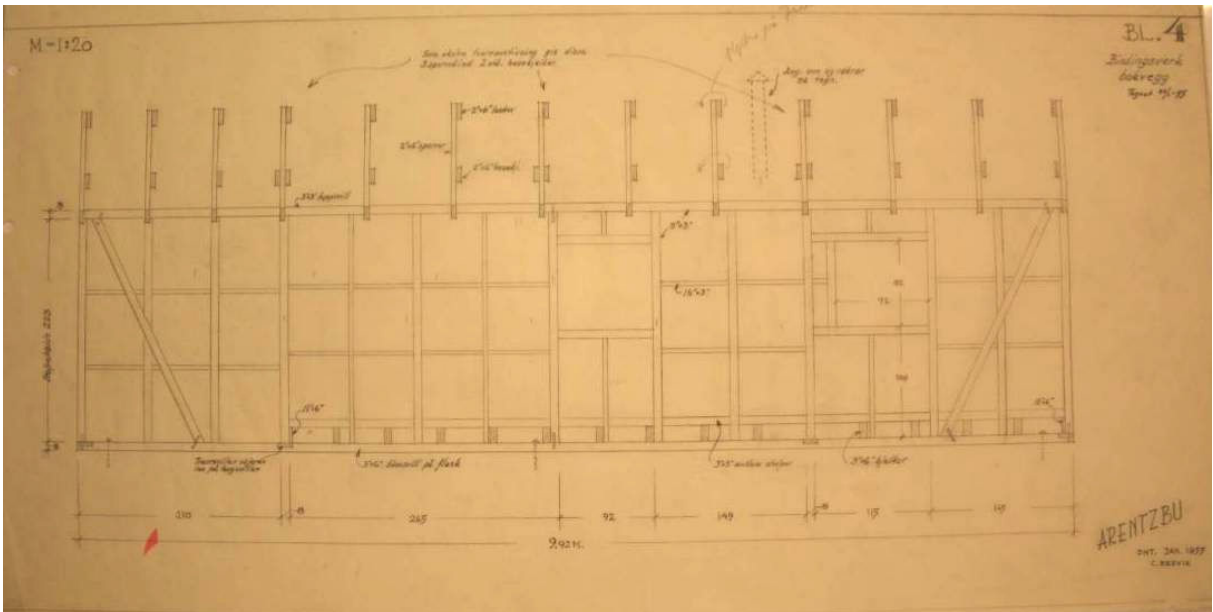
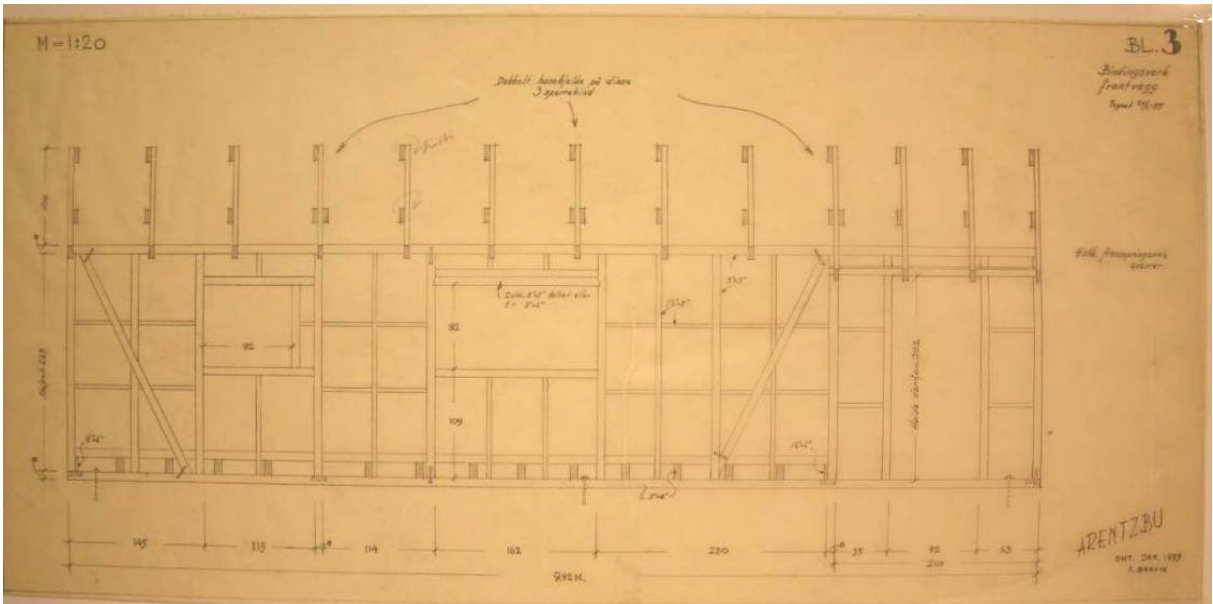

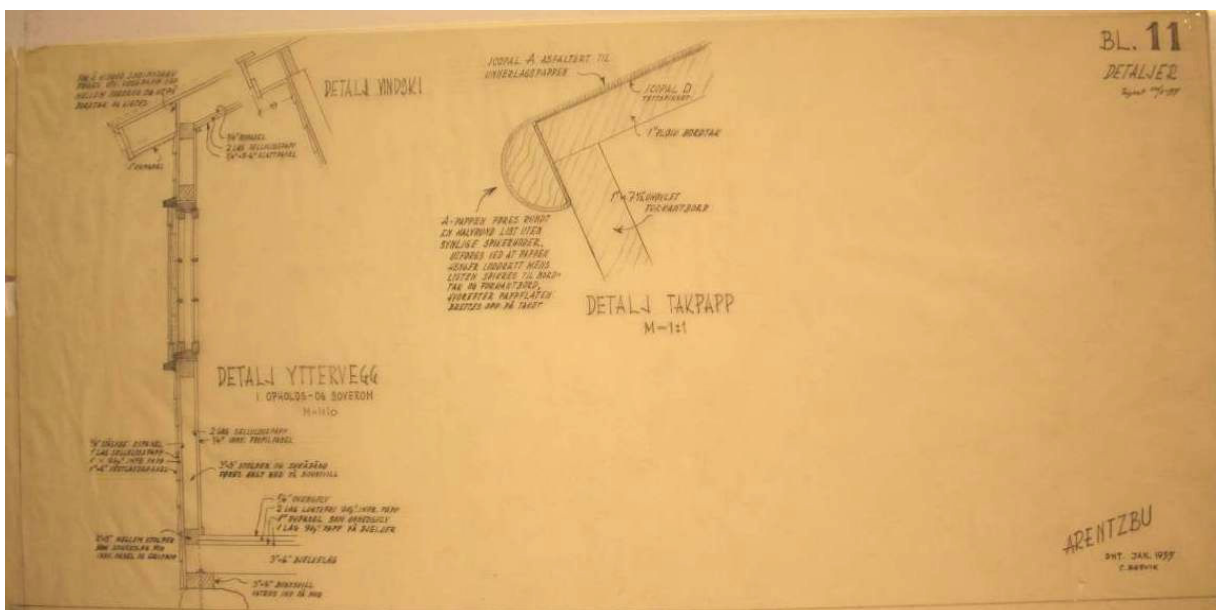
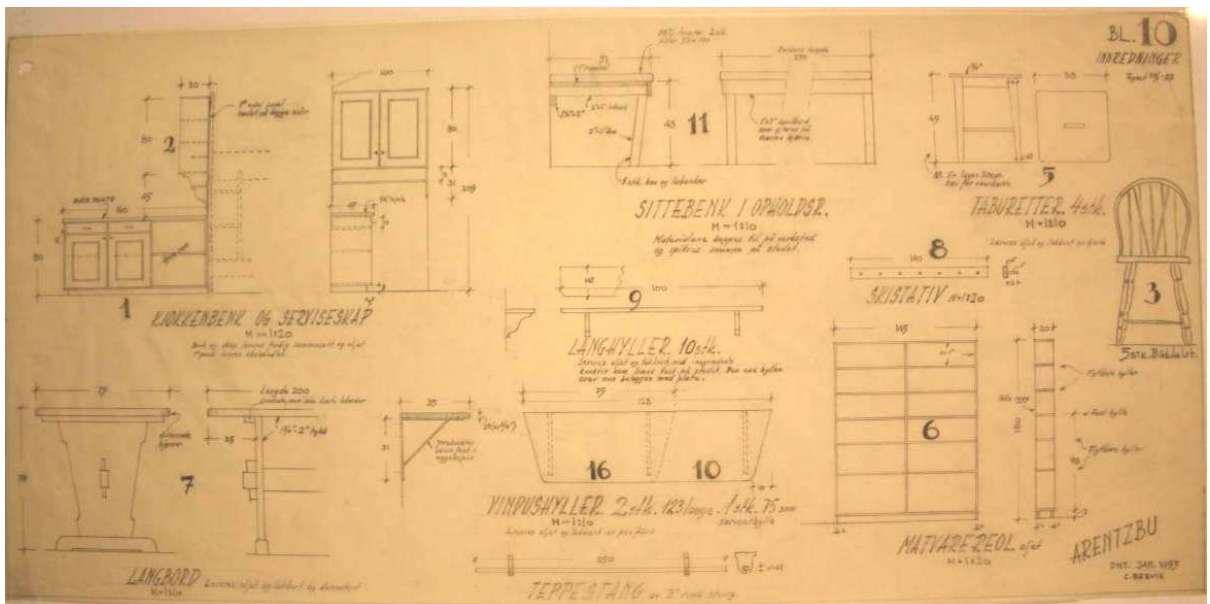
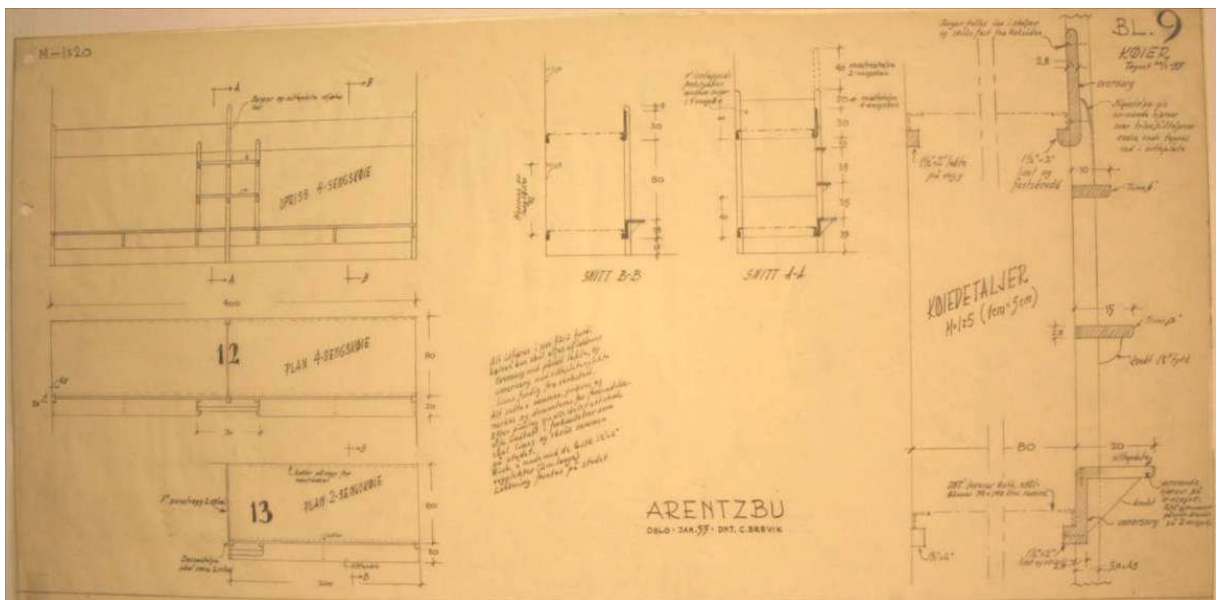
Foto: DNT.

Bilder

I tegningsarkivet til DNT, Oslo og omegn, ligger de vakre, gamle originaltegningene som Carsten Brevik utarbeidet til oppføringen av Arentzbu. Tegningsmaterialet inneholder mange detaljer og dokumenterer den gamle turisthytta på en svært god måte. Selv om tegningene er blitt gulnet og skjøre, er de fortsatt godt lesbare. Alle originaltegningene som ligger i tegningsarkivet er avbildet nedenfor. Følger man nummereringen øverst i høyre hjørne vil man se at to av plansjene mangler. Dette gjelder plansje nummer to og plansje nummer syv. Det er uklart om de manglende tegningene fortsatt befinner seg hos DNT, eller om de er gått tapt.

Kilder

Skriftlige kilder:

Yttri Tor, Til fjells i Sogn og Jotunheimen - Mørkrisdalen, Internettpublikasjon.
Per Roger Lauritzen, Hyttene i Jotunheimen, Breheimen og Gausdal Vestfjell, Boksenteret A/S 1997.
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Stølane i Mørkrisdalen – Far etter folk, Rapport nr. 2 -2208
Claus Helberg, Fredrik Arentz – en ekte pioner, DNT Oslo og omegn og Norsk fjellmuseum, 2004
Eivind Sønstegaard og Rune Aa, Breheimen – det meste av det beste, Naturvitskapleg spalte i Sogn Avis 19.07.2007
Ikke publisert manuskript om Erik Arentz og Lege Fr. Arentz legat, DNT.
DNTs nettsider
Dokumenter fra DNTs arkiv

Muntlige kilder/ informanter:

Sverre A. Larssen (Daglig leder, DNT Oslo og Omegn)
Jan Erik Reiten (Driftsjef, DNT Oslo og Omegn)
Anders Gjermo (Bygningsinspektør, DNT Oslo og Omegn)
Tor Martin Stenseng (Inspektør Driftsavdeling, DNT Oslo og Omegn)
Elias Bolstad (tilsynsmann på Arentzbu)
Per Roger Lauritzen (tidligere tilsynsmann på Arentzbu og mangeårig ansatt i DNT)
Tine Mjølnerød (fotografier)

Til
Verdal kommune
Rådhusgata 2
7651 Verdal

Høringsuttalelse – Oppføring av hytte – 200/1/250 Tverråkroken 1

Verdal kommune har sendt på høring søknad om riving og oppføring av ny hytte ved Tverråkroken 1 i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark.

Hytta ligger innenfor verneområde og saken er derfor behandlet etter verneforskriften. Nasjonalparkstyret har fattet et positivt vedtak i saken som kommunen er kjent med.

Skæhkere sijte har påklaget nasjonalparkstyrets vedtak. Vi mener oppføring av ny utleiehytte ikke er i tråd med verneforskriften. Vi har også bedt om konsultasjon før behandling av klagen.

Vi ber derfor kommunen avvente behandlingen av dispensasjonssøknaden til saken er ferdig behandlet etter verneforskriften. Dersom nasjonalparkstyret ikke tar vår klage til følge vil endelig behandling skje hos Miljødirektoratet.

Dersom kommunen allikevel velger å behandle saken krever vi å få gjennomføre konsultasjon før kommunen fatter vedtak i saken.

Viser også til telefonsamtale med Roar Leirset angående bygging av landbruksveger, Nordåsvegen og Svensklunvegen hvor vi også ønsker konsultasjon. Vi ser det som hensiktsmessig å konsultere disse tre sakene samtidig.

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Snåsa, 27.juni 2023

Vedlegg: kopi av klagen til Nasjonalparkstyret

Fra: Belbo, Siv Merethe G[siv.belbo@statsforvalteren.no]
Sendt: 28.06.2023 13:05:29
Til: SFTL Arkiv[fmtl_arkiv@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Saksnr:90/23

Med vennlig hilsen
Siv Merethe G Belbo
direktør

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staathealtoje

Telefon: 74 16 80 56
Mobil: 95 11 52 58
E-post: siv.belbo@statsforvalteren.no
Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Hanne-Lena Wilks <hl.wilks@hotmail.com>
Sendt: tirsdag 27. juni 2023 10:32
Til: Verdal Kommune <postmottak@verdal.kommune.no>
Kopi: Belbo, Siv Merethe G <siv.belbo@statsforvalteren.no>
Emne: Saksnr:90/23

Ber om at saken oversendes til saksbehandler Hanne Sende og Roar Leirset.

For Skæhkere sijte
Hanne-Lena Wilks

Til

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
v/Nasjonalparkforvalter
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Klage på vedtak

Viser til vedtak 5.6.23 i sak 23/2023.

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til riving av eksisterende skog-/utmarkskoie uten utleiemulighet, og tillater oppføring av ny hytte for utleie innenfor nasjonalparken i et uberørt område av parken hvor ferdsel og aktivitet i dag er begrenset.

Skæhkere sijte påklager vedtaket. Før nasjonalparkstyrets behandling av klagen ber vi om at det gjennomføres konsultasjon med sijten etter prinsippene i samelovens kapittel 4. Skæhkere sijte finner at vedtaket er i strid med verneforskriftens. Vi finner ikke støtte for å dispensere fra verneforskriften i dette tilfellet hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien. I saksframlegget underspilles konsekvensen for vernet ved etableringen av en utleiehytte.

Bakgrunnen for at denne saken opptar er av hensynet til vår reindrift i nasjonalparken. Nasjonalparken utgjør størstedelen av våre beiteområder, spesielt vår, sommer og høst. Utleiehytta vil ligge i et uberørt område av nasjonalparken. Nasjonalparken har stor aktivitet fra vest (Skjækervatnet og Skjækerhatten) og fra nord (Roktdalen, Ismenningen og Grønningen). Forsterket aktivitet i sør reduserer reinens mulighet til å benytte beiteområdene fleksibelt ut fra vær og beiteforhold gjennom året. Spesielt den nye utleiehyttas beliggenhet tett opp til kalvingsland er svært uheldig.

Værdalsbruket eier seks hytter som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, fire av disse er utleiehytter. Hytta ved Tverråkroken var ikke en av disse i 2007, jfr. tabell 5 på side 29 i forvaltningsplanen. Hytta er heller ikke å finne på Verdalsbrukets hjemmeside blant utleiehytter de disponerer i dag. I eiendomsregisteret er hyttas bruksformål registrert som skog- /utmarkskoie, gamle. Den har altså ikke vært registrert for formålet frem til i dag og heller ikke vært benyttet til kommersielt utleie. Vi oppfatter at Verdalsbruket gis tillatelse til etablering av en ny utleiehytte innenfor Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark med dette vedtaket. En ny utleiehytte vil øke ferdselen i en del av nasjonalparken som har lite ferdsel i dag.

Selv om vernemyndigheten ikke har myndighet til å godkjenne en bruksendring av bygget, er det oppsiktsvekkende at det gis tillatelse til et tiltak etter verneforskriften som ville vært svært vanskelig å få gjennomført i et lignende område etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Til orientering vil vi be om konsultasjon med Verdal kommune i denne saken når de skal behandle søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Skæhkere sijte påklager derfor nasjonalparkstyrets vedtak i sak 23/2023 av 5.6.23. Klagen begrunnes med at vedtaket tillater oppføring av en ny utleiehytte i et sårbart område i nasjonalparken. Utleiehytta som vil få negative konsekvenser for blant annet reindriften i Skæhkere sijte.

Begrunnelse:

- Tverrådalen trekkes fram som et av seks særdeles viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken (Verneforskriftens § 2). At Tverrådalen trekkes frem i formålsparagrafen i verneforskriften er ikke vurdert i saksframlegget.
- Eksisterende hytte var ikke registrert til formålet ved vernetidspunktet av Værdalsbruket. Godkjenning av en ny utleiehytte mener vi er feil bruk av naturmangfoldlovens § 48
- I saken undervurderes konsekvensene for verneverdiene ved etableringen av en ny turisthytte. Vi finner ikke belegg hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien for å legge til rette for økt ferdsel inn i denne delen av nasjonalparken. Vi viser til forvaltningsplanens pkt. 6.2. (bokstavene b, d, f og g) og besøksstrategiens kapittel 2.3 *Den tradisjonelle bruken*.

Vi ber videre om å bli konsultert i saken før behandlingen av klagen.

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Snåsa 27.juni 2023

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Postadresse
Nasjonalparkforvaltningen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 81 35 73 19 93
87
E-post: stsig@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Blafjella>

Skæhkere sijte
v/ Mathis Ivan Hætta, Heiavegen 55
7760 SNÅSA

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769

Deres ref.

Dato 30.06.2023

Klage og ønske om konsultasjon mottatt - Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Vi har mottatt deres klage av 27.06.2023. Den vil bli behandlet av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre i møte den 15.-16. august 2023.

Da opprinnelig saksbehandler i denne saken er gått over i ny stilling vil det bli undertegnede som behandler klagen.

Jeg ønsker innspill til tid og sted for eventuell konsultasjon innen 17. juli per epost hege.moen@statsforvalteren.no

Jeg har planlagt befarings til Snåsa i uke 30, og kan om mulig kombinere dette med en konsultasjon.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Mottakere:
Hanne Lena Wilks

Fra: Hanne-Lena Wilks[hl.wilks@hotmail.com]
Sendt: 30.06.2023 12:19:28
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: Re: Melding fra Statsforvalteren

Hei, vi er i fjellet for kalvemerking nå og er i utgangspunktet ikke hjemme før uke 33. Evt om vi får det til på Teams innen den tid. Det er vanskelig å gi noen eksakt dato nå, men blir ikke før senere i sommer.

Jeg er på mail innimellom når jeg finner dekning, så vi får bare høres fremover.

Vi har også bedt om konsultasjon angående Forvaltningsplan, men der må vi treffes fysisk.

Mvh Hanne-Lena Wilks

Sendt fra min iPhone

30. jun. 2023 kl. 10:50 skrev Hege Sæther Moen
<hesmo@statsforvalteren.no>:

Du er satt som kopimottaker på sak 2023/1769

Vennlig hilsen

Hege Sæther Moen | verneområdeforvalter

e-post: hesmo@statsforvalteren.no

<Klage og ønske om konsultasjon mottatt - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200_1_205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket.pdf>

Nasjonalparkforvaltningen

v/ Hege Sæther Moen

hesmo@statsforvalteren.no

Vuku, 12. juli 2023

Sak NP 23/2023

Viser til orientering om innkomne klager og innspill datert 30.06.2023.

Kulturmyndigheten etterspør bilder og informasjon om bruksverdi m.v. De skriver at de har oppfattet at behovet for ny hytte er begrunnet i at den eksisterende hytta er for liten. Det er en misforståelse. Behovet for en ny hytte er begrunnet i byggets tekniske tilstand. Tømmerkassen har vært utsatt for råte lenge, og mugglukten var påtrengende. For å bremse råteangrep er det lagt bordkledning utenpå tømmerveggen uten at det har løst problemet når råten først hadde etablert seg. Hytta har også et tilbygg i reisverk, og det har over tid kommet mye fukt inn i overgangen mellom den gamle og nye delen. Vår konklusjon var at det ikke var mulig å få en beboelig hytte bare ved å reparere eksisterende bygg. Bilder av hytta er vedlagt.

Det overrasker oss at Skjækerfjella rbd klager på vedtaket i nasjonalparkstyret. De er representert i nasjonalparkstyret, og etter det vi kan se ble det fattet et enstemmig positivt vedtak. Når det gjelder klagen, er det ikke slik at den gamle koia var uten utleiemulighet. Den har vært utleid siden den ble bygd, men utleien har vært på åremål. Ettersom den har vært utleid på åremål har den ikke vært lagt ut på vår hjemmeside. Det er således heller ikke riktig at hytta ikke har vært benyttet til kommersiell utleie. Det er krev inn leie hvert år så lenge hytta var i stand til å kunne brukes. Det er ikke riktig at dette er en ny utleiehytte. Utleien vil riktignok endres ved at den tilbys til allmennheten og ikke bare en leietaker, noe vi mener må være positivt. Antall bygninger i nasjonalparken forblir uendret. Vi er for øvrig av den oppfatning at ferdselen i denne delen av nasjonalparken er relativt beskjedent.

Geir Håvard Hjelde lister opp det han mener er rettigheter hans gård har på vår eiendom 200/1. Vi bestrider ikke at hans gård har rett til seter og beite. Etter utvisning er det også anledning til hogst av ved og tømmer til seterhusbehov, dersom seterdriften eventuelt skulle gjenopptas. Rettigheter utover dette eksisterer ikke. Det foreligger en rekke rettsavgjørelser i spørsmålet om jaktrett på våre eiendommer. Alle rettsavgjørelser etter kjøpet av eiendommene i 1912 har vært i Værdalsbrukets favør. Siste gang spørsmålet ble rettslig behandlet var i Jordskifteavgjørelse 12.10.2017 hvor retten skriver følgende:

Retten ser heller ikke at det så langt er sannsynliggjort at det eksisterer småviltjakt som servitutt. Det bemerkes også at det er enighet om at Værdalsbruket hittil har disponert all jakt. Den rett som foreligger til beite blir ikke berørt av at det bygges en ny hytte til erstatning for en gammel, heller ikke av hvem Værdalsbruket til enhver tid gir tillatelse til å utøve jakt på sine eiendommer.

Som nevnt ovenfor ser ikke Værdalsbruket at de innkomne klagen har noe reelt innhold og ber om at disse avvises og at det opprinnelige vedtaket blir stadfestet.

Med hilsen

Fra: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Sendt: 16.07.2023 09:54:11
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: Vedr. sak NP 23-2023

Hei,
Vedlagt er våre kommentarer til de innkomne klager og merknader.

Fortsatt god sommer!

Vennlig hilsen

Anders Børstad + 47 911 69 228

Smålandsvegen 25, 7660 Vuku
Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skækeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Postadresse
Nasjonalparkforvaltningen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 81 35 73 19 93
87
E-post: stsig@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Blafjella>

Skæhkere sijte
v/ Mathis Ivan Hætta, Heiavegen 55
7760 SNÅSA

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769

Deres ref.

Dato 24.08.2023

Vedtak - Klage fra Skæhkere Sijte på vedtak i sak 2023-23 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Det vises til klage av 27.06.2023 på vedtak i NP sak 2023/23, der Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre i møte den 05.06.2023 imøtekom søknad fra Værdalsbruket AS om riving og oppføring av ny hytte på 45,5 m² BYA og uthus på 10,7 m² BYA på 200/1/205 i Verdal kommune.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre behandlet klagen fra Skæhkere Sijte i møte den 15.08.2023 som NP sak 2023/ 32. Nasjonalparkstyret vedtok enstemmig endringsforslag utarbeidet i møtet:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skækeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skækeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skækeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.

Nasjonalpark
Landskapsvernområde
Naturreservat

Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne
Skjækra

Guslia (Grong) – Storfloa – Holden – Arvasslia – Merkesfloen – Berglimyra og Klumplifjellet

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

-

Overtredelsesgebyr:

Nasjonalparkstyret ber Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten at det har vært gitt dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Mottakere:

Statsforvalteren i Trøndelag
Verdal kommune
AS VÆRDALSBRUKET

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 01.08.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	32/2023	15.08.2023

Klage fra Skæhkere Sijte på vedtak i sak 2023-23 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 – Værdalsbruket

Saksprotokoll fra møte 15.08.2023 i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Behandling

Det ble stilt spørsmål ved Hanne-Lena Wilks habilitet i saken, og Hanne-Lena Wilks fratredde mens styret behandlet dette. Styret fant at Hanne Lena Wilks inhabil etter forvaltningslovens § 6 e) da hun er styremedlem i Skæhkere Sijte som er klager i saken. Hanne-Lena Wilks deltok ikke i behandling av saken.

Styret arbeidet seg fram til følgende endringsforslag i saken:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.

- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.

- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr:

Nasjonalparkstyret ber Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten at det har vært gitt dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Styret voterte over endringsforslag og forvalters innstilling og støttet enstemmig endringsforslaget.

Vedtak

Styret vedtok enstemmig endringsforslaget utarbeidet i møte:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Verdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m2 og uthus på 6 m2.
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m2 BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.
- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

-

Overtredelsesgebyr:

Nasjonalparkstyret ber Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten at det har vært gitt dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses, og oppmoder Verdals kommune om å ikke imøtekomme søknad om bruksendring fra skogskoie til utleiehytte.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m2 og uthus på 6 m2.
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m2 BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.
- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret ber Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten at det har vært gitt dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- 1 Saksframlegg sak 2023-23 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 2 Oversendelsesbrev fra Verdal kommune til Blåfjella - Skjækerfjella - Lierne Nasjonalparkstyre – 200/1/205 Tverråkroken 1
- 3 F-1 Søknad om tillatelse til riving og bygging av ny hytte og uthus.pdf
- 4 E-4 Tegning uthus
- 5 E-1 Fasader og perspektivtegninger
- 6 D-1 Oversikt 1000
- 7 D-2 Terrengsnitt og fasader
- 8 D-1.1 Situasjonsplan og kart
- 9 Vedtak - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 10 Ber om kulturminnefaglig vurdering - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 11 Svar Kulturminnefaglig vurdering - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 2001205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 12 Foreløpig svar - kulturminnefaglig vurdering - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 13 Eksempel på dokumentasjon VEDLEGG+ARENTZBU+pdf
- 14 Svar om bilder av revet bygg - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 15 Svar til kulturminnemyndighet - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 16 Svar fra kulturminnemyndighet - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 17 Klage - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 18 Klage på vedtak Tverråkroken – Skæhkere Sijte
- 19 Høringsuttalelse - dispensasjon Tverråkroken 1
- 20 Orientering - klage til Verdal kommune - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 21 Klage på vedtak Tverråkroken
- 22 Brev til Verdalsbruket med orientering om mottatt klage på Nasjonalparkstyrets vedtak av 05.06.2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 23 Epost fra Verdalsbruket med kommentarer og bilder til klager på sak NP 23-2023
- 24 Verdalsbruket kommentarer på inkomne klager og innspill i sak NP 23-2023
- 25 Bilde 155334
- 26 Bilde 155351

Saksopplysninger og vurderinger

Vedtak i sak 2023/23

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre behandlet i møte den 05.06.2023 som NP sak 2023 / 23, søknad fra Verdalsbruket AS om riving og oppføring av ny hytte og uthus på 200/1/205 i Verdal kommune.

Styret vedtok med 5 mot 3 stemmer forvalters innstilling i saken og besluttet følgende:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroer gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- *Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².*
- *Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).*

Vilkår

- *Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.*
- *Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.*
- *Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.*
- *Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).*
- *Uthuset skal ikke være isolert.*
- *Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.*

Søknad og behovsbeskrivelse

Værdalsbruket søkte 25.04.2023 om dispensasjon til å rive eksisterende hytte og uthus på 23 m²-BYA og 6 m²-BYA, og bygge ny hytte i tømmer på 45,5 m²-BYA og uthus på 10 m² i reisverk (tilsvarer 10,7 m²-BYA). Dette tilsvarer en samlet økning av BYA på 27,2 m²/193 %. Eksisterende hytte er i såpass dårlig forfatning at restaurering er uaktuelt da det er råteproblemer og fyringsforbud. Størrelsen på den nye hytta begrunnes med at den da vil være funksjonell ved utleie til en gruppe på 4-5 personer.

Den omsøkte nye hytte er av samme stil som Værdalsbrukets andre utleiehytter, altså tømmerhytte levert av Øverbygg.

I matrikkelen er hytta registrert som skogs- og utmarkskoie gamle på 27 m²-BYA og uthuset er registrert som garasjeuthus anneks til fritidsbolig på 10 m²-BYA.

Kommunens oversending og behandling

Verdal kommune hadde ved oversendelse av søknaden (27.04.2023), allerede gitt dispensasjon for riving og dispensasjon fra kommuneplanens arealformål, mens de avventet

videre byggesaksbehandling på nyoppføring til Nasjonalparkstyret hadde ferdigbehandlet søknaden etter verneforskriften for Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark.

Kulturminnehensyn

Som ledd i sakforberedende arbeid til styrets behandling av sak 2023/23, ba forvalter i brev av 16.05.2023 om innspill fra Sametinget og Trøndelag Fylkeskommune innen 30.05.2023, i forhold til kulturminner knyttet til saken. Svar fra Sametinget av 26.05.2023 viste ingen forhold som måtte hensyntas i saken. Svar fra Trøndelag Fylkeskommune kom for sent (09.06.2023) til å bli tatt med når saken ble behandlet av nasjonalparkstyret. Det kan av dialog med kulturminnemyndigheten ved Sør-Trøndelag Fylkeskommune, oppfattes å være gitt for dårlig tid til å gi innspill til sakens behandling, men det er viktig å ha med seg at innhenting av kulturminnefaglige innspill skal gjøres av kommunen som ledd i behandling etter plan og bygningsloven, både i forhold til riving og gjenoppføring. Verdal kommune hadde allerede ved oversendelse av søknaden gitt tillatelse til riving. Med hensyn til bygningenes tilstand og alder, var forvalter nok mer opptatt av om det var særskilte kulturminner eller andre forhold ved nybygging som skulle hensyntas. I dialog med Verdalsbruket etter svar fra Trøndelag Fylkeskommune kommer det fram at byggene allerede ble revet før 01.05.2023, slik at de kunne nytte snøscooter for uttransport av avfall fra rivingen. Kulturminnemyndighet peker på at søker ved å rive før dispensasjon for dette var gitt av kulturminnemyndighet ikke lenger har noen rettighet for oppføring av nytt bygg, og at vernemyndigheten bør forutsette ved sin behandling at det bygges opp igjen et bygg identisk med det som ble revet.

Det er forvalters oppfatning at nasjonalparkstyret ikke er ansvarlig for innhenting av dispensasjon fra kulturminnemyndighet, men at slik informasjon vil kunne gi gode faglige føringer ved innstillingen av saken til styret. I denne saken ble dette gjort noe sent, og saken var ikke tilstrekkelig opplyst med informasjon fra kulturminnemyndighet ved oversendelse fra Verdal kommune.

Klage fra Skæhkere Sijte

Skæhkere Sijte har den 27.06.2023 levert klage på Nasjonalparkstyrets vedtak i sak 2023/23. Skæhkere Sijte vurderes å ha klagerett, og klagen er levert innen klagefristen og legges fram for styret til behandling. Skæhkere Sijte ber også om konsultasjon i saken før saken legges fram for nasjonalparkstyret for behandling. Konsultasjon / dialog er gjennomført den 02.08.2023 mellom Nasjonalparkforvalter Hege Sæther Moen og Skæhkere Sijte ved Hanne-Lena Wilks og Eva Anette Wilks.

Klagens innhold:

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til riving av eksisterende skog-/utmarkskoie uten utleiemulighet, og tillater oppføring av ny hytte for utleie innenfor nasjonalparken i et sårbart og uberørt område av parken hvor ferdsel og aktivitet i dag er begrenset. Utleiehytta vil få negative konsekvenser for blant annet reindrifta.

Skæhkere Sijte mener det ikke er mulig å finne støtte for å gi en slik dispensasjon, verken i forvaltningsplanen eller besøkstrategien for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Bakgrunnen for at denne saken opptar er av hensynet til vår reindrift i nasjonalparken. Nasjonalparken utgjør størstedelen av våre beiteområder, spesielt vår, sommer og høst. Utleiehytta vil ligge i et uberørt område av nasjonalparken. Nasjonalparken har stor aktivitet fra vest (Skjækervatnet og Skjækerhatten) og fra nord (Roktdalen, Ismenningen og Grønningen). Forsterket aktivitet i sør reduserer reinens mulighet til å benytte beiteområdene fleksibelt ut fra vær og beiteforhold gjennom året. Spesielt den nye utleiehyttas beliggenhet tett opp til kalvingsland er svært uheldig.

Begrunnelse:

- Tverrådalen trekkes fram som et av seks særdeles viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken (Verneforskriftens § 2). At Tverrådalen trekkes frem i formålsparagrafen i verneforskriften er ikke vurdert i saksframlegget.

- Eksisterende hytte var ikke registrert til formålet ved vernetidspunktet av Værdalsbruket. Godkjenning av en ny utleiehytte mener vi er feil bruk av naturmangfoldlovens § 48

- I saken undervurderes konsekvensene for verneverdiene ved etableringen av en ny turisthytte. Vi finner ikke belegg hverken i forvaltningsplanen eller besøksstrategien for å legge til rette for økt ferdsel inn i denne delen av nasjonalparken. Vi viser til forvaltningsplanens pkt. 6.2. (bokstavene b, d, f og g) og besøksstrategiens kapittel 2.3 Den tradisjonelle bruken.

Høringsuttale fra Skæhkere Sijte til Verdal kommune

Skæhkere Sijte har også levert høringsuttale til Verdal kommune på saken og orientert kommunen om at de har påklaget Nasjonalparkstyrets vedtak.

Kommentarer fra Verdalsbruket på klagen fra Skæhkere Sijte og Geir Håvard Hjelde

Det kom to klager på Nasjonalparkstyrets vedtak i sak 2023/23. Verdalsbruket er orientert om disse og har i brev av 12.07.2023 gitt uttale både til innkomne klager og innspill fra kulturminnemyndighet.

Verdalsbruket viser til at deres behov for ny hytte er knyttet til bygningenes tilstand og ikke behov for større hytte. Bilder vedlagt viser byggets tilstand og utforming.

Til påstanden fra Skæhkere Sijte om at eksisterende bu / hytte ikke var utleiehytte viser de til at den har vært leid ut siden den ble bygd, men på åremål, og derfor ikke har vært lagt ut som utleiehytte på Verdalsbrukets hjemmeside som viser utleiehytter. Endringen framover er at den vil tilbys allmennheten og ikke bare en leietaker. Antall bygninger i nasjonalparken endres ikke.

Omdisponering av bygninger

I dialog med Miljødirektoratet i forbindelse med pågående forvaltningsplanarbeid, har det vært signalisert til forvalter at omdisponering av bygg ikke skal behandles etter verneforskriften, men kun av kommunen etter plan og bygningslovens bestemmelser.

Overtredelse av verneregler

I epostveksling mellom forvalter og Verdalsbruket 12.06.2023 går det fram at byggene allerede er revet og bygningsavfall fraktet ut av område med snøscooter før 01.05.2023.

Verdalsbruket har med dispensasjon fra Verdal kommune allerede revet bygningene de søker vernemyndigheten om riving av. I styrets vedtak av 05.06.2023 framgår det også at motorferdsel knyttet til riving og byggearbeid må omsøkes særskilt, heller ikke dette er gjort.

Ut fra sammenlignbare saker bør nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe forvalter Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne /Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhk etter delegasjon fra miljødirektoratet med hjemmel i Naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum. Styrets myndighet er definert i vedtektene av 01.01.2020.

Verneformål – forskrift

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneforskriftens bestemmelser er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til mindre ombygging og mindre utvidelser av bygninger jf. forskriftens punkt 1.3 d).

Denne saken, som omfatter både riving av eksisterende og oppføring av nye bygg, må i tråd med føringer i Miljødirektoratets behandling av klagesak om Lakevassbu datert 04.02.2015 stadfestet at nybygg av denne type må behandles etter naturmangfoldloven (nml) § 48.

Følgende to vilkår være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon ved bruk av NML § 48:

- Tiltaket skal *ikke strider mot vernevedtakets formål*
- Tiltaket vil ikke *påvirke verneverdiene nevneverdig.*

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Forvaltningsplan

Relevante føringer for saken hentet fra forvaltningsplanen for Blåfjella / Skjækerfjella nasjonalpark som legges til grunn ved vurderingene er følgende føringer:

Kapittel 6 – Hytter og byggevirkosomhet generelt:

Eksiterende bygningsmasse innenfor nasjonalparken antas å dekke de grunnleggende behovene for landbruk, reindrift og friluftsliv. Man må likevel regne med behov for justeringer og tilpasninger i bygningsmassen over tid. Bruken endrer seg med tida og samfunnsutvikling forøvrig, bygninger tilpasses nye bruksformål eller behov for nye bygninger oppstår. Utfordringen blir å holde omfanget av byggevirkosomheten på et minimum samtidig som nødvendig behov blir tilfredsstillende dekket.

Kapittel 6.2 – Retningslinjer og oppfølging

Bygevirkosomhet, generelt

- a) I byggesaker innenfor verneområdene følger man definisjonene som blir benyttet i plan og bygningsloven ved vernetidspunktet.
- b) Det skal legges opp til en streng dispensasjonspraksis i nasjonalparken.
- c) For all byggevirkosomhet i verneområda skal det tas hensyn til utforming og plassering slik at man oppnår best mulig løsning i forhold til landskap og lokal byggeskikk. Utforming og plassering av bygninger bør skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet.
- d) For alle byggetiltak som innebærer nybygg (jfr. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 3 pkt 1.3) vil det bli stilt særskilte krav til søker om dokumentasjon av behovet for tiltaket. Alle søknader om nybygg skal opp til behandling i nasjonalparkrådet for uttalelse. Tiltaket kan bli avventet vurdert til neste rullering av forvaltningsplanen.

Seterbruk

- a) Restaurering eller ombygging av eldre bygg vil bare være aktuelt når tiltaket ses i en helhetlig landbruksmessig sammenheng med den omkringliggende næringsvirkosomheten.
- b) Tiltak som innebærer bruksendring må avklares i henhold til annet gjeldende lovverk.
- c) Vernereglene er ikke til hinder for utleie av husvære. Bruksendring (f.eks fra seter til hytte/utleiehytte) må avklares i henhold til annet gjeldende lovverk.

Oppsynshytter

- a) Det kan godkjennes enkle hytter i forbindelse med nødvendig oppsyns- og skjøtselsvirkosomhet. I tillatelsen vil det bli stilt vilkår om at oppsynshytte ikke skal overstige 15 m² bebygd areal. Søknader som viser koordinering mellom ulike virkosomheter vil bli prioritert.

Turisthytter

- a) Turisthyttene i verneområdene skal holde en enkel standard. Utvidelser eller

ombygginger skal være forankret i annet lovverk.

b) Behov for økt overnattingskapasitet gjennom turistforeningens virksomhet i nasjonalparken bør dekkes gjennom bruk av eksisterende overnattingsmuligheter og utleiehytter.

Kapittel 8 - § 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser:

Dispensasjon i spesielle tilfeller når det ikke er i strid med fredningen gjelder hovedsakelig bagatellmessige inngrep/tiltak eller forstyrrelser av forbigående karakter og som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Tiltak som gis dispensasjon fra verneforskriften med bakgrunn i dette må være av en slik karakter at de ikke forringer naturverdiene og/eller kulturminnene eller gir en fremtidig negativ utvikling av disse, samt ikke strider mot formålet med vernet. Tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, som for eksempel oppføring av nye bygninger for private formål, vil ikke kunne gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Denne generelle dispensasjonsbestemmelsen er nå erstattet med Naturmangfoldloven § 48, mens føringene for når og hvordan denne kan nyttes er nokså lik. Bestemmelsen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernebestemmelsene, men for bagatellmessige tiltak som ikke ble vurdert og beskrevet på vernetidspunktet.

Sonering

I tillegg til generelle føringer for byggesaker, er det i forvaltningsplanen av 2007, som nå er under revidering, lagt opp til en soneforvaltning. Nasjonalparken er delt i vernesoner og ulike brukssoner. Denne saken berører et areal i vernesone 1. Vernesonene (1-3) er områder uten tilrettelegging og inngrep, og utgjør størsteparten av parken. Her skal det være en streng forvaltningspraksis og sonene skal videreføres uten større inngrep. Retningslinjene for forvaltning av vernesonene:

- a) Vernesonen skal opprettholdes som områder uten større tekniske inngrep.
- b) Irreversible tiltak kan kun godkjennes innenfor rammene av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.
- c) Høsting i form av jakt og fiske er tillatt med hjemmel i verneforskriften og reguleres etter viltlov og lakse- og innlandsfiskelov.
- d) Beite skal kunne utøves i vernesonen.

Besøksstrategi

Besøkstrategien for Blåfjella/Skjækerfjella – Lierne nasjonalparker, godkjent 03.06.2020, har som hovedmål å ivareta verneområdene i tråd med formålene i verneforskriften, samtidig som den bidrar til økt kunnskap, forståelse og gode opplevelser, for de besøkende, og tar hensyn til reindrifta og annen tradisjonell bruk av områdene.

Videre framgår følgende som delmål for lokalsamfunnet og de tradisjonelle brukerne

- Bidra til at reindrifta og den tradisjonelle bruken (utenom skogsdrift) kan videreføres innenfor rammen av verneforskriften, dette ved å ta vare på naturgrunnlaget (verneverdiene).
- Bidra til forståelse og stolthet over den betydningen reindrifta og den samiske kulturen, har for den lokale verdiskaping og identitet.
- Støtte opp om økt verdiskaping i bygdene rundt nasjonalparken og ringvirkningene dette fører med seg.

Det pekes i besøkstrategiarbeidet blant annet på «Bærekraftig sambruk» - der forvaltningens oppgave er å bidra til en god balanse med plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften, og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Naturmangfoldloven

Oppføring av de nye bygningene vil skje på tilnærmet samme sted som tidligere, endringene som skal vurderes er økt størrelse og eventuelle konsekvenser av bruksendring som behandles av Verdal kommune.

NML §§ 8-12 skal nyttes som grunnlag for vurdering for om det skal gis dispensasjon til omsøkte tiltak.

Nml § 8 tilsier at beslutningen skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Det foreligger ikke opplysninger i artsdatabanken, naturbase eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, verken direkte eller i umiddelbar nærhet. På bakgrunn av tilgjengelig vitenskapelig – og erfaringsbasert informasjon er det konkludert med at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å si at omsøkte tiltak ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller være en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem.

Oppslag i GIS-Link viser at hytta i Tverråkroken ligger tett på ei flyttelei for reindrifta, og områder definert som vårbeite og sommerbeite (lavereliggende sommerland).

Hytta ligger også nært eksisterende merket sti mellom Vera og Skjækerdalshytta.

Kunnskapsgrunnlaget (nml § 8) vurderes tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Føre-var prinsippet (nml § 9) tillegges derfor mindre vekt.

Nml § 10 omfatter økosystemtilnærming og samlet belastning. En endring av status og bruk av bygningen vil medføre noe økt belastning over tid både av ferdsel og motorferdsel. Hvor stor endringen vil bli er vanskelig å forutse.

Presedensvirkningen av en bruksendring og oppføring av en eventuell større hytte som det her søkes om her, vil kunne føre til tilsvarende endringer i andre deler av Nasjonalparken og andre tilsvarende verneområder.

Nml § 11 gjelder prinsippet om at forurenser betaler. Dersom det skjer skade på naturmangfoldet, skal miljøforringelsen bekostes tiltakshaver. Punktet er ikke nærmere vurdert her, men vil komme til uttrykk dersom omsøkt tiltak og aktivitet medfører skade som må rettes.

Nml § 12 innebærer at tiltaket skal baseres på miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Dette betyr også at forvaltningen skal finne fram til de miljømessige beste løsningene, som er til det beste for samfunnet. I denne saken vurderer forvalter at omsøkte bygg har et tradisjonelt uttrykk, og miljømessig fyller krav til materialvalg. Ved bruk av torv som tak, må dette tas i nærområdet for ikke å innføre fremmede arter.

Samfunnsmessig vurderes beste løsning å være at bygget beholder sin opprinnelige funksjon og størrelse, men at den kan vedlikeholdes / erstattes med nye bygg da de opprinnelige var i svært dårlig forfatning.

NML § 48 dispensasjon fra vernevedtak

En tillatelse for å erstatte dagens bygninger med nye vurderes *ikke å stride mot vernevedtakets formål, eller isolert sett påvirke verneverdiene nevneverdig.*

Ser en til føringene i forvaltningsplan og verneforskrift derimot, vurderes det ikke riktig å nytte § 48 til å utvide dagens hytte og uthus som omsøkt. Dette vil være mer enn en mindre utvidelse, og slik sett et press på rammen satt i vernevedtaket. Om mange av bygningene i nasjonalparken i tillegg endrer status fra hytte, fjøs, gjeterbu eller skogskoie til utleiehytter, vil dette samlet gi en økt belastning på verneverdiene over tid.

Vurdering

Ved førstegangs behandling av søknaden fra Verdalsbruket var det av forvalter lagt vekt på at søker hadde et behov for å erstatte eksisterende bygninger med nye på grunn av råteskade og fyringsforbud. De ønsket å føre opp ei ny hytte med uthus i samme stil som de øvrige hyttene Verdalsbruket har satt opp de senere år. Begrunnelsen for størrelse var for at hytta skulle være egnet en passende gruppe ved utleie, samt at det var ønskelig å oppføre den minste av hyttene levrandøren de tidligere har nyttet leverer.

Det går fram av saksframlegg i NP sak 2023/23 som positivt, at endringen til utleiehytte ville kunne gi allmennheten tilgang til å leie og bruke et område som tidliger kun hadde vært tilgjengelig for Verdalsbruket eller den som hadde åremålsleie. Videre at antall bygninger i nasjonalparken ikke vil øke. Det er også et delmål i formålet for nasjonalparken at allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv og enkelt med liten grad av teknisk tilrettelegging. Dette delformålet må derimot sees sammen med de andre formålene med vernet, og tillatelsen opp mot virkningen denne vil gi verneverdiene samlet i denne og andre deler av verneområdet.

Ser en til føringene i forvaltningsplanen så er det definisjon etter plan og bygningsloven på vernetidspunktet som skal legges til grunn. Bygget er registrert som en skogs- og utmarkskoie i matrikkelen. Forvaltningsplanen har ingen særskilte beskrivelser for slike bygg,

men det vurderes nærliggende å se til oppsynshytter eller geterbuer for sammenligning. Dette er normalt små og enkle bygninger. Videre går det fram av dialog med miljødirektoratet og føringer i forvaltningsplanen, at tiltak som innebærer bruksendring må avklares etter annet lovverk.

Ulike bygningers formål og definisjon i matrikkelen vil medføre ulik rettighet og påfølgende bruk. Når bruksendring ikke skal behandles av nasjonalparkstyret er det likevel viktig å ha med våre vurderinger, at ei eventuell utleiehytte vil medføre et større transportbehov enn ei hytte som nyttes av en aktør / leietaker eller eier. En snakker normalt om en boenhet per hytte, mens en gjeterbu eller oppsynshytte ofte nyttes mindre enn en fritidshytte. Når disse endres til utleiehytter medfører det flere brukere og med det også økt motorfersel både knyttet til vedlikehold og bruk.

Ser en på føringer for byggesaker og dispensasjonsbehandlinger i ulike soner innen nasjonalparken, går det fram at denne delen, som er i Vernesone 1, skal ha en strengere dispensasjonspraksis enn i de ulike bruksonene.

Besøkstrategien, som er av styrets nyere plandokument, sier at en skal legge til rette for bærekraftig sambruk - der forvaltningens oppgave er å bidra til en god balanse med plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften, og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene. Klagen fra reindriften peker på at en tillatelse i denne saken vil være belastende for deres drift. Selv om framtidig endring i ferdsel og motorferdsel ikke kan sies å forringe verneverdiene (naturgrunnlaget for reindriften), vil endret bruk kunne forstyrre reinens bruk av arealene, og slik sett ikke være bærekraftig for reindriften. Allmennhetens bruk kan skje som i dag også om det ikke gis tillatelse til en større hytte eller etableres en ny utleiehytte for allmennheten.

Når en legger føringer i forvaltningsplan og besøkstrategi til grunn, samt innsigelser fra Skæhkere Sijte og kulturminnemyndighet, er det forvalters vurdering at Nasjonalparkstyret i denne saken bør imøtekomme en riving / gjenoppføring, men ikke gi dispensasjon for å bygge en hytte av omsøkt størrelse. En eventuell utvidelse bør ikke være på mer enn inntil 30 % av eksisterende bygningsmasse, eller inntil 10 m² økning i samlet areal. Opprinnelige hytte var på 23 m² BYA og uthus på 6 m² BYA – samlet 29 m² BYA. Forvalter vil utfra dette foreslå at det gis en samlet ramme på 38 m² BYA (30 %) for ny hytte og uthus.

Selv om nasjonalparkstyret ikke kan påvirke om bygningene godkjennes til utleieformål, er det viktig å peke på føringene i besøkstrategiarbeidet, som også kommuner og lokale aktører knyttet til parken har tatt del i å utforme. En endret bruk av denne og ev senere andre bygninger i nasjonalparken vil som Skæhkere sijte påpeker i sin klage påvirke deres drift og utnyttelse av arealene som grunnlag for reindriften. Om naturgrunnlaget ikke forringes direkte vil økt bruk, både motorisert og ikke motorisert, påvirke dyreliv inkludert reindriften. Det vurderes derfor riktig å beholde bygningens opprinnelige størrelse i størst mulig grad, og om mulig også status i matrikkelen.

Oppsummert

Belastningen på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindriften. Deres innsigelse i saken er ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkerens behov på bekostning av reindriften vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien føringer om «*Bærekraftig sambruk*».

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Nasjonalparkstyret imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å begrense utvidelsen av bygningene, og oppmoder Verdal kommune om å ikke imøtekomme søknad om bruksendring fra skogskoie til utleiehytte.

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Postadresse
Nasjonalparkforvaltningen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 81 35 73 19 93
87
E-post: stsig@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Blafjella>

Geir Håvard Hjelde
Engstrømbakken 15
7055 Ranheim

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769

Deres ref.

Dato 21.08.2023

Vedtak Klage fra Geir Håvard Hjelde på vedtak i sak 2023-23 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Det vises til din klage av 27.06.2023 på vedtak i NP sak 2023/23, der Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre i møte den 05.06.2023 imøtekom søknad fra Værdalsbruket AS om riving og oppføring av ny hytte på 45,5 m² BYA og uthus på 10,7 m² BYA på 200/1/205 i Verdal kommune.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre behandlet din klage i møte den 15.08.2023 som NP sak 2023/ 33. Nasjonalparkstyret vedtok enstemmig endringsforslag utarbeidet i møtet:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Værdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe.

Nasjonalpark
Landskapsvernområde
Naturreservat

Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne
Skjækra

Guslia (Grong) – Storfloa – Holden – Arvasslia – Merkesfloen – Berglimyra og Klumplifjellet

Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Mottakere:

Statsforvalteren i Trøndelag
Verdal kommune
AS VÆRDALSBRUKET

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 03.08.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	33/2023	15.08.2023

Klage fra Geir Håvard Hjelde på vedtak i sak 2023-23 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Saksprotokoll fra møte 15.08.2023 i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Behandling

Styret vurderte Hanne-Lena Wilks habilitet ved behandling av denne saken. Hanne-Lena Wilks fratredde ved behandlingen.

Styret fant med en stemme imot at Hanne-Lena Wilks er habil til å behandle saken.

Styret arbeide seg fram følgende endringsforslag:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe.

Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.

- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle. Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett. En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Votering over forvalters innstilling og styrets endringsforslag gav enstemmig støtte til styrets endringsforslag.

Vedtak

Nasjonalparkstyret vedtok enstemmig endringsforslag utarbeidet i møtet:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Verdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m2 og uthus på 6 m2.
 - Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m2 BYA.
- BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggeteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe.

Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses, og oppmoder Verdals kommune om å ikke imøtekomme søknad om bruksendring fra skogskoie til utleiehytte.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.

BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder.

Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Saksframlegg med vedlegg i NP sak 2023-23 riving og oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken - Værdalsbruket AS
- 2 Orientering om vedtak i sak 2023-23
- 3 Ber om kulturminnefaglig vurdering
- 4 Sametinget - kulturminnefaglig vurdering
- 5 Uttale Trøndelag Fylkeskommune
- 6 Dialog om dokumentasjon og riving
- 7 Geir Håvard Hjelde - klage Tverråkroken
- 8 Orientering om motatte klager på NP styrets vedtak i sak 2023-23
- 9 Kommentarer til innkomne klager

Saksopplysninger

Vedtak i sak 2023/23

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre behandlet i møte den 05.06.2023 som NP sak 2023 / 23, søknad fra Verdalsbruket AS om riving og oppføring av ny hytte og uthus på 200/1/205 i Verdal kommune.

Styret vedtok med 5 mot 3 stemmer forvalters innstilling i saken og besluttet følgende:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.

- *Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.*
- *Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.*
- *Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).*
- *Uthuset skal ikke være isolert.*
- *Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.*

Søknad og behovsbeskrivelse

Værdalsbruket søkte 25.04.2023 om dispensasjon til å rive eksisterende hytte og uthus på 23 m²-BYA og 6 m²-BYA, og bygge ny hytte i tømmer på 45,5 m²-BYA og uthus på 10 m² i reisverk (tilsvarer 10,7 m²-BYA). Dette tilsvarer en samlet økning av BYA på 27,2 m²/193 %. Eksisterende hytte er i såpass dårlig forfatning at restaurering er uaktuelt da det er råteproblemer og fyringsforbud. Størrelsen på den nye hytta begrunnes med at den da vil være funksjonell ved utleie til en gruppe på 4-5 personer.

Den omsøkte nye hytte er av samme stil som Værdalsbrukets andre utleiehytter, altså tømmerhytte levert av Øverbygg.

I matrikkelen er hytta registrert som skogs- og utmarkskoie gamle på 27 m²-BYA og uthuset er registrert som garasjeuthus annekst til fritidsbolig på 10 m²-BYA.

Kommunens oversending og behandling

Verdal kommune hadde ved oversendelse av søknaden (27.04.2023), allerede gitt dispensasjon for riving og dispensasjon fra kommuneplanens arealformål, mens de avventet videre byggesaksbehandling på nyoppføring til Nasjonalparkstyret hadde ferdigbehandlet søknaden etter verneforskriften for Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark.

Kulturminnehensyn

Som ledd i sakforberedende arbeid til styrets behandling av sak 2023/23, ba forvalter i brev av 16.05.2023 om innspill fra Sametinget og Trøndelag Fylkeskommune innen 30.05.2023, i forhold til kulturminner knyttet til saken. Svar fra Sametinget av 26.05.2023 viste ingen forhold som måtte hensyntas i saken. Svar fra Trøndelag Fylkeskommune kom for sent (09.06.2023) til å bli tatt med når saken ble behandlet av nasjonalparkstyret. Det kan av dialog med kulturminnemyndigheten ved Sør-Trøndelag Fylkeskommune, oppfattes å være gitt for dårlig tid til å gi innspill til sakens behandling, men det er viktig å ha med seg at innhenting av kulturminnefaglige innspill skal gjøres av kommunen som ledd i behandling etter plan og bygningsloven, både i forhold til riving og gjenoppføring. Verdal kommune hadde allerede ved oversendelse av søknaden gitt tillatelse til riving. Med hensyn til bygningenes tilstand og alder, var forvalter nok mer opptatt av om det var særskilte kulturminner eller andre forhold ved nybygging som skulle hensyntas. I dialog med Værdalsbruket etter svar fra Trøndelag Fylkeskommune kommer det fram at byggene

allerede ble revet før 01.05.2023, slik at de kunne nytte snøscooter for uttransport av avfall fra rivingen. Kulturminnemyndighet peker på at søker ved å rive før dispensasjon for dette var gitt av kulturminnemyndighet ikke lenger har noen rettighet for oppføring av nytt bygg, og at vernemyndigheten bør forutsette ved sin behandling at det bygges opp igjen et bygg identisk med det som ble revet.

Det er forvalters oppfatning at nasjonalparkstyret ikke er ansvarlig for innhenting av dispensasjon fra kulturminnemyndighet, men at slik informasjon vil kunne gi gode faglige føringer ved innstillingen av saken til styret. I denne saken ble dette gjort noe sent, og saken var ikke tilstrekkelig opplyst med informasjon fra kulturminnemyndighet ved oversendelse fra Verdal kommune.

Klage fra Geir Håvard Hjelde

Geir Håvard Hjelde har den 27.06.2023 levert klage på Nasjonalparkstyrets vedtak i sak 2023/23. Klagen er mottatt innen klagefristen på 3 uker.

Hjelde peker i sin klage på at Nasjonalparkstyrets vedtak medfører godkjenning av en bruksendring på ei skogskoie som har vært leid ut på åremål til å bli en utleiehytte for allmennheten. Med henvisning til tilsvarende endring av ei høyløe på Ørtugen i Skjækerdalen, mener klager at endret bruk medfører en forringelse av artsmangfoldet i dette området, det jaktbare småviltet og da særlig rypebestanden omkring utleiehyttene. Han mener det samme vil skje omkring Tverråkroken når det blir jaktet på av flere grupper jegere utover høsten, mot en når det leies ut på åremål. En følge av slik forringelse er også Hjeldes utnyttelse / utkom av sine rettigheter knyttet til eiendommen.

Hjelde mener videre at et vedtak som Nasjonalparkstyret har gjort i sak 2023/23 vil medføre presedens, som truer verneformålet. Han mener at vilkået for å kunne gi en dispensasjon ikke er oppfylt, fordi dette er i strid med formålet med vernet.

Geir Håvard Hjelds klage er knyttet til at han har eiendom med rettigheter i Juldalseter allmenning 200/1, eiendommen som omsøkt hytte ligger i. Selv om klagens innhold i hovedsak vurderes å være av privatsrettslig karakter, som avvises av Verdalsbruket, legges klagen fram for styret til behandling. Begrunnelsen for å ta klagen til behandling er at han viser til at en endret bruk vil påvirke verneverdien negativt, og at en presedens i denne saken gjør at det ikke vurderes å være hjemmel for å gi dispensasjon ved bruk av NML § 48 for vedtaket styret har gjort i sak 2023/23.

Kommentarer fra Verdalsbruket på innspill fra Trøndelag Fylkeskommune og klagen fra Skæhkere Sijte og Geir Håvard Hjelde

Det kom to klager på Nasjonalparkstyrets vedtak i sak 2023/23. Verdalsbruket er orientert om disse og har i brev av 12.07.2023 gitt uttale både til innkomne klager og innspill fra kulturminnemyndighet.

Verdalsbruket viser til at deres behov for ny hytte er knyttet til bygningenes tilstand og ikke behov for større hytte. Bilder vedlagt viser byggets tilstand og utforming.

Verdalsbruket avviser at Geir Håvard Hjelde har rettigheter til jakt i deres eiendom 200/1, kun for beite og seter og rettigheter som sammenfaller med seterdrift. De viser til rettslige avgjørelser på dette.

Omdisponering av bygninger

I dialog med Miljødirektoratet i forbindelse med pågående forvaltningsplanarbeid, har det vært signalisert til forvalter at omdisponering av bygg ikke skal behandles etter verneforskriften, men kun av kommunen etter plan og bygningslovens bestemmelser.

Overtredelse av verneregler

I epostveksling mellom forvalter og Verdalsbruket 12.06.2023 går det fram at byggene allerede er revet og bygningsavfall fraktet ut av område med snøscooter før 01.05.2023.

Verdalsbruket har med dispensasjon fra Verdal kommune allerede revet bygningene de søker vernemyndigheten om riving av. I styrets vedtak av 05.06.2023 framgår det også at motorferdsel knyttet til riving og byggearbeid må omsøkes særskilt, heller ikke dette er gjort.

Ut fra sammenlignbare saker bør nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe forvalter Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne /Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhk etter delegasjon fra miljødirektoratet med hjemmel i Naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum. Styrets myndighet er definert i vedtektene av 01.01.2020.

Verneformål – forskrift

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneforskriftens bestemmelser er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til mindre ombygging og mindre utvidelser av bygninger jf. forskriftens punkt 1.3 d).

Denne saken, som omfatter både riving av ekisterende og oppføring av nye bygg, må i tråd med føringer i Miljødirektoratets behandling av klagesak om Lakevassbu datert 04.02.2015 stadfestet at nybygg av denne type må behandles etter naturmangfoldloven (nml) § 48.

Følgende to vilkår være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon ved bruk av NML § 48:

- Tiltaket skal *ikke strider mot vernevedtakets formål*
- Tiltaket vil ikke *påvirke verneverdiene nevneverdig*.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Forvaltningsplan

Relevante føringer for saken hentet fra forvaltningsplanen for Blåfjella / Skjækerfjella nasjonalpark som legges til grunn ved vurderingene er følgende føringer:

Kapittel 6 – Hytter og byggevirksomhet generelt:

Eksisterende bygningsmasse innenfor nasjonalparken antas å dekke de grunnleggende behovene for landbruk, reindrift og friluftsliv. Man må likevel regne med behov for justeringer og tilpasninger i bygningsmassen over tid. Bruken endrer seg med tida og samfunnsutvikling forøvrig, bygninger tilpasses nye bruksformål eller behov for nye bygninger oppstår. Utfordringen blir å holde omfanget av byggevirksomheten på et minimum samtidig som nødvendig behov blir tilfredsstillende dekket.

Kapittel 6.2 – Retningslinjer og oppfølging

Byggevirksomhet, generelt

- a) I byggesaker innenfor verneområdene følger man definisjonene som blir benyttet i plan og bygningsloven ved vernetidspunktet.
- b) Det skal legges opp til en streng dispensasjonspraksis i nasjonalparken.
- c) For all byggevirksomhet i verneområda skal det tas hensyn til utforming og plassering slik at man oppnår best mulig løsning i forhold til landskap og lokal byggeskikk. Utforming og plassering av bygninger bør skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet.
- d) For alle byggetiltak som innebærer nybygg (jfr. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 3 pkt 1.3) vil det bli stilt særskilte krav til søker om dokumentasjon av behovet for tiltaket. Alle søknader om nybygg skal opp til behandling i nasjonalparkrådet for uttalelse. Tiltaket kan bli avventet vurdert til neste rullering av forvaltningsplanen.

Seterbruk

- a) Restaurering eller ombygging av eldre bygg vil bare være aktuelt når tiltaket ses i en helhetlig landbruksmessig sammenheng med den omkringliggende næringsvirksomheten.
- b) Tiltak som innebærer bruksendring må avklares i henhold til annet gjeldende lovverk.

c) Vernereglene er ikke til hinder for utleie av husvære. Bruksendring (f.eks fra seter til hytte/utleiehytte) må avklares i henhold til annet gjeldende lovverk.

Oppsynshytter

a) Det kan godkjennes enkle hytter i forbindelse med nødvendig oppsyns- og skjøtselsvirksomhet. I tillatelsen vil det bli stilt vilkår om at oppsynshytte ikke skal overstige 15 m² bebygd areal. Søknader som viser koordinering mellom ulike virksomheter vil bli prioritert.

Turisthytter

- a) Turisthyttene i verneområdene skal holde en enkel standard. Utvidelser eller ombygginger skal være forankret i annet lovverk.
- b) Behov for økt overnattingskapasitet gjennom turistforeningens virksomhet i nasjonalparken bør dekkes gjennom bruk av eksisterende overnattingsmuligheter og utleiehytter.

Kapittel 8 - § 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser:

Dispensasjon i spesielle tilfeller når det ikke er i strid med fredningen gjelder hovedsakelig bagatellmessige inngrep/tiltak eller forstyrrelser av forbigående karakter og som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Tiltak som gis dispensasjon fra verneforskriften med bakgrunn i dette må være av en slik karakter at de ikke forringer naturverdiene og/eller kulturminnene eller gir en fremtidig negativ utvikling av disse, samt ikke strider mot formålet med vernet. Tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, som for eksempel oppføring av nye bygninger for private formål, vil ikke kunne gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Denne generelle dispensasjonsbestemmelsen er nå erstattet med Naturmangfoldloven § 48, mens føringene for når og hvordan denne kan nyttes er nokså lik. Bestemmelsen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernebestemmelsene, men for bagatellmessige tiltak som ikke ble vurdert og beskrevet på vernetidspunktet.

Sonering

I tillegg til generelle føringer for byggesaker, er det i forvaltningsplanen av 2007, som nå er under revidering, lagt opp til en soneforvaltning. Nasjonalparken er delt i vernesoner og ulike brukssoner. Denne saken berører et areal i vernesone 1. Vernesonene (1-3) er områder uten tilrettelegging og inngrep, og utgjør størsteparten av parken. Her skal det være en streng forvaltningspraksis og sonene skal videreføres uten større inngrep. Retningslinjene for forvaltning av vernesonene:

- a) Vernesonen skal opprettholdes som områder uten større tekniske inngrep.
- b) Irreversible tiltak kan kun godkjennes innenfor rammene av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.
- c) Høsting i form av jakt og fiske er tillatt med hjemmel i verneforskriften og reguleres etter viltlov og lakse- og innlandsfiske lov.
- d) Beite skal kunne utøves i vernesonen.

Besøksstrategi

Besøkstrategien for Blåfjella/Skjækerfjella – Lierne nasjonalparker, godkjent 03.06.2020, har som hovedmål å ivareta verneområdene i tråd med formålene i verneforskriften, samtidig som den bidrar til økt kunnskap, forståelse og gode opplevelser, for de besøkende, og tar hensyn til reindrifta og annen tradisjonell bruk av områdene.

Videre framgår følgende som delmål for lokalsamfunnet og de tradisjonelle brukerne

- Bidra til at reindrifta og den tradisjonelle bruken (utenom skogsdrift) kan videreføres innenfor rammen av verneforskriften, dette ved å ta vare på naturgrunnet (verneverdiene).
- Bidra til forståelse og stolthet over den betydningen reindrifta og den samiske kulturen, har for den lokale verdiskaping og identitet.
- Støtte opp om økt verdiskaping i bygdene rundt nasjonalparken og ringvirkningene dette fører med seg.

Gjennomgående strategier i besøkstrategiarbeidet peker blant annet på «Bærekraftig sambruk» - der forvaltningens oppgave er å bidra til en god balanse med plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften, og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Naturmangfoldloven

Oppføring av de nye bygningene vil skje på tilnærmet samme sted som tidligere, endringene som skal vurderes er økt størrelse og eventuelle konsekvenser av bruksendring som behandles av Verdal kommune.

NML §§ 8-12 skal nyttes som grunnlag for vurdering for om det skal gis dispensasjon til omsøkte tiltak.

Nml § 8 tilsier at beslutningen skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Det foreligger ikke opplysninger i artsdatabanken, naturbase eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, verken direkte eller i umiddelbar nærhet. På bakgrunn av tilgjengelig vitenskapelig – og erfaringsbasert informasjon er det konkludert med at det finnes tilstrekkelig kunnskap for å si at omsøkte tiltak ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller være en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem.

Oppslag i GIS-Link viser at hytta i Tverråkroken ligger tett på ei flyttelei for reindrifta, og områder definert som vårbeite og sommerbeite (lavereliggende sommerland).

Hytta ligger også nært opp til eksisterende merket sti mellom Vera og Skjækerdalshytta.

Effekten av bruksendringer på bygg i nasjonalparken vil ha på verneverdiene (dyrelivet og jaktbart vilt) er vanskelig å forutse. Det at reindrifta av erfaringsbasert kunnskap peker på at dette vil være en belastning sammen med vurderingen fra Geir Håvard Gjælde om endringer i

andre områder slike bruksendringer har skjedd kan vektlegges for å redusere ulempene ved et vedtak i denne saken.

Kunnskapsgrunnlaget (nml § 8) vurderes tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Føre-var prinsippet (nml § 9) tillegges derfor mindre vekt.

Nml § 10 omfatter økosystemtilnærming og samlet belastning. En endring av status og bruk av bygningen vil medføre noe økt belastning over tid både av ferdsel og motorferdsel. Hvor stor endringen vil bli er vanskelig å forutse.

Presedensvirkningen av en bruksendring og oppføring av en eventuell større hytte som det her søkes om her, vil kunne føre til tilsvarende endringer i andre deler av Nasjonalparken og andre tilsvarende verneområder.

Nml § 11 gjelder prinsippet om at forurensere betaler. Dette betyr at dersom det skjer skade på naturmangfoldet, skal miljøforringelsen påkostes tiltakshaver. I denne saken vurderes dette punktet ikke relevant.

Nml § 12 innebærer at tiltaket skal baseres på miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Dette betyr også at forvaltningen skal finne fram til løsninger som er til det beste for samfunnet. I denne saken vurderer forvalter at omsøkte bygg har et tradisjonelt uttrykk, og miljømessig fyller krav til materialvalg. Ved bruk av torv som tak, må dette tas i nærområdet for ikke å innføre fremmede arter.

Samfunnsmessig vurderes beste løsning å være at bygget beholder sin opprinnelige funksjon og størrelse, men at den kan vedlikeholdes / erstattes med nye bygg da de opprinnelige var i svært dårlig forfatning.

NML § 48 dispensasjon fra vernevedtak

En tillatelse for å erstatte dagens bygninger med nye vurderes *ikke å stride mot vernevedtakets formål, eller isolert sett påvirke verneverdiene nevneverdig.*

Ser en til føringene i forvaltningsplan og verneforskrift derimot, vurderes det ikke riktig å nytte § 48 til å utvide dagens hytte og uthus som omsøkt. Dette vil være mer enn en mindre utvidelse, og slik sett et press på rammen satt i vernevedtaket. Om mange av bygningene i nasjonalparken i tillegg endrer status fra hytte, fjøs, gjeterbu eller skogskoie til utleiehytter, vil dette samlet gi en økt belastning på verneverdiene over tid.

Vurdering

Ved førstegangs behandling av søknaden fra Verdalsbruket var det av forvalter lagt vekt på at søker hadde et behov for å erstatte eksisterende bygninger med nye på grunn av råteskade og fyringsforbud. De ønsket å føre opp ei ny hytte med uthus i samme stil som de øvrige hyttene Verdalsbruket har satt opp de senere år. Begrunnelsen for størrelse var for at

hytta skulle være egnet en passende gruppe ved utleie, samt at det var ønskelig å oppføre den minste av hyttene levråndøren de tidligere har nyttet leverer.

Det går fram av saksframlegg i NP sak 2023/23 som positivt, at endringen til utleiehytte ville kunne gi allmennheten tilgang til å leie og bruke et område som tidligere kun hadde vært tilgjengelig for Verdalsbruket eller den som hadde åremålsleie. Videre at antall bygninger i nasjonalparken ikke vil øke. Det er også et delmål i formålet for nasjonalparken at allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Dette delformålet må derimot sees sammen med de andre formålene med vernet, og tillatelsen opp mot virkningen denne vil gi verneverdiene samlet i denne og andre deler av verneområdet.

Ser en til føringene i forvaltningsplanen så er det definisjon etter plan og bygningsloven på vernetidspunktet som skal legges til grunn. Bygget er registrert som en skogs- og utmarkskoie i matrikkelen. Forvaltningsplanen har ingen særskilte beskrivelser for slike bygg, men det vurderes nærliggende å se til oppsynshytter eller geterbuer for sammenligning. Dette er normalt små og enkle bygninger. Videre grå det fram av dialog med miljødirektoratet og føringer i forvaltningsplanen, at tiltak som innebærer bruksendring må avklares med annet lovverk.

Ulike bygningers formål og definisjon i matrikkelen vil medføre ulik rettighet og påfølgende bruk. Når bruksendring ikke skal behandles av nasjonalparkstyret er det likevel viktig å ha med i vurderingene at ei eventuell utleiehytte vil medføre et større transportbehov enn ei hytte som nyttes av en aktør / leietaker eller eier. En snakker normalt om en boenhet per hytte, mens en gjeterbu eller oppsynshytte ofte nyttes mindre en en fritidshytte. Når disse endres til utleiehytter medfører det flere brukere og med det også økt motorferdsel. Størrelsen på hytter / utleiehytter vil også påvirke framtidig bruk og behov for motorferdsel.

Ser en på føringer for byggesaker og dispensasjonsbehandlinger i ulike soner innen nasjonalparken, går det fram at denne delen, som er i Vernesone 1, skal ha en strengere dispensasjonspraksis enn i de ulike bruksonene.

Besøkstrategien, som er av styrets nyere plandokument, sier at en skal legge til rette for bærekraftig sambruk - der forvaltningens oppgave er å bidra til en god balanse med plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften, og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene. Klagen fra reindriften peker på at en tillatelse i denne saken vil være belastende for deres drift. Hjelde påstår at det oppleves en endring i dyrelivet og det jaktbare viltet i andre områder med tilsvarende endret bruk / bruksendring på bygninger i områder for jakt. Selv om det er vanskelig å fastslå framtidig endring i ferdsel og motorferdsel og hvorvidt dette vil forringe verneverdier som (et dyreliv og områdene som naturgrunlaget for reindriften), vil endret bruk kunne forstyrre reinens bruk av arealene og viltet i området.

Når en legger føringer i forvaltningsplan og besøkstrategi til grunn, samt innsigelser fra Geir Håvard Hjelde om hvorvidt NML § 48 kan nyttes som hjemmelsgrunnlag i denne saken, er det forvalters vurdering at Nasjonalparkstyret bør imøtekomme en riving / gjenoppføring, men ikke gi dispensasjon for å bygge en hytte av omsøkt størrelse. En eventuell utvidelse bør ikke være på mer enn inntil 30 % av eksisterende bygningsmasse, eller inntil 10 m² økning i

samlet areal. Opprinnelige hytte var på 23 m² BYA og uthus på 6 m² BYA – samlet 29 m² BYA. Av forvaltningsplanens føringer vil det si at det ikke bør imøtekommes en økning på mer enn 10 m² BYA. Forvalter foreslår at det gis en ramme på 38 m² BYA for ny hytte og uthus.

Selv om nasjonalparkstyret ikke kan påvirke om bygningene godkjennes til utleieformål, er det viktig å peke på føringene i besøkstrategiarbeidet, som også kommuner og lokale aktører knyttet til parken har tatt del i å utforme. Om naturgrunnet ikke forringes direkte vil økt bruk, både motorisert og ikke motorisert, påvirke dyreliv inkludert reindrifta. Det vurderes derfor riktig å beholde bygningens opprinnelige størrelse i størst mulig grad, og om mulig også status i matrikkelen.

Oppsummert

Belastningen på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Nasjonalparkstyret imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å begrense utvidelsen av bygningene, og oppmode Verdal kommune om å ikke imøtekomme søknad om bruksendring fra skogskoie til utleiehytte.

Fra: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Sendt: 14.09.2023 14:42:05
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Kopi: Verdal Kommune[postmottak@verdal.kommune.no];
Tittel: Klage på endringsvedtak i sak 2023-23

Hei,
Se vedlegg

Vennlig hilsen

Anders Børstad +47 911 69 228

Smålandsvegen 25, 7660 Vuku
Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Vuku, 14. september 2023

Klage på endringsvedtak i sak 2023/23

Viser til endringsvedtak datert 24. august 2023. Dette endringsvedtaket påklages herved.

Værdalsbruket er av den oppfatning at Nasjonalparkstyret fattet et korrekt vedtak i sin første behandling av saken. Vedtaket var i tråd med tidligere avgjørelser. Vi viser til vedtak i sak ST 15/2014 NP-2014-15 (Lakevassbu) og AU-2019-04 (Storbekkdalen). I begge disse byggesakene er det gitt tillatelse til en større utvidelse av arealet enn det forvaltningsplanen åpner for, og det er snakk om betydelig større hytter enn i denne saken. Førstnevnte sak ble påklaget av Naturvernforbundet og behandlet av Miljødirektoratet i sak 2014/1019. I opprinnelig vedtak i sak 2023/23 er vedtaket i de to nevnte sakene hensyntatt. Det gjøres følgende vurdering i saksfremlegget:

Vurdering

Tiltaket vil kunne medføre en viss økning i ferdselen i området, men ikke i et slikt omfang at det vil kunne forringe artsmangfoldet eller naturgrunnet for uttøvelsen av reindrift. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene eller verneformålet i mer negativ retning enn nåværende hytte. Tiltaket vil heller fremme verneformålet og være i tråd med besøksstrategien for nasjonalparken. Hytta ligger langs stien fra Vera til Skjækerdalshytta, ca 8 km fra hovedinnfallsporten på Vera. Hytta ligger dessuten like innenfor nasjonalparkgrensen, og vil sånn sett være et enklere turmål for folk som vil oppsøke nasjonalparken. Nasjonalparkforvalter vurderer derfor at tiltaket vil bidra til utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv, uten at det stimulerer til ferdsel i avsidesliggende eller sårbare områder av nasjonalparken. Dessuten vil ikke tiltaket bidra til flere bygg eller at nasjonalparkens grad av urørthet trues. Altså vil tiltaket være i tråd med verneformålet og gjeldende besøksstrategi, og vilkårene i nml § 48 er oppfylt. Ettersom det er lagt til grunn for innstillingen at hytta skal være allmenn tilgjengelig, settes det vilkår om at hytta ikke kan leies ut i lengre perioder f.eks. åremål.

Dette er en utleiehytte som er åpen for allmenheten, og bruk og behov for lagring er større sammenliknet med f.eks. private hytter. Det er vektlagt at hytta vil være tilgjengelig for allmenheten og ikke en begrenset gruppe. I klagesak fra 04.02.2015 om riving og nybygging av en annen hytte i regi av Værdalsbruket stadfester Miljødirektoratet at det er *lagt særlig vekt på at tillatelsen ikke fører til et økt antall bygninger i verneområdet, og at det er en utleiehytte som er åpen for allmenheten.* Det er få utleiehytter, grunneiere og næringsaktører innenfor nasjonalparken. Tillatelsen vil derfor etter nasjonalparkforvalters syn ikke skape presedens som truer nasjonalparkens formål.

Værdalsbruket sin klare oppfatning er at påvirkningen på artsmangfold og naturgrunnlag for reindrift ikke er vesentlig forskjellig om hytta er 32 eller 45,5 m². Antallet sengeplasser og faktisk bruk er den samme som for den gamle hytta. Det er ikke slik det står i endringsvedtaket at en utvidelse av hytte og uthus vil skje på bekostning av reindriften. Bruken av hytta og omkringliggende område endres ikke

som følge av arealutvidelsen, men vil være den samme som før. Vi vil påpeke at selv med den omsøkte utvidelsen er dette et beskjedent bygg med begrenset plass, og vesentlig mindre enn andre utleiehytter i nasjonalparken. Det er imidlertid viktig at hytte og uthus har en størrelse som sikrer at de er funksjonelle.

Som tidligere opplyst har dette hele tiden vært en utleiehytte. Det vises til vedlagte brev fra Verdal kommune av 25. august 2023 om forholdet mellom faktisk bruk av bygningen og bygningstypekode i matrikkelen. Vi vurderer at spørsmålet om behov for bruksendring besvares godt i dette brevet. Som det fremgår av brevet, er det ikke aktuelt med bruksendring i denne konkrete saken. Fremtidig bruk av hytta er ikke annerledes enn på vernetidspunktet med unntak av at den åpnes for alle som ønsker å benytte den, ikke bare et fåtall omfattet av en åremålskontrakt. Det er imidlertid ikke gitt at antall besøksdøgn øker vesentlig som følge av dette. De siste leietakerne var en stor og svært aktiv familie, og hytta ble mye brukt. Vi mener at tiltaket er i tråd med besøksstrategien ved at det tilrettelegges for allmennheten slik Miljødirektoratet har vektlagt i tidligere saker.

Som nevnt i det første saksfremlegget ligger hytta i utkanten av nasjonalparken. Det er tidligere gitt signaler om at næringsmessig aktivitet med fordel kan legges i utkanten av verneområdet, og dette konkrete byggeprosjektet tilfredsstiller dette. Som tidligere nevnt øker ikke antall bygninger i nasjonalparken, noe Miljødirektoratet også har påpekt i saken vedr. Lakevassbu i 2015.

Vi ber om at vilkåret om at det skal benyttes lokal torv sløyfes. I alle tidligere byggeprosjekt (Lakevassbu, Bjarnetjern, Storbekkdalen og Ørtugtjern) i nasjonalparken er det brukt ferdig torv. Det er heller ikke i tidligere byggesaker stilt krav om bruk av lokal torv. Innflyging av ferdig torv genererer betydelig mindre motorferdsel samtidig som man unngår stygge sår i terrenget som følge av torvstikking og transport. Arbeidsmengden er også betydelig mindre ved at paller med torv settes ned direkte på taket slik at torva lett kan fordeles utover taket uten unødvendig mye håndtering. Det er 20 år siden det ble stukket torv til det første taket på Bjarnetjernhytta, og dette såret er fortsatt et svart hull i myra. Vi kan ikke forstå at stikking av torv i en nasjonalpark vurderes som en god løsning. Vi ser ingen fare for spredning av fremmede arter. Det er heller slik at lokale planter etter hvert etablerer seg på de ferdige torvtakene.

Når det gjelder evt. overtredelsesgebyr, ber vi om at Miljødirektoratet avstår fra dette. Vi mener å ha handlet i god tro ved å innhente tillatelse fra Verdal kommune hjemlet i PBL. Slik vi ser det, fremkommer det ikke tydelig av verneforskriften at det må innhentes tillatelse til riving. Det er heller ikke opplyst om dette i møter med nasjonalparkforvaltningen hvor vi har skissert våre planer.

Vi ber om at vår klage tas til følge på grunnlag av de fremlagte opplysninger og vedlagte brev fra Verdal kommune. Vedlegger også ved et bilde av den gamle hytta, samt Miljødirektoratets vedtak fra 2015.

Vennlig hilsen

Anders Børstad

Kopi: postmottak@verdal.kommune.no

SKJÆKERFJELL REINBEITEDISTRIKT

c/o Hanne Lena Wilks Berget 46
7760 SNÅSA

Deres ref

Vår ref

2023/2175-16

Saksbehandler

Hanne Sende
Mob:47693002

Dato

25.08.2023

Avklaring rundt videre saksgang - oppføring av ny hytte ved Tverråkroken 1

Det ble reist spørsmål fra reinbeitedistriktet på konsultasjonsmøte med Verdal kommune den 18.08.2023, om det var nødvendig med en bruksendring ved behandling om hytte ved Tverråkroken, samt hva slags betydning bygningstypekoden for hytten i matrikkelen hadde for hva som er tillatt bruk. Dette besvares i dette brevet.

Det vil ikke være aktuelt å behandle en bruksendring, da det ikke er noen bygning eller areal som skal brukes. Den eksisterende hytten er revet og borte. Den nye hytten som søkes oppført regnes som et nytt tiltak etter plan- og bygningsloven (pbl.), og behandles deretter. En ny hytte er avhengig av en dispensasjon fra LNFR- formålet, og dette ble behandlet, og innvilget, samtidig med rivingen. Dispensasjon fra pbl. ble gitt med bakgrunn i at det allerede har vært en hytte der, og at denne rives, og at det oppføres en ny hytte på samme sted.

Når det gjelder oppføringen av hytten i matrikkelen, og hva slags bygningskodetype den er oppført med der, så er dette en kode ut fra en beskrivelse av hytten (utseende, standard m.m.), og den er derfor registrert som en skogskoie. Det legger ikke noen begrensninger på hvem som kan bruke den eller hvor ofte den kan brukes.

Viser til brev fra Miljøverndepartementet av 22.09.2010 (200703588- 160/DH) hvor det oppgis at;

For en del bygninger er opplysningene om bygningstype i matrikkelen kodet ut ifra utseende og lignende, og ikke etter undersøkelser om hva som følger av tillatelse eller lovlig etablert bruk. Dette gjelder i hovedsak eldre bygninger. Det foreligger ikke noe krav til kommunen om aktivt å rette slike opplysninger. Feil opplysninger om bygning kan ikke påberopes som rettsgyldig grunnlag for hva kommunen har «godkjent» eller for hvordan bygningen faktisk «er»

Kommunen mottok den 24.08.23 vedtaket i nasjonalparkstyret og, når dette nå er avgjort vil kommunen ferdigstille saken. Kommunen vil med bakgrunn i søknad og vedtak i nasjonalparkstyret gi tillatelse til en hytte med de arealbegrensninger som nasjonalparkstyret satte i sitt vedtak av 15.08.23.

I konsultasjonsmøtet ble det uttalt en bekymring fra reinbeitedistriktet for at en ny hytte som skal leies ut på døgnbasis vil gi økt ferdsel i området, både motorferdsel og ferdsel til fots, og

at dette vil påføre reinen stress, og at den i perioden vår- sommer/høst er mer sårbar for ferdsl i området. Dette er registrert sammen med reinbeitedistriktets høringssvar til saken.

Det er ingen begrensninger på tillatt ferdsl til fots i nasjonalparken, og området er åpent og tilgjengelig for allmennheten hele året. Det har heller ikke vært noen begrensninger på hyppighet av bruk for den hytten som har vært der, og som nå er revet. Motorferdsl vil måtte omsøkes etter gjeldende lovverk, dette er utenfor bygningsmyndighetens ansvar.

Bygningsmyndigheten kan ikke sette en begrensning på hvor ofte tiltakshaver kan benytte hytta ved behandling av søknaden om oppføring av ny hytte.

Med hilsen

Hanne Sende

Dette dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke signatur

Kopi til:

AS VÆRDALSBRUKET

KOPI

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag
Postboks 132
7702 STEINKJER

Trondheim, 04.02.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/1019

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Avgjørelse i klagesak - Klage på dispensasjon for renovering/nybygg av Lakavassbu innenfor Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Værdalsbruket AS gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 tillatelse til renovering/nybygg av Lakevassbu innenfor Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. I vurderingen er det lagt særlig vekt på at tillatelsen ikke fører til et økt antall bygninger i verneområdet, og at det er en utleiehytte som er åpen for allmenheten. Klagen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag tas ikke til følge.

Det vises til Deres klage av 16. september 2014 på vedtak truffet av Blåfjella/Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre 27. august 2014, samt øvrig korrespondanse i saken.

Bakgrunn for saken

Værdalsbruket AS fikk 18. juni 2014 tillatelse til renovering /nybygg av Lakavassbu/Erbestu. Nasjonalparkstyrets begrunnelse for tillatelsen var at Lakavassbu/Erbestu er i så dårlig forfatning at det er nødvendig for å kunne opprettholde utleievirksomheten på stedet at det foretas en renovering/nybygg. Antall bygninger innenfor nasjonalparken forblir uendret, og arealet på hytten er i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen. Siden dette er en utleiehytte som er med på å sikre allmennhetens tilgang til området, tillates det oppføring av et nytt uthus med toalettløsning etter dagens standard. I tillegg tillates det å flytte den nye hytten ca. 20 meter for å få en bedre plassering i terrenget.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag påklaget vedtaket 7. juli 2014. Klagen gjelder arealutvidelsen nybygget medfører både for hytta og uthuset. Det klages også på mangelfull dokumentasjon, manglende drøftinger i saksutredningene og begrunnelsen i vedtaket. Det pekes i klagen på at dagens hytte med utedo har en grunnflate på $58+1 = 59 \text{ m}^2$. Den nye hytta med uthus vil få en grunnflate på $68+14=82 \text{ m}^2$ som medfører en samlet utvidelse på til sammen 39 % noe som er utover de retningslinjene som er oppstilt i forvaltningsplanen. Naturvernforbundet ber i klagen om at nasjonalparkstyret behandler saken på nytt og fatter et vedtak som er i tråd med forvaltningsplanen for nasjonalparken.

Værdalsbruket AS kommenterte Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag sin klage i brev av 14. august 2014, og uttalte at de for å imøtekomme ønsket om redusert arealutvidelse vil redusere uthuset til 10 m², samt redusere takutstikk på hytta slik at samlet bebyggd areal blir totalt 77 m². Det pekes på at de med denne tilpasningen vil tilfredsstillende kravet om maksimalt 30% økning i arealet slik forvaltningsplanen krever.

Nasjonalparkstyret behandlet klagen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag 27. august 2014, og tok klagen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag delvis til følge. Nytt vedtak i saken lød som følger: «Nasjonalparkstyret gjør om vedtak i sak NP-2014/15 til følgende: Værdalsbruket AS gis dispensasjon til renovering/nybygg av Lakavassbu med uthus innenfor et areal på hytta til 67 kvm og uthuset til 10 kvm.»

I begrunnelsen for vedtaket viste styret til forvaltningsplanen s. 60 hvor det er angitt følgende: «Eksisterende bygningsmasse innenfor nasjonalparken antas å dekke de grunnleggende behovene for landbruk, reindrift og friluftsliv. Man må likevel regne med at behov for justeringer og tilpasninger i bygningsmassen over tid. Bruken endrer seg med tida og samfunnsutviklingen for øvrig, bygninger må tilpasses nye bruksformål eller behov for nye bygninger oppstår. Utfordringen blir å holde omfanget av byggevirksomheten på et minimum samtidig som nødvendig behov blir tilfredsstillende dekket.

Styret bemerker videre at det mener det foreligger spesielle forhold i denne saken som gir grunnlag for å avvike fra de generelle retningslinjene i Forvaltningsplanen, men også vurderer det som turisthytte, som skal vurderes særskilt i retningslinjene. Dette er ei utleiehytte som sikrer allmenheten fortsatt tilgang til et område hvor det ikke er andre utleiemuligheter.

Styret mener at det på grunn av det begrensede antall utleiehytter og næringsaktører i nasjonalparken medfører at det ikke foreligger noen stor fare for presedens.

Styret er opptatt av at antall bygg ikke øker og at utleie kapasitet opprettholdes for allmenheten. Utvidelsen av selve hytta er innenfor retningslinjene i Forvaltningsplanen, mens den ekstra arealutvidelsen kommer ved at en fjerner en gammel utedo og setter opp et uthus som tilfredsstiller dagens krav til do-løsning, lagring av ved og gass. I tillegg skal uthuset fungere som nødløsning i tilfelle brann i hytta.

Styret har ikke lagt vesentlig vekt på punktet om lokal byggeskikk, da man ikke har greidå ha noen felles oppfatning av hva som er lokal byggeskikk innenfor nasjonalparken fra Verdal til Lierne. En har registrert at det skal bygges ei lafta hytte med torvtak, noe som må regnes som tradisjonell byggeskikk, selv om det er riktig som Naturvernforbundet selv påpeker, at de fleste gamle tømmerhyttene etter hvert er blitt bordkledd for å få bort vannet fra tømmeret. Når det gjelder mønehøyden så vil den bli høyere enn dagens hytte, men vil ikke avvike noe vesentlig fra andre utleiebygg som finnes i nasjonalparken.

I dialog med utbygger har nasjonalparkforvaltningen tatt opp innspillene til endringer fra Naturvernforbundet og kommet Naturvernforbundet noe i møte på arealutnyttelsen slik at det totale arealet blir noe redusert ut fra omsøkt tiltak.

På lik linje med Naturvernforbundet kan heller ikke styret vise til noen vesentlige, varige negative påvirkninger av naturgrunnlaget og verneverdiene i området på grunn av at den gamle hytte og utedoen rives og at det settes opp ei ny hytte og et nytt uthus.»

Nasjonalparkstyrets vedtak av 27. august ble på ny påklaget av Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag i brev av 16. september 2014. Denne klagen ble behandlet i møte i nasjonalparkstyret 5.

november 2015. Klagen ble ikke tatt til følge, og er derfor oversendt til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling.

Klagen

I klagen bemerkes det innledningsvis at anførselene i Naturvernforbundet i Nord-Trøndelags klage av 7. juli 2014 fortsatt opprettholdes. Videre anføres det at det savnes en prinsipiell drøfting av om det er ferdighytte- tilbudet i varekatalogen til et tilfeldig ferdighusfirma som skal gjelde for hyttebyggingen i nasjonalparken, eller om det er de vedtatte verneforskriftene og forvaltningsplanen som skal være styringsprinsippene i slike saker. Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag er videre overrasket over at presedensfaren ved å tillate tiltaket ikke er drøftet nærmere. Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag mener videre at grunnflaten i nybygget kan utnyttes mye bedre, og påpeker at det viktige er at arealbruken effektiviseres slik at hytta blir best mulig inn i landskapet. Det hevdes at den overbygde terrassen og takhøyden medfører at bygningsvolumet blir alt for stort. Klagen opprettholdes derfor til tross for at nasjonalparkstyret har vedtatt å redusere størrelsen på uthuset til 10 m².

Forberedende klagebehandling

Nasjonalparkstyret behandlet klagen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag i møte 5. november 2014. I saksfremstillingen vises det her til brev fra Værdalsbruket AS av 9. oktober 2014 med kommentarer til Naturvernforbundet i Nord-Trøndelags klage, samt Værdalsbruket AS sine kommentarer i brev av 14. august 2014 hvor Naturvernforbundet i Nord-Trøndelags første klage (7. juli 2014) ble kommentert.

Nasjonalparkstyret viser innledningsvis til sin behandlingen av Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag sin forrige klage. Det bemerkes videre at utvidelsen av selve hytten er innenfor retningslinjene i forvaltningsplanen, mens den ekstra arealutvidelsen kommer ved at en fjerner en gammel utedo og setter opp et uthus som tilfredsstiller dagens krav til toalettløsning, lagring av ved og gass. I tillegg skal uthuset fungere som en nødbu i tilfelle brann i hytten.

Nasjonalparkstyret påpeker videre at det er opptatt av at antall bygg ikke øker og at utleiekapasiteten opprettholdes for allmenheten. Styret viser til at det ikke har lagt vekt på punktet om lokal byggeskikk, da man ikke har greid å ha noen felles oppfatning av hva som er lokal byggeskikk innenfor nasjonalparken fra Verdal til Lierne. Det er blitt vist til at Bjarnetjern som er en tilsvarende hytte som ble bygd i 2003, altså før vernetidspunktet. Naturvernforbundet mener dette ikke er noe argument for denne byggesaken, men styret mener at det nettopp dette viser at dette er en del av den lokale byggeskikken som rådet på vernetidspunktet. Styret bemerker videre at det på grunn av det begrensede antallet utleiehytter og næringsaktører i nasjonalparken ikke foreligger noen stor fare for presedens.

Styret bemerker videre at det ikke ser det som sin oppgave og myndighet til å gå inn i detaljer på hvordan hytteeier utnytter grunnflaten og bygningsvolumet så lenge styret vurderer at det kan gi tillatelse innenfor verneforskriften og de retningslinjer som gjelder. Styret ser det derimot som positivt at hytteeierne benytter profesjonelle arkitekter når de skal fornye bygningsmassen. At fagfolk kan fornye hyttene med utgangspunkt i tradisjonen fra de gamle fjellhyttene, men samtidig

ha bedre forutsetninger til å vurdere plassering i terreng, silhuettvirkning og dempe inntrykk ved bruk av forlengelse av taket ser styret på som et kvalitetsstempel på bygningene i verneområdet.

Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt tidligere vurdering, og klagen ble derfor oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Rettslig grunnlag

Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark ble vernet ved kgl.res. av 17. desember 2004. Formålet med vernet er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene i Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Av verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 følger det at området skal vernes mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varig eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift [.....] og lignende. Kulturminner skal beskyttes mot skade eller ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav d) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelser av bygninger.

Forvaltningsplanen har retningslinjer som omtaler byggevirksomhet generelt i pkt. 6.2.

Naturmangfoldloven § 7 angir at miljøprinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Miljødirektoratets vurdering

Klagen gjelder både størrelsen, utformingen og utnyttelsen av grunnflaten av bygningene. Det pekes på at utformingen ikke er i samsvar med retningslinjene som er oppstilt i forvaltningsplanen, og det er videre stilt spørsmål ved styrets vurdering knyttet til presedensvirkningen av vedtaket.

Klageinstansen kan etter forvaltningsloven § 34 prøve alle sider av saken ved klagebehandlingen, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansen kan videre selv treffe vedtak i saken, eller oppheve vedtak og sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Tillatelsen er hjemlet i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav d) som åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelse av bygninger. I forvaltningsplanen er det laget retningslinjer for byggevirksomhet. Her er det (på S.62) i pkt. 6.2 bokstav b) angitt følgende: «For all byggevirksomhet i verneområdet skal det tas hensyn til utforming og plassering slik at man oppnår best mulig løsning i forhold til landskap og lokal byggeskikk. Utforming og plassering av bygninger bør skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet.» Videre heter det i bokstav d): «For alle byggetiltak som innebærer nybygg (jfr. spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 3 pkt. 1.3) vil det bli stilt særskilte krav til søker om dokumentasjon av behovet for tiltaket. Alle søknader om nybygg skal opp til behandling i nasjonalparkrådet for uttalelse. Tiltaket kan bli avventet vurdert til neste rullering av forvaltningsplanen.» I bokstav f) er det angitt at: «Mindre

utvidelse regnes som inntil 30 % av eksisterende grunnflate, dog ikke større enn 10 m². Dersom det er mest formålstjenlig, kan det gis tillatelse til frittstående uthus istedenfor tilbygg.»

Av saksfremstillingen går det frem at det er søkt om riving av eksisterende hytte og uthus, samt oppføring av ny og større hytte og uthus. Det går frem av saken at tilstanden til eksisterende hytte er svært dårlig, og det er ikke omtvistet at det er behov for en ny hytte og et uthus som dekker lagringsbehov og toalettløsning.

Direktoratet vil innledningsvis peke på at § 3 pkt. 1.3 bokstav d) i verneforskriften etter vårt syn ikke åpner for å gi tillatelse til omsøkte tiltak idet det omsøkte tiltaket verken er ombygging eller mindre utvidelse av bygninger. Tiltaket omfatter slik direktoratet ser det nybygg, både når det gjelder hytta og uthuset idet eksisterende bygninger skal rives og føres opp på nytt.

Verneforskriften har ingen hjemmel som åpner for nybygg av hytter og uthus, og tiltaket må derfor vurderes etter verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse i naturmangfoldloven § 48 første alternativ.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven følger det at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I behandlingen av søknader om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 skal også de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 vurderes.

Bestemmelsen har to vilkår, som begge må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon. Det kan gis dispensasjon dersom tiltaket «ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.» Dersom begge vilkår er oppfylt kan det vurderes om det skal gis dispensasjon.

I vurderingen av om et tiltak eller en aktivitet er i strid med verneformålet må det gjøres en konkret vurdering av det omsøkte tiltakets eller aktivitetens art, plassering, varighet og omfang. I denne vurderingen står kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 sentralt.

Av saksfremstillingen går det frem at det ikke foreligger opplysninger i register (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, verken direkte eller i umiddelbar nærhet. På bakgrunn av tilgjengelig vitenskapelig - og erfaringsbasert informasjon er det konkludert med at det finnes tilstrekkelig kunnskap for å si at omsøkte tiltak ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller være en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem. Oppføring av de nye bygningene skal skje på tilnærmet samme sted som tidligere, og det legges til grunn at tiltaket ikke vil stride mot formålet med vernet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det legges dermed til grunn at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Føre-var prinsippet tillegges derfor mindre vekt.

Omsøkte tiltak vil ikke føre til en økning i antall bygninger i verneområdet, og det er dokumentert at hytten er i så dårlig forfatning at det for å opprettholde utleievirksomheten er nødvendig med

total renovering/nybygg. Størrelsen på den nye hytten er 68 m², noe som utgjøre en utvidelse på 10m² i forhold til opprinnelig hytte. Dette er innenfor retningslinjene i forvaltningsplanen som omhandler mindre utvidelser av eksisterende hytter. Det er videre i klagen anført at utnyttelsen av grunnflaten er for dårlig, og at overbygget over terrassen er altfor stort. Tiltakshaver har imidlertid opplyst om at det ikke er ønskelig at boarealet økes blant annet på grunn av at det blir en utfordring knyttet til oppvarming. Det er også pekt på at omsøkte størrelse på hytten er ideell i forhold til den kundemassen som ønsker å benytte utleiehyttene. Direktoratet vil på samme måte som styret ikke blande seg inn i hvordan tiltakshaver utnytter grunnflaten, så lenge utvidelsen av hytten er innenfor de rammer som verneforskriften og forvaltningsplanen har oppstilt.

Når det gjelder retningslinjene om lokal byggeskikk er det pekt på fra styrets sin side at en ikke har greid å ha noen felles oppfatning av hva som er lokal byggeskikk innenfor nasjonalparken fra Verdal til Lierne. Av saksfremstillingen går det frem at aktuelle hyttemodell er en tradisjonell hytte og bygningskropp med røtter tilbake til de gamle fjellhyttene. Det er videre søkt å tilpasse hytten slik at den glir godt inn i terrenget uten å gi stor silhuettvirkning. Direktoratet vil bemerke at lokal byggeskikk i mange tilfeller kan være vanskelig å dokumentere. I dette tilfelle har en brukt profesjonelle aktører for å tilpasse den til terrenget og den bruken tiltakshaver har behov for. Direktoratet ser på samme måte som styret positivt på dette.

Det er tillegg gitt tillatelse til oppføring av et uthus på 10m² for å dekke behov for toalettløsning og lagring av ved, gass m.m. Uthuset skal ikke isoleres, og det er pekt på at det er et reelt behov for et uthus av en slik størrelse for å dekke lagringsbehovet. Direktoratet er på samme måte som klager enig i at uthuset er stort. På den annen side er dette en utleiehytte som er åpen for allmenheten, og det er derfor sannsynlig at både bruk og behov for lagring er større sammenliknet med private hytter.

Etter en helhetsvurdering av omsøkte tiltak og effektene tiltaket vil kunne ha for verneverdiene har direktoratet kommet til at det kan gis tillatelse til tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er i vurderingen lagt særlig vekt på at tiltaket ikke fører til en økning i antall bygninger i verneområdet, og at dette er en utleiehytte som er åpen for allmenheten. Det er videre lagt vekt på at det er få utleiehytter og næringsaktører innenfor nasjonalparken. Direktoratet vil understreke at det er foretatt en konkret helhetsvurdering, og at det er lagt avgjørende vekt på de særlige forholdene knyttet til denne hyttens behov for renovering i vurderingen av om det skal gis tillatelse. Tillatelsen vil derfor etter direktoratets syn ikke skape press for flere liknende tillatelser.

Vedtak:

Miljødirektoratet gir i medhold av naturmangfoldloven § 48 Værdalsbruket AS tillatelse til renovering/nybygg av Lakevassbu innenfor et areal på 67 m², samt oppføring av uthus på 10m². Tillatelsen gis med de vilkår som følger av Nasjonalparkstyrets vedtak av 18. juni 2014, foruten pkt.1.

Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages videre etter forvaltningslovens bestemmelser.

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Kopi til:

Blåfjella/Skjækerfjella Lierne nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte- Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Nord-Tröndelag fylkeskommune	Fylkets hus	7735	Steinkjer
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Värdalsbruket AS	Smålandsveien 25 Holmen gård	7660	VUKU
Verdal kommune	Johannes Bruns gate 2	7650	Verdal
Skæhkere Sitje	v/Hanne -Lena Wilks, Berget	7760	SNÅSA
Sametinget/Såmediggi	Ávjovårgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO

207

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/blafjella>

AS VÆRDALSBRUKET
Smålandsvegen 25
7660 VUKU

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769-0 432.3

Deres ref.

Dato 08.12.2023

Vedtak - Klage på vedtak i sak 2023/ 32 og 33 - Blåfjella-Skjækerfjella Nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Det vises til klage av 14.09.2023 fra Værdalsbruket på vedtak i sak 32 / 2023 (Skæhkere Sijte) og 33 / 2023 (Geir Håvard Hjelde). Begge var klager på styrets vedtak i sak 23/2023, søknad om riving og oppføring av ny hytte i Tverråkroken, behandlet i møte den 05.06.2023.

Klagen fra Værdalsbruket ble behandlet i møte den 29.11.2023 som sak 40/2023 i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre, og styret fattet med 6 mot 2 stemmer følgende nytt vedtak:

Vedtak

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Værdalsbruket og endrer vedtak i sak 2023/32 og 2023/33 slik at Værdalsbruket får dispensasjon til:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller

Nasjonalparker

Blåfjella-Skjækerfjella, Lierne

Naturreservat

Arvasslia, Berglimyra og Klumplifjellet, Guslia, Holden, Merkesfloen, Storfloa

Landskapsvernområde

Skjækra

andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.

- Av hensyn til reindriftsnæringa settes det som vilkår at hytta ikke skal leies ut/brukes i perioden medio april til medio juni.

Begrunnelse:

- Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden utfordrer verneformålene.
- Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.
- Nasjonalparkstyret viser til behandling av tidligere saker knyttet til utleiehytter, jf. også dokumentasjon framlagt av Værdalsbruket, og anser ikke dette vedtaket til å medføre ny praksis.
- Hytta har tidligere vært utleid på åremål, framover vil hytta være ei utleiehytte tilgjengelig for allmennheten

Hjemmel:

Naturmangfoldloven § 48. Styret mener at tiltaket ikke vil påvirke verneformålet negativt eller verneverdiene nevneverdig.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Geir Håvard Hjelde	Engstrømbakken 15	7055	RANHEIM
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Skæhkere sijte	v/ Mathis Ivan Hætta, Heiavegen 55	7760	SNÅSA

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 20.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	40/2023	29.11.2023

Klage på vedtak i sak 2023/ 32 og 33 - Blåfjella-Skjækerfjella Nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Saksprotokoll fra møte 29.11.2023 i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Behandling

Nytt forslag til vedtak fremmet av Anne Berit Lein, Pål Sverre Fikse og Bjørn Iversen i møtet:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Værdalsbruket og endrer vedtak i sak 2023/32 og 2023/22 til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.
- Av hensyn til reindriftsnæringa settes det som vilkår at hytta ikke skal leies ut/brukes i perioden medio april til medio juni.

Begrunnelse:

- Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden utfordrer verneformålene.
- Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.
- Nasjonalparkstyret viser til behandling av tidligere saker knyttet til utleiehytter, jf. også dokumentasjon framlagt av Værdalsbruket, og anser ikke dette vedtaket til å medføre ny praksis.

- Hytta har tidligere vært utleid på åremål, framover vil hytta være ei utleiehytte tilgjengelig for allmennheten.

Votering:

Forvalters innstilling: 2 stemmer

Ny innstilling: 6 stemmer

Hjemmel:

Naturmangfoldloven § 48. Styret mener at tiltaket ikke vil påvirke verneformålet negativt eller verneverdiene nevneverdig.

Vedtak

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Værdalsbruket og endrer vedtak i sak 2023/32 og 2023/33. Styret vedtok mot 2 stemmer følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.
- Av hensyn til reindriftsnæringa settes det som vilkår at hytta ikke skal leies ut/brukes i perioden medio april til medio juni.

Begrunnelse:

- Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden utfordrer verneformålene.
- Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.
- Nasjonalparkstyret viser til behandling av tidligere saker knyttet til utleiehytter, jf. også dokumentasjon framlagt av Værdalsbruket, og anser ikke dette vedtaket til å medføre ny praksis.
- Hytta har tidligere vært utleid på åremål, framover vil hytta være ei utleiehytte tilgjengelig for allmennheten

Hjemmel:

Naturmangfoldloven § 48. Styret mener at tiltaket ikke vil påvirke verneformålet negativt eller verneverdiene nevneverdig.

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer ikke klagen fra Værdalsbruket, og opprettholder sitt vedtak av 15.08.2023.

Klagen sends over til Miljødirektoratet for endelig klageavgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Klage på endringsvedtak - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 2 Klage på endringsvedtak i sak 2023-23.pdf
- 3 Avklaring rundt videre saksgang - oppføring av ny hytte ved Tverråkroken 1.pdf
- 4 Avgjørelse Miljødirektoratet.pdf
- 5 received 843089610599547.jpeg
- 6 Endringsvedtak - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 7 AU-2019-04 Melding om vedtak Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - gitt dispensasjon - totalreovering av hytte Storbekkdalen - Værdalsbruket
- 8 Vurdering av byggeprosjekt i nasjonalparken - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - ny hytte ved Tverråkroken Verdal - Værdalsbruket

Saksopplysninger

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre behandlet søknad om riving og oppføring av ny hytte ved Tverråkroken i Verdal kommune som sak 2023/23 i møte den 05.06.2023.

Saken ble påklaget av Skæhkere Sijte og Geir Håvard Hjelde og behandlet av nasjonalparkstyret som sak 2023/ 32 og 33 og styrets endringsvedtak ble kunngjort Værdalsbruket i brev av 24.08.2023.

Værdalsbruket klager på nasjonalparkstyrets endringsvedtak etter behandling av sak 2023/ 32 og 33. Værdalsbruket er som søker part i saken og klageberettiget, og da klagen er mottatt innen klagefristen på 3 uker, legges den fram for styret til behandling.

Møtepapirer og protokoll fra sakens opprinnelige behandling, samt de to klagebehandlingene finnes på [Nasjonalparkstyre | Møtedokumenter 2023](#) , mens øvrige dokumenter omtalt i saken er vedlagt som dokumenter i saken her.

Vedtak i sak 2023/23

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne Nasjonalparkstyre behandlet i møte den 05.06.2023 som NP sak 2023 / 23, søknad fra Værdalsbruket AS om riving og oppføring av ny hytte og uthus på 200/1/205 i Verdal kommune.

Styret vedtok med 5 mot 3 stemmer forvalters innstilling i saken og besluttet følgende:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- *Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².*
- *Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).*

Vilkår

- *Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.*
- *Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.*
- *Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.*
- *Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).*
- *Uthuset skal ikke være isolert.*
- *Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.*

Endringsvedtak etter klagebehandling - sak 2023/32 og 2023/33

Vedtaket i NP sak 2023/23 ble påklaget av to parter, Skæhkere Sijte og Geir Håvard Hjelde. Klagen er behandlet som to separate saker (hhv 2023/32 og 2023/33) i nasjonalparkstyremøte den 15.08.2023.

Nasjonalparkstyret imøtekom delvis begge klagen da de enstemmig vedtok følgende:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe endrer sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdals kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- *Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².*
 - *Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.*
- BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).*

Vilkår:

Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.

- *Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.*
- *Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.*
- *Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.*
- *Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.*

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Værdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Klagen

Værdalsbruket mener nasjonalparkstyret fattet korrekt vedtak i sin opprinnelige behandling av saken den 05.06.2023 NP sak 2023/23. De viser til at dette vedtaket var i tråd med tidligere vedtak i sak NP sak 2014-15 (Lakavassbu) og AU sak 2019-04 (Storbekkdalen) hvor det i begge saker var gitt åpning til å utvide hyttene mer enn føringene i forvaltningsplanen åpnet for. Saken om Lakavassbu ble påklaget av Naturvernforbundet og behandlet i Miljødirektoratet. Utfall av de to nevnte sakene er ivare tatt ved vurderingene i saksframlegg til i opprinnelig styrebehandling av sak 2023/23 den 05.06.2023.

Værdalsbruket mener påvirkningen på artsmangfold og naturgrunnlag for reindrift ikke er vesentlig forskjellig om hytta er 32 m² eller 45,5 m². Antall sengeplasser og faktisk bruk er den samme som den tidligere hytta, og vil slik ikke gå på bekostning av reindriften.

Videre mener Værdalsbruket, understøttet av Verdal kommune i brev av 25.08.2023, at det ikke er en formell bruksendring på hytta, kun en funksjonell endring. Endringen vil ikke føre til økt bruk, bare at den vil kunne brukes av flere. Tidligere leietakere brukte hytta mye.

Værdalsbruket peker på at hytta ligger i utkanten av verneområdet, og at næringsaktivitet i slike områder er i tråd med føringer i besøksstrategien for området.

Værdalsbruket ber om at vilkåret om at det skal brukes stedegen torv sløyfes, da de tidligere har benyttet ferdigtorv ved flere av sine hytter. De mener dette genererer mindre motorferdsel ved at det kan flys inn, og betydelig mindre skade på terrenget. De mener lokale plantearter etablerer seg på de ferdige torvtakene over tid.

Ellers peker Værdalsbruket på at de ikke bør pålegges overtredelsesgebyr da de handlet i god tro både ved å innhente tillatelse fra Verdal kommune og ved at det ikke tydelig framgår av verneforskriften og de ikke var opplyst om at det var behov for slik tillatelse etter dialog med forvalterne tidlig i søknadsprosessen.

Vurdering av klagen

Hjemmelsgrunnlag, verneformål og vurderinger etter NML §§ 8-12 følger av NP sak 2023/ 32 og 33.

Generelle føringer som ligger til grunn ved vurderingene:

Forvaltningsmyndigheten har føringer gitt i forvaltningsplan for Blåfjella/Skjækerfjella Nasjonalpark, inkludert besøksstrategien, som skal være retningslinjer ved vurdering av nye vedtak sammen med etablert praksis gjennom tidligere vedtak i tilsvarende saker.

Viktige føringer fra forvaltningsplanen er at det kan tillates utvidelser på inntil 30 % dog ikke mer enn 10 m² ved behandling av en søknad etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. Riving og nybygg, som behandles etter NML § 48 bør ikke vurderes etter mer liberale føringer enn dispensasjoner gitt etter verneforskriftens spesifiserte bestemmelser, da det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Fra besøkstrategien er det et mål å bidra til

- Å ivareta og sikre natur- og kulturverdiene
- Lokal verdiskapning
- Gode opplevelser for de besøkende i verneområdene
- Å opprettholde grunnlaget for samisk reindrift og annen tradisjonell bruk av verneområdene.

Det framgår videre under sårbarhetsvurderinger at ferdsel og annen forstyrrelse vil påføre reindriften både driftsmessig og produksjonsmessig konsekvenser på ulike nivå. Særlig økt ferdsel i kalvingstid og brunstperiode vil være uheldig.

Det er også tydeliggjort som et strategisk mål for forvaltningen at det skal legges til rette for bærekraftig sambruk, det vil si en balanse i å legge til rette for nye besøkende / lokal verdiskapning uten at det er til hinder for den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften.

Vurderinger av klagens innhold

Det henvises i klagen til vedtak i NP sak 2014-15 (Lakavassbu), som ble endelig avgjort i Miljødirektoratet etter klage fra Naturvernforbundet. Verdalsbruket endret underveis i behandlingen størrelsen på bygningene for å tilpasses føringene i forvaltningsplanen på å ikke øke bygningenes areal på meir enn 30 %, noe som medfører at saken ble vedtatt i tråd med forvaltningsplanens føringer. Miljødirektoratet gikk derimot ut over maksimalgrensen for utvidelse som i forvaltningsplanens føringer er på 10 m². I Tverråkroken er utvidelsen som omsøkes / behandles på tilsammen 27,2 m² BYA eller 193%. Sammenligningen med Lakavassbu i forhold til areal må derfor sees i sammenheng med utgangspunktet for bygningene.

I sak AU sak 2019-04 (Storbekkdalen) ble det gitt dispensasjon for utvidelse av hytte fra 55 m² til 65 m² og uthus fra 1 m² til 10 m². Utvidelsen av hytta var slik på 30 % av opprinnelig areal, mens uthuset ble betydelig utvidet for å kunne tilpasses funksjonen på en utleiehytte etter dagens behov. Likevel er den samlede utvidelsen på bygningene kun på 34 % altså også her betydelig mindre økning enn omsøkt på Tverråkroken.

Dersom en skulle lagt presedensvirkningen av disse sakene som grunnlag for behandlingen av Tverråkroken skulle en gitt mulighet for en økning på 30 % på hytta, noe som ville gi en

utvidelse på 6,9 m² og en hytte med et maksimalt areal på 29,9 m², samt en utvidelse av uthusarealet på 4,7 m² til 10,7 m². Nasjonalparkstyret har i sitt vedtak av 15.08.2023 gitt Værdalsbruket en ramme på 38 m² som de kan disponere på bygningen slik de best vil utnytte de. Det vurderes at en ramme på 38 m² gir Værdalsbruket mulighet til å finne en meir funksjonell løsning enn en føring på 29,9 m² på hytte og 10,7 m² på uthus.

Når det gjelder endringen hytta vil ha på artsmangfold og naturgrunnlag for reindrift hevder Værdalsbruket i klagen at den ikke vil være vesentlig forskjellig om hytta er 32 m² eller 45,5 m². Antall sengeplasser og faktisk bruk er den samme som den tidligere hytta, og vil slik ikke gå på bekostning av reindriften. Likevel framgår det av deres dialog med forvalter i epost av 03.02.2023 at gamle hytter er dårlig egnet for utleie og at det er behov for en hytte på 35-40 m² for å være formålstjenelig for utleie. Slik en kan forstå dette vil ei ny og større hytte gi økt utleie og dermed økt bruk, noe som Skæhkere Sijte i sin sak peker på som urovekkende i forhold til deres bruk og behov.

Etter nasjonalparkstyrets behandling av de to klagen, NP sak 2023/32 og 33 i møte den 15.08.2023, har Verdals kommune fastslått i brev av 25.08.2023 at Verdalsbruket ikke trenger en bruksendring på hytta ved Tverråkroken, da den allerede har funksjon som utleiebygg. Av dette kan en konkludere med at en hytte utleid på åremål er å likestille med ei utleiehytte.

Det har i forbindelse med revidering av forvaltningsplan for nasjonalparken vært dialog med Miljødirektoratet om omdisponeringer / bruksendringer av bygg kan kreves behandlet av forvaltningsmyndigheten, noe det ikke kan. Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøring som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder, kun med kommunale vurderinger. Dette gjør det vanskelig for forvaltningsmyndigheten å gi utleiehytter særskilte vilkår / retningslinjer både i forvaltningsplanarbeid og ved enkeltsaksbehandling da en ikke har mulighet for over tid å vurdere samlet belastning av både byggetiltak og påfølgende motorferdsel knyttet til bruk, da flere bygg kan endre status fram i tid. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Når det gjelder Værdalsbrukets oppfatning av at hytta ligger i utkanten av verneområdet, og at næringsaktivitet i slike områder er i tråd med føringene i besøksstrategien for området, kan ikke forvalter se hvor grensen for utkanten er definert. Det som derimot er tydelig er at det skal tas hensyn til sårbarhet og bærekraftig sambruk, også forhold som berører reindriften forstyrrelse. Ved at Skæhkere sijte selv har klaget på opprinnelig vedtak i NP sak 2023/23 er det synliggjort at tiltaket vil påvirke reindriften negativt, og tiltaket vurderes derfor ikke å være i tråd med besøksstrategien.

Værdalsbruket ber om at vilkåret med uttak av torv sløyfes, og mener at det gir et større ulempe at det tas torv i området, da sår etter torvtaking trenger lang tid for å heles. Det vurderes av forvalter å være en risiko for å innføre fremmede arter til nasjonalparken ved å tillate innføring av torv. Dette vurderes som meir uheldig enn å ta torv i området, og slik en miljømessig riktigere metode (NML § 12) og slik ikke et urimelig vilkår. At det vil innebære meir arbeid å ta torv må ikkje vektlegges meir enn faren for spredning av fremmede arter.

Når det gjelder oppfordringen om at Nasjonalparkstyret ikke skal be miljødirektoratet vurdere å gi Værdalsbruket overtredelsesgebyr begrunnet i at dette ikke er formidlet av vernemyndigheten, så medfører det ikke riktighet. Verdalsbruket ble informert skriftlig i epost av 03.02.2023 at de trengte å søke og få behandlet både riving og eventuell nybygg etter NML § 48. Det skulle derfor ikke være nødvendig å tolke verneforskriften på punktet om hvorvidt riving krevdes en søknad, da dette allerede var veiledet dem av forvalter.

Oppsummert

Nasjonalparkstyret bør ikke imøtekomme klagen fra Værdalsbruket, men oversende saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Begrunnelsen er at belastningen av et tiltak på dyreliv vurderes vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering / bruksendring av bygninger, vil det være vanskelig å gi utleiehytter særskilte vilkår / retningslinjer både i forvaltningsplanarbeid og ved enkeltsaksbehandling da en ikke har mulighet å vurdere samlet belastning. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Værdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Fra: Nøstvold, Lina[lina.nostvold@statsforvalteren.no]
Sendt: 03.01.2024 10:40:31
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: møteprotokoll nasjonalparkstyre 29.11.23

Med vennlig hilsen

Lina Nøstvold

Seniorrådgiver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staathealtoje

Telefon: 74 16 81 48

E-post: lina.nostvold@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Hanne-Lena Wilks <hl.wilks@hotmail.com>
Sendt: onsdag 27. desember 2023 22:51
Til: Nøstvold, Lina <lina.nostvold@statsforvalteren.no>
Emne: Sv: møteprotokoll nasjonalparkstyre 29.11.23

Hei,

når det gjelder saken om hytta til Værdalsbruket ved Tveråkroken ber Skæhkere sijte om utsettelse av klagefristen.

Saken ligger hos Statsforvalter for vurdering om de må søke om bruksendring til utleiehytte eller ikke.

Vi ber om utsettelse av klagefristen inntil Statsforvalteren har kommet med sin uttalelse. Det har gått 6 uker nå, så jeg vil anta at den vil komme i løpet av første halvdel av januar.

mvh Hanne-Lena Wilks, Skæhkere sijte

Fra: Nøstvold, Lina <lina.nostvold@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 7. desember 2023 14:44
Til: benes@trondelagfylke.no <benes@trondelagfylke.no>;
anne.berit.lein@steinkjer.kommune.no <anne.berit.lein@steinkjer.kommune.no>;
pal.sverre.fikse@verdal.kommune.no <pal.sverre.fikse@verdal.kommune.no>; Arnt Einar Bardal <arnt.einar.bardal@snasa.kommune.no>; erlendfi@online.no <erlendfi@online.no>; anna.liisa.jama@saemiensijte.no <anna.liisa.jama@saemiensijte.no>; Odd Bjørnar Bjørkås <oddbjornar@hotmail.se>; kjelljoranj@gmail.com <kjelljoranj@gmail.com>; Hanne-Lena Wilks <hl.wilks@hotmail.com>; bjoiv@trondelagfylke.no <bjoiv@trondelagfylke.no>; Brita Wilks <britawilks@gmail.com>; borgny.grande@grong.kommune.no <borgny.grande@grong.kommune.no>; eva.anette.wilks@snasa.kommune.no <eva.anette.wilks@snasa.kommune.no>; totland76@gmail.com <totland76@gmail.com>; Nila Blind <[Nilablind@gmail.com](mailto:nilablind@gmail.com)>; oaksnes@online.no <oaksnes@online.no>; sigbjorn.dunfjeld@ntebb.no <sigbjorn.dunfjeld@ntebb.no>; sivbeate@me.com

sivbeate@me.com>; Steinkjer Kommune <postmottak@steinkjer.kommune.no>; Verdal Kommune <postmottak@verdal.kommune.no>; Lierne Kommune <postmottak@lierne.kommune.no>; Grong Kommune <postmottak@grong.kommune.no>; postmottak@trondelagfylke.no>; Postmottak SFTL <sftlpost@statsforvalteren.no>; stein.erik.aalber@steinkjer.kommune.no> <stein.erik.aalber@steinkjer.kommune.no>; tomha@trondelagfylke.no> <tomha@trondelagfylke.no>; Snåsa Kommune <postmottak@snasa.kommune.no>

Emne: møteprotokoll nasjonalparkstyre 29.11.23

Hei

Oversender lenke til møteprotokoll for møte i Nasjonalparkstyret 29. november 2023.

[Nasjonalparkstyre | Møtedokumenter 2023](#)

Med vennlig hilsen

Lina Nøstvold

Nasjonalparkforvalter

**Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-
Lijre nasjonalpaarhkeståvroe**

Telefon: 74168148 / 48244512

Epost: lina.nostvold@statsforvalteren.no

**Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyret**

**Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyret.no/blafjella>

Skæhkere Sijte

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/1769-0 432.3

Deres ref.

Dato 22.01.2024

Avslår søknad om utsatt klagefrist - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Det vises til søknad av 29.12.2023 om utsatt klagefrist på Nasjonalparkstyrets vedtak i NP sak 40/2023.

Saken gjelder styrets nye vedtak om riving og oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken 1, Verdal kommune. Styret orienterte Værdalsbruket og berørte parter om vedtaket i brev av 08.12.2023, noe som etter forvaltningslovens føringer gir en klagefrist til 29.12.2023.

Skæhkeren sijte ved Hanne-Lena Wilks var i dialog med undertegnede nasjonalparkforvalter den 21.12.2023 og redegjorde for at det var vanskelig å greie å samle reindriftas folk for å få levert en klage innen fristen, og at de også ønsket å se utfallet av deres klage på Verdal kommunes godkjenning av hytta som utleiehytte sammen med denne saken.

I henhold til forvaltningslovens § 29 om klagefrist kan det gis utsettelse av denne, men det er da et vilkår at klageinstansen har behandlet dette innen utløpet av klagefristen. Da dette ikke har blitt gjort er det nå ikke mulig å gi slik utsettelse. Nasjonalparkstyret **avslår** derfor søknad om utsatt klagefrist.

I henhold til forvaltningslovens § 31 kan en klage tas til behandling selv om klagefristen er utløpt. Ved vurdering av om klagen skal tas til behandling skal ulempene ved for andre vektlegges. I samtale med styreleder for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyret, Bente Estil, har vi funnet å kunne melde til Skjæhkeren sijte at vi vil ta en klage til behandling dersom den fremmes innen 14 dager – det vil si innen 05.02.2024. Vi mener der er for lenge å vente til klagesaken er avgjort av Statsforvalteren, av hensyn til Værdalsbruket som søker / part.

Nasjonalparker

Blåfjella-Skjækerfjella, Lierne

Naturreservat

Arvasslia, Berglimyra og Klumplifjellet, Guslia, Holden, Merkesfloen, Storfloa

Landskapsvernområde

Skjækra

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Med hilsen

Hege Sæther Moen
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

AS VÆRDALSBRUKET

Smålandsvegen 25

7660

VUKU

Klage på Nasjonalparkstyrets vedtak i NP sak 40/2023 – Verdal 200/1/205 Ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Nasjonalparkstyret vedtok i styresak 40/23 å gi Værdalsbruket tillatelse til oppføring av ny hytte ved Tverråkroken. Hytta tillates oppført vesentlig større enn det verneforskrift og retningslinjene i forvaltningsplanen åpner for.

Skæhkere sijte påklager derfor vedtaket i sak ST 40/23. Vi mener utvidelsen av Tverråkroken ikke kan sammenlignes med lignende saker innenfor nasjonalparken, herunder Lakavassbu og Storbekkdalen. Utvidelsen utover det verneforskriften åpner for kan ikke aksepteres.

Saksframlegget i ST 40/23 beskriver saken godt, og vi finner det meget beklagelig at styret hverken hensyntar de reindriftsfaglige eller forvaltningsmessige vurderingene som er gjort.

Vi ber styret vurdere disse momentene når de skal vurdere vår klage:

- Fra vedtaket: *Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.*
Vi understreker at forholdet rundt bruksendring ennå **ikke er avklart**. Vi har påklaget kommunens vedtak, og saken ligger til klagebehandling hos Statsforvalteren. Vi har fått tilbakemelding om at dette kan ta et par måneders tid. Det er svært uheldig om styret lukker øynene for dette og gir tillatelse til et tiltak som kan vise seg å være i strid med plan- og bygningsloven.
- Tverråkroken var **ikke oppført** som en del av hyttene som eksistere innenfor nasjonalparken i forvaltningsplanen (s.29, tabell 5). Det at andre utleiehytter (bla. Lakavassbu) innenfor nasjonalparken har fått utvidelser utover forskrift og retningslinjer danner ikke automatisk presedens for senere saker. Dispensasjoner skal vurderes hver for seg. Til orientering aksepterte Skæhkere sijte utvidelsen av de andre hyttene, selv om vi har erfart økt bruk. Fraværet av Tverråkroken i forvaltningsplanen mener vi styrker vårt argument om at ny hytte ikke må utvides utover hva som kan tillates.
- Argumentasjonen fra Værdalsbruket om at større hytte ikke gir økt bruk stiller vi oss uforstående til. Det er meget godt kjent blant fjellstyrene i Snåsa og Lierne at oppgraderte utleiehytter gir **betydelig økt utleie**. Gamle Ryplihytta i Snåsa gikk fra rundt 30 – 40 utleiedøgn fra 2010-2017, til ca. 80 uteleiedøgn pr. år fra 2018-2020 ([årsmelding 2020](#)). Økt utleie betyr økt aktivitet som igjen gir økte forstyrrelser og belastning på verneverdier, herunder også på reinens beitero og reindriften. Det faktum at dette ikke har vært en kommersiell utleiehytte tidligere, slik som Lakavassbu og Storbekkdalen, betyr at potensialet for betydelig økt ferdsel inn i det mest uberørte område av den sørlige delen av nasjonalparken er stort.

Vi ber derfor nasjonalparkstyret legge dagens forvaltningspraksis til grunn, og ikke gir tillatelse til oppføring av en hytte utover 38 m².

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Fra: Hanne-Lena Wilks[hl.wilks@hotmail.com]
Sendt: 05.02.2024 23:31:43
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: klage Tverråkroken

Vedlagt klage på Tverråkroken fra Skæhkere sijte.

Fra: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Sendt: 06.02.2024 09:39:51
Til: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Tittel: Klage

Det er nå kommet klage fra Skæhkeren Sijte.
Om dere har innspill eller kommentarer så ber jeg om at dere sender meg dem.

Mvh Hege Sæther Moen
Nasjonalparkforvalter

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Klage på Nasjonalparkstyrets vedtak i NP sak 40/2023 – Verdal 200/1/205 Ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket

Nasjonalparkstyret vedtok i styresak 40/23 å gi Værdalsbruket tillatelse til oppføring av ny hytte ved Tverråkroken. Hytta tillates oppført vesentlig større enn det verneforskrift og retningslinjene i forvaltningsplanen åpner for.

Skæhkere sijte påklager derfor vedtaket i sak ST 40/23. Vi mener utvidelsen av Tverråkroken ikke kan sammenlignes med lignende saker innenfor nasjonalparken, herunder Lakavassbu og Storbekkdalen. Utvidelsen utover det verneforskriften åpner for kan ikke aksepteres.

Saksframlegget i ST 40/23 beskriver saken godt, og vi finner det meget beklagelig at styret hverken hensyntar de reindriftsfaglige eller forvaltningsmessige vurderingene som er gjort.

Vi ber styret vurdere disse momentene når de skal vurdere vår klage:

- Fra vedtaket: *Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.*
Vi understreker at forholdet rundt bruksendring ennå **ikke er avklart**. Vi har påklaget kommunens vedtak, og saken ligger til klagebehandling hos Statsforvalteren. Vi har fått tilbakemelding om at dette kan ta et par måneders tid. Det er svært uheldig om styret lukker øynene for dette og gir tillatelse til et tiltak som kan vise seg å være i strid med plan- og bygningsloven.
- Tverråkroken var **ikke oppført** som en del av hyttene som eksistere innenfor nasjonalparken i forvaltningsplanen (s.29, tabell 5). Det at andre utleiehytter (bla. Lakavassbu) innenfor nasjonalparken har fått utvidelser utover forskrift og retningslinjer danner ikke automatisk presedens for senere saker. Dispensasjoner skal vurderes hver for seg. Til orientering aksepterte Skæhkere sijte utvidelsen av de andre hyttene, selv om vi har erfart økt bruk. Fraværet av Tverråkroken i forvaltningsplanen mener vi styrker vårt argument om at ny hytte ikke må utvides utover hva som kan tillates.
- Argumentasjonen fra Værdalsbruket om at større hytte ikke gir økt bruk stiller vi oss uforstående til. Det er meget godt kjent blant fjellstyrene i Snåsa og Lierne at oppgraderte utleiehytter gir **betydelig økt utleie**. Gamle Ryplihytta i Snåsa gikk fra rundt 30 – 40 utleiedøgn fra 2010-2017, til ca. 80 uteleiedøgn pr. år fra 2018-2020 ([årsmelding 2020](#)). Økt utleie betyr økt aktivitet som igjen gir økte forstyrrelser og belastning på verneverdier, herunder også på reinens beitero og reindriften. Det faktum at dette ikke har vært en kommersiell utleiehytte tidligere, slik som Lakavassbu og Storbekkdalen, betyr at potensialet for betydelig økt ferdsel inn i det mest uberørte område av den sørlige delen av nasjonalparken er stort.

Vi ber derfor nasjonalparkstyret legge dagens forvaltningspraksis til grunn, og ikke gir tillatelse til oppføring av en hytte utover 38 m².

Med hilsen

Mathis Hætta
Skæhkere sijte

Fra: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Sendt: 09.02.2024 13:01:25
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: Klage i sak 40-2023

Hei,
Vedlagt er klage fra Værdalsbruket i sak 40/2023.

Fint om du gir beskjed dersom klagen må sendes til en annen adresse.

vh

Anders Børstad + 47 911 69 228

Smålandsvegen 25, 7660 Vuku
Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Vuku, 9. februar 2024

Klage på vedtak i sak 40/2023

Værdalsbruket påklager herved vedtaket i sak 40/2023. Som følge av klagen av 5. februar fra Skjækerfjella reinbeitedistrikt er ikke lenger vilkårene som ble lagt til grunn for vedtaket aktuelle. Kompromisset om å ikke drive utleie i en periode på to måneder var en sterk inngripen, og ble akseptert under sterk tvil fra vår side for å få avsluttet saken. Det avtalte kompromisset omhandlet utleie, og ikke tiltakshavers/ grunneiers egen bruk. Kompromisset er gjengitt strengere enn det som ble avtalt per telefon under nasjonalparkstyrets møte. Når reindrifta fortsatt velger å fokusere på størrelsen på den nye hytta er det et tydelig signal på at selve bruken av hytta er underordnet.

Værdalsbruket har påklaget endringsvedtaket i sak 23/2023 i brev av 14. september 2023, og er fortsatt av den oppfatning at Nasjonalparkstyret fattet et korrekt vedtak i sak 23/2023 med unntak av vilkåret om bruk av stedegen torv. Værdalsbruket kan ikke se at de arealstørrelser det er snakk om har betydning for verneverdier eller naturgrunnlag for reindrifta. Antall sengeplasser er uansett 4, samme antall som i den gamle hytta. Det er viktig at både hytte og uthus har en størrelse som gjør dem funksjonelle med tanke på bruken de er tiltenkt. Selv etter omsøkte utvidelse er det snakk om relativt beskjedne bygg.

De fleste momenter som Værdalsbruket mener må legges til grunn i videre behandling av saken er omtalt i vår forrige klage av 14. september 2023. Vi ønsker imidlertid å knytte noen kommentarer til den siste klagen fra reinbeitedistriktet. Reindrifta skriver i siste klage at større hytter gir økt bruk. Dette er ikke riktig. Økt bruk kommer som følge av at hytta er ny og dermed har en bedre standard enn den gamle. Det er ikke slik at utleien øker med antall kvadratmeter på bygget. Den nye hytta vil ha 4 sengeplasser uavhengig av totalt BYA. Det påpekes videre at Tveråkroken ikke var opplistet sammen med øvrige hytter i forvaltningsplanen. Det gjelder også hytta Gjermstadåsen. I forvaltningsplanen ble kun hyttene tilgjengelig for døgnleie for allmennheten opplistet. De to nevnte hyttene var utleid på åremål og derfor uten interesse i den sammenheng. Det er imidlertid ikke slik at disse to hyttene har dukket opp nå i det siste. Videre er det feil å påstå at det ikke har foregått kommersiell utleie. Tveråkroken har vært utleid på åremål og det er betalt en årlig leieavgift for dette.

Det andre vilkåret som ønskes fjernet er krav om bruk av stedegen torv til taket. Værdalsbruket la nytt torvtak med stedegen torv på tre av våre hytter i nasjonalparken i perioden 2003-2008. Det ble benyttet motorsag for å få god tykkelse på torva. Til tross for det ble takene raskt dårlige, og tørket ut og ble utsatt for vindslit. På hytta Bjarnetjern ble torvtaket utskiftet etter bare 12 år. De øvrige to er bygd nye i ettertid og fikk nye torvtak i den forbindelse. Vi har også vært nødt til å skifte torvtak på hytter utenfor nasjonalparken i de tilfeller det har vært benyttet stedegen torv. Områdene hvor torva er tatt ut er fremdeles svarte hull uten antydning til vegetasjon. Det er ikke vakkert, og det blir ikke bedre av at det sannsynligvis må etableres nye torvtak hvert 15-20. år. Værdalsbruket har lagt **9 tak med ferdigtorv** i nasjonalparken de siste 12 årene, senest på hytta Storbekkdalen i 2020. Bruk av stedegen torv har ikke vært et vilkår i noen av disse tillatelsene. De klimatiske forholdene i fjellet tilsier at det er svært liten sannsynlighet for at en fremmed art skal kunne etablere seg på torvtaket. Det har så langt ikke vært registrert på noen av de takene som er lagt. Et annet moment er at krav til stedegen torv genererer mye motorferdsel på barmark fra stedet den stikkes og frem til hytta. Ved bruk av ferdigprodusert torv kan pallene heises rett ned på taket og enkelt legges utover uten at tiltaket setter

spor i terrenget. Den fysiske arbeidsbelastningen er også en helt annen når stedegen torv skal stikkes, transporteres og løftes manuelt opp på taket.

Værdalsbruket mener at det er korrekt at vedtaket fattes med hjemmel i Naturmangfoldloven §48 slik Miljødirektoratet konkluderte med vedr. Lakevassbu (2014/1019). I likhet med tidligere søknader fra Værdalsbruket vil heller ikke denne søknaden medføre økning i antall bygninger i parken. Det er svært få næringsaktører som driver utleie i samme omfang som Værdalsbruket. Faren for presedens som følge av at søknaden innvilges må derfor anses å være beskjeden. Det må vektlegges at dette er en hytte tilgjengelig for allmennheten, og at det er få utleiehytter i verneområdet. Videre må det være et poeng at den nye hytta, selv med en betydelig prosentvis økning i BYA, vil være et beskjedent bygg, og vesentlig mindre enn øvrige utleiehytter i verneområdet.

Oppsummering:

- Værdalsbruket står ikke lenger ved kompromisset om begrenset bruk av hytta på våren, og dette kan ikke tas med som et vilkår i videre saksbehandling. Kompromisset ble akseptert av Værdalsbruket i et forsøk på å få avsluttet saken.
- Værdalsbruket ber om at vilkåret om bruk av stedegen torv fjernes, og at det tillates brukt ferdigprodusert torv som i tidligere byggesaker.
- Værdalsbruket ber om at søknaden om bygging av hytte med BYA 45,5 m² og uthus med BYA 10,7 m² godkjennes.

Vennlig hilsen

Anders Børstad

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2023/1769-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 23.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	11/2024	06.03.2024

Klage fra Værdalsbruket på vedtak i sak 40-2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer ikke klagen fra Værdalsbruket av 09.02.2024 men opprettholder sitt vedtak av 29.11.2023.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig klageavgjørelse.

Begrunnelse

Klagen legger ikke fram nye momenter som ikke var kjent ved tidligere behandlinger og det vurderes derfor riktig slik saken etter hvert har utviklet seg best å sende den til endelig avgjørelse i miljødirektoratet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Klage i sak 40-2023 - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Verdal 200/1/205 ny hytte ved Tverråkroken 1 - Værdalsbruket
- 2 Klage sak 40-2023.pdf

Alle sakens øvrige relevante dokumenter finnes i sak 10/2024 Klage på Skæhkere sijte på vedtak i sak 40-2024 – Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Saksopplysninger

Saken har vært til gjentatte behandlinger i nasjonalparkstyret, etter klage fra flere parter. Saksgangen gjengis kort her, mens alle sakens dokumenter er vedlagt denne eller sak 10/2024.

Søknad fra Værdalsbruket om riving av eksisterende og oppføring av ny hytte og uthus ved Tverråkroken ble sendt Verdal kommune den 17.04.2023, og videresendt nasjonalparkstyret den 27.04.2023. Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre behandles søknaden i møte den 05.06.2023 som sak 23/2023 og vedtok:

Vedtak i sak 23/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. årsmål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.

Vedtaket i sak 23/2023 ble påklaget av to parter Skæhkere sijte og Geir Håvard Hjelde, behandlet som henholdsvis sak 32/2023 og sak 33/2023 i møte den 15.08.2023.

Vedtak i sak 32/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Skæhkere Sijte ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Værdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
 - Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.
- BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).*

Vilkår:

- Værdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-

Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe. Nasjonalparkstyret gir forvalter myndighet til å behandle ny søknad delegert, om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyreliv er vanskelig å måle, tilsvarende også for reindrifta. Deres innsigelse i saken er derimot ett tegn på at de av erfaringsbasert kunnskap ser at ferdsel og økt aktivitet forstyrrer. Det bør derfor ikke åpnes for en utvidelse som endrer dagens bruk av denne delen av Nasjonalparken. Å imøtekomme søkers behov på bekostning av reindrifta vurderes ikke å være i tråd med besøksstrategien, som blant annet har «Bærekraftig sambruk» som strategi. Her er det forvaltningens oppgave å bidra til en god balanse der det er plass for nye besøkende uten at det hindrer den tradisjonelle bruken, inkludert reindriften og uten at det forringer verneverdiene og kulturminnene.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m2 BYA. En utvidelse utover 38 m2 BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk, både for byggearbeid og motorferdsel, må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Vedtak i sak 33/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Geir Håvard Hjelde ved å endre sitt opprinnelige vedtak slik at utvidelsen av bygningene begrenses.

Nasjonalparkstyret ber om at konsekvensene for reindrifta og verneverdiene vektlegges ved Verdal kommunes behandling om bruksendring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe gir med hjemmel i NML § 48 Verdalsbruket tillatelse til følgende:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
 - Oppføring av ny hytte og uthus innenfor en arealramme på 38 m² BYA.
- BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggeteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår:

- Verdalsbruket AS sender en ny søknad med tegninger som viser hvordan bygningene vil bli plassert og utformet innenfor arealrammen gitt av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe.

Ny søknad kan om den holder seg til rammen og føringer i dette vedtak og føringer gitt i forvaltningsplan, behandles delegert av nasjonalparkforvalter.

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel knyttet til tiltaket må omsøkes.
- Dersom det velges torv som taktekke skal lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km nyttes.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminnemyndighet og nasjonalparkforvalter kontaktes.

Begrunnelse:

Belastningen av et tiltak på dyrelivet og det jaktbare viltet er vanskelig å måle.

Så lenge det ikke er mulig for forvaltningsmyndigheten å behandle omdisponering av bygninger, vil omgjøringer som dette kunne skje flere steder i nasjonalparken og i andre tilsvarende verneområder. Forvaltningsmyndighetens redskap er derfor å begrense bygningenes areal og egnethet for annen bruk enn på vernetidspunktet.

Det vurderes å kunne imøtekomme søknaden fra Verdalsbruket om å erstatte dagens bygninger innenfor forvaltningsplanens føringer og verneforskriftens rammer dersom den samlede rammen for bygningene begrenses til 38 m² BYA. En utvidelse utover 38 m² BYA i samlet areal vurderes ikke å være i tråd med forvaltningsplanens føringer eller verneforskriftens ramme, og det vil derfor heller ikke som klager påpeker være riktig bruk av NML § 48 som dispensasjonshjemmel.

Andre lovverk:

Nødvendig tillatelse etter andre lovverk må innhentes i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Klagerett:

Vedtaket er å anse som et nytt enkeltvedtak som gir Verdalsbruket AS, og andre klageberettigede klagerett.

En eventuell klage stiles til miljødirektoratet og sendes Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre innen 3 uker fra vedtaket er kunngjort.

Overtredelsesgebyr

Nasjonalparkstyret be Miljødirektoratet vurdere overtredelsesgebyr for gjennomførte tiltak som har skjedd uten dispensasjon fra verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, selv om det i etterkant er gitt / vil bli gitt nødvendige dispensasjoner.

Endringsvedtakene som ble gjort i sak 32/2023 og 33/2023 i møte den 15.08.2023 ble kunngjort Værdalsbruket i brev av 24.08.2023. Værdalsbruket påklagde nasjonalparkstyrets vedtak i sak 32/2023 og 33/2023. Klagen ble behandlet av nasjonalparkstyret i møte den 29.11.2023 som sak 40/2023 der følgende vedtak da ble fattet:

Vedtak sak 40/2023

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe imøtekommer delvis klagen fra Værdalsbruket og endrer vedtak i sak 2023/32 og 2023/33 slik at Værdalsbruket får dispensasjon til:

- Riving av eksisterende hytte på 23 m² og uthus på 6 m².
- Bygging av ny hytte og uthus i tråd med vedlagte tegninger, på hhv 45,5 m²-BYA og 10,7 m²-BYA. BYA måles etter utvendig kledning/panel slik det er beskrevet i Byggteknisk forskrift (TEK17).

Vilkår

- Ved gjennomført tiltak skal det sendes minimum tre (3) bilder av hver av bygningene.
- Nødvendig motorferdsel må eventuelt fremmes i egen søknad til nasjonalparkstyret.
- Det skal benyttes lokal torv hentet innenfor en radius på 1 km. Kanter ved uttaket skal utjevnes/slettes i etterkant.
- Hytta skal være tilgjengelig for allmennheten, og ikke leies ut til privatpersoner for lengre perioder (f.eks. åremål).
- Uthuset skal ikke være isolert.
- Dersom det under arbeid i marka kommer frem kulturminner i form av gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og nasjonalparkforvalter kontaktes omgående.
- Av hensyn til reindriftsnæringa settes det som vilkår at hytta ikke skal leies ut/brukes i perioden medio april til medio juni.

Begrunnelse:

- Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden utfordrer verneformålene.
- Tiltaket innebærer heller ikke bruksendring.
- Nasjonalparkstyret viser til behandling av tidligere saker knyttet til utleiehytter, jf. også dokumentasjon framlagt av Værdalsbruket, og anser ikke dette vedtaket til å medføre ny praksis.
- Hytta har tidligere vært utleid på åremål, framover vil hytta være ei utleiehytte tilgjengelig for allmennheten

Hjemmel:

Naturmangfoldloven § 48. Styret mener at tiltaket ikke vil påvirke verneformålet negativt eller verneverdiene nevneverdig.

På dette siste vedtaket behandlet av nasjonalparkstyret i møte den 29.11.2023 som sak 40/2023 har både Skæhkere sijte og Værdalsbruket klaget. Klagene gis hver sin behandling henholdsvis som sak 10/2024 og 11/2024. Klagen fra Værdalsbruket følger som dokument i denne saken, mens alle sakens øvrige relevante dokument er å finne i sak 10/2024 klagen fra Skæhkere sijte for å unngå å laste dem opp dobbelt i møteinnkallingen.

Klagen fra Værdalsbruket

Klagen fra Verdalsbruket er datert 09.02.2024, mens klagefrist for saken var 29.12.2023. Skæhkere sijtes klage av 05.02.2024 ble anbefalt tatt til behandling selv om den kom etter klagefristen, og av hensyn til likebehandling av partene i denne saken anbefaler forvalter at også klagen fra Værdalsbruket tas tas til behandling.

Sammenfatning av klagens innhold

Værdalsbruket peker på at de ikke lenger ønsker at vilkår om ikke å drive utleie / bruk av hytta en periode på 2 mnd senvinter/vår skal stå, med begrunnelse i Skæhkere sijtes klage av 05.02.2024. Vilåret var et kompromiss som ble imøtekommet i et forsøk på å få avsluttet saken. Vilåret oppleves strengere satt i vedtaket enn dialogen med Verdælsbruket den 29.11.2023 i telefon under nasjonalparkstyrets møte.

Verdalsbruket ønsker at kravet om å bruke stedegen torv må fjernes, men mener ellers vedtaket i styrets opprinnelige behandling i møte den 05.06.2023 som sak 23/2023 var en riktig behandling av saken.

Når det gjelder uttak av torv lokalt mener Værdalsbruket det ikke er god nok torv lokalt til at takets levetid blir tilstrekkelig. De mener også at vegetasjonskaden av å ta torv er uheldig. Deres erfaring er at torv tilført utenfra ikke vil medføre fare for etablering av fremmede arter, da de klimatiske forholdene er slik at det er lite sansynlig at nye arter vil etablerer seg.

Værdalsbruket peker også på at det i tidligere tillatelser ikke har vært stilt vilkår om bruk av stedegen torv, samt at dette kravet vil medføre mer motorferdsel enn å løfte inn torv med helikopter utenfra.

Verdalsbruket kommenterer ellers punkt i klagen fra Skæhkere sijte, blant annet størrelse på bygg og økt utleie. De mener økt utleie mer kan begrunnes med at hytta er ny enn at den er større. De mener hytta de søker om å få er ei hytte av relativ beskjeden størrelse, men slik at den kan ha den funksjon den er tiltenkt som utleiehytte og uthus.

Vurdering

Værdalsbruket ble opprings av et av styremedlemmene under styrets behandling av deres klage av 14.09.2023 da den ble behandlet i styremøte den 29.11.2023. Målet var å finne en løsning som gav minst mulig forstyrrelse for reindrift og dyreliv for øvrig om en skulle imøtekomme Værdalsbrukets ønske knyttet til størrelse på bygningene. Det vurderes naturlig at de ikke ønsker et slikt vilkår stående om deres behov i saken ikke imøtekommes.

Når det gjelder å tillate torv som fraktes inn og ikke bruk av lokal torv, så er dette behandlet tidligere i sak 40/2023. Det vurderes som viktig å hensynta faren for spredning av fremmede arter, både plante og insektsarter, og kravet om å få frakte inn torv vurderes ikke ønskelig å fravike. Om en ikke ønsker å bruke stedegen torv, vil et alternativ kunne være å legge en annen taktype.

Når det gjelder kommentarer om byggenes størrelse og bruk, er det naturlig å støtte forklaringen om at ei ny hytte, mer enn størrelsen på denne når det ikke medfører flere sengeplasser, ikke vil være årsak til mer bruk, men nettopp det at hytta er ny og at den tidligere kun har vært brukt av en familie.

Oppsummert vurdering av saken:

Saken er behandlet flere ganger og vedtak er omgjort etter klagebehandlinger. Forvalter mener saken kan oppsummeres med at nasjonalparkstyret i sitt vedtak i sak 40/2023 åpner opp for en større hytte enn retningslinjer i forvaltningsplanen åpner for med begrunnelse at det er en utleiehytte. Den gis derfor samme behandling som tidligere utleiehytter har fått ved tilsvarende saker tidligere.

Problemet saken bringer på bordet for forvaltningen, og som vi også blir gjort oppmerksom på i klagen fra Skæhkere sijte, er at nasjonalparkstyrets manglende innflytelse på om bygninger endrer status fra fritidshytter eller andre næringshus (seter, skogsbu o.l) gjør det

vanskelig å sette rammer / retningslinjer som er ulike på ulike typer bygg, da vi ikke har innflytelse på endringene i bygningsstatus. Dette er en problemstilling styret må ta med seg når arbeidet med en ny forvaltningsplan skal utformes. Utfall i denne saken og klagesaken som statsforvalteren i Trøndelag har på Verdal kommunes vurdering av behov for å få omdisponering vil være viktige for dette videre arbeidet.

Det er forvalters vurdering at det i klagen ikke framkommer noe som ikke var kjent ved tidligere behandlinger og forvalter oppfordrer derfor nasjonalparkstyret til å sende saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Fra: Anders Børstad[anders@verdalsbruket.no]
Sendt: 09.02.2024 13:01:25
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: Klage i sak 40-2023

Hei,
Vedlagt er klage fra Værdalsbruket i sak 40/2023.

Fint om du gir beskjed dersom klagen må sendes til en annen adresse.

vh

Anders Børstad + 47 911 69 228

Smålandsvegen 25, 7660 Vuku
Tlf. 740 75 130 • post@verdalsbruket.no
www.verdalsbruket.no

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Vuku, 9. februar 2024

Klage på vedtak i sak 40/2023

Værdalsbruket påklager herved vedtaket i sak 40/2023. Som følge av klagen av 5. februar fra Skjækerfjella reinbeitedistrikt er ikke lenger vilkårene som ble lagt til grunn for vedtaket aktuelle. Kompromisset om å ikke drive utleie i en periode på to måneder var en sterk inngripen, og ble akseptert under sterk tvil fra vår side for å få avsluttet saken. Det avtalte kompromisset omhandlet utleie, og ikke tiltakshavers/ grunneiers egen bruk. Kompromisset er gjengitt strengere enn det som ble avtalt per telefon under nasjonalparkstyrets møte. Når reindrifta fortsatt velger å fokusere på størrelsen på den nye hytta er det et tydelig signal på at selve bruken av hytta er underordnet.

Værdalsbruket har påklaget endringsvedtaket i sak 23/2023 i brev av 14. september 2023, og er fortsatt av den oppfatning at Nasjonalparkstyret fattet et korrekt vedtak i sak 23/2023 med unntak av vilkåret om bruk av stedegen torv. Værdalsbruket kan ikke se at de arealstørrelser det er snakk om har betydning for verneverdier eller naturgrunnlag for reindrifta. Antall sengeplasser er uansett 4, samme antall som i den gamle hytta. Det er viktig at både hytte og uthus har en størrelse som gjør dem funksjonelle med tanke på bruken de er tiltenkt. Selv etter omsøkte utvidelse er det snakk om relativt beskjedne bygg.

De fleste momenter som Værdalsbruket mener må legges til grunn i videre behandling av saken er omtalt i vår forrige klage av 14. september 2023. Vi ønsker imidlertid å knytte noen kommentarer til den siste klagen fra reinbeitedistriktet. Reindrifta skriver i siste klage at større hytter gir økt bruk. Dette er ikke riktig. Økt bruk kommer som følge av at hytta er ny og dermed har en bedre standard enn den gamle. Det er ikke slik at utleien øker med antall kvadratmeter på bygget. Den nye hytta vil ha 4 sengeplasser uavhengig av totalt BYA. Det påpekes videre at Tveråkroken ikke var opplistet sammen med øvrige hytter i forvaltningsplanen. Det gjelder også hytta Gjermstadåsen. I forvaltningsplanen ble kun hyttene tilgjengelig for døgnleie for allmennheten opplistet. De to nevnte hyttene var utleid på åremål og derfor uten interesse i den sammenheng. Det er imidlertid ikke slik at disse to hyttene har dukket opp nå i det siste. Videre er det feil å påstå at det ikke har foregått kommersiell utleie. Tveråkroken har vært utleid på åremål og det er betalt en årlig leieavgift for dette.

Det andre vilkåret som ønskes fjernet er krav om bruk av stedegen torv til taket. Værdalsbruket la nytt torvtak med stedegen torv på tre av våre hytter i nasjonalparken i perioden 2003-2008. Det ble benyttet motorsag for å få god tykkelse på torva. Til tross for det ble takene raskt dårlige, og tørket ut og ble utsatt for vindslit. På hytta Bjarnetjern ble torvtaket utskiftet etter bare 12 år. De øvrige to er bygd nye i ettertid og fikk nye torvtak i den forbindelse. Vi har også vært nødt til å skifte torvtak på hytter utenfor nasjonalparken i de tilfeller det har vært benyttet stedegen torv. Områdene hvor torva er tatt ut er fremdeles svarte hull uten antydning til vegetasjon. Det er ikke vakkert, og det blir ikke bedre av at det sannsynligvis må etableres nye torvtak hvert 15-20. år. Værdalsbruket har lagt **9 tak med ferdigtorv** i nasjonalparken de siste 12 årene, senest på hytta Storbekkdalen i 2020. Bruk av stedegen torv har ikke vært et vilkår i noen av disse tillatelsene. De klimatiske forholdene i fjellet tilsier at det er svært liten sannsynlighet for at en fremmed art skal kunne etablere seg på torvtaket. Det har så langt ikke vært registrert på noen av de takene som er lagt. Et annet moment er at krav til stedegen torv genererer mye motorferdsel på barmark fra stedet den stikkes og frem til hytta. Ved bruk av ferdigprodusert torv kan pallene heises rett ned på taket og enkelt legges utover uten at tiltaket setter

spor i terrenget. Den fysiske arbeidsbelastningen er også en helt annen når stedegen torv skal stikkes, transporteres og løftes manuelt opp på taket.

Værdalsbruket mener at det er korrekt at vedtaket fattes med hjemmel i Naturmangfoldloven §48 slik Miljødirektoratet konkluderte med vedr. Lakevassbu (2014/1019). I likhet med tidligere søknader fra Værdalsbruket vil heller ikke denne søknaden medføre økning i antall bygninger i parken. Det er svært få næringsaktører som driver utleie i samme omfang som Værdalsbruket. Faren for presedens som følge av at søknaden innvilges må derfor anses å være beskjeden. Det må vektlegges at dette er en hytte tilgjengelig for allmennheten, og at det er få utleiehytter i verneområdet. Videre må det være et poeng at den nye hytta, selv med en betydelig prosentvis økning i BYA, vil være et beskjedent bygg, og vesentlig mindre enn øvrige utleiehytter i verneområdet.

Oppsummering:

- Værdalsbruket står ikke lenger ved kompromisset om begrenset bruk av hytta på våren, og dette kan ikke tas med som et vilkår i videre saksbehandling. Kompromisset ble akseptert av Værdalsbruket i et forsøk på å få avsluttet saken.
- Værdalsbruket ber om at vilkåret om bruk av stedegen torv fjernes, og at det tillates brukt ferdigprodusert torv som i tidligere byggesaker.
- Værdalsbruket ber om at søknaden om bygging av hytte med BYA 45,5 m² og uthus med BYA 10,7 m² godkjennes.

Vennlig hilsen

Anders Børstad

ST 12/2024 Eventuelt